

SAMMANA

BOOKS

සිංහල පොත පොත

www.sinhalaelibrary.com

සිංහල පොත පොත 2

Kumkuma Anjana

01

බණ්ඩාරවෙල යන දුම්රියේ ප්‍රවේශ පත්‍රයක් මිලට ගෙන මම මගී ජාලයෙන් එගොඩ වී දෙවන වේදිකාවට ගියෙමි... තවම බණ්ඩාරවෙල බලා යන බදුලු කෝච්චිය පැමිණ නැත. තව මොහොතකින් එය වේදිකාවට එන බව ශබ්ද වාහිනී යන්ත්‍රයෙන් කියවිණ. බදුලු කෝච්චිය මාවත් රැ ගෙන බණ්ඩාරවෙල යන්නේ දෙදොරටුගත සිදුවීම් රැසක් අවසානයේය.

ඇත්තටම මගේ ජීවිතයේ හෙට දවස කුමක්ද...

ශරීරය කොහේ කොතැනක ඉන්නවා ඇත්ද. මා අද බණ්ඩාරවෙල යන බව ඇය දනී. ඊයේ රැ වූ ප්‍රශ්නයද ඇය දනී. සියල්ල නිමා වූ බව ඇයටද අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවේ.

ප්‍රේමය අරභයා පසුව කඩාගෙන දුනෙන ලෝබකම ඊටත් වඩා නැති කර ගත යුතුය. ගේනාව සිහිවෙන වාරයක් වාරයක් පාසා එකී ලෝබකම මට දුනෙයි. ඒ ලෝබකමට ජීවිතයේ මත මැවූ දුක් කන්ද මා සිහිකර ගත යුතුය.

ලොව පෙම්වතුන් සියල්ලෝම එක් නොවෙති... හමුවෙන බොහෝ අයගෙන් බොහෝ දෙනා වෙන්වෙති. 'පෙම් ලෝකයේ මතක වන කාලයයි...' කියා ජෝති කියන්නේ ඇත්තදැයි මම නොදනිමි. තවමත් මගේ ප්‍රේමයේ මතක මා අඩවයි.

අදත් පසු ජීවිතය දවන තනිකම හුදෙකලාව... පාරව... යළි යළිත් මාව හඬවනු ඇත. එහෙත් සියල්ල ඉදිරියේ ජීවත් වන්නට මම අද පාත්‍යරම හිතා ගත්තෙමි. ජීවත් වෙමින් දුක් විඳීම ප්‍රයත්නයක් නොවේ. හදිසියේ මෙන් දුක පැමිණ පසුව පාරවන බව පමණක් මම දනිමි.

ගේනාව විවාහ කර දෙනු ඇත. අසාද ඇයව සාම්ප්‍රදයික ඉස්ලාම් තුල සිරිත අනුව විවාහ කරගනු ඇත. ශුද්ධ වූ කුරානයේ අත තබා මවුන් වෙන් නොවන්නට පොරොන්දු දෙනු ඇත. පසුව බබාලා හදනු ඇත. සේද පැළඳගත් සාම්ප්‍රදයික මුස්ලිම් ගැහැණියක් මට සිහිවිය.

මම ඊර්ෂ්‍යා නොකරමි. වෙර නොකරමි. ආදරය කරන්නාටම සියල්ල හිමි නොවේ. අවසාන වසාවටත් මතක බිම දමූ මම දැවෙති වේදිකාවට ආ බදුදු කෝච්චියට නැගෙමි.

මා ඉතින් යන්න යනවා

මට යන්න අවසරයි...

මට අරන් යන්න ඇත්තේ

ඒ මතක වසරයි...

දුම්රිය පෙට්ටියේ දෙරකඩ සිටගෙන අන්ධ ගායකයා ඒ

හිතය කියුවේ හැඟීමට ලෙසිනි. ඔහු ඒ හිතය මේ මොහොතේ මේ කෝච්චි පෙට්ටියේම කියන්නේ ඇයි... ප්‍රේමයේ කළුළුද සුන්බුන්ද හැරදමා හිත හදගෙන යන මටම ඒ හිතය ගැසුවාක් මෙන් විය.

සඳ එළිය අයිති ලොවටයි...

මට උරුම කළවරයි...

මගේ මතක එපමණයි...

හිතයේ අත්තරා කොටස් මගේ පසුවම ගිනි දර ගසන්නාක් බදුය. දෙවියනි ආදරය මේ කරමි ගින්නර ගොඩක් නම් ඔබ වහන්සේ එය ලෝකය තුළ මැවුවේ ඇයි... අනන්ත වූ හදවත් ඒ ගින්නරෙන් දවි පිවිසී යද්දී ඔබ වහන්සේ වරදක් නොකළ කෙනෙකු මෙන් ඉන්නේ ඇයි... තනිවූ ආදරවත්තයින්ගේ පාර හිතට කාගේ හච්චරණක්ද රැකවරණයක්ද.

අන්ධ ගායකයා කෝච්චියේ පැද්දෙමින් සිටි අප්පාගෙන මා කරාද ආවේය... මම රුපියල් විස්සේ කොළයක් ඔහු අත තැබුවෙමි. ඔහුගේ අසරණ මුවේ සිතහවක් මතු විය.

සෙමෙන් සෙමෙන් බදුදු කෝච්චිය මැද මහනුවර කඳු පෙළට ළං විය... ලස්සන දසුන් ඇත්තේ තව ඉස්සරහටය... මම පාර දෙනෙකින් කඩුගන්නාව කඳු යාය දෙස බලා උන්නෙමි. උදෑසන හිරු එළිය මීදුම් කැටිති රැස්වූ කඳු මතට දිස්වෙන්නට පාසා සිටුණි. මීදුම් දියවෙමින් යන්නේ හිරු එළිය නිසාය...

ජීවිත කඳු මුදුන්ද ඇත්තේ ආදර මීදුමෙන් වැසී ආදර කඳුළු වළින් තෙමී ගොසිනි. ඒ මතට අළුත් හිරු එළිය වැටිය යුතුය... බණ්ඩාරවෙලට ගොස් ජීවත් වන්නට අළුත් බලාපොරොත්තුවක් ගෙන යා යුතුය...

ගනවු මාස කිහිපය කිහිපයක් මෙනි. ඒ සිහිනයෙන් තොසිකු තොසැකු මොහොතක මට පිබිදෙන්නට සිදුවිය... හින සැබෑ කර ගන්නට තරම් සුන්දර ලෝකයක් අපට සිටුගේ නැත. ආදර කළු එ දැසේ දරාගෙන අපිට වෙන්වන්නට සිදුවූයේ ඒ නිසාය... යළි ජීවිතයේ කිසිම දිනයක හවු නොවන අප හමුවූයේ ඇයිදැයි මම පවා නොදනිමි.

ආදරය මනෝසයක් මෙන් වූ දුකක් වුව හේනා ඒ දුකට මහා ලෝබකමක් එකතු කළාය... ඒ මිහිරි ගින්නේ දර වීදිනට මගේ ශාමක පිරිමි සිතට බලකළේ ඇගේ ආදරයයි... එහෙත් එකවර අහසේ ඇදී මැකී ගිය දේවතා එළියක් මෙන් සෙනෙහස හරිහැටි බලාගන්නටවත් මට නොලැබිණි.

දුම්රිය පේරාදෙණිය සරසවි උසන දුම්රිය ස්ථානයේ නැවැත්විණි. බදු ලැබූ කෝච්චියේ උත් බොහෝ සෙනහ හ බැස ගියේය. ඉන් වැඩි තරියක්ම පේරාදෙණියේ සරසවි ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ය... දුම්රියේ සිට බැස ආ ශිෂ්‍යාවක් එහෙමම දුවගොස් අංගනයේ ඇස එනතුරු බලා උත් ශිෂ්‍යයෙකුගේ සුරපේ එල්ලුණාය... පැද්දෙමින් ඔහුගේ උරහිසට බරවෙමින් ගසමින් සිනාසෙමින් ඔවුන් යන අයුරු මම බලා උන්නෙමි.

මට හිඳිලින.

මමදුම්රියේ කැත්ටිමට ගොස් හුදෙකලාවේම තේකක් ගෙන බිවෙමි. ජීවිතය අද සිට කොතරම් පාරද. තනිවී තේක බොද්දී මට සිතුවිණි.

මැද කඳුකරයේ සුන්දරම නිම්න මැදින් සරණ කඳුබඩ දුම්රිය මාර්ගය දිගේ දුම්රිය සෙමෙන් සෙමෙන් ඇදෙන්නට විය. මම පුළු එකෙකු මෙන් කවිච්චෙන් හිස පිටතට දමාගෙන පසුවෙන දිය ඇලි දෙස බලා උන්නෙමි.

සීතල විකෙන් වික පසුවට කඩා පාත්වෙන්නට විය... ඇතැම් කැනකදී මුළු දුම්රිය මැදිරියම විශාල මිදුම් කුට්ටියකින්

වැසී යයි... වඩාත්ම අපූර්ව අත්දැකීම නම් විතාඩියක් පමණ දුම්රිය උමං මාර්ගය යවත් යද්දිය...

එක අතකට මේ පාර්ථ ලස්සනය. තනිකම සැහැල්ලුය... මම දුම්රිය ආයතනයේ ඉදගෙන කවිච්චට දැනම තබා ඒ මත ලිහුණ තබා ඇලවී ඇත කඳු පල්ලම් දෙස බලාගෙන සිතුවෙමි. ජීවත් වෙන්නට සහකාරියක් අවශ්‍යමද...

ඉදහිට මොහොතක දුම්රිය මාර්ගය අසළින්ම පස් කන්ඩි මතුවේ. ඒ පස් කන්ඩි මත කහපාට විශාල මල් පිපී ඇති ගස් දුම්රිය හා ස්පර්ශ වේ. මම අත දමා එවැනි මල් තුන හතරක් කඩා ගත්තෙමි.

එකපාර අත දන්න එපා. ගලකට අහු උනොත් කඩලා යයි...

මම පොඩි එකෙකු සේ අත දද්දී මට ඉදිරිපස ආයතනයේ උත් අවුරුදු හතළිහක පමණ වූ පුද්ගලයා කීවේය. ඔහු මෙතෙක් වෙලා උත්තේ පුවත්පත බලමිනි.

‘මේ බදු ලැබූ කෝච්චියේ පළවෙනි පාරද...’

මගෙ ළදරු හැසිරීම නිසා ඔහු එසේ සිතන්නට ඇත. මම ලැජ්ජාවෙන් අසුනට බර උනෙමි.

‘නැ මීට අවුරුදු දෙකකට විතර කළිනුත් ගියා...’

‘කොළඹද ගෙවල්...’

‘ඔව්.. මේ මහත්තයගේ...’

‘මං බදුල්ලේ ටිට් කරනවා. මාත් කොළඹ තමා...’

ගුරුවරයෙකුගේ නිවුණ පෙනුම ඔහුට විය. මම පෙරටත් වඩා ගෞරව සම්පන්න ලෙස ඔහු දෙස බලා සිනාසුනෙමි.

‘මේ මල්ලි කරන වෙන්තෙපා ඇහුවට.. ඇයි ඉස්සෙල්ලා ඇස්වල කළු එ තිබ්බේ...’

ඔහු මා දෙස බොහෝ වේලා බලා සිටින්නට ඇත. මට ඒබ්බි නිව්ටියක් තැන.

'ගෙදර දලා යන නියා වෙන්න ඇති...'

'කොහොටද යන්නේ.. බදුල්ලටද...'

'නෑ බණ්ඩාරවෙලට.. පොඩ් මංමා ගාවට...'

ඔහු කරුණාර්ථව මා දෙස බලා සිනාසුනේය. අපි දුම්රිය තැවතුම් කිහිපයක් යනකෙක් බොහෝ දේ ගැන කතා කළෙමු. ඔහු මා ගැන විස්තර ඇසුවේය. මම දන්නා අදහන කෙනෙකුට මෙන් මගේත් ශතීතාගේත් බිඳුණු පෙම් පුරාවක ස්තූත කීවෙමි. එය කාට හෝ කියා ලය සැහැල්ලු කරගන්නට මටද අවශ්‍ය විය. දෙතුන් දෙනෙකුට කිසි පසු හිත සැහැල්ලු වෙහි ඇත.

'මයා මියාගේ ජීවිතේ අවංකවම මට කියපු නියා මාත් කතාවක් මයාට කියන්නමි... මල්ලි වගේ හැදෙන කොල්ලෙක්ට මගේ කතාව ප්‍රයෝජනවත් වෙයි. මයාට වඩා අවුරුදු විස්සක විතර අන්දකිමි මට ජීවිතේ ගැන කියෙනවා...'

මම ආසනයේ හරි බරි ගැසී මේ අපූරු මිනිසා දෙස බලා උන්නෙමි.

'මං ඉස්සෙල්ලාම මේ බදුලු කෝවිටියේ නැගලා බදුල්ලට ආවේ මීට අවුරුදු පහකට විතර ඉස්සෙල්ලා. එකකොට මට වයස අවුරුදු සිස් පහයි. අද මේ කෝවිටියේදී මයාට දක්කනම මට මාව මතක් උනා... මං දක්කන මයාගේ ඇස් දෙතුන් සාරක් පෙමෙනවා... මය වගේම මාත් ඉස්සෙල්ලාම දවයේ බදුලු කෝවිටියේ ගියේ ඇස්වල කදුරු පුරවගෙන...'

ඔහුත් මා මෙන්ම ආදරයේ හිත්දර දරාගත නොහැකිව

කොළොම් කොටට සමුදුන්නාද...

'මං හරි දුප්පත් කොල්ලෙක්... හරිම අමාරුවෙන් ඉගෙන ගත්තේ... පුංචියට ජීවිතේ පටන් ගන්න හදන කොටම මමත් මයා වගේ ආදරේ කරන්න පටන් ගත්තා. හැදෑරීමේ දෙවියේ මල්ලි ආදරේ මවන්නේ එකම විදිහට නෙමේ. කෙනෙකුගේ ජීවිතේ ඒක මල් උයනක්. තවත් කෙනෙකුගේ ජීවිතේ ඒක මළ සොහොන් පිටියක්. ඒත් ආදරය කරන්න පටන් ගනිද්දී කවරුවත් එහෙම හිතන්නේ නෑ...'

ඔහු 'දුහන්නගා වූවාක් මෙන් කියවගෙන යයි.. මම හුස්මත්වත් නොගෙන ඔහු දෙස බලා උන්නෙමි.

'කතාවට කියන්නේ මල්ලි ආදරයට කිසිම කුලයක් ජාතියක් පංතියක් නෑ කියලා... ඒත් ආදරේ දී තරම් ඒවා සළකා බලන තවත් දෙයක් නෑ... මයා මුස්ලිම් කෙල්ලෙකුට ආදරේ කරලා දුක් විත්තද.. ඒත් ඒ ආදරේ මයාට ලොකු කුඩාල ඇති කළේ නෑ... ආදරේ මල්ලි මිනිස්සුන්ගේ පසුවවල් වල ඇති කරන්නේ මය වගේ සිරිමි කුඩාල නෙමේ.. ලොකු මරණිය කුඩාල... මම එහෙම කුඩාල හදගෙන මරණසන්න වෙමිට අසරණ මිනිහෙක්... මං ආදරේ කළේ මං ඉපදිව්ව පංතියේ කෙල්ලෙකුට නෙමේ... මං වගේ හිඟන කොල්ලන්ට සල්ලි වලට ගන්න පංතියේ කෙල්ලෙකුට... ආදරේ රස්තේ පසුවට ආවම ලෝකේ කියෙන බෙදීම් වර්ග අපිට සේත්තේ නෑ.. ඒ වෙලාවට හිතට ලොකු විප්ලවවාදී අගයක් එනවා... ඒත් ඒවා ලෝකට ගැලපෙන්නේ නෑ... මුම්ටාස් මහල් මැරුනාම සාප්පාන්ට දුක හිතුණා තමයි... එයා දේවිව සිහිවෙන්න වාප් මහල් එකක් හැදුවා තමයි.. ඒ සාප්පාන්

මේගල් අධිරාජ්‍යයේ එකම රජතුමා නිසා... ඒත් සාප්පාන්
ප්‍රමුඛයා දෙව්ව ආදරේ කළාට වඩා කමත්ගේ ගැහිණිට ආදරේ
කරන්න මිනිස්සු ඉන්නවා... උන්ට ඒ ආදරේ වෙනුවෙන්
මන්දිර ගහන්න සල්ලි නැ... ඒක නිසා දුප්පත් මිනිස්සුන්ගේ
ආදරේ අමරණීය වෙන්නැ...

සමරනායක අයියාට හිඳුනේ පුදුමාකාර අදහස්ය. ඔහුගේ
අදහස් වලට මම ඕනෑවටත් වඩා එකඟ වන්නෙමි.

'ආදරේ කරපු පෝසත් කෙල්ලට කයාද බේන්න මට
වාසනාව තිබ්බො. අපි බැඳපු මුල් කාලේ හරි ආදරෙන්
හිටියා... ඒත් මගේ පුංචි ගුරුකම එයාට නඩත්තු කරන්න
මදුදුනා... අත්තිමට මං ලොකු මන්දිරයක් ඇතුළේ හිරකාරයෙක්
උනා... කයාද බැඳපු ගැහිණි වෙත මිනිස්සු එක්ක එහා
කමරේ නිදහස්වීමේ මිනිසෙකුට ඉවසන්න බැ මල්ලි... මං
සල්ලි වලින් හුණ ගහන හුණ කපොල්ලක කුඩු හදලා
තිබ්බෙහි... දහේ කොළ දෙකක් එහාට මෙහාට කරද්දී මගේ
කුඩුව කැඩුනා... ඔයාගේ ගහිනා එයාගේ ආගම ජාතිය
අමතක කරලා ඔයා ලගට ආවේ නැ... ඒ නැටි. මගේ
ගැහිණි එහෙමයි. එයාට එයාගේ පංතිය ඕන උනා... දුප්පත්
මිනිසාට බල්ලා දමීම... මං පාරට බැස්සා ඇදගෙන හිටපු
ඇඳුම් පිටින්... හිතන්න මහ රැක හිස් අතින් පාරට බැස්සට
පස්සේ ජීවිතේ කොහෙන්ද කොතැන්ද මං පටන් ගත්තේ...
මම එද රැ මම උගන්නන ඉස්කෝලේ පංති කාමරේක බෙස්ක්
එකක් උඩ තිදහත්තා... ඊටත් මාසයකට පස්සේ බදුල්ලට
ප්‍රාන්තර එක හදගෙන ආවා. ඔයා අද ආවා වගේම අඩ
අඩා... ඒත් සංදේශ මල්ලි මං ඇඩුවේ එද විකරයි... අද අඩන්නැ...

ප්‍රභූ පාසල කරන

කළුරු ඇස් ඇතුළේ ගල් කරගෙන ජීවිතේට මුහුණ දෙන්න...
ආදරේ කියන්නේ උතුම් මිනිස්සුන් ලගදී විකරක් පිළෙන
දෙයක්. මේ කසිකබල් ආත්ම ලගදී ඒක පරවෙනවා...

ඔහු යාක්කුවෙන් ලේන්සුව ගෙන දැස් පිසද ගත්තේය.
මම සැහෙන වේලාවක් ඔහු දෙස බලා උන්නෙමි.

'කවදහරී දවසක මේ ට්‍රෙන් එකේ නෙමි... පුංචි කාර
එකක කොළඹ යනවා කියලා හිතාගෙන ජීවත් වෙන්න...
ජීවිතේ පතුලටම වැටුණාම ඉහලට නගිනවා කියන එක
ජීවිතේ ලොකුම අරමුණ කරගන්න... එකකොට වරදින්නේ
නැ...'

බණ්ඩාරවෙල ස්වේච්ඡාවට දුම්රිය ලඟාවෙද්දී මට දුක
සිතුවිලි. ඒ සමරයේකර අයියා සමඟ කවත් බොහෝ දේ කතා
කරන්නට හිත ආශාවෙන් උත්තිසාය.

'අයියාට පින් මට ඔය ටික කියලා දුන්නට... මං වැටිලා
හිටියේ... නැතිවින්න විදිනක් නැතුව... මං දවසක එන්නම්
හම්බවෙන්න... මට උගන්නන ඉස්කෝලේ ඇඳුස් එක දෙන්න...'

ඔහු මට කුඩා කොළ කැබැල්ලක ලිපිනය ලියා දුන්නේය.
මේ ආගන්තුක මිනිසා මා බණ්ඩාරවෙලින් බහින්නටත් පෙර
මාව ජයග්‍රාහී මිනිසෙකු කළේය...

'මං බහිනවා අයියේ...'

'හොඳයි සංදේශ මල්ලි... සුබගමන්...'

කුරුල් කැලේ දුක් විඳි අහිංසක කුරුල්ලා ගිනිගත් අළු
වලින් නැතිවින්නට සිතා බණ්ඩාරවෙල දුම්රිය අංගනයට
බැස්සේය... මට මා ගැන අහිංසක ආධිමිබරයක් දනුණි. ඒ
හිමි හිමිට හෝ මට මේ හිත හදගන්නට හැකි වේ යැයි
සිතියි...

02

"ඉ..."

මාමා වේදිකාවේ ඇත සිටි කැ ගසාගනම මා කරා ආවේය. මන් දැයම කළමින් පිරුණි. අද සිටි මගේ පුකටත් සැපටත් දෙකටම මේ බණ්ඩාරවෙල ඉන්නේ මේ පොඩි මාමා පමණි.

"පොඩි මා.මේ..."

ප්‍රමිත වේදිකාවේදීම පොඩි මාමා මාව වැලඟන්නේය. ඊටත් පසු ඔහු මගේ ඇඳුරහිසටම අත තබා මාව තෙත් පුරා දක ගන්නේය. මම අසරණව සිනාපුනෙමි.

"උම් කෙටිවු වෙලා කොල්ලෝ..."

"ගාණක් නෑ.. දන් මහත් වෙන්න බැරියැ පොඩි මාමේ..."

"මං උඹට මහත් කරනවා විතරක් නෙමේ ලොකු පුතේ... උඹට මම උමේම කකුල් දෙකින් හිටවනවා.. බලපත්..."

"පොඩි මාමාගේ" වචන මගේ ශ්‍රවණයට අළුත් බලාපොරොත්තුවක් ගෙන ආවේය...

"පාන්දරමද කොල්ලෝ ආවේ..."

"ඔව් පොඩි මාමේ.. හතයි පස් පහේ ච්‍රිත් එකේ නැග්ගේ."

"අම්මා ඇඩුවද පුතා එදදී..."

පොඩි මාමා මගේ කණි කිසි ගමන් මල්ල ඔහුගේ කණ දමා ගන්නේය.

"අම්මා විතරක් නෙමේ පොඩි මාමේ.. අපි හතර දෙනාම ඇඩුවා.. මට පවි කියලා හිතුනා..."

"දන් ඕවා අමතක කරලා දපත් ලොකු පුතා... ඔයා බණ්ඩාරවෙල ආවේ ඇත්තටම ඔයාම හිතලද තැත්තම ගෙදරින් ඇත් වෙලා ඉන්න ඕන නිසාද..."

"මට ගෙදරින් ඇත්වෙලා ඉන්න අමාරුයි පොඩි මාමේ... මමම හිතලා බණ්ඩාරවෙල ආවේ. මට මේ දවස් එම්ටර හොඳ නෑ..."

"උඹට විතරක් නෙමේ කොල්ලෝ... හැම මිනිසෙක්ගෙම නසුරු දවස් ටිකක් තියෙනවා.. දන් කෙල්ල කෝ..."

මම දුක්බර සිනාවක් පෑවෙමි.

"කොහේ ඉන්නවද මොනවා කරනවද කියලා මං වත් දන් නෑ පොඩි මාමේ... ඒත් කොහේ හරි හොඳට ඉන්න ලැබෙන්න ඕන.. ලස්සනට බැඳලා බබල හදලෙන..."

පොඩි මාමා මගේ උරහිසට තට්ටු කළේය.

උම හරි.. එහෙම තමයි පුතේ හිතන්න ඕන. ජීවිතේ යනේ සිද්ධ වෙන්නේ උඩ පැන පැන අඩන්නම නෙමේ. දරාගන්න. මළ කඳත් පපුව උඩ තියත් ඉන්නැතුව උම මිය වගේ මතුවසකමින් පුග්ග දිගා බලන්න පුරුදු වෙයත්. එකකොට හිතේ හිතේදර නෑ...

පොඩි මාමාගේ මෙරුන් පැහැගත් ටවුන් ඒස් වැන්රිය දුම්රිය ස්ථානයට එපිට තුරු සෙවණ යට තවත්වා තිබුණි. ඒ වැන් රිය දුටුවනම මගේ තෙත් පැහැර ගත්තේය...

'ඔ... වැන් එක ලස්සනයි පොඩි මාමේ... මේ තිබ්බ එක තෙමෙයිනේ.'

'ඒක වික්කා පුතා... මේ අලුතින් ගත්තේ.. තුවර ඉන්ද්‍රා ට්‍රේඩර්ස් එකෙන් ගත්තේ... උඹට ඩ්‍රයිවින් පුළුවන්ද...'

වැන් රිය දුටුවිට වාහන පදවන්නට හැකි වුවා නම් කදිම යැයි මවද සිතුවේ. ජීවිතයේ කොතරම් නම් දේ අතපසු වීද... ඉගෙන ගන්නට කොපමණ නම් දේ තිබුණාද... සියල්ල මට තිබුණේ අමතකවිය.

'මං උඹට දවස් දෙකෙන් උගන්වන්නම්... ඊට පස්සේ මට ලේසියි... උඹ ඩ්‍රයිවර් මං මේ පැත්තේ සීට් එකේ ඔපාත් එකේ යනවා...'

පොඩි මාමා මට වම් පස දෙර ඇර දෙමින් සිතායි කීවේය... එක වරම සිතල සුළං පහරක් හිරි ගඩු නංවමින් හමා ගියේය... මම වාහනයට ගොඩ වී තුනුරු තුනුරු බණ්ඩාරවෙල පරිසරය දෙස බලා උන්නෙමි.

'මං ජීවිතේ පුරාම තනියම ජීවත් වූන මිනිසෙක් ලොකු

පුතා.. තනිකම අත්තිමට මට පත්තියම් උතා.. හිතපත් මේ හිතල බණ්ඩාරවෙල මිනිසෙක් තනිඋනාම ඇතිවෙන හැරීම.. කාලෙකට එළියට බහින්න බැරි විදිහට වහිනවා. ඒ දවස් වලට මම පාරවේ ගෙදරට වෙලා බ්‍රැන්ඩ් විකක් බිබ් ඉන්නවා...'

පොඩි මාමා කීවේ බණ්ඩාරවෙල නගරය හරහා වාහනය පදවන අතරතුරය. බිදුණුවැව මුර කපොල්ලේ උත් හමුද සෙබළුන් මාමාට සැලිසුම් එකක් දමුන. ඔහුට බණ්ඩාරවෙල නගරයම හොඳින් හඳුනයි.

'ඇයි පොඩි මාමේ කසාද බැන්දේ නැත්තේ.'

ඒ ප්‍රශ්නය මටද අදලය. මමද කසාද නොබැද ඉන්නට හිතාගෙන උන්නෙමි.

'මට පුතා දත් තනළිස් දෙකක්... පුතාගේ තාත්තට වඩා මම අඩුරුදු අටක් බාලයි.... ආදරේ ලස්සන පැත්තකුත් ඇති. ඒත් මං දක්කේ දුක් විතරයි... ලොකු පුතාට කිව්වට මොකද පොඩි පොඩි ගැණු පල හිලව් දෙක තුනක් තම තිබ්බො... ඒත් අත්තිමට මට හිතුණා හැම එකටම වඩා තනියම ජීවත් වෙන එක ලස්සනයි කියලා...'

තනිකම විකක් නොව ගොඩක් ලස්සනැයි මට සිතුවේ. මම ඒ තනිකම විඳ ඇත්තෙමි... වින්ද තනිකම පෝඩු වෙන්නට ගොස් කුඩු පට්ටම් වී ගියේය... මගේ තිත්ද මට නැති විය.. මගේ සැනසීම මට නැති විය.. අවසානයට කුරුළු කැලේ මගේ ගෙදරද මට ජීවත් වෙන්නට බැරි විය.

'මාත් කවදවත් බඳින්නේ නෑ..'

මා කියද්දී පොඩි මාමා මහ හඩින් සිතාපුනේය. මම සිතලව ආසනයේ උක්කුටි වී ඔහුගේ සිතාව දෙස බලා උන්නෙමි.

'අනේ හරකෝ... මේවර ලස්සන අභිසක කෙල්ලෝ
ඉන්න රටේ උඹ කනියම ඉන්න... පිස්සා... කෙල්ලෝ
ඉන්නකොට කොට්ටර හැඩද... නිකා නිකම පිරිලා... කනියම
ඉන්නකොට එහෙමද... මල මුසලයි. කිසි ජොලියක් නැ...
තිද ගන්න හියක් මුසල හීන පේන්නේ... කෙල්ලෝ ඉන්නවා
නම් එකිනෙක මුණ මකක් කර කර නිදගන්න පුළුවන්... එකකොට
රැව් ජ කෙල්ල ලෙට එනවා...'

මම කොල්ලට තද කරගෙන සිතාපුනෙමි. එහෙම දේවල්
මාද අන්දක ඇත... කුරුළු කැලේ ගෙවු බොහෝ රාත්‍රීත් හි
කෙහිනාට මහා රැ මට සිහිනයෙන් පෙනුණි... ළඟ ඉන්නවාක්
මෙන් ජ සුසුම් හඩද මට දෙනුණි.

'එකකොට මේවර ලස්සන ගැණු ඉන්න රටේ පොඩි
මාමා නොබැඳ උන්නේ...'

'මං පුක් බැන්දේ නැති බව ඇත්ත... ඒත් ආදරේ කලා...
කකාද බිඳින්න හොඳ ගැණියෙක් හම්බ උනේ නැ... අද
ඒකේ පාවුට මට දෙනවා... හරියට දෙනවා... බණ්ඩාරවෙල
ආවා කියලා පසුව ප්‍රිජ් එකේ දගෙන ඉන්න හදන්නෙපා
පුනේ... උඹ හොඳ කොල්ලක් වගේ හැඳියන්... ආදරේ කරපත්...
උමේ පිටි පස්සේ මං ඉන්නවා. තාස්සි නොවී ජීවිතේ ජොලි
කරපත්...'

පොඩි මාමාට ඇත්තේ නිදහස් අභිසක දර්ශනයකි.
එවැනි දර්ශනයක් හද ගත් කල ජීවත්වීම සුන්දරය.

'මං මොනවද පොඩි මාමේ කරන්නේ...'

කරන්නට වැඩක් තිබිය යුතුය. එවිට හිත රස්සියාදුවේ
යනවා අසීය.

'හිටපං හිටපං ආපු ගමන් උඹට මම වැඩ පටවන්නේ
නැ... දවස් දෙක තුනක් කැරකිලා පරිසරයට හුරු වෙලා
මිනිස්සු දන කියාන අපි වැඩට බිහිමු... ලස්සන වැඩක්
මගේ හිතේ තියෙනවා...'

පොඩි මාමා ලස්සනට සිතාපුනේය.

'අර එපුට එ පිටරට යවන වැඩේද...'

'ඔව්... මං උඹට හිමිහිට කියන්නමි... උඹ කැමිපස්
යන්නද හිත හිතා ඉන්නේ...'

'නැ පොඩි මාමේ... මං ආසයි පොඩි මාමා එක්ක
බස්නස් කරන්න...'

'උඹ එක හිතින් මා එක්ක ඉඳපත්.. මං උඹට හේත්ත
පුළුවන් ලොකු කැනට හේතවා.. මේ තියෙන මගේ දේපොල
කාටවත් නෙමේ... උඹටයි තංගිටයි තමා...'

පොඩි මාමා කියන්නේ බොරු නොවේ. ඔහු එවැනි
පරිත්‍යාගශීලී මිනිසෙකි. තංගි වැඩිවියට පත් වූ ද ඇගේ
උත්සවය කළේ පොඩි මාමාගේ වියදමෙනි. හුදෙකලා ජීවිතයක්
ගෙවුවද දයාසම්පන්න ජීවිත ගුණයක් පොඩි මාමා වෙත
විය.

'බණ්ඩාරවෙල ලස්සන කෙල්ලෝ ඉන්නවා... හිටපු ගමන්
තමයි සදකාලික මල් වගේ පාරට බිහින්නේ...'

ඔහු මනමාල පාට සිතාවක්ද සහිතව කීවේය... දනටමත්
මම එවැනි ලස්සන කෙල්ලන් දෙදෙනෙකු දුටුවෙමි. මා බලද්දී
එක කෙල්ලෙකු මා දෙස රවා බැලීය.

'බඩගිනියි හේද පුතා... අපි හිල්ලොස් එකට ගිහිල්ලා
කාලම ගෙදර යත්...'

බණ්ඩාරවෙල පොලීසිය අසලින් වැටුණ පාරේ ගොස් අපි කඳු මුදුනක පිහිටි අලංකාර නිවාඩු නිකේතනයකට ගොඩ වැටුනෙමු. මනාලෙස සකස් කළ ගෙදරයකින් මැද පිහිටා තිබූ ඒ අවන්හලට මුළු බණ්ඩාරවෙල නගරයම පෙනෙයි.

‘ගොඩාක් රූ වල මම මේ හෝටලේට ඇවිත් අතනට වෙලා බියර් එකක් බිබි ඉන්නවා...’

මටද එසේ ඉන්නට සිතුවේ. මගේ හුදෙකලා සැන්දෑව කෙසේ ගෙවෙයිද... මම නොදනිමි. බණ්ඩාරවෙලට පය තබා තවම පැයක්වත් ගත වූයේ නැත.

03

පොඩි මාමාගේ නිවස පිහිටා තිබුනේ බණ්ඩාරවෙල නගරයෙන් මදක් උස් බිමක පිහිටි පොඩි කුඩා කඳු ගැටයකය... ගෙටත් වඩා ලස්සන ඒ ගෙට යනා පාරය... දෙපස වූයේ එතරම් උස් නොවූ අලුත් පසිනස් ගස්ය... අවිච සැරට බැසයමින් තිබුනෙන් ලා රත් පැහැගත් හිරු එළිය දිගැටි පසිනස් අතු අතරින් ගුරු පාරට වැටී තිබුණි...

මිදුල පුරා විවිධ වර්ග වල රෝස පෝච්චි විය. පුදුමයකට වගේ ඒ පෝච්චි සියල්ලේම තිබූ රෝස ගස් වල මල් පිපී තිබුණි. එතරම් ලස්සන ගෙඳයනක් තනිකඩ පොඩි මාමා සකස් කළේ කෙසේද... තනිවූ හිතක් ඒ තරම් සියුම් කටයුත්තකට ගොනුකර ගත හැකිද...

මම වාහනයෙන් බැස ගෙමිදුල පුරාම තෙත් ඇරියෙමි.
තැන්දවට වත්ත ලස්සනයි. තැන්පත මල් ගෙවලා වගාවකි. මේ
තරම් ලස්සන පරිසරයක පොඩි මාමා තනිවු හිත කෙසේ
සන්සුන් කරගෙන උන්නාද...

'මොකක්ද උම අහන්න යන්නේ...'

පසුදෙකට වු ඉදිරිපස දොර විවර කර පොඩි මාමා
ඇසුවේය... මම වාහනයේ පසුපස තබා තිබු මගේ ඇඳුම්
බැගස අතට ගත්තෙමි.

'හැම දෙයක්ම හරි ලස්සනයි... ඒත්...'

'කියපත් කොල්ලේ...'

'මේ ගෙදර පොඩි තැන්ද කෙනෙක් ඉන්න තිබුණා...'

පොඩි මාමා සිනාසුනේ දුක්බර ලෙසිනි. තනිකඩ
පිරිමියෙකුගේ ඇස් වල ඇත්තේ කොතරම් පාඨ දුක්බර අසරණ
හැඟීමක්ද...

'අපිට ඕන අකු වල මල් පිපෙන්නේ නෑ පුතා... මල්
පිපෙන්නේ ගහට ඕන අකු වල... හැම මිනිසෙකුටම දෙවියක්
ඉරණමක් කියලා දෙයක් කියෙනවා...'

එසේ නම් මගේ දෙවිය කුමක් විය හැකිද... එය දත්මම
දතගන්නට ඇත්නම්...

සාලය කුඩා එකකි. එහි තිබුනේ කුඩා පුටු යෙටි එකකුත්
කෑම මේසයකුත් රූපවාහිනී යන්ත්‍රයකුත් පමණි. ඒ විකඳ
පිළිවෙලකට තබා තිබුණි. මම ගේ පුරාම ඇවිද්දෙමි. ජීවිතයේ
නපුරු දවස් කිහිපයක් ගත කරන්නට ලැබුණු පොඩි මාමාගේ
නිවස ඇත්තවම කුඩා අසපුවක් මෙන් විය...

මම පොඩි මාමා බිත්තියේ ගසා තිබු පිදුහත් කුමාරයා
හිඟියෙකු හැර දමා නික්මෙන අසුපිට යන සිදුවීම දක්වන

විප්‍රය දෙය බලා උන්නෙමි.

'සිත්කොම දලා එයා යනවා... ලස්සන පිරිදක්... වුව
හුරුකල් පුනෙක්... අනාගත සක්විති රජකම...'

'අපි කොනොමද පොඩි මාමා එහෙම දලා යන්නේ...
අම්මා හැපි හැපි අඩයි... තාත්තා මැරෙයි... නංගිට සිහි නැති
වෙයි...'

'ජීවිතය ගැන එව්වරටම කලකිරෙන්න ඕන නෑ පුතා...'

මාමා සල්ලි හම්බ කළේය... ඇත්තටම ඔහු බණ්ඩාරවෙල
ඉන්න හොඳම ව්‍යාපාරිකයන් කිහිප දෙනාගෙන් එක්කෙනෙකි.
එහෙත් පොඩි මාමා ගත කළේ වාම ජීවිතයකි.

'මේ පුතාගේ කාමරේ... මං අස් කරලම තිබිබා...'

එය දුටුවනම මගේ සිත් ගත්තේය. කුඩා සිංගල් ඇඳක්
ලස්සන මේසයක් ඇඳුම් අල්මාරියක් පමණක් තිබු කාමරයේ
බිමට දමා තිබුනේ යන්ත්‍ර රෙදි කාපටි එකකි. මම සපත්තු
ගලවා ගෙල බැඳි ටයි පටිය බුරුල් කර නිදහස් හැඟීමෙන්
කාමරය තුළට පිවිසුනෙමි.

'මේවා දක්කානම් කලින්ම මං එනවා... හරි ලස්සනයි
පොඩි මාමා...'

අභියාසා ලෝබකමකින් මගේ සිත පිරුණි.

'මේ කාමරේ හිස් තිබිබේ ලොකු පුනේ... මං මේ ඇඳයි
අල්මාරියයි මේසෙයි අලුතෙන්ම ගත්තේ... මං උඩට හෙට පොඩි
කැපටි එකකුත් අරගෙන දෙන්නම් රැව සිංදු අහන්න...'

ඔහේ පාරවෙන් මා දුක් විඳිනුයි පොඩි මාමා හිතනවා
විය යුතුය. එහෙමම කියා දුකක් තනිකමක් දුන් නැත.

'අපි කන්න උයන්නේ පොඩි මාමා...'

කුඩා කැබිනට්ටු ගසා තිබූ කුස්සියේ තිබුණේ ලීජ් දෙකේ ගැස් උග්‍රතය. එහෙත් එහි මැහකදී කිසිවක් ඉසු බවක් නොපෙනුණි.

'තනිකඩයෙන් උනාම තනියම ගොඩක් දේවල් කරගන්න පුළුවන්... ඒත් තනියම උයන් කනවා කියන එක ලොකු දෙයක් බ...'.

'එතකොට පොඩි මාමා කැවේ...'

මිත්‍ර සිනාපුනේ අභියාසා ලෙසිනි.

'ජයදේව අත්කල්...'

හදිසියේම යුවතියක් පොඩි මාමාගේ නම කියනු දෙරකඩත් ඇසුණි. මම පුදුම වී පොඩි මාමා දෙස බැලුවෙමි.

'කපුද පොඩි මාමේ...'

'වරෙන් යන්න ඉස්සරහට...'

පොඩි මාමා සාලයට ගියේ මගේ කරට අතකුත් දමාගෙනය... දෙරකඩ ලා රෝස පැහැයට හුරු ගවුමක් ඇඳගත් අභියාසා පෙනුමැති යුවතියක් විය... ඇයත් නංගියේ වයසේ වෙන්තට ඇත...

මම ඇය දෙස බලද්දී ඇය ලෑජණුවෙන් සිනාසී බිම බලාගත්තාය... පොඩි මාමා මගේ කරටද අත දමාගෙන ඇය අසලටම ගියේය. බටහිර සෙරේජ්තු දෙකක් දමාගෙන සාමාන්‍ය ගවුමකින් සැරසී උන්නද ඇය වෙත තිබූ වාමි ලස්සන ඉන් මැකියොස් සිවුනේ නැත.

'ජයදේව අත්කල් අද වේලාසන ඇවිත්... මං මේ වාහනේ දකලා ආවේ...'

මා දෙසද බලා යුවතිය කීවාය... මේ පොඩි මාමා හොඳින් දන්නා අයුත්තා යුවතියක් විය යුතුය...

'අද මගේ පොඩි කොල්ලා මං අහට ආවනේ කෙල්ලේ... ඒ තියා වේලාසනම ආවා... ලොකු පුතා... මියා ඇහුවනේ පොඩි මාමා කැවේ කොහොමද බිට්ටේ කොහොමද කියලා... මේ කෙල්ල තමයි මට කැම එක හදන් එන්නේ... අසනීප උනාම මට කොත්තමල්ලි වික රත්කරගෙන එන්නේ... මේ ඉන්නේ බණ්ඩාරවෙල ඉන්න හොඳම කෙල්ල... කවදනට මං තමා මේ කෙල්ලට කසාදත් බන්දවලා දෙන්නේ...'

යුවතියගේ මුහුණ ලෑජණුවෙන් රතු විය... ඇගේ අභියාසාකම ඒ මුහුණේ පමණක් නොව සිනහවේද ඇත.

'මේ දුව මගේ අයියගේ පුතා... සංදේශ... අද ඉඳලා මා එක්ක මෙහෙ ඉන්නවා... අයියටත් එක්ක අද ඉඳලා කැම හදන්න පුළුවන් නෙද...'

යුවතිය හිස වැනුවාය... ඇය වැඩිපුර කතා නොකරන්නේ මා ඉන්නා තිසා විය යුතුය... මාද ඇවිටර කොළඹ කොල්ලෙක් යැයි ඇය හිතනවා විය යුතුය...

'අද ඉඳලා මං ආස දේවල් තෙමේ... මේකා ආස දෙයක් හදලා දෙන්න ඕන...'

'රහවෙයිද දන්නැ...'

බලාපොරොත්තු බිඳී ගිය අසරණ හඩකින් ඇය කීවාය.

'මියා හදන්නකෝ... ඊට පස්සේ මං තෙමේ කැම වර්ණනා කරන්නේ...'

ඇය උන්නේ මගේ ආගන්තුක ඇස් ඉදිරිපිට අසරණවය... සිංදුවක් කියන්නට පාසල් සාහිත්‍ය සංගමේ වේදිකාවට නැගී යුවතියක් මෙන් ඇය තෝරාගත් වී උන්නාය.

'මං තේ හදන් එන්නද...'

‘පුතා මොනවද බොන්නේ... තේද කෝපිද...’

‘කිරි කෝපි...’

මම එක්වර කීවෙමි. ඇයට එකවර සිනාගියේය. යුවතිය අසින් කට වසාගෙන අප දෙදෙනා අතරින් කුස්සියට ගියාය...

‘ඇයි එයා හිතාදෙන්නේ... ඇයි මාමා කිරි කෝපි බොන්නැද්ද...’

‘කෙල්ලේ මින දේටයි එයා දේටයි මක්කොටම හිතාදෙනවා බ...’

ඇය පිරිසි කෝප්ප දෙකක්ද රැගෙන යළිත් යාලයට ආවාය... මම ඇය දෙස මෘදුව රවා බැලුවෙමි... කෙල්ල බිය වූවාය...

‘අත්කල්... මේ අයිසටත් සීනි අඩුවෙන්ද දන්නේ... තැන්නම් මා සීනි වෙනම ගේන්නද...’

පොඩි මාමා සිනාපුනේය.

‘මට දියවැඩියාව නැ...’

මම හිතාමතින් තොරව කීවෙමි.

‘මයා තේ දෙකම රසට හදන් එන්න පුනේ...’

කෙල්ල දිව ගියේ පස්සත් උඩ දගෙනය. පියගැටපෙළ බැසයද්දී ඇගේ දෙපා පවා මම දුටුවෙමි.

‘ඔව් ලොකු පුතේ... අභි-සක කෙල්ලෙක්... අම්මා තාත්තා නැ... ආවිටි ගාව ඉන්නේ... හිතාදෙලා උන්නට කෙල්ල දහ දුක් විඳිනවා... හොඳ තැනක ඉපදුනා නම් පොඩි පුරු-ගනාවියක් වගේ ජීවත් වෙයි... මේ කෙල්ලගේ දෙවිය ගැන හිතද්දී උඹෙයි මගෙයි දෙවිය අපිට මොනවද පුතේ දීපු දුක්...’

ඇයට මොහොතකටවත් පාවි එක දම්මේ අපරාදේ යැයි මට සිතුවේ. දුප්පත්කමත් අසරණකමත් කපාගෙන ආ අභි-සක බවත් ඒ ඇස් වල විය... ඇය ගෙනාපු කිරි කෝපි එක බීමේ අලුත් ආශාවකින් මම මග බලා උන්නෙමි...

කෙල්ල දිව ගියේ පස්සත් උඩ දගෙනය. පියගැටපෙළ බැසයද්දී ඇගේ දෙපා පවා මම දුටුවෙමි.

‘ඔව් ලොකු පුතේ... අභි-සක කෙල්ලෙක්... අම්මා තාත්තා නැ... ආවිටි ගාව ඉන්නේ... හිතාදෙලා උන්නට කෙල්ල දහ දුක් විඳිනවා... හොඳ තැනක ඉපදුනා නම් පොඩි පුරු-ගනාවියක් වගේ ජීවත් වෙයි... මේ කෙල්ලගේ දෙවිය ගැන හිතද්දී උඹෙයි මගෙයි දෙවිය අපිට මොනවද පුතේ දීපු දුක්...’

ඇයට මොහොතකටවත් පාවි එක දම්මේ අපරාදේ යැයි මට සිතුවේ. දුප්පත්කමත් අසරණකමත් කපාගෙන ආ අභි-සක බවත් ඒ ඇස් වල විය... ඇය ගෙනෙන කිරි කෝපි එක බීමේ අලුත් ආශාවකින් මම මග බලා උන්නෙමි...

නාගන්නට ආසය. බණ්ඩාරවෙල වතුර හිතල වුවද ඒ වතුර ගත පුරා නහවා ගැනීමේ ආශාවකින් මම උන්නෙමි. නාගෙන අලුත් සරමක් දමාගෙන මා වෙනුවෙන් පොඩි මාමා වෙන්කර දුන් ‘කාමරයේ’ මොහොතක් තනිවෙන්නට ආසය... එත්ත වචන රවුමක් ගසා අලුත් පරිසරය සමඟ යාළු වෙන්නට හිත ආසය...

සියල්ලටම වඩා බණ්ඩාරවෙලදී දුටු ලස්සනම කෙල්ල මගේ චිරහි පසුව මොහොතකට අවුල් කර සිටුවේ. ශේනා නිසා විඳි කටුක වේදනාවෙන් පසු යුවතියක් දෙය නොබලාම ඉන්නට මම සිතා ගත්තෙමි... එහෙත් ඒ වාක්‍යය මේ බණ්ඩාරවෙල පොඩි කෙල්ල ඉදිරිපිට කඩන්නට මට සිදු විය...

කම්සයත් කලියමත් ගලවා මම සරමක් දමා ගත්තෙමි.

කම්සයකට යම්ප වූ සුදු වෙස්ට් එක නොගලවාම මම තත්පරයකට ඇදේ ඇල වුණෙමි. පරිසරය සිතල වුව වෙල්වට් ඇඳ රෙදි දමු ඇඳ උණුසුමිය. පාළු හිතකට ජීවිතයේ දුක සතුට හුදෙකලාව රහසේම විඳින්නට මේ අඩි තුනයි හයේ සිංගල් ඇඳ හොඳටම ඇතිය.

අම්මාව... නංගිව... තාත්තාව සිහිවී හදවත මොහොතකට අවුල් විය... තව විකකින් තාත්තාව කතා කළ යුතුය... ඉක්මනින්ම කුරුළු කැලේ ගෙදරට දුරකතන ඇමතුමක් ගත යුතුය.

ශාභිතා හදිස්සියේම ජීවිතයට කඩා පාත් වූ මේසයක් වැනිය. මොනවාද මොනවාද ජීවිතයට වූ බව පමණක් අද මට මතකය... හැමෝගේම ඇස් වල කළුළු පිරුණාද මතකය...

ආදරය ජීවිතයකට වැඩියේ වැරදි නැකතකිනි. කුරුළු කැලේ ගෙවී ගිය රාත්‍රිය සිහිවෙද්දී දනුද හදවතට මහා ලැජ්ජාවක් දෙනෙයි... රාත්‍රී අහසේ මොහොතකට පායා නිවී ගිය තරුවක් වෙනුවෙන් මම ඇඬුවෙමි... ගෙවී ගියේ ජීවිතයේ නපුරු දවස් කිහිපයක් වන්නට ඇත.

04

“පියදේව අත්කල්...”

සුවතියකගේ හඬින් මම ගැස්සී ඇහැරුනෙමි. ඇයට ඇත්තේ කුරුළු පැටියෙකුගේ වැනි මෘදු හඬකි... මම දොර රෙද්ද මැත් කළෙමි. ඇය මේසය මත පිරිසි කෝපප දෙකක් වෙනුවට හේ පෝච්චියකුත් රවුම් වත්තට කපාපු වොකලට් කේක් එකකුත් තබා තිබුණාය. මම වෙස්ට් එක පිටින්ම කුඩා රවුම් කෑම මේසය අද්දරට ගියෙමි.

සුවතිය හිස ඔසවා බලා සිතාසුනාය. ඇගේ දෙකොල් තුනිය... ඒනිසා සිතහව මිනාවටත් වඩා දෙපසට ඇදී යයි. හිනාව ලස්සන ඒ නිසාය...

'කිරි වලට නම් ලක්ස්ට්ලේ කියන්නේ... එළකිරි හමිබ වෙන්නේ උදේට තමා...'

මට මිනා එළකිරික් තැන.

'කිරි හමිබ වෙන්නේ මේ වටේ එළදෙනානු හෙත්මද...'

මම මගේ වගක් නොමැතිව ඇසුවෙමි. යුවතියට ඉබේටම පිනා ආවාය. ඇය කොල්පට මුළු කුළුව ගෙන සිනහව සඟවා ගත්තාය.

'ම... එක් කෙනෙක් දෙන්නෙක් ඉන්නවා...'

කෝපි කුට්ටි කෙහෙල් ඇවිරියත්, වොකලට රෝල් දිසියත් මා දෙසට ළංකර ඇය කීවාය. කවමක් කෙල්ලගේ නම් නොදැනීම ප්‍රශ්නයකි. කොළඹ උෂ්ණය තවමත් හිතේ තිබුනත් යුවතිය ඉදිරිපිට මිනාවට වඩා තිහකමානී වන්නටද හිත නොනැමේ...

'කන්න... මහත්තයා එනවා කියලා ජයදේව අත්කල් කිව්වේ නෑ... කිව්වා නම් මොනාහරි හදලා තියනවා...'

මගේ පසුව උණු විය... කන්නට කටට ගත් කේක් කැබැල්ල පවා මගේ උගුරේ හිරවිය. අසරණ කෙල්ල මට මහත්තයා කියන්නේ ඇයි... මට මහා දුකක් දැනිණි.

'මං හදිස්සියේ ආවේ...'

මම මෘදුව කීවෙමි.

යුවතිය මගේ කෝප්පයට කිරි කෝපි වත් කළාය. ඒ යුවද අසුරුය... කිරි සමඟ මුළු වූ අලුත් කෝපි යුවදින් කැම කාමරය පිරි ගියේය. එහෙත් කිරි කෝපි යුවදට වත් ඇය වෙතින් හමා එන මෘදු හෙරයා යුවද මකාලත්තට බැරි විය...

'කට වොකලට කේක් කැල්ලක් කන්න... ජයදේව අත්කල් කේක් කන්න...'

පිළිවෙලට කරන්නට සංදේශ දන්නේ නැත.

මම සිතාසි තවත් කේක් කැල්ලක් ගන්නෙමි. මා පෙරේන කොල්ලෙකු යැයි ඇය සිතනවා විය යුතුය... එහෙම සිතනා එක හොඳය...

'කාමරේ අස් කරලා තියෙනවා හොඳ මදි නම් මං ආයෙත් අස් කරලා දෙන්නෙමි... ජයදේව අත්කල් මහත්තයා රැට එනවා කියලා කිව්වේ නෑ...'

මේ පිස්සු කෙල්ලගේ මහත්තයා කතාව මට වදයකි...

'වාස් ටික මං අහක් කරලා තිබ්බේ... උදේට අයුත් මල් කපලා දන්නෙමි...'

'මොන... මල්ද...'

'මෙහේ හරියට මල් වර්ග තියෙනවා පර්බරාස් ලිලි රෝස වගේ... පල්ලෙහා යායට තියෙනවා...'

මම ප්‍රථම වරට ඇය දෙස එක දිගට බලා උන්නෙමි. යුවතියගේ ගෙළ සැරසු තුලක් හරම් සිහින් රත් වේන් පටක් විය. දෙකෙන් පෙනි වල වූයේ කුඩා ගම්මිරිස් ඇට හරම් වූ රත් කරාමු පේට්ටුවකි... දුප්පත් කමට යුවතියගේ වූ පුද්ගලිකාර ලක්ෂණ මනා ලත්තට නොහැකි වී ඇත.

මගේ ඇස් හා ගැටි ඇය ලැජ්ජාවෙන් තෙත් කීමට බර කර ගත්තාය... මහ අවලම් කොළඹ කොල්ලෙක් වන්නට ඇතැයි ඇය හිතනවා විය යුතුය.

'ගෙටල් කොහේද තියෙන්නේ...'

මමද නොයන්නාට ඇසුවෙමි. මනමාල කමක් වූව පිළිවෙලට කරන්නට සංදේශ දන්නේ නැත.

'මේ ළග... පහළ... ජයදේව අත්කල්ගේ ගාඩින් එක ඉවර වෙන්නේ අපේ පොඩි ගෙදරින්... මහත්තයාගේ කාමරේ ජනෙල්

ඇරියාමි අපේ පොඩි සාලේ ජෙනවා...

තව එක්වරක් මහත්තයා කීවහොත් මේ කෙල්ල මගෙන් කුණු බැඳුම් අයත්තු වූවා. ඇඟි පොරොත් පොඩි මාමා සරම්කින් සැරසී තුටුකින් කෙරී දමාගෙන පැමිණ කැම මේසයේ වාඩි විය.

'මගේ කොල්ලා මොනවද කෙල්ලේ කියන්නේ...'

කෙසෙල් ගෙඩිය ලෙලි අරිමින් මාමා ඇසුවේය. ඔහුගේ කෙර වූ රත් වේන් පට පපුව මැද දිලියෙන්නට විය.

ඇය සිනාසුනා පමණි.

'ඔයත් කෙත් කැල්ලක් කන්න පුනේ...'

පොඩි මාමා ඇය අසල වූ කෙත් ජාලේට එක ලී කළේය.

'මං පස්සේ කන්නම්...'

'දුවේ... අපේ කොල්ලට විකක් මේ වත්ත පිටියත් පෙත්තන්න... මං යනවා පොඩ්ඩක් වටුවම... අද හාල් ස්ටෝක් එකක් එවනවා කොළඹින්... ඒක බලාගන්න ඕන... පුතාට මොනවා හරි වටුවමක් ගෙන්න ඕනෙද...'

'පස්සේ බලලා ගන්නම් පොඩි මාමේ...'

'එහෙනම් පුනේ මේ කෙල්ලට ආය දෙයක් කියලා රැට හදවගන්න... අපි රැට කතා කරමු... ඔයා විකක් රිලැක්ස් එකේ ඉන්න...'

පොඩි මාමා ඇගේ හිසද අතලා කිරි කෝපි කෝප්පයද රැගෙන කාමරයෙන් ගියේය... මම නිහඩවම කෝපි එක පොල ගැවෙමි.

'මං යනවා පුනේ...'

පොඩි මාමා ගියේය. කැම කාමරයේ තනිවූයේ ඇයත්

මාත්ය...

'ඇයි ඔයා කෝපි බොන්නා...'

'මං ආවිටි එක්ක බොන්නම්... රැට මොනවද දන්නා ආය...'

මං පුටුව මැත්තර නැතිවීමේ, යුවතිය හිස් අඩු කෝප්ප ගෙන එකට අල්ලා පොරොත් වේ වේ එක මත කැබුටිය... යුවතියක් සමඟ තනිවම ගෙවමේ කාමරයක සිටීම හොඳ නැති නිසාම මම සාලයට ආවෙමි... විකකින් ඇයද සාලයට ආවාය...

'කිව්වනම් දන්මම හදන්න පටන් ගන්න පුරවන්...'

පුත්තේ කෙල්ල උරවස්සට බර වී ඇසුවාය. මගේ හිතට සිසුම් වේදනාවක් දැනෙමින් තිබුණි. ඇය වැනි යුවතියකගෙන් උයාගෙන කා හැකිද...

'මට පොල්සම්බෝලයි බඳුයි තිබ්බත් ඇති... කැමති දෙයක් බලලා හදන්න...'

'මස් කනවද...'

මම හැරී බැලුවෙමි.

'ඔව්... ඒත් ඊට වඩා කරොල්ල වලට ආයයි...'

'ජයදේව අත්කලුක් එහෙම කමං... මං එහෙනම් යන්නෙද... උයන්න ලැස්සි කරලා එන්නම්...'

කෙල්ල යනවානම් යා යුත්තේ මා පිටදී උත් දෙරකඩ හරහාය. ඇය මෑදු ගමනින් පැමිණ දෙරකඩ එල්ලී හිය එසෙව්වාය...

'තව විකක් හැන්ද වෙලාම වත්තේ ඇවිදින්න යන්න... එකකොට කමා ලස්සන... මහත්තයා ස්ථිර ගෙනාවද...'

මම දැඩි අපහසුකමකින් හිස වැනුවෙමි. ඇය 'යන්නම්' කියාගෙන මා අද්දරින් මාරු වූවාය... මම ප්‍රථම වරට ඇයව ලඟට දක ගත්තෙමි.

'නම මොකක්ද...'

මම දුබල හඬකින් ඇසුවෙමි. යුවතිය පහළ පඩියේදී හැරුණාය... කෙල්ල පැත්තටත් ලස්සනාය...

'වන්දනා...'

උත්තරය කවේ තබාගෙන උන්නාක් මෙන් ඇය ගත් කට්ටම කීවාය. ඒනම නම් ගැලපෙන්නේ ඇයටමය.

'ම. යන්නම්...'

යළිත් ඇය හැරුණාය.

'මේ...'

මම වන්දනාව නැවැත්වූයෙමි.

'මට මහත්තයා කියන්නෙපා... තේරුණාද...'

මම බොරුවට සැර කළෙමි. යුවතිය සිනාසුනා මිසක් කිසිවක් කීවේ නැත.

'ඇඟ හෝදනවනම් ඇල් වතුරෙන් ඇඟ හෝදන්න එපා... ටැප් එකේ උණු වතුරත් එනවා... එකපාර ඇරලා ඔව් එකයට ඉන්නත් එපා... එකකොට පිව්වෙනවා... බාත් එකට උණු වතුරයි හීතල වතුරයි කලවම් කරගන්න ඕන...'

එසේ ඇයටම කියා රත්කරගත යුතුය. මම මට පිටුපා යන යුවතියකගේ නැළවෙන උතුල දෙස බලා උන්නෙමි...

බණ්ඩාරවෙල කුරුළු කැල්ට වඩා ගොඩක් හොඳ දැයි මම දෙරකඩටම වාඩි වී සිටුවෙමි...

05

ප්‍රං වි බාත් වඩි එකේ තුනිරස්තයක් තිබූ උණු වතුරේ බැස නාද්දී එහෙමට කියා හීතලක් තිබුනේ නැත. මම අමු හෙළ බැල්ලෙන් බාත් වඩි එකට බැස පොඩි එකෙකු මෙන් සබන් පෙණ මතු කර ගත්තෙමි. ටිකකින් සබන් පෙණ ගොඩකින් මාව වැසී ගියේය...

මේ ඉන්නේ සැබෑ සංදේශය... තනිවී හුදෙකලාවී උඟම හිතෙනා දෙයක් කරනා මේ සංදේශ ආදරයෙන් පිස්සු වැටි උන් සංදේශට වඩා ලස්සනය.. මම පොඩි මාමාගේ හෙඩ් ඇන්ඩ් ෂෝල්ඩර් ෂූම්පු බෝතලයෙන් බාගයක්ම හිස ගල්වා තැවෙමි... මොහොතකින් මුළු නාන කාමරයම ෂූම්පු පෙණ වලින් පිරී ගියේය...

කෙන වකට තුඩාය දවවා ගෙන පැයකට පමණ පසු මම කාමරයට ආවෙමි... බණ්ඩාරවෙල නිකල කොකරමිද කියා කේරුනේ එව්වය.. මාව ශීතකරණයක දවුවාක් මෙන් වෙව්ලන්නට විය...

මේ හීතලට සරම් හරියත්තේ නැත. මම වෙනිම කලියමක් අත් දිග වී ඔරව් එකක් ඇඳගත්තෙමි.. එතෙක් නිකලේ නම් අඩුවක් වූයේ නැත. පැයක් වතුරේ බැස නැව නියාදේ ඇහේ වෙතදට රස්තයට කිබෙනා තැන් පවා අද අයියේ බෙරල මෙහි...

දුරකතනය එක දිගටම නාදවිය... මම වෙව්ලමින් ගොස් පිසිවරය අතට ගත්තෙමි. කතා කළේ නාගිය.

'අ..යියේ..'

'මා..ව වෙව්ලනවා බබා..'

'අනේ පටි... එව්වරවම සිතලද..'

'මං ආපු ගමන් තාත්තා ගියා නාගි..'

'සිත පළාත් වල ගිහිල්ලා හවසට තාත්තා හොඳ නැ.. කරදරයක් නැතුව ආව තේද..'

'කිසි කරදරයක් නැ..'

නාගි තිහඩවුවාය.

'නාගි..'

'බණ්ඩාරවෙල හොඳයි..'

'ඔව්... හොඳින් හොඳයි..'

'අපිට තමි පාරයි... පත්යලේ බේරිය නැති උතා වගේ..'

නාගි සිවේ ඇඳුම්බරවය... මේ ආවේ ඔවුන්ව තනිකර බව මට සිහිවූයේ එව්වය.. දෙවිය මාව බණ්ඩාරවෙලට

ගෙන ආවා මියක මා ආවේ නැත. දෙවිය මට කුරුළු කැලේ ඉන්නට දුන්නේ නැත.

'අයියාගේ මෝඩ නාගිගේ කදුරු ගැන හිතන්නෙපා.. පුරවත් තරම් හිත නිස්කලක කරගෙන බණ්ඩාරවෙල ඉන්න..'

'මට මෙහේ හොඳයි නාගි..'

'කවදවත් කුරුළු කැලේට එන්නැද්ද..'

'එනවා.. ඔහේ ඉන්නකොට හිතට හරි කරදරයි.. මෙහෙදි මොනවත් මතක් වෙන්නැ... මං ආයයි එතෙමි ජීවත් වෙන්න..'

'කොහේ හිටියත් වියාට තමි හොඳක්ම වෙන්න මින.. දන් මොනවද කරන්නේ..'

'පොඩි මාමගේ ගේ තියෙන්නේ පොඩි කන්දක... පොඩිකක් මිදුලේ කැරකිලා බලන්න හිතුවේ..'

'තනියමි තමා කෙහෙවත් යන්නෙපා..'

'නෑ තනියමි නෙමේ යන්නේ..'

'පොඩි මාමා එක්කද..'

'නෑ.. කෙල්ලෙක් එක්ක..'

මම කටට ආ දේ කීවෙමි. නාගි මා කී දේ විහිළුවට ගන්නට ඇත.

'අනේ හොඳයි.. වැරදිලාවත් බණ්ඩාරවෙලදී දෙමල කෙල්ලෙක් හොයා ගන්නෙපා.. අත්කිමට දෙවන ප්‍රේමියක් ජාතිවාදයටම යට වෙයි..'

'සිංහල කෙල්ලෝ ඔක්කොටම වඩා හොඳයි..'

'අම්මා හෙට කතා කරයි.. උදේ වරුවේ ගෙදර ඉන්න..'

දුරකතනය තබා මම මිදුලට බැස්සෙමි. කෝපි එකක්

හිත මේ වෙලාවටය. කළ දෙයින් හමා එන තුනී සුළඟේ පවා ඇත්තේ ගත හී ගවු සිමිදුවන කිසිලකි... සිතල උඩුලා ගත නොහැකිව මෙ මිදුලේ පියයෙකු සේ වායායාම කරන්නට ගත්තෙමි.

වත්දනාගේ මුහුණ මිදුලේ දකුණු කෙළවරින් මිදුලට එබුනේ මම එකතැන දුවමින් දැන් දෙපසට පිහිදුවමින් සිටිද්දිය... හැන්දෑ ඉරමලේ තුනී ආලෝකය වැටුණ ඇගේ මුහුණ දවල් දුටුවාටත් වඩා ලස්සනයි.

ඇය ලහව එන්නට ප්‍රථම ඇය ගැල්වූ පුරුස සුවඳ මා කරා ආවිය... මම අත් දෙක නිහිල්ල යට තද කරගෙන හනි ඇවියෙමි.

'එකපාර තැවේ ඇයි... එකයි හිතලි... මය කොණ්ඩෙන් තවම කෙකයි...'

ඇය කීවේ අක්කා කෙනෙක් මෙනි. මම තෙත කොණ්ඩය ලැජ්ජාවෙන් පිය දමුවෙමි.

'ජයදේව අන්කල්ගේ ස්ථිරයවත් ඇදගන්න... තව විකකින් හිතල තවත් වැඩි වෙනවා. ඉන්න මං ගෙනල්ලා දෙන්නමි...'

මා මිදුලේ තබා වත්දනා ගෙහුලට ගියායි. නිවසේ විදුලි පහන් පවා දල්වූයේ ඇය විසිනි. ගෙදරකට ගැහැණු අතක් නිශිය සුතය... පිරිමි දහකගෙන් නොලැබෙන සිරියාවක් ලස්සනක් ගැහැණු අතකින් ගෙයකට ලැබෙයි.

'ආ.. මහොම විතාඩි පහක් ඉන්න පුළුවන් නම් මං කෙරපි එකක් හදලා ගේන්නමි...'

'මාත් එන්නද...'

'අ..ජේ ගෙ..ද..ර..'

'ම..වි..'

සුවතිය සිතාඩි හැරුණ මයක කකා කළේ තැක. ඇය පියගැට පෙළ බැගගෙන ගොස් පහතම පඩියේ හැරී බැලුවාය.

'මං ආවිච්චත් කිව්වා ජයදේව අන්කල්ගේ පුතා ඇවිත් කියලා... ආවිච්චත් ආතලු බලන්න...'

මේ පියයාගේ මොනවා බලන්නද... මම ස්ථිරය මගේ වක පටලවාගෙන ඇය පිටුපස වැටුනෙමි.

'අ..මි..මේ..'

ගහක පහළ අත්කක් පහළට තැම් කිබෙකු ගොම්මන් අඳුරේදී මම නොදුටුවෙමි. එය කෙළින්ම අහක බලාගෙන ගිය මෑත් තළලට වැටුණි. මාව එහෙම කර ගල් පඩියට වැටුණි.

'අ..තේ ටිකක් පාත් වෙලා එන්න කියන්න මට අමකක උතා...'

තළලක දැනිත්ම බදගෙන බිම වාසිවූ මගේ මුහුණට එබී ඇය කීවාය..

'කෝ... බලන්න. ලේස් එනවද...'

මාදු ඇඟිලි තුඩු වලින් මගේ අත තළලකින් මුද ඇය පාත් වූවාය... සුවතියගේ ඇස් හරියටම කිබුනේ මගේ තළල ගාවමය...

'මගේ වැරැද්ද... මට මේ ටික ඇති... මට වඩා උස කෙනෙක් ගිය ගමන් මච්ච වදිනවා.. අතේ.. ම..ට සමා..වේ..න්..නා...'

ලොකුවට පෙන්වුවද එහෙම අමාරුවක් හිසට නොදැනිණ. අත්ත තද අරවුවත් ඇති ගසක අත්තක් නොවේ...

'ඉවිටක් ලේ.ත් එතවා... දන්මම තළල කැවිවේ තැත්තම්
නොද නැ... මං කෝපිසි උණුවකුරයි අරගෙන එන්නම්...
යන්න ගෙදරට...'

'කමක් නැ... යන් සියාගේ ගෙදරටම ගිහින් කවා ගනු...'
මම තළලන අත කබාගෙන අත්ත යවින් පාත් වී
පහළට බැස්සෙමි. වත්දනා මට අඩියක් පමණ ඉදිරියෙන්
පස්ස හැරී හැරී පොඩි දරුවෙකු ගැන බලන්නාක් මෙන් මා
දෙස බලමින් ඉදිරියට ගියාය...

'අද ආවට මේ දුප්පත් පැළට ආයේ එන්නෙපා... මය
අද මඑව හප්පලා කිව්වේ ඔය ගමන යන්නෙපා කියලා...'

පුංචි නිවස ඉදිරිපිට මදුරට එද්දී වත්දනා හැරී මිදු
තකින් කිවිය.. මම ඇගේ කකාට ගණනකට නොගෙන
තවමත් කපරුරු නොකළ ඒ කුඩා නිවස දෙස බලා උන්නෙමි.

'ඇවිත් ඉදගන්න... මං උණු වකුර විකක් ටක් ගාලා
අරගෙන එන්නම්...'

ඒ පාලය අපේ කාමරය තරමිය.. බිමට ක්‍රමවත්ව රතු
ගඩොල් ලිපිපත් කර තිබුණද සිමෙන්ති දමා තිබුනේ නැත...
සාලයේ වූයේ කුඩා වේලුල් පුටු හතරකුත් අඹලැලි මේසයකුත්
පමණි... විමිනි ලාම්පුව දල්වෙමින් තිබුනේ ඒ මකය...

කපරුරු නොකළ ගඩොල් බිත්තියේ මැද ඇගේ අභිසක
මුහුණය. විමිනි ලාම්පුවේ දුප්පත් එළිය ඒ කුඩා ඡායාරූපයට
වැටී ජීවිතය පිළිබඳ නිසංසල දර්ශනයක් මට පෙන්වීය.

විනාඩියකට දහ පාරක් හිනාවෙන මේ අභිසක යුවතිය
ඒ හිනාවෙන්නේ ඇගේ ජීවිතයේ ඇති කොතරම් නම් දුකක්
සහවාගෙනද... කුරුඳු කැළේ උඩ තව්ටුවේ කාමරේ තනිවී
ඉකිබිඳ බිඳ හැඩු මා ගැන මටම ලැජ්ජා සිතාණි... ඒ කදුරු

මොන තරම් බොළඳ කදුරුද... අඩනවාතම් මේ කෙල්ල මේ
වසාගත් දුප්පත්කම වෙනුවෙන් ඇඬිය යුතුය... අම්මා තත්තා
නොමැතිව ජීවිතය කෙළවරේ ඉන්නා ආවිටත් සමඟ
අනාගතයක් ගැන නොදන ජීවත්වෙන මේ කෙල්ල කැ ගසා
ඇඬිය යුතුය. නැත. ඇය ජීවිතයේ දුක මැද සිතාසෙන්නිය.
පිදුරුතලාගල තරම් දුකක් මාදු ගෙයා පවුඩර් තව්ටුවකින්
වසාගෙන ඇය ජීවිතයට සිතාසෙන්නිය.

මගේ තළලක දත් රිදෙන්නේ නැත. එහෙත් මේ දුප්පත්
පැළට ගොඩ වූ මොහොතේ සිට මගේ පපුව පැත්තක්
රිදෙයි.

'මේ මගේ ආවිට...'

මම පුටුවෙන් නැගිට ඇය දෙස බැලුවෙමි. මා
බලාපොරොත්තු වූයේ කුඩු ගැසී ගිය වියපත් කාන්තාවකි...
එහෙත් ඇගේ ආවිට ඒ තරම්ම දුබල වී නැත. ඇය මේ
අසුරු මිනිසිරිය සමඟ හුදෙකලා ජීවිතය සමඟ තනිවම
සටන් කරනා අසුරු මිත්තනියකි.

'පොඩි දුටු මහත්තයා ගැන ඇවිත් කිව්වා... ජයදේව
මහත්තයාටත් දත් ඉතින් පාථ නැතිවෙයි...'

'ආවිට... මේ බලන්න මහත්තයාගේ තළල... එද්දී අර
දෙවැවේ වැලි ආත්තා ගහේ අත්තක වැදුනා...'

ආවිට ඇගේ වියපත් දුරක මගේ තළලක මත කැබුටාය.
මේ තරම් සීතලක් ඇති සටහනක් ඇගේ අත උණුසුමය.

'උණු වකුර විකකින් කැවිවනම් හරි... අද ආවට මහත්තයා
ආයේ මේ පැත්තේ එන්නෙපා... පොඩි දුටු නිතර එතවනේ...'

මම බිම බලාගත්තෙමි. පිරිමියෙකු නැති නිවසකට ඒම
වරදක් යැයි මට ප්‍රථම වරට සිතාණි.

'කවන්තැන නෑ... මං යන්නම්...'
 වෙලාල් පුටුවෙන් තැනිට මම සිටෙමි.
 'වරදවලා හිතන්නෙයා... මොත්තයා හිතන්නැති කරම්
 අපි දුප්පත්... මොහොතේත් ජීවත් වෙන්නේත් ජයදේව මොත්තයාට
 පින්සිද්ධ වෙන්න...'

ආවිච්චි දැන් පිසදමින් ගෙවලට ගියාය... කුස්සියේ
 බැඳෙන කරවල සුවදක් මගේ කටට කෙඳ නැතියි.

'අවුරුදු ගණකට පස්සේ අපේ ගෙදරට අමුත්තෙක්
 ආවේ... කරන තැනැත්තී දෙලා කෝපි එකක් බිලිම යන්න...'
 අඩන්නට ආයත්ත වූ සුවසියගේ දෙවුවන් මාව තිබුණින්
 වෙලාල් පුටුවට බර කරවිය...

'මට බයයි... මේකත් විකක් කඩාගනී...'

මාදු උණුසුමකි කපු රෙදි කැබැල්ලෙන් ඇය මගේ
 තලලක කෙස මෙන් කළාය... වසාගෙන උන් දෙතෙක් මම
 මොහොතකට ඇවියෙමි. ඇගේ හුවන් සිසිලය මගේ මුහුණේමය.
 එමිනි ලාමිටුවේ දුප්පත් එළියෙන් මම ඇයව වඩාත් ලඟට
 දක ගත්තෙමි.

දුප්පත් කමත් අභියාසා ලස්සනකැයි මට සිතුවේ. මේ
 මුහුණ පුරා හිරිමල සඳ එළියක්සේ තැවී ඇත්තේ ඒ දුප්පත්
 කමේ අභියාසා ජායාවය...

'ද...ත්, වේදන්නා...'

'වේදන්නා කවි... අත්තා කනේ අතු එව්වර සඳ නෑ...'

වන්දනා සිතාපි කීවාය, මම ලැජ්ජාවෙන් යිම බලා
 ගත්තෙමි. එම මොහොතට ඇයට කියා තලලක කවා ගත්තේ
 ඇයි...

'මේ ගෙදර ඉන්නේ ආවිච්චි මියයි විතරමද...'

ඇය 'මව්' කියන්නට මෙන් හිස වැසුවාය. එමිනි
 ලාමිටුවේ එළිය අඩු වී ගියෙන් වන්දනා එහි දළල වැඩි
 කළාය. ලයිට් එළියෙන් නොපිබිදුණු අභියාසා සුන්දරත්වයක්
 එමිනි ලාමිටුවේ දුප්පත් කන ආලෝකයේ ඇතැයි මට සිතුවේ.

'ආවිච්චි මං ඉන්නවා මට ආවිච්චි ඉන්නවා...'

'ජීවත් වෙන්න මේ ලැබෙන වික ඇතිද...'

'ඇයි... අපි දෙන්නට හාල් හුණ්ඩුවක් කියා ගත්තම
 හොඳමම ඇයි... ආවිච්චි මමයි වත්තේ එළවළු විකකුත් දලා
 කියෙනවා... මාසෙකට සැරයක් එළවළු විකකුත් එකතු කරලා
 ටිට්ටිමේ කොහ කඩව් දෙනවා...'

ඇගේ ජීවිතයම මේ කරම් අවංක ලෙස මට කියන්නට
 ඇය හිතුවේ ඇයි. ඊටත් වඩා මේ දේවල් මට ඇයගෙන්
 අසන්නට හිතුවේ ඇයි.

'පොඩි දුව...'

ආවිච්චි කුස්සියේ සිට කසා කළාය. වන්දනා ගිණේ
 අත්තිම වරටත් මගේ 'තලලක රෙදි කැබැල්ලක්' කබය...
 නොවිඳෙන බව දන්නේ නම් ඇය කවන්නේ ඇයි.

'ආවිච්චි හදිස්සියේ අත්ගලක් හදලා...'

අත්ගලා සුවද බඩගිනි බඩවත්තක් විය. මම දිග පුරාය
 ගෙවියකුත් අත්ගලාවකුත් අකට ගත්තෙමි. සංදේශ් කන්නට
 ලැජ්ජා තැනි කෙනෙකු වීම සැනසිල්ලකි.

'අත්ගලා රහයි...'

'දත් හාල් බැඳලා හදලා තියෙන්නේ...'

'තට එකක් කන්න...'

මහ අග්‍රහලාභීන් කන්තට යැවී ඇයම මට එකක් රැගෙන දුන්නාය. මා බවපරිසරයක යැයි වන්දනා නිතනාට විය යුතුය.

'ඔබ තෙවනියෙන් කියලා නිතනාට ඇති තේද...'

මේ අත වූ කෙසෙල් ලෙල්ල වේ එක මත නොකඩා ඇය අතට දුන්නෙමි.

'ඔ. එළුවර හැල්ලුවට නිතන්නා...'

කොමි එක ඊට වඩා රසය. කොළඹ හදන කොටි පවුළුර මෙන් තොවේ. මේ කොටි වල අරත් කොටි සුවඳක් සහකම්ස් ඇත.

'මේ කොටි මොනවද...'

'අපි ඇට වේලලා කුඩු කරලා හදලා... කඩලේ බැදලා...'

කොටි කුඩු කඩලේ බැදැද්දී එක සුවඳ මට දකුණු එන්නට විය. මේ කොටි කොල්ලයෙන් සිති තොල් කම්ම බැදී තාල් පිසු වූ අග්‍රහලාභීන් දියවී ඇත්තේ මේ දුප්පත් කොල්ලයෙන් මිත්තනියෙන් මිතිත්තම තොවේද...

'ඊට කෑම අරගෙන මේ කරවර තාවේ එන්නේ කොතොමද...'

මම පසු දෙවැට දෙන බලා ඇසුවෙමි.

'මට බය තැ... එතේ තෙදර පැට් දම්මාම මේ පැත්තක් එළියයි...'

මම මිදුලේ වූ අවසාන ඇලෝක කදම්බයෙන් වන්දනා දෙස බැසුවෙමි. ඇය මිදුලේ ඒ මේ අත දුටු කොස් සිඬු තෑගත් වැලේ මලක් දෙන බලා මිම බලා ගත්තාය.

'ඔ. ආත්තමි...'

'හොඳයි... හොඳින් ස්තූතියි අපේ ගෙට නොවිදිනාට...'

ගෙවල් වලට ගොඩ වීමටත් ස්තූති අවශ්‍යද... කොළඹ මිතිසුන්ට වඩා මේ කඳුකර මිතිසුන්ගේ හදවත් වල මිතිත්තමත් ඇත.

දෙවැට දිනේ උඩට ගොස් එද්දී මරට වැදුණ වැලි ආත්තා ගෙන් අතු අසලදී මම හැටි බැසුවෙමි. ඇය ඉඩයෙන් මට පාත්වී යන්නයයි කීවාය. මම සිතාපි 'හිස බිමට බර කර ගත්තෙමි.'

ගෙට යන්නට හිතක් නැත. මම මිදුලේ කෙතටත් දමා සිටුණ මිටින් ගල් වැලි මනාව කැසු කර ගල් කුට්ටි මත ඉඳගත්තෙමි. ඒවිටය සිටුනේ කොතේද... දත් කිබෙන්ගේ කොතේද... මේ ලෙස ඇවිද්දවන්නේ දෙවියද...

SI - unlimited. com

06

මම හාස්පස කරවර කඳු වැටි දෙස බලමින් සිටුවෙමි.
ඊයේ පෙරේද මෙන් නොවේ. අද හිතට බරක් නැත. තුනී
සාකාච්ඡා සමඟ ගැලී ගිය අභිසක තනිකමක් මට දනෙයි.
මම එය මුළු හිතින්ම විඳ ගත්තෙමි.

මා මේ බණ්ඩාරවෙලට වී කරන්නේ මොනවාද. තවමත්
පොඩි මාමා එය මට කියා නැත. මේ නිදහස් හඳවන
කබාගෙන බණ්ඩාරවෙල ටවුමේ එළවළු වික්කද සැපකි.

වන්දනාගේ නිවසේ දළු වීම්හි ලාම්පුවේ ලා කහ
පැහැගත් හීන් ආලෝකය බෝගන්විලා යාය මැදින් යංතමට
පෙනෙයි. මම දැන් කිහිල්ල යට ගසාගෙන එළිය දෙස බලා
උන්නෙමි. ජීවිතය ගැන මම අත් නොවිඳි කුමක්දේ පාඩමක්

වන්දනා මට නිහඬවම කියා දෙන්නිය. ජීවිතය යනු මහා
සැපක්වත් මහා දුකක්වත් නොවේ. දුකේ විකක්ද සැපේ
විකක්ද එකට කවලමි කළ වූවි තිළිණයකි. දුක වැඩි කර
ගත යුතුද නැත. සැප වැඩි කර ගත යුතුද නැත. එවිට
ජීවිතය හිස්ය.

අහඹුවර ජනප්‍රියම බාලක පාසලක ඉගෙනගත් මේ
සංදේශ හොඳන්නා ජීවිත දර්ශනයක් බණ්ඩාරවෙල මේ කෙල්ල
දැනී. ඇය සතුටින් ඉන්නේ ජීවිතයේ දුක නැති නිසාම නොවේ.
හිතනවානම් සොය සොයා යනවානම් අනන්ත දුක් ඇයට
නිබන්තව පුළුවන.

මම සාවහන් ගලවා හීන් උදුපියළිය බිම මත ඇවිද්දෙමි.
සැන්දෑ සිත පිති හීන් උදුපියළිය මතට වැටී තිබුණේත්
දෙපතුල් වලට දකුණේ කුඩු කළ අයිස් පලසක යන්නාක්
වෙනි.

පොඩි මාමා මට බරපතල වැඩක් දෙනවානම් නොදය.
හිතත් ගතත් එසේ වැඩ කරන්නට බලා උන්නේය. එළෙස
යමක යෙදවුණ කල හිතට රස්තියාදු ගසන්නට ඉඩක් නැත.

මේ කඳු ඉස්මත්තේ ඇති සුන්දර නිවාහනට.. එහි වූ
මගේ පුංචි කාමරයට... හීන් උදුපියළිය රවමුක් වට කරගත්
රෝස සහ බෝගන්විලා උදහසට... මම ආදරය කරන්නට
පටන් ගත්තෙමි. මේ තරම් මේ බිමට බැඳෙන්නට සිත හදිසි
වූයේ ඇයි...

පොඩි මාමාගේ වාහනය ගුරු පාර දිගේ උඩට
ඇඳෙන්නට විය. මම උදුපියළිය ගොල්ලෙන් මැනවී දෙරකඩට
ආවෙමි.

'ලොරි විත අරින්න විකක් පරක්කු උනා පුනේ... ම-
ඉඳලා බලන්නම ඕනේ නැත්නම් මුත් ගහනවා...'

පොඩි මාමා වාහනයෙන් බැස ආවේ පාර්සලයක් රැ

තෙතය.

'හෙට ඉඳලා මටත් වැඩ විකක් බේදලා දෙන්න මාමේ..'

'වැඩ විකක් තෙමේ කොල්ලෝ කවදහරි මං උඹට මේ

වැඩ මික්කොමි දෙනවා... හිටපත් හිටපත්..'

පොඩි මාමා මගේ කරට අතක් දමාගත්තේය...

'මොහවද මාමේ මේ...'

'බියර් දෙකක්... තව හොඳ තාර මස් විකකුත් මට
හම්බ උතා... කෙල්ලට දුන්නම් රැව රසට හඳලා ගන්නවා...'

තාර මස් මම කෑ නැත.

'තාර මස් රහඳ මාමේ...'

'කියලා වැඩක් නෑ... උඹ අද කාලා බලපත්තෝ...'

මගේ කටට කෙළ ඉහුවේය... දන් මේ තාරා මස් වික
ගෙතිහිත් දෙන්නේ පවුද...

'හදන්න දන්න දෙන්න වෙයිනේ මාමේ...'

'කෙල්ල එයි.. මගේ වාහනේ ආවහම ඒකි ඇවිත්
බලනවා... පුරුද්දට වගේ...'

මවුත්තේ ජීවිත ගැන තවත් තොරතුරු පොඩි මාමා
හෙන් දනගැනීමට මට සිතුවේ. එහෙත් ඕනවාට වඩා ඒ
ගැන හිත වෙහෙසන්නේ ඇයි...

'අද විකක් රැ වෙනකල් ඇහැරිලා ඉවු.. උනට මෙහේ
පාරද කොල්ලෝ...'

'පොඩ්ඩක්වත් නෑ මාමේ... කිවුණත් මං මේ පාරවට
ආසයි...'

'පාරව හරි ලස්සනයි තමා පුතේ..'

පොඩි මාමා කියුවා සේ වන්දනා ඉදිරිපස දෙරිත් ගෙට
ගොඩ වුවාය.. ඇයව දකින හැම වාරයකදීම මට මොකක්
හෝ මතක් වෙයි... ඒ මතක් වන්නේ කුමක්ද කියා මට
එකවර සිතා ගත නොහැක.

බණ්ඩාරවෙලට රාත්‍රිය උදාවෙමින් තිබුණි... තද සිතලද
කුනි පාච්චද හිත් සාංකාවක්ද එකම විටක පපුවට දෙනන්නට
විය... අම්මාගෙන් තාත්තාගෙන් තංගිගෙන් තොරව ගෙවන
ජීවිතේ ප්‍රථම රාත්‍රිය මෙසේ විය... ගෙදර ලොකු පුතා වුවද
මා හැදුනේ එහෙම ලොකු කමක් ඔරවේ කියාගෙන නොවේ...
සමහර අවස්ථාවක මම තංගිටත් වඩා බාල හිතෙන තරම්
ගෙදරදී හුරුකල් උනෙමි... අද ඒ සෙනෙහස තැන... රැකවරණය
තැන... රැව තිදගත් පසු හොරෙන්ම කාමරයට පැමිණ
පොරවන තංගි තැන...

ජීවිතය මෙහෙම වන්නට ඇත... උස් මහත් වෙදදී උරහිස්
පළල් වී උගුර දණ්ඩ පනින කල්හි යොවුන් විස් උරුමය
තනිකමට තතුචෙනවා විය යුතුය... සමහර විට අනාගතයේදී
මීටත් වඩා නපුරු තනිකම් ඇති විය හැක... මේ පුංචි රටේ
දුක් විඳින හැම කොල්ලෙකු මෙන්ම මමද මගේ පාර හිත
සැකසාගෙන ජීවිතයට මුහුණ දෙන්නෙමි.

ආදරය කරන්නට කිසිම සුදුසුකමක් පසුවේ නැත...
සංදේශ්ට ආදරය ගුණ නැත... කැපද නැත... සෙනෙහස මේ
ආත්මය අවුල් කර දමනවා පමණි...

'ඉතින් පුතේ... මොකද මුණ කර කරගෙන... මුස්ලිම්
කෙල්ල මතක් උතාද...'

මිදුලේ උදුසියමියා ගොල්ලේ ඇවිදමින් රැ අහස දෙස
බලා උන් මගේ පිටට අතක් දමා මාමා ඇසුවේය...

'පොඩි මාමත් මට හිතාවෙනවා...'

මම දුක්බරව කීවෙමි.

'ආදරේ කරන කොල්ලෙක්ට හිතාවන්න කරමි උඹේ පොඩි මාමා කුහක නෑ පුතේ... උඹ ආදරේ නිසා දුක් වින්නේද මාසයයි දෙකයි... ඒත්, මේ මාමා අවුරුදු ගණන් තොකා හොකි දුක් විඳලා තියෙනවා... තාස්කි වෙලා තියෙනවා... ඒ ආදරේ භාවි... එතකොට එන්නේ පද්ද පද්ද සිලිං බිලිං ඔක්කොම අරගෙන... හරියට කානිවල් දෙක කුනක් එකපාර ආවා වගේ... යනකොට යන්නේ ඔල ගෙවල් හතක මුසලකම දිලා...'

ඒ ඔල ගෙවල් හතක පාරව මට්ට විය... ඒ මුසලකම කුරුළු කැල්ලේ එහෙමම මමද වින්නෙමි... ආදරයට මේ කරමි දෙබිඩි ලක්ෂණ දුන්නේ කවුද...

'ගැහිණෙක් එක්ක එකට ඉඳලා ඒ ගැහිණි නැති උනාට පස්සේ කොල්ලෙක්ට ඒ ගැහිණේ පපුවේ පුපුඹ දුනෙනවා දනෙනවා වගේ... ඒ වෙලාවට තමයි මද කිසිවිට ඇතෙක් වගේ ගාල කඩාගෙන දුවන්නේ... ඒත් පුතේ... කඩාගෙන යන සරුංගල් සොයන එක එව්වර ලේසි නෑ... ඊට වඩා හොඳයි අලුත් සරුංගලයක් හදගන්න එක...'

මම හිතා උන්නේ සරුංගල් නොයව්වම ඉන්නටය... එකම සරුංගලයක් දෙස බලාගෙන ඉඳිද්දී ඇස් රිඳෙයි... ආදර බලාපොරොත්තුවක් එකම පපුවකින් එකම හැඟීමකින් රැකීම සිතනා කරමිම පහසු නැත... අඩංක ආදරවන්නෙකු වීම සංවේදී හදවතක් උරුම කෙරෙනකුට දුකකි... මම ඒ දුක වින්නෙමි... ඕනාවටත් වඩා වින්නෙමි...

ලස්සන කෙල්ලකු දෙස බලා අභිසක සතුටක් ලබන්නට හැම කොල්ලෙක් මෙන්ම මමද ආශා කළෙමි... එහෙත් ඒ

කෙල්ලටම අයිතිකර ගන්නට ගිය නිසා අර සතුට මට නැත...

කුරුළු කැල්ලට ආ සුන්දර රාමලාත් සඳ දෙස හොරැහිත් බලා උන් දවස් කොතරම් ලස්සනද... මරණෝන්ධිය රවා ඇදෙන සුරත ඇඟිලි කරු අතර හිරකර ගන්නට ගිය කැන දෙනැතම ඇවිලී ගිය හිනි ගොඩවල් විය...

'ජීවිතේ සුභා වික කාලයක් පාරවෙනුත් ඉන්න මිනෙ... එතකොට අලුත් ජීවිතෙකට ලෝබකමක් එනවා... හරියට කඳ බඩගින්නකදී කෑම වල සුවදටත් ආස හිතෙනවා වගේ...'

පොඩි මාමාත් සමඟ ගොස් මම මිදුලේ සිටු ජලාස්ථිත් පුටුවේ වාඩි උනෙමි... කුඩා මේසය මැදින් කුඩයක් ගසන්නට පොල්ලක් දවා ඇත... පොඩි මාමා හිතල බිසර බෝතලය කඩා පෙණ නහින උස බිසර විදුරුවට දමමිස...

'මොනවද පොඩි මාමේ මම කරන්නේ...'

ඔහු සිතාපුනේය...

'මේ බණ්ඩාරවෙල උඹට ආස ඕන දෙයක් කරන්න සුදුවන්... හැබැයි පුතේ උඹට නාස්කි වෙන්න නම් දෙන්නෑ...'

'මං එහෙම නාස්කි වෙන්නෑ පොඩි මාමේ... නංගිගේ අනාගතයක් ගැන හිතන්න ඕන...'

'මං උඹ ගැන දන්නවා පුතේ... කොල්ලේ තනි උනාම පුතේ අයාලේ යනවා... ගැහැණියෙක්ව දක්කහම බලන්න හිතෙනවා... ඒ ගැහිණි ඇස් කරකවලා බැලුවොත් ගාල කඩාගෙන වගේ ඒ ගැහිණි පස්සේ යනවා... එහෙම ගිය කොල්ලේ ගොඩක් නාස්කි වෙලා තියෙනවා...'

ආදරය නිසා දුක් විඳින්නට මිසක නැති නාස්කි වෙන්නට මට වරම් නැත... පියසෙකුසේ ගෙවූ දවස් දෙක

කුනටත් මම වෙර කරමි...

'මං ගන්න ලොකු පුතා බණ්ඩාරවෙල අලුත් ඉඩමක්... ඉඩම පොඩ්ඩි... අක්කර කාලක විතර... ඒකේ පොඩ් ගෙයක් සියෙතඩා... මේ ලගම...'.

'මාමාට තවත් ගෙයක් මොකටද... මේ ගේ ලස්සනයිනේ මාමේ...'.

'ගැණු නැති මම ගෙවල් එකකු කරන්නේ මොකටද නේද... ඒක ගන්නේ වෙන දේකට පුතා...'.

'බේස්තස් එකකට...'.

'ඔව්... කාලෙක ඉඳලා මගේ හිතේ තිබුණා මේ උඩරට හොඳම එළවළු පිට රට යවන ප්‍රොජෙක්ට් එකක් පටන් ගන්න... හොඳම එළවළු තෝරලා ඒවා සුද්ධ කරලා පැකින් කරලා පෙට්ටි වල අසුරලා ලේබල් කරලා එහෙම යවන්න...'.

'ඒක මරුනේ පොඩ් මාමේ... මේ බණ්ඩාරවෙලට වැලිමඩයි... තුවර එළියෙයි වැවෙන එළවළු විකම ඇති...'.

'උඹ ආසද වැඩෙ...'.

'පිටි තමයි... මාමා මාව දන්නේ ඒකටද...'.

'උඹට පුළුවන්ද ඒක බාරගන්න...'.

මගේ දස් තෙත් විය... ව්‍යාපාරයක් මටම බාර දෙන්නට තරම් මා පොඩ් වැඩි නැද්දයි මට අසන්නට සිතුවිණි...

'අපට වැඩේ මුලින්ම සුළුවට පටන් ගනැති... ඒකට ඒ පොඩ් ගේ ඇති... මං උඹට තව ස්ටාර් එකකුත් අරගෙන දෙතවා... අපිට සියෙන්ගේ එළවළු පැකට් කරලා කොළඹ එක්ස්පෝට් කමිටානි එකකට යවන්න විතරයි...'.

'පොඩ් මාමා මාව විශ්වාසද... වැඩේ හරියටම කරයි කියලා...'.

'උඹට ඒක කරන්න පුළුවන්... මට ඒක මුළු...'.

ඒ වටහා මගේ ආත්ම ශක්තිය වඩවන්නක් විය... අද සිට මට නිනොනුක් එළවළු පෙනෙනු ඇත. බෝල තක්කාලි... තද දම් පැහැගත් බඩු... තද තැඹිලි පාට ලස්සන කැරට්... සුදු පැකින් වල අසුරනු මට මැවී පෙනෙයි.

'මේ පොඩ් කෙල්ලටත් රස්සාවක් දෙන්න මින කියලා මම කාලෙක ඉඳන් හිතාගෙන හිටියේ... දත් ජීවත් වෙන්නේ හරි අමාරුවෙන්... දුප්පත් මිනිස්සුන්ට තිකා සල්ලි දික් කරන්න බෑ... ඒක ඒ මිනිස්සුන්ගේ ආත්මය බාලේ කරන වැඩක්...'.

'ඒ කෙල්ලයි ආවිටියි හරි අමාරුවෙන් ජීවත් වෙන්නේ... ගෙදරට ලයිට් වත් නෑ...'.

පොඩ් මාමා හිස වැනුවෙය...

'පොඩ් උතාට ඒකි හරි දක්ෂ කෙල්ල... උඹට හඳලා ගන්න පුළුවන්... දුප්පත් කෙල්ලෙකුට ජීවත් වෙන්න උදව් කරන එක ලොකු පිතක්...'.

'පින්කතා නෙමේ පොඩ් මාමේ... මං ඒක කරන්නම...'.

ඇය තාර මස් හඳගෙන ආවේ ඒ මොහොතේය... කරුමෙට බියර් බෝතලය තිබුණේද මගේ අතේය... වත්දතා මා කොළඹ හොඳ බේබ්ද්දෙකු යැයි හිතනවා විය යුතුය...

'ආවිටිද දුවද හැදුවේ...'.

'ආවිටි මස් හඳන්නා අත්කල්... පටි පිරෙනවලු... මං හැදුවේ...'.

'අනේ උඹේ ආවිටියේ රෙද්ද... මස් පිකක් කැවට මොන

පවිද කෙල්ලේ...

මම තාර මස් කැල්ලක් ගත්තෙමි... කටට කෙළ උනා
පහේ සුවිදක් ඉන් හමා ආවේය...

‘වන්දනා ආසද රස්සාවක් කරන්න...’

පොඩි මාමා ඇසුවේය... ඇය හිස් බියර බෝතලයක්
අතට ගෙන පසෙකට වී බිම බලා ගත්තාය...

‘කියන්න දුවේ... ආසද...’

‘හොයලා දෙනවනම් ලොකු දෙයක් අත්කල්...’

දුබල අසරණ දුප්පත් හඬකින් ඇය කීවාය... මේ කුඩා
ජීවිතය මැද ඇය විඳින අනේක විද දුක්බ දේමනස්සයත් ඒ
වචන තුළ කැටිවී තිබුණි...

‘ලබන මාසේ ඉඳලා ලැස්කි වෙන්න... මං ඔයාව
කොහේවත් අරින්න... මගේ ළඟම වැඩට ගන්නමි...’

කෙල්ලගේ ඇස් කළුළුත් පිරුණි... ඒවා අප ඉදිරියේම
ගලා යන්නට විය...

‘ජයදේව අ...න්...ක...ල්...ට පින්...’

ඵපමණකි... මගේ මුළු හදවතම පිටිවී ගියේය... මිනිස්සු
ලැබෙන පුංචි දෙයකින් පවා කොතරම් සතුටු වනවාද...

SI - unlimited. com

07

මට ඇහැරුනේ පාන්දරමය. ඊයේ ඇඳට වැටුණ හැටියේම මට නින්ද ගියේ සීතලට විය යුතුය. ඊටත් කාරා මස් සමඟ වන්දනා ගෙනා බත් මම පැලෙන්නට කෑවෙමි.

ඇගේ බත් ටික ගෙදර අම්මාගේ බත් ටික සිහි ගන්වන්නක් විය. අපත් පහේ සුවඳ කටට කෙළ උනනා බැඳුම් කෙල් සුවඳ මැල්ලුම් මැලවූ සුවඳ බඩගිනි දෙතුණ කරන්නක් විය.

මා නිදාගන්නට යද්දී වන්දනා කුඩා උණු වතුර බෝතලක් රැගෙන දුටුගෙන ආවාය.

‘ආපු පළවෙනි දවසේ නිසා සීතල හැඳෙයි... මං කෝපි ටිකක් හැදුවා..’

මම එය නොගෙන ඇය දෙස මොහොතක් බලා උත්තෝෂි,
කෙල්ලෙකු දෙස එසේ බලාගෙන සිටීම නොහොබිනා කමක්
බව මට හිතුවේ පසුවය.

'ම... කා... මරෙන්නියන්තද...'

වන්දනා තෙක් බිමට බර කරගෙන ඇසුවාය... මේ
මොන ඇස් බිල්ලක් දැයි ඇය මා ගැන හිතන්නට ඇත.

'දෙන්න...'

උදේ නැතිට මම උණුවකුර බෝතලය ඇර බැලුවෙමි.
ඒවා තද සීතලට නිව් ගොසිති. ඇඳ උන් වී ඔරව් එකට
උඩින් ස්විටරය දමාගෙන මම සාලයට ආවෙමි. පොඩි මාමා
තවම ඇහැරී නැත. ඔහු ගොරවන හඬ තරමක් ශබ්දයට
සාලයට ඇසෙයි. ඉදිරිපස දොර වීඩන කරත්ම මිදුලේ තිබූ
කටුසර සීතල එහෙමම ගෙට කඩා වැටුණි. මිදුලේ ගස් දෙක
කුහක් ඇරෙන්නට අතින් සියල්ල තද මිදුමෙන් වැසී ඇත.

මේ තරම් මිදුමක් මා දකිනා ප්‍රථම වතාව මෙයය. මේ
නිවස තනා ඇත්තේ අහසේ වළාකුළු මැදයයි සිතෙනා තරමට
හාත්පස මිදුමය.

තවමත් ඉර පායන්නට හිතලාවත් නැත. මිදුලේ බාගයක්
දුර ඇවිද යද්දී මාව සට සට ගා ගැහෙන්නට විය. සීතල
සමඟ සෙල්ලම් කළ නොහැකි බව මට දැනුවේ සරම යටින්
එන සීතල දරා ගන්නට බැරි වූ කැතය.

රට පාසලේදී ක්‍රීඩා කිරීමට අදින දිග රනින් කලියමක්
ඇත්දැනම් හොඳ යැයි මට සිතූණි. සන ස්විටර් රෙද්දෙන්
නිම කළ එවැනි කලියමක් බණ්ඩාරවෙල ටවුමෙන් ගත
හැක.

යළි නිදාගන්නට ආසාවක් නැත. මම හේ පුරා රවුමක්
ගැසුවෙමි. පොඩි මාමා කී දේ හරිය. ගැණියෙක් ගේන ට
සිටිය යුතුය. ආදරණීය කන්දෙස් කිරියාවක් ඇත්තේ එවිටය.

කුස්සියට ගොස් විදුලි කේතලය ගසා මම කොල්ල
ගන්නෙමි. පිටි සීනි කෝපි බෝතල කොහේද කියා මම
නොදනිමි. මම කබඩි එකින් එක ඇරියෙමි. කේතලය තිබිබ
ඉක්මනට පැසී තිබුණි.

'ම... කේ හදලා දෙන්නමි...'

වන්දනාගේ හඬ කුස්සිය දොරකඩින් ඇසුණි. ගවුම උඩින්
ලා රෝස පාටට හුරු ස්විටරයක් ඇඳ උන් ඇය උදාසන
මිදුම මෙන් පිත් පාට යැයි මට සිතූණි. හිතුවේ එය
පමණක් නොවේ. සංදේශ් දත් තරක දේවල් හිතන්නේ අඩුවෙනි.

'ඉඩි මෝනින්...'

මම කලබල වූ සිත සත්සුන් කර ගන්නට වෙර ගන්නෙමි.

'ඉඩි මෝනින්.. මං හිතුවේ තව පරක්කු වෙලා
ඇහැරෙනවා කියලා...'

'උදේ හිතල ආවා...'

මම හේ හදන තැනින් මැත් උනෙමි. ඇය ඒ ළඟම තිබූ
කබඩි එකකින් කුඩා තේ සීනි පිටි බෝතල් එළියට ගන්නාය.

'මොනවද බොන්න මින...'

මම පිටුපස දොර ඇර උච්චස්සට බර උනෙමි. තවමත්
පාන්දර කරවරය.

'එළකිරි ගෙනාවා.. ඒක හදලා දෙන්නද...'

මම හිස වැනුවෙමි. ඇය කුඩා ඇල්මිනියම් මුට්ටියක්
ගෙන ගෙන ආ කිරි බෝතලය එයට හැසුවාය.

එළකිරි තමයි... මට කියවුනේ ඉබේමය... කොළඹ
කොල්ලන් එළකිරි යැයි කියන්නේ ලස්සන කෙල්ලෙක්ටය.
'ඒකි මාර එළ' යැයි ඔවුන් කියති.

'කහට විකකුක් දන්තද... එකකොට කමා රස...'
මම ඇය හද දෙන දෙයක් බොම්. ඇය හේ හදදදී මම
ඇය දෙස හොරැහින් බැලුවෙමි.

'කොහෙද ඉස්කෝලේ ගියේ...'
කිරි උතුරන තුරු මුට්ටිය දෙස බලා උත් ඇය මා
දෙසට හැරී සිනාසුනාය.

'ඉඩි ඔපඩි එකට.. ගිය අවුරුද්දේ මිලෙවල් කළේ..'

'මොනවද රියාල්විස්...'

'ඒ ලෙවල් කරන්න ඇති...'

'ඇයි ඉතින් කරන්නැත්තේ...'

මා ඇසුවේ මෝඩ ප්‍රශ්නයකි. ජීවිතයේ පල්ලමටත් වඩා
විකස් පල්ලමට වැටුණ කෙල්ලෙකුගෙන් මේ ප්‍රශ්නය නැසිය
සුකුය.

'වියදම් වැඩියි... එව්වර දුර ඉගෙන ගත්තිය කියලත්
යොබි එකක් ලැබෙන්නැහේ. ඊට වඩා හොඳයි කියලා හිතනා
ගෙදරට වෙලා එළවළු පාත්ති විකස් දන එක..'

ඇය තුළ සාමාන්‍ය කෙල්ලෙක් තුළ නැති අසාමාන්‍ය
අවංක බවක් ඇත. බොහෝ විට කෙල්ලන් ඇත්ත කතා
නොකරයි. කොල්ලන් එවැනි කෙල්ලන්ට කියන්නේ 'අම්මෝ
මය බොරු හිල්' කියාය..

'දන් ඉතින් එළවළු පාත්ති දන්න ඕන නැහේ... වන්දනා
යොබි එකට ආපද...'

'රියේ ර. මම තිත්ද ගියෙක් නෑ සතුටට... කවදද
දන්නැහේ අර්ථ ප්‍රාප්තව එක පටන් ගන්නේ...'

'ඉක්මනට පටන් ගන්නවා... අද හෙටම මාත් ආවේ
පුළුල් ඉස්කෝලේ ආරම්භ

ඒකටනේ...'

මා සමඟ කතා කරද්දී කිරි මුට්ටිය ඇයටත් නොදැනී
උතුරා යන්නට විය.

'අන්න උතුරනවා..'

මම මහා දෙයක් වුවාක් මෙන් කීවෙමි.

'ආ..නේ දක්කේ නෑ...'

'කමක් නෑ.. කිරි උතුරනවා දකින්න හොඳයි...'

මා කියූ පසු වන්දනා කිරි උතුරන්නාක් බඳු සිතුවක්
මුට් මත ඇඳගෙන කිරි එක හේණ්ගුවට පෙරුවාය.

උණුකළ එළකිරි ඇය උස වීදුරු දෙකට දම්මාය... ඊට
පසු එයටම තද කතට ඇති හේ වතුර විකකුක් දම්මාය.
බොත්තට ආස හිතෙනා කිරි හේ පාට ආවේ එව්වය...
සියල්ලටම පසු සීනි හැඳි දෙකක් දමා ඇය එය ලොවකට
ගැසුවාය...

එළකිරි කේක බිමේ මහා පෙරේකකමකින් මගේ මුට් කෙත්
විය...

'සීනි වැඩිනම් තව කහට විකස් දන්නම්...'

මම උතුරක් බොනතුරා ඇය බලා උන්නාය. මම වීදුරුව
මුළු කබාගෙනම ඇය දෙස බැලුවෙමි. උස්පත් කෙල්ල පින්
පාටට සිනාසුනාය...

'ර...හ...ද...'

'ම...'

කේක ගත්තා නම් සංදේශ කුණ්ඩියෙන් යා සුකුය... එහෙත්
මට යන්නට තරම් හිතක් නැත.

'ම. අත්කල්ට කේක ගිහින් දීලා එන්නම්...'

තොටි මාමාගේ කේන්ද්‍ර රැගෙන ඇය කුස්සියෙන් ගිය පසු මට මහා පැරවක් දැනුණි. මම කුස්සියේ දෙරකඩ පඩියේ ඉදහත්තෙහි. වයිල් පොළොවේ සිතලි සරම් පසාරු කරගෙන තට්ටමට දැනුණි...

ගේ පිටුපසට පෙනෙන්නේ අලංකාර ගෝවා වගාවකුත් ලීක්ස් වගාවකුත්... තැන තැන සලාද කොළ ගස් සිටුවා තිබේ... උදෙන්ම අවදි වී ගොවියෝ ස්වල්ප ඇඳගෙන ගොවිපල වල වැඩ කරති. පොම්ප වලින් වතුර දමති... බෙහෙත් ඉසිති...

'කේක ඇල්වෙනවා...'

ඇගේ හඩට මාව ගැස්සී ගියේය... මම ලැජ්ජාවෙන් පිටුපස බැලුවෙහි. ජෝ හුදු කෝපය යෝදමින් ඇය සිතාපුතය...

'මේ ඉඩම් කාගෙද...'

'ඒක ගොවිපලක්... අක්කර දෙකක විතර එළවළු දලා තියෙන්නේ... මේ පැත්තේ අල...'

වත්දනා පහළ කඳු බෑවුම් පෙන්වා තිබියදී... එහෙත් මට බැලුනේ දෙරකඩට ආ ඇගේ දෙපා දෙසය. නිලට හුරු බාවා රබර් සෙරෙප්පු දෙකක් පැළඳ උත් ඇගේ දෙපා පිරිසිදුය...

'මම අත්කල්ගෙන් ඇහුවා මොනවද උදේට හදන්නේ කියලා... ලොකු පුතාගෙන් අහන්න කිව්වා...'

වත්දනා තට්ටම මට නමක් ගමක් කියා කතා නොකරයි. මුලින්ම ඇය මට කීවේ මහත්තයා කියාය... කෙල්ලෙක් එලෙස කතා කරද්දී මට මහා ලැජ්ජාවක් දනෙයි.

'මොනවා හරි කමක් නෑ...'

ඒ දුප්පත් ගෙදර මොනවා හැසුටත් රසය...

'කිසිමත් හදලා හේන්තද... ඒකුණු බෑවුම් එක්ක... ඊයේ

තර මස් උයපුවක් තව ගොඩක් තියෙනවා...'

'ඇයි මාලා කැවේ නැද්ද...'

වත්දනා නැහැයි කියන්නට මෙන් හිස වැනුවිය...

'ඇයි...'

'සකියකට වසාවක් කෝවිල් යනවනේ... ඉතින් මස් කන්නෑ...'

'ඇයි කෝවිල් යන්නේ...'

මාත් අසන්නේ පුදුමාකාර ප්‍රශ්නය...

'නික... මේ පැත්තේ දෙමළ මිනිස්සු යනවනේ... ඉතින් අපිටත් ඉබේටම යැවෙනවා...'

'බාර වෙන්නද...'

'ඔ...වි...'

මොනවද කියා අසන්නට මගේ කට නවියයි... එහෙත් ඒ තරම් ඇයව අසරණ කළ යුතු නැත... දුප්පත් කෙල්ලෙක්ට දෙවියන්ට බාරවී පතන්නට කොතරම් දේ ඇත්ද...

'එහෙනම් කිරිබත් හදන්නද...'

මම හිස වැනුවෙහි. ඇය කිරි ගෙනා බෝකලය රැගෙන ගියාය... තට්ටුකිරි විදුරුවක් බිමේ ආයාචකුක් මට ඇති විය. ඒ තරම් ඒ එළකිරි විදුරුව රසය...

08

"නා"

මගේ කට හඬ ඇසී තාත්තා මොහොතක් කතා නොකර
උන්නේය. ජීවිතය පුරාම අප වෙනුවෙන් දුක් විඳි ඔහුට මාද
දුකක් දුන්නාදැයි මම කැවුනෙමි...

"තා...ත්...තේ... තාත්තා ලගින් එකේ ඉන්නවා හේද..."

"ඔව්... ලොකු පුතා සතියෙන්ද..."

තාත්තා ඇඬුම්බර හඬින් ඇසුවේය. නිසැකවම මේ
මොහොතේ තාත්තාගේ ඇස් වල කළුර තිබෙනු ඇත.

"ඔව් තාත්තේ... තාත්තලා සතියෙන් හේද..."

"සතියෙන් තමයි පුතේ... ඒත්..."

මගේ පසුව හිරවිය. ගෙදර කරදරයක්ද...

"ඇ...යි... තාත්තේ..."

"නෑ පුතේ මුළු ගෙම පාරයි..."

"මං ඉඊදම එනවා තාත්තේ..."

"දන්න මගේර එන්නෙන්න නෑ... ලොකු පුතා විකක් මගේ
ඉන්න..."

"ඇයි තාත්තේ..."

"මෙහේ මගුලක්නේ..."

ශබ්දයෙන් විවාහය... මට පුදුම හිතුණි. මේ ඉක්මනට
ඇඟ විවාහ වෙනවාද...

"ලොකු පුතා අවුල් වෙන්නෙපා... මගේ හොඳද..."

තාත්තා ශබ්දය ගැන වචනයක්වත් කතා කළේ නෑ...
එක අතකට වල දමූ ආදරයක් යළි ගොඩට ඇද පලක් ඇත්තේ
කාටද...

"බණ්ඩාරවෙල හොඳයි තාත්තේ... මේ පොඩි මාමයි මායි
ටවුමේ කඩට යන්න..."

"කැමිපස් යන්නක් ආශාවක් නැත්නම් පොඩි මාමා පුතට
වෙලා බිස්තස් වත් ඉගෙන ගන්න..."

"පොඩි මාමා අපුතෙන් එළවළු පිටරට යවන වැඩක්
පටන් ගන්න යන්නේ... ඒක මං කරන්නේ..."

"මේ කොළඹ වෙව්ව දේවල් අමතක කරලා කුණුරුවත්
සරණින් එහෙනම් ඒ වැඩේ කරන්න... පොඩි මාමාගේ
විශ්වාසය දිනාගෙන වැඩ කරන්න... එයා ඔයාට හරි
ආදරෙයි..."

‘පොඩි මාමා ආවා මං දෙන්නම්...’

පොඩි මාමාද වටුමට යන්නට ඇදගෙන සාලයට ආවේත් මම දුරකතනය ඔසුට දුන්නෙමි.

‘අයියේ... ලොක්කා ගැන බයවෙන්නෙපා... මං මුළු බලාගන්නම්...’

පොඩි මාමා එහෙම කතා කළ එක හොඳය...

‘මම කවදහරි මේකට ලොකු මිනිහෙක් කරලා පුළුවන් නම් හොඳ කෙල්ලෙකුත් බත්ඳලා දිලා කොළඹ එවන්නේ... කොල්ලට විකක් මං ගාව නියාගන්නම්... අයිියලාට පාරද...’

වඩාත් පාර අම්මාටත් නංගිටත් විය යුතුය... ගෙදර කනිට්තේ ඔවුන්ය...

‘යන්...’

අපි වාහනයට නැග්ගෙමු. පොඩි මාමා අතුරු පාරකින් වාහනය රැගෙන ගොස් වත්දනාගේ ගේ අද්දර එය නතර කළේය. ඒ පැත්තෙන් ඇගේ නිවසට පැමිණිය හැකි බව මා දන උන්නේ නැත...

පොඩි මාමා හෝත් එක ගැසුවේය. වත්දනා දුටුගෙන ආවේ ඉවුල් අසිනි. ඇය කන්නේ දන්ය.

‘අනේ මැණික... ඔයා දන්ද කන්නේ...’

අහිකක් නොමැතිව යුවතිය සිතායුතාය. මේ බණ්ඩාරවෙලට ආ මොහොතේ සිට මා දුටු වඩාත්ම සුන්දර දේ ඇගේ සිනහවය. එය හඳවනේ සිඳි ඉරක් අඳියි...

‘මෙහෙට එන්න පුනේ...’

වත්දනා පොඩි මාමා උත් පැත්තෙන් වාහනය අද්දරට ආවාය...

‘යොයි එක ගැන ආවිටිට කිව්වද...’

‘ඔව්... ආවිටි හවසට බාරෙකුත් වෙන්න යන්නේ... කරදර අඩු වෙයිද...’

දුප්පත් ජීවිතයකට රැකියාවක් යනු මෙතරම් බලාපොරොත්තුවකැයි මම නොසිතුවෙමි. පොඩි මාමා රුපියල් දහේ කොළ තුනක් උඩ සාක්කුවෙන් එළියට ගත්තේය.

‘මෙතන රුපියල් තුන්දහක් කියෙනවා... මේ කෑම බිලට එහෙම නෙමේ... ජොයි එකකට යනකොට ලස්සනට අඳින්න ඕනනේ... හවසට ආවිටිත් එක්ක වටුමට ගිනිත් ඇළුම් විකක් ගන්න... ආ...’

ඇගේ ඇස් කළුකින් පිරුණි.

‘ජයදේව අත්කල්ට පිත්...’

නිහඬමානිව මාමා දුන් මුදල් ගනිමින් වත්දනා කීවාය.

බොහෝ යුවතියන් මෙන් බොරුවට ඒ මුදල් ඇය ප්‍රතික්ෂේප කළේ නැත... ඇගේ නිහඬමානි කම මගේ හදවත පුරා අලුත් කම්පනයක් ඇති කළේය.

‘දවල්ට කෑම හදන්නද...’

පොඩි මාමා බැලුවේ මා දෙසය...

‘මං එන්න... ලොකු පුතා එනවා... කොල්ලට කෑම විකක් හදන්න...’

ඇය හිස වැනුවාය... වාහනය එකතින් පහළට බහිද්දී මම හැරී බලන්නට සිතුවි. එහෙත් ඒ හැඟීම මම අමාරුවෙන් මැඩ ගත්තෙමි...

‘කවදහරි මේ කෙල්ලට හරියන්න ඕන...’

පොඩි මාමා කීවේ ඇගේ නිවස පසුබි වික දුරක් ගිය

පසුය...

'කෙල්ලෙකුට හරි යනවා කියන්නේ ඒකිට හොඳ
කොල්ලක් හම්බවෙනවා කියන එකට... තරුමයෙක්ට
අහුවුනොත් මේ කෙල්ල පරි...'

ඒ ගැන හිතන්නට තවම ඇය ලාබාල වැඩිය...

'හැමෝගෙම දෙවයක් කියලා දෙයක් තියෙනවා පොඩි
මාමේ...'

මම මහා පණ්ඩිතයෙක් මෙන් කීවෙමි...

පොඩි මාමා මාදෙස බලා සිතායුතේය...

'ඇයි පොඩි මාමේ හිතාවෙන්නේ...'

'පුතේ... ජීවිතේ හොඳ පැත්තකට පෙරලුනාම අපි
කියනවා වායනාට කියලා... නරක පැත්තට පෙරලුනාම
දෙවය කියනවා... ඔක්කොම බොරු බං... දෙවය කියලා
කෙතෙල්ලක් තැ... තිබ්බත් උඹ ඕවා හිතන්නෙපා... උඹට
ඕන මොනවද... ඒක මට කියපත්... මං උඹට ඒ ජීවිතේ
ලබාගන්න උදව් කරන්නමි...'

'මං කිව්වේ ඒ ගැන තෙමේ...'

මම ලැජ්ජාවෙන් කීවෙමි.

'ඕනවට වඩා හිතන්නෙපා... ටික දවසක් ඔහේ
ගෙව්ව්වදෙන්... එක කත්තයක ගොයම් කපලා තව කන්නයක්
එතකල් කුඹුරක් ටික කාලයක් ඔහේ කියනවනේ...'

අපි කතාවෙන් කතාවෙන් බණ්ඩාරවෙල නගරයට
යේන්ද්‍ර උනෙමු... පොඩි මාමා පාරේ උත් පොලිස් නිලධාරීන්ට
අත වැනුවිය. ඔහු මේ බණ්ඩාරවෙල නගරයේ ජනප්‍රිය
වර්තයකි...

'මං උඹටත් අද සල්ලි විකක් දෙන්නමි... ඇවිදලා ඕන
දෙයක් ගන්න...'

මොනවා වත් නොගත්තද මේ වවුමේ ඇවිදින්නට මමද
ආශා කළෙමි... සියල්ලට කලින් සිතලට හොඳ ජැකට් එකක්
ගත යුතුය...

පොඩි මාමාගේ කොග කඩයේ කැමියර් කුඩුවට වී මම
පැයක් දෙකක් උත්තෙමි. ඒ පැය දෙක තුනට රුපියල් පනස්
දහසකට වඩා මම අත ගැවෙමි. එතරම් මුදලක් මා අසින්
අල්ල ප්‍රථම අවස්ථාව එය විය... ඊට කළින් මා මේ අසින්
ඇල්ල විශාලම මුදල රුපියල් දෙළොස් දහසකි. ඒ පරණ
ගෙදර සිටියදී අම්මා දමු සිටිවුවක සම්පූර්ණ මුදලය.

අම්මා සිටිවුව දම්මේ කුරුළු කැල් සැදු අරත් ගෙදරට
සුළු යොවු එකක් ගන්නටය...

ජීවිතයක් හද වඩා ගැහීම බොළඳ සුරංගනා සිහින
වලින් පමණක් කළ නොහැක්කකි. එහි ප්‍රායෝගික පැත්තක්ද
ඇත. පොඩි මාමා මෙන් ජීවිතය වෙනස මහත්සියෙන් කැප
වීමෙන් ගොඩනගා ගන්නට මමද ආශා කළෙමි.

ජීවිතයේ සිදුවන සියල්ල වෙන්නේ හොඳට යැයි මම
අසා ඇත්තෙමි. ශරීරයට ආදරය නොකළේ නම්... අපේ
ආදරය මැදට මහා බාධකයක් කඩා නොවැටුනේ නම් තවමත්
කුරුළු කැල්ට වී සුරංගනා සිහින දකිනවාය... එහෙත් සියල්ල
කතාපිට පෙරලී බොහෝ කළුළු සුසුම්ද හෙළ පසු මම
බණ්ඩාරවෙලට ආවෙමි.

එසේ වූ එක කොතරම් හොඳදයි හිතෙන්නේ දත්ය.
සාම්ප්‍රදායික ඉස්ලාම් වාරිභානුකූලව විවාහ වෙන මුස්ලිම්
මනමාලියක් මට මැවී පෙනුණි. තවමත් ඇයට මාව මිනකදයි
මම සිතුවෙමි. අද හෝ හෙට නොවෙතම් කව වසරකින්
දෙකකින් ඇයට මාව සදහටම අමතක වී යනු ඇත.

ජීවිතය යනු මෙය වන්නට ඇත. ශතීතාව කොහේදී හෝ මට හමුවේ නම් ඇයට මුළු හදවතින්ම මම සුඛ පතමි. ආදරය විශේෂයක් වී හදවතට අහිමි වූ පසු කුහකකමක් පසුවේ ඉතිරි කරගෙන පලක් නැත.

'ජයදේව මහත්තයට අලුත් ගෝලයෙක් ලැබිලා තියෙන්නේ...'

පොඩි මාමාගේ කඩයෙන් අල ගන්නා කොඟ වෙළෙන්දෙක් මා දෙස බලා සිතාසී කීවේය... මම ඔහු දුන් වෙස් පත පොතේ ලියමින් උන්නෙමි.

'මේ මගේ පුතා මුදලාලි... කොල්ල ඉගෙන ගෙනත් ඉවර එකේ බිස්නස් එකක් පුරුදු කරන්න මං බණ්ඩාරවෙල ගෙන න ගන්නා..'

පොඩි මාමා කීවේ ලෙන්ගතු සෙනෙහසකර හඩිනි.

'බිස්නස් නම් පිහිටන මුණක් තියෙන්නේ... පුංචි මහත්තයා වෙලදම අල්ල ගනී..'

'ගමේ කටු උල් කරන්න ඕන නැතේ සෙනවිරත්න මුදලාලි..'

පොඩි මාමා ලේකයට මාව හඳුන්වා දෙන්නේ ඔහුගේම පුතා කියාය. එසේ හඳුන්වා දෙද්දී ඔහුගේ දෙතෙන් ආඩම්බරකමකින් දිලියෙනු මට පෙනෙයි. ඊටත් වඩා ආඩම්බරයක් මගේ පසුවට දැනෙයි.

'දක්ක හේද... මය මිනිස්සුන්ට හොඳ ඉවක් තියෙනවා පුතේ.. ඒ මිනිස්සු දෙයක් කියන්නේ බොරුවට තෙමේ..'

වෙළෙන්දන් ගිය පසු පොඩි මාමා මගේ පිටට සුරත කබා කීවේය.

'මාත් වැඩිට ආසයි පොඩි මාමේ..'

'එව්වරයි පුතේ ඕන... මය සල්ලි වලින් හාර පන්දහක් අරගෙන උඹට කැමති දෙයක් ගිහින් ගනින්..'

'එව්වර වැඩියි පොඩි මාමේ.. මාත් කුන්දහක් විතර ගන්නමි..'

පොඩි මාමා වන්දනාට දුන්නේද ඒ ගණනය. එක එක දේවල් ගන්නට ආශාවක් එන තවුත් විශාල අවශ්‍යතාවයක් නම් නැත.

'හාරදහක් ගනින් පුතේ.. ටවුම වැටී රවුමක් ගහලා කැමති දෙයක් අරගෙන දවලට කන්න ගෙදර යන්න..'

'මාමා දවලට කන්නේ..'

'මං සල්ලි වගයක් බේරන්න වැලිමඩට යනවා... කෙල්ල දවල්ට උයලා ඇති.. කාලා හවස් වරුවේ මේ පැත්තේ වරෙන්.. කඩේ මං නැතත් සුමනවීර ඉන්නවා..'

මම මාමා දුන් රුපියල් හාර දහසක් සාක්කුවේ දමාගෙන පාරට බැස්සෙමි. මෘදු අව රුල්ලක් නගරයට වැටී තිබුනද ඒ අව රුල්ලේ තද රස්නයක් නැත.

09

ඇලුම් ගන්නට කඩයට ගිය පසු මට අම්මාවත්
සාක්කාවත් නංගිවත් සිහිවිය. අඩුම කරමේ මේ මුදලින්
නංගිවත් ඇලුම් දෙකක් රැගෙන තබා ගත යුතුය. මම
කම්ප දෙකකුත් රුකට එකකුත් ගත්තෙමි. කවද වැඩි මුදලක්
නොවූ පිරිමි සුවද විලවුන් බෝතලයක්ද ගත්තෙමි.

සාප්පුවේ ගැහැණු ඇලුම් පැක්කට මා ගියේ නංගිට
ඇලුමක් තෝරා ගන්නටය.... කාන්තා ඇලුම් තෝරා මට
පුරුද්දක් තිබුණේ නැත. ඊටත් නංගියේ සිරුරේ ප්‍රමාණය මට
කිවිවි නැත.

කෙළවරේ නම් ඇලුම් ඕනා කරමි තිබුණි. ප්‍රශ්නය
කේරීමය.

‘මේ බිලවුස් එකේ මිඩියම් සයිස් එකක් දෙතවද...’

තදිස්සියේ ඇසුන පුරුදු කටහඬින් ගැස්සී මම පසුපස
බැලුවෙමි. ලා කොපු පැහැයට හුරු සාය හැට්ටියක් අතේ
තබාගෙන වන්දනා උන්නාය. ඇය මාව දක පුදුමයෙන්
සිතාසුනාය.

‘ඇලුම් ගන්න ආවද...’

මම ඇසුවෙමි. ඇය දෙතෙන් කුඩා කර හිස සැරවිය...
අලුත් ඇලුම් අතර ගැටී සුවසියෙන් මුහුණටත් අලුත් පාටක්
වැටි තිබුණි...

‘කාටද ලේඩ්ස් ඇලුම් තෝරන්නේ...’

මා අතභාරයෙන් ගැහැණු ඇලුම් බව මට සිහිවුණේ
එවිටය.. ගැහැණු ඇලුම් තෝරන්නේ මගේ පෙම්වතියට යැයි
ඇය සිතනවා විය යුතුය...

‘නංගිට... ඔයා මොනවද ගත්තේ...’

‘මේ...’

ඇය තෝරා තිබූ ඇලුම් ලස්සනාය... ජීවාටල වර්ණද
දීප්තිමත්ය.

‘මටත් ඇලුම් දෙකක් තෝරලා දෙතවද... මට තේරුමක්
නැ...’

‘එයාගේ ඇගේ සයිස් එක කොහොමද දන්නා...’

මම වන්දනාගේ වන දෙස බැලුවෙමි. මගේ දෙතෙන් ඒ
වන පුරා යද්දී ඇය ලැජ්ජාවෙන් බිම් බලා ගත්තාය... මගේ
ඇස්වල නරක පාටක් තිබුණාදයි මම නොදනිමි. එහෙත්
මගේ හිතක නම් එවැන්නක් නැත. මා බැලුවේ ඇගේ වක්
නංගියේ වක් සයද බලන්නටය. නංගිට ඇත්තේද ඇගේ
වැනිම මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ සිරුරකි... ඕනානම් නංගිට වඩා
වන්දනා ටිකක් උසය.

‘මයාට වඩා වැඩිවත් මිනිසි... මයාගේ ඇඟමයි...’

වන්දනා ඇසුම් කෙරුණාට ගත්තාය. මම ඇගේ පසුපසින් වැටුනෙමි. මට බොරුවක් කිව නොහැක. මා ඇසුම් කෙරුණ අතරවාරයේ ඇය දෙස හොඳහින් බලා උන්නෙමි...

‘මේ පිතපෝ එක.. එක ලස්සන වෙයි... ගාණ නම් විකක් වැඩියි... මාත් ඉස්සෙල්ලා අරගෙන සිටිමි...’

එය ඇය කියනා කරමිම ගණන් නැත. රකුක් සුදුන් මිශ්‍ර කර මයා සිටු එ අලංකාර පිතපෝ ගවුමේ මිල තියම කර සිටිබේ රුපියල් හත්සිය පනහක් ලෙසය. කොළඹ නිමි ඇසුම් සල්වල ඇසුම් වල ගණන් සසඳද්දී මේ ගාණ වැඩි නැත.

වන්දනාද මේ පිතපෝ ගවුමට ආශා කරන්නිය... අභියාකූෂ්‍ය වූවකියට ඇසුමක් වෙනුවෙන් එකරම මුදලක් වැය කරන්නට නොහැක. නංගි මේ ඇසුම ඇඳ ලබන සතුව ඇයටද විඳින්නට දිය හැකි නම්... මගේ සිත මහා දයාවකින් ඉතිරි ගියේය.

‘ඇයි හොඳ නැ...ද...’

මම කල්පනාවට වැටෙද්දී වන්දනා ඇසුරිය.

‘නැ.. නැ.. එක හරි ලස්සනයි... නංගි හරි ආසයි පිතපෝ වලට...’

‘එයා ලුක් හෙයාද දන්නේ...’

වන්දනා ඇසුරිය. මට සිතා ගියේය.

‘ටි.ක.ක් එයාට ලුක් තමා...’

මම කීවෙමි. වන්දනා අතින් කට වයාගෙන සිනාසුනාය.

‘නැ.. පිතපෝ ගවුමට ලුක් හෙයා දලා ලස්සනයි.. මවුරි දන්නේ...’

‘කවුද මවුරි...’

‘අර හිතදි පිල්ලි වල ඉන්නේ...’

කෙල්ලෝ මක්කොම එකය. ඔවුන්ගේ ලෝකයේ ඇත්තේ අභියාකූෂ බොහොද සිහිනය. ඒ තරමටම ඒ සිහින අභියාකූෂය.

මම දෙවරක් නොහිතා පිතපෝ ගවුම් දෙකක්ම ගත්තෙමි. වන්දනා පුදුමයෙන් බැලුවාය.

‘ඇයි දෙකක්...’

සිනාසුනා මසක මම කිසිවක් නොකීවෙමි.

‘මයා ඇසුම් අරගෙන ඉවරද...’

පසුපසට හැරී මම ඇසුවෙමි.

‘ඔව්...’

වන්දනාට කවුන්ටරයට යන්නට ඉඩදී මම පසුපසට උනෙමි. කෙල්ල දුන් හිතන්නේ පිතපෝ දෙක ගැනය. මා මෝඩයෙක් යැයි ඇය සිතනවා විය යුතුය. හොඳම ඇසුමක් වුව දෙකක් ගන්නේ නැත. අරගෙන වැඩක් නැත.

ඇය ඇසුම් ගොඩක් ගෙන නැත. අතට මුදලක් ලැබුණ කල ඒ සියල්ලගෙන්ම ඇසුම් ගන්නට තරම් ඇයට වත්කමක් නැත. පියවා ගත යුතු තවත් අවශ්‍යතා රැසක් ඇයට නිබන්ධනට පුළුවන.

මම බිල්පත් ගෙවන කුරු වන්දනා සාප්පුවෙන් පිටත කොරිඩෝර්ට වී බලා උන්නාය. මම බිල ගෙවන අතරවාරයේදී තමා විදුරුවෙන් එපිට වූ ඇගේ මුහුණ දෙස මොහොතක් බලා උන්නෙමි.

‘මේක වෙනම දලා දෙනවද...’

එක පිතපෝ ගවුමක් පෙන්වා මම කීවෙමි. සේවකයා එය වෙනත් බැගයක දමා දුන්නේය. මම අලංකාර කළ රකු පොලිකින් බැග කුහඳ රැගෙන එළියට ආවෙමි.

'ඇදුම් වික දෙන්න... මං ගෙදර ගිහින් කියන්නමි...'
එළියට ආ පසු වන්දනා කීවාය. මම එක් පිතපෝ
ගවුමක් දුම් බැගය සුරතට ගත්තෙමි.

'ළුකුක් හිතන්නෙයා... මේක මං ගත්තේ මි...යා..ට ආ...'
මම පිතපෝ ගවුම ඇයට පැවෙමි. අසරණ ශ්‍රවණයෙන්
දැස් වල මා බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස කඳුරු පිරුණි.
එවා දෙකමුල් වලට වැටීම් යැයි මම බිය උනෙමි.

'ඇ...යි අඩන්නේ... මං හොඳ හිතින් දෙන්නේ.. මගේ
තංහිට දෙනව වගේ...'

ඇය කොල් පට තද කර බැලුවාය... ගවුම ඇය
නොගනීවැයි මට බියක් දකුණි.

'ආ.. ඉතින් ගන්න... මිනිස්සු බලන් ඉන්නවා...'
දැස් පියද ඇය පිතපෝ ගවුම අතට ගත්තාය. මට
පැනසුම් සුසුමක් පිට විය.

'ම..ට පින් කියලා විතරක් කියන්න පුළුවන්...'
වන්දනා බිදුණ හඩින් කීවාය.

'මං ඉස්සරහ එහෙම කකා කරන්නෙයා... මට පින්
දෙන්න මො කිරි අම්ම කෙනෙක් නෙමෙන්නේ... ආ.. ඇදුම්
මක්කොම වික මො එහෙනම් අරන් යන්න...'

මම සියරු පාර්සල් ඇය අතට දුන්නෙමි.

'දවල්ට මක් කන්න එතව තේද...'

'ම..ව...'

'එහෙනම් යන්න...'

ඇදුම් බැග පියල්ලම පසුවට තුරුල් කරගෙන ශ්‍රවණය

ගියේ තුනී සිතාවක් කොල් පට මත ඇදගෙනය... ඇදුමෙන්
පසුවට මොන මොනවද වෙන්කේය. කේරුමක් නැත.

බණ්ඩාරවෙල තහරය පුරා මම මගේ ඇවිද්දෙමි. ඒ
අතරවාරයේදී වන්දනා මගේ හදවත පුරා හරකින් උත්තාය.

කෙල්ලෙන් ගැන හිතන්නට වියේනේයාක් අවශ්‍යම දැයි
මම නොදනිමි. අනිත් අතට කෙල්ලෙන් ගැන සිතීම පටන් දැයි
මම නොදනිමි. සුස්සුම් ශ්‍රවණයක් සම්බන්ධතාව එහේ සිතීම
පවා ඉස්සරම් ආගමට අනුකූලව පාසයයි. සුස්සුම් ශ්‍රවණයකටද
අත් පාසයක අත් ආගමක කරුණෙකු ගැන සිතීම පාසයයි.

හිතෙනා හිතට වැටකෙඩාර බේරන්නට මම නොහිතෙමි.
මොනවාටත් හිතන්නට නැති හිත එහෙම දෙයක් ගැන
අභි-සකව හිතා සතුටු වතවානම් එහි ඇති වරද කුමක්ද...

මද්දහන හිරු මධ්‍ය බණ්ඩාරවෙල තහරයට ඉහළින්
මුදුන් වී තිබුණි. අවිව වැටුණද කොළඹ මද්දහන තරම් ගිහියම්
නැත. ගෙදර යන්නට කවම බඩගින්නක්ද නැත. වන්දනා
ගෙදර ගොස් පිතපෝ එක ඇඳ හැඩ බලන්නට ඇතැයි මට
සිතූණි. කෙල්ලන් එහෙමය. අයුත් ඇදුමක් ගෙනා පසු තංහි
එය ගෙනා මොහොතෙම ඇඳ කණ්ණාඩිය ඉදිරිපිටට වී
ඩාන්ස් කරයි. එහාට කැරකෙයි... මෙහාට කැරකෙයි...

කෙල්ලෙකු වී ඉපදුනා නම් හොඳ යැයි මට හිතමට
සිතූණි. එවිට ගෙදරට වී මොනවා හෝ සු-චි දෙයකින් සැතපී
ජීවත් වන්නට තිබුණි. පිරිමි ආත්මයාක දුක වැඩිය... මරද
වැඩිය...

තහරය වටා රවුම් දෙක තුනක් ගසා පත්තර කඩකෙන්
පත්තර දෙක තුනක්ද ගෙන මම ගෙදර ආවෙමි. පැනසුම්
තුනක් පමණ මම ඇවිද්දෙමි. එතෙක් ගතට වියේන මහත්සියක්
නැත.

වන්දනා පෙනෙන්නට වත් නැත. මම කාමරයට ගොස්

සිතල වතුරින්ම නැවෙමි. වටුමෙන් ගෙනා සන්සිල්කේ බිත්තර
සැමිපු බෝතලයෙන් බාගසක්ම මම හිසට ද නැවෙමි. සුවද
සැමිපු පෙණ සේදී යද්දී සිතට එන්නේ අමුතූම සතුටකි.
මම ගෙදර පමිබු ගසේ බටය සිහිවිය... මෙහේ එහෙම
තැන... පිළි ඇත... එහෙත් පිල්ලකට හිය අල්ලා නැම හිතනා
කරමි ලේසි තැන.

තාගෙන අලුත් සරම්කුත් කම්සයකුත් ඇද එළියට එද්දී
තම සැහෙන බඩගින්නක් මට විය. දෙරකඩට ආ මාව දක
ඇත එමින් උන් වන්දනා ගමන ඉක්මන් කළාය.

මේ දුප්පත් කෙල්ල ඕනාවට වඩා මට බය වීම ගැන
මගේ දුකට හේතුවිය. ඇය හිතනා කරමි මම මහාවංශයේ
කොල්ලෙක් නොවුනෙමි.

‘අ...හේ වුවටත් පරක්කු උනා...’

හොඳි මාරු බෙදු කුඩා ඇලුම්නියම් බාස්කට් එක රැගෙන
එමින් ඇය කීවාය. ඉස්සර අප පත්සලට දනය රැගෙන
යන්නේද මේ භාරත වර්ගයේම ලොකු ප්‍රමාණයේ ඒවාවලය.

‘මං විතරහේ... පිහානට බෙදන් එන්න නිබ්බා...’

ඇය මේසය අස්කර ඒ මත හොඳි මාරු කබඳ්දි මම
කීවෙමි.

‘එහෙම කරන්න බෑ... මිදිපාටු බෙදගන්නෝනනේ...’

‘වන්දනා කැවද...’

ඇය බත් ගෙනා කුඩා විදුරු බෝල් එක හොඳි මාරු දීසි
මැද පබා සිතාසුනාය.

‘ප...ස්...සෙ කනවා...’

‘පිතපත් එක ඇඳලා බැලුවද...’

සුවසිය හොල් පට මුව තුළට ගත්තාය. ඒ සිතහව

සහවාගන්නටය.

‘ලස්සනයි... වැඩට අදින්න අරන් තිබ්බා...’

කැම වික දක බඩගින්න දෙගුණ විය.

‘හිමින් කරන්න... තව ගෝඩා කොළ මැල්ලුමක් සියෙනවා
මං අරගෙන එන්නමි...’

විදුරුවට වතුර එකක්ද පුරවා මා අසල පබා වන්දනා
ගියාය... ඕනාවට වඩා මේ කෙල්ලගෙන් වැඩකාර කම්
ගන්නට මට ලෝබි හිතූණි. දෙවිය විසින් ජීවිතයක් පහතටම
දමු කල ඒ ජීවිතය කවත් අසුරාදමිය යුතුද... මනුස්සකම
පිළිබඳ සිහිත් වේදනාවක් මා තුළ විය.

කිටි මාරුවක්... සෝයා මීට් බැලුමක්... අම් මාරුවක් සමඟ
බත් විය. ඇය සිසු නිසාම මම හෙමින් කැවෙමි. එය අසීරු
කටයුත්තක් විය. මට හෙමින් කා පුරුද්දක් තැන.

‘ද...න් බෑ...වෙ...’

වන්දනා ආවේ උණු උණු ගෝඩා මැල්ලුමක්ද සමඟය.
මම ඉන් බාගසක්ම දමා ගත්තෙමි. ගෝඩා මැල්ලුම මේ කරමි
රස යැයි මම නොදන උන්නෙමි.

‘බඩගින්නේ තේද... ගිහින් කරන්න...’

මා එසේ කීවේ ඇයව යවන අදහසින් නොවේ.

‘ක...ම...ක් නෑ...’

වන්දනා විනෝදයකට නතර වුවාය. මා කද්දී ජන සිටිම
ඇගේ යුතුකම යැයි ඇය සිතනවා විය යුතුය.

‘බණ්ඩාරවෙල වෙත කවරුන් තැද්ද...’

‘අපේද...’

‘ඔව්...’

ඇය නැතැයි කියන්නට මෙන් හිස දෙපසට වැනුවාය.

'ආවිච්ච මං ඉන්නවා... මට ආවිච්ච ඉන්නවා...'

'ආවිච්ච ඔයා විතරයි නමො... ඒත් ඔයාට තව කවුරුහරි

ඇතිනේ...'

මම සිතාසෙමින් ඇසුවෙමි. ඇගේ මුහුණ තුනී පැහැපත්
පාටකින් විකසිත විය.

'මෙහෙම හොඳයි...'

වන්දනා කීවාය. මම තව ගෝවා හැන්දක් බෙදගනිමින්
නෙත් එසවීමි.

'කොහොමද...'

'තනියම...'

'ආවිච්ච හැමදුම ඉන්නැතේ...'

ඒ ප්‍රශ්නය මා ඇසුවේ ඇයි... දුප්පත් කෙල්ලට මා අසරණ
කළා යැයි සිතී මම පසුතැවුනෙමි.

'කා...ලා ඔ...හො...ම තියන්න... මං පස්සේ ඇවිත් අස්
කරන්නමි...'

වන්දනා හැරුනේ දෙනෙකට පිරුණු කඳුළු මගෙන්
සහවාගනු පිණිසය. එහෙත් ඒවා මම දුටුවෙමි. මගේ
මෝඩකම ගැන මම තැවුනෙමි. පුංචි ලී පතුරක් අල්ලාගෙන
මහ සයුර මැද ඉන්න එකියකගෙන් 'ලී පතුරක් නැති උනොත්
ඔයා මොනවද කරන්නේ කියලා ඇසිය හැකිද... මා ඇසුවේ
එවන් ප්‍රශ්නයකි.

එතනින් එහා කෑම නවතා මම බත් ගෙනා භාජන
සියල්ල යෝද නවා තැබුවෙමි. ජීවිතය ගැන තවමත් මට
අත්දැකීම් නැතැයි මට සිතෙයි...

SI - unlimited. com

10

සිවස් චන්ද්‍ර මා උන්නේ අමාරුවෙනි. වෙනද ඇය හවසන් හේ හදන්නට එන්නීය. මම ඇය එනතුරා බලා උන්නෙමි. නැත... ඇය ආවේ නැත...

හැන්දවේ හතරට පමණ මම මාමාගේ කඩයට යන්නට ඇදගෙන භාජන ටිකද රැගෙන කුඩා දෙබෑවෙන් චන්ද්‍රාගේ නිවසට ගියෙමි.

නිවස පාරය.

‘චන්ද්‍රා...’

මම කෑ ගැසුවෙමි. ඇය ගෙතුළ සිට කුඩා සාලේ කැල්ලට ආවේ එවිටය. අසනීප වූ බවක් ඒ මුහුණේ විය.

'මේ හාරන වික දිලා යන්න ආවේ... මං ටවුමට යනවා...'

සෙසු සියලුම දේ ඉවත දී.

'අ...නේ ඇයි සොදලා ගෙනාවේ... එහෙමම කියන්න

කිසිවක්...'

'ඇ...යි සනීප නැද්ද...'

'ඔරව පිදෙන්න අරන් විකක් ඇලවෙලා උන්නා... තේ

පිලන් නෑ නේද...'

'ඒකට ගාණක් නෑ...'

මම යන්නට හැරී කීවෙමි.

'විනාඩියකින් මං තේ හදන්නම්...'

'ඇයි ඔරවේ කැක්කුම ආවේ දවල් මං කිව්ව එකටද...'

ඇය පිම බලාගත්තාය.

'ඒක කියන්න මීන නෑ... හැම වෙලාවෙම හිතෙනවා...'

'අපි හැමෝම කවදහරි පනිවෙතවා... ඒ වෙද්දී කව හොඳ කෙනෙක් හම්බ වෙලා ඉදිපි... මං යනවා...'

'තේ...'

'මං ටවුමෙන් බොන්නම්...'

යන්නට හැරී මම යළිත් ඒ තුවන් දෙස බැලුවෙමි. වත්දහා දිස්වීමක් ඇස් වලින් සිතාපුතාය. මමද අහිතකින් සොරව සිතාපුතෙමි. සුවදක් දැනී මම නතර උනෙමි.

'ඇයි මිදුල මේවර සුවද...'

මම ඇසුවෙමි.

'වැට දිගටම දසමන් පිපිලනේ... ඒකයි...'

මිදුලේ වූ දසමන් මලක් කඩාගෙන මම නතරයට තබා

ගත්තෙමි. ඒ සුවද අහි-සක දෙස පසුවේ කැන්පත් විය.

වික දුරක් ගිය පසු යළිත් හැරෙන්නට මට සිතුවේ. ඒ හැඟීම මම අමාරුවෙන් මැඩ ගත්තෙමි...

අම්මාත් තාත්තාත් තංගීත් බණ්ඩාරවෙල ආවේ ඉරිද දවල්ය... තද අවිච්ඡාත් වැස්සකුත් නොවූයෙන් බණ්ඩාරවෙල අවට පරිසරය පැහැබර විය...

මාව දකිද්දී අම්මාගේත් තංගීගේත් ඇස්වල කදුරු පිරෙනු මම ඇතදීම දුටුවෙමි... මම මිදුල මැදදීම අම්මාටත් තාත්තාටත් දණ ඔබා වැන්නෙමි.

'බණ්ඩාරවෙලට ඇවිත් සති දෙකයි... අයියා ඒ විකට ලස්සන වෙලා නේද අම්මේ...'

තංගී මගේ වතට බරවී කීවාය. මම ඇගේ කරට අතක් දමා ඇගේ ගෙල මිටිකා ගත්තෙමි.

'මල්ලි මෙව්වර ලස්සන ගේක ඉන්නවා කියලා මං හිතුවේ නෑ...'

අම්මා පොඩි මාමා දෙස බලා කීවාය.

'අලුත් ගේනේ අක්කේ... ගේ ලස්සන උතාට ගේ පිරුනේ පොඩි එකා ආවට පස්සේ...'

'මේතේ පිරිලා... එතේ පාරවට ගිහිල්ලා...'

අම්මා මා දෙස බලා කීවේ සංවේගයෙනි.

'ඒකට කමක් නෑ... ලොකු පුතා මෙහෙට වෙලා ඉන්න...'

තාත්තා අම්මාගේ කකාට ගණන් නොගනිමින් කීවේය.

'තාමත් ඔරව අවුල් කරගෙනද ඉන්නේ ලොකු පුතේ...'

අම්මා ගෙට ගොඩවී රහසින් මෙන් ඇසුවාය. මම ලැජ්ජාවෙන් බිම බලාගත්තෙමි.

'එහෙම නෑ අම්මේ... මෙතේ නිස්සලංකයි...'

අම්මාත් නාත්තත් පොඩි මාමාත් කතාවට වැටුනොත් මම නංගිවත් ඇදගෙන මගේ කමරයට ගියෙමි.

'නං... මේයා මෙතේ ඇවිත් සැප ගත්තාට... මටත් හිතෙනවා තවතිත්ත ඇත්තම් කියලා...'

නංගි මගේ ඇඳේ ඇලම් කීවාය... මම ඇය වෙනුවෙන් වන්දනාව කියා කෝරාගත් ඇඳුම් දෙක ඇය අත තැබුවෙමි.

'අ...තේ හරි ලස්සනයි... අයියද කේරුවේ...'

මමත් කිසිත් නොකීවෙමි.

'මේයා පව්... ගෙදර ඉදිද්දී මට තරියට මකක් වෙනවා... කමරේට ගියාම පසුව පිටිවිලා යනවා...'

නංගි හවමත් කීවාය.

'මේ සතියේ විතරයි... ඊට පස්සේ මම තැම වික්චන්ඩි එකසම එනවා...'

නංගි හිස මසවා දයාබර ලෙස සිතාපුතාය. ඇය මොනවදේ කියන්නට තවමත්තිය...

'ඔ...හි...තා බැ...ත්...ද...'

පසුව ඇත කිබු ගල් ඉන්නක් එකවර උගුල්ලා ගනිද්දී ඇතිවන සම්පතය... වේදනාව තංගිගේ කතාවෙන් මම අත් විත්දෙමි. මොහොතක් යහතුරු මම කතා බහකින් තොරව උත්තෙමි.

'වෙඩිත් එකට දවස් දෙකකට කලින් රැ ඇවිත් මා එක්ක ගොඩත් වේලා කතා කලා... මියාට දෙන්න කියලා ලියුමකුත් දුන්නා...'

එසේ කියූ නංගි බියපත් දෙනෙකින් බැලුවාය. ඇගේ

ලිපියක් නැවත බලන්නට මට අවශ්‍යතාවයක් නොවීය. මිහිදත් කළ ආදරයක් භාරා නැවත ගොඩ දමූ කළ දුකද මට පමණය.

'මං ඒ...ක සු...ව්...ව...ලා ද...ම්...මා ක...ම...ක් තැ නේ...ද...'

නංගි මට වඩා බුද්ධිමත්ය... ඒ ලිපිය ඇය බණ්ඩාරවෙල රැගෙන ආවානම් නිකමටවත් මට කියවෙන්නට කිබුණි. ඉන්පසු හදවත සුරා ඇතිවන වේදනා ගිනිදල් නිවන්නට මා අසල කිසිවෙකු නැත.

'ඔ...ව් මියා එහෙම කරපු එක හොඳයි... මං පිටකොටුවෙන් බණ්ඩාරවෙල බස් එකට තගිද්දී ගොඩක් දේවල් අමතක කරලා දම්මා නංගි...'

මම මිලටගත් පර්විසුම් බෝතලයක් ගෙන නංගි තාස් සුළු වලට තබා එහි සුවඳ විඳගන්නාය...

'ගහිතා ගැන වැරැද්දක් කියනවා නෙමේ... ඒ...ත් අයියේ අ...මා...රු වෙලාවක එහෙම දලා යන කෙල්ලෙක් ගැන ඒවිනේට විශ්වාසය තියන්නෙතා... නැහි නැහි මයක් එක්ක එන ගැණියෙක් ගැන විශ්වාසය තියන්න... අ...හි...ය...ක සිංහල කෙල්ලෙක්...'

මොකක්දේ හේතුවකට මට වන්දනාව සිහිවීය... අද ඇයට වැඩ වැඩිය... පොඩි මාමා අම්මලාටත් එක්කම උයන්නට ඊසේම ඇයට මීඬරය දුන්නාය...

'අයියට හරි ලස්සන හිතාවක් ගියා...'

නංගි අසලදී බොරු කිරීම අමරුවා, ඇස්පිල්ලමක් වැරදී ගැහුවද ඇය එය බලාගෙන ඉඳී.

'මොව හිතලයි තේද... මං ස්ථවිරයක් දෙන්නද...'

තංගී තවත් යමක් අසනුයි සියෙන් මම කීවෙමි...
අලමාරියෙන් මගේ ස්ථවිරයක් ගෙන මම තංගී මතට
දමුවෙමි... නිතර දකින තංගීව වඩා අද දකින තංගී ලස්සනයි...

'නාලා මං මේක ඇදගෙනම ස්ථවිරෙ අඳින්නමි... ලස්සන
පිතිසේ එක... අයිසමිද අයිසේ සේරුවේ...'

එකම ප්‍රශ්නය තංගී දෙවෙනි වරක් ඇසුවාය... වන්දනා
මේ පිතිසේ ගවුමට පැලෙන්නට ගියේ ඇයි දයි මම දත්
දනිමි...

'ඒ තෙමේ සේරුවේ... වෙන කෙනෙක්...'

'ක...වු...ද...'

මම තංගීව වන්දනා ගැන කීවෙමි... මගේ හිතේ
හොරයක් නැත... අනිත්‍යයේ මගේ ජීවිතයේ දුක්බර දේවල් මම
තංගී සමඟ කියා ඇත්තෙමි... මගේ හිත හදන්නට මටත් වඩා
ඇඳ දුක් වින්දය... එවන් වූ ඇයට පුංචි දෙයක්වත් සහවන්නට
මට මිනකමක් නැත.

'දුප්පත් ලමයෙක්... මං එයාටත් මේ ගවුමම අරන්
දුන්නා...'

අවංක සතුටකින් මම කීවෙමි.

'මටත් ආසයි අයිසේ ඒ ලමයාට බලන්න...'

'දත් සේ අරගෙන එයි... යත්...'

තංගීත් මමත් සාලයට ආවෙමු.

'මිනනම් පොඩි කෙල්ල බන්දලා දෙමු... මං වෙඩින් එක
ගන්නමි...'

පොඩි මාමා තංගීව දක කීවිය... තංගී බියපත්ව ඇස්

ලොකුකර ගත්තාය...

'මං බඳින්නේ අයිස බැන්දට පස්සේ... තේද අමිමේ...'

දත් සියල්ලන්ගේම ඇස් මා වෙතය.

'ලොකුකර බඳින්නා කියන්නේ...'

මම මඵව කසමින් පැමිණ අම්මා ඉඳගෙන උත් පුටුවේ
පුටු ඇන්දට බර වීම.

'කොහොමත් එයා තව අවුරුදු පහ හයක් මහොම
ඉඳපුවාවේ... කාම විස්සනේ...'

'විස්ස උනාට කමක් නැ... හොඳ කෙල්ලෙක් හම්බ
උනොත් බන්දලා දෙමු...'

පොඩි මාමා තත්කල දෙසද බලා කීවිය... තාත්තා යමක්
කියන්නට ගිය නමුදු ඉදිරිපස දෙරෙන් සේද රැගෙන වන්දනා
එබුනාය... ඇස් හය හතක් එකවර අභියාසා කෙල්ලගේ
මුහුණට එල්ල විය... වන්දනා එකම එක වරක් පමණක්
සිතායි බිම බලා ගත්තාය...

අම්මා මා දෙස බලනු මම හොරැහින් දුටුවෙමි...
වන්දනාගේ පැමිණීමෙන් අපහසුතාවයට පත්වුයේ මාය...

ඇඳ වැලි තලපත් ආනමාලුත් පිරවූ ප්‍රේ එකක් ටියේව
මත තබා නිහඩවම කුස්සියට ගියාය... මොහොතකට කලින්
ඇඳ දිය නාන්නට ඇත... ඒ සුවඳ සබන් සුවඳ සාලය පුරාම
මොහොතකට විසිරිණි... ඊට වඩා වේගයෙන් මගේ සිතුවිලි
විසිරිණි...

'අපට උසලා දෙන්නේ මේ කෙල්ල... මේ පල්ලෙහා ගෙදර
ඉන්නේ... අභියාසා කෙල්ලෙක්...'

පොඩි මාමා පැහැදිලි කළේය... තංගී මා දෙස බලා
හොල්පට ඇදකරනු මට පෙනිණි... ඇගේ කටකාරකමට මා

වත්දනාට ගවුමක් අරගෙන දුන් බව ඇය මේකන කියතැයි මම සිටි උනෙමි...

යළිත් වත්දනා සාලයට එවුනාය... එවරු සියල්ලන් ඇය දෙස බැලුවේය... අපහසුතාවයට පත්වන්නේ ඇය තමුණු අසරණ වන්නේ මොය.

'එයදේව අත්කල්... කෝපි හදන්නද... කිරි හදන්නද...'

සිතල වැටිය... කෝපි හදන්න යැයි කියන්නට සිතූණ තමුණ මම ඇයව වැටියෙන් නොදන්නා ගාණට උත්තෙමි...

'කෝපි හොඳයි පුයේ... කවි විකකින් බිතුත් කතාවනේ...'

ඇය කුස්සිය දෙසට යද්දී මම මගේ දෙතෙන් අමාරුවෙන් පාලනය කර ගත්තෙමි...

'කගේ හරි ලස්සන දරුවෙක්...'

අම්මා පුටු පස්සේ ඉදහෙත උත් මගේ දෙසා මතට සුරත දමා කීවාය...

'අපිත් යන් අයිසේ කුස්සිය පැත්තට...'

තංගි මාව එක්කර ගත්තාය... අපි යද්දී වත්දනා කෝපි හදමින් උත්තාය... ඇය තංගි සමඟ ලෝබ්කමක් නැතුව සිතාපුනාය... දුටු පළවෙහි දවසෙ වත්දනා මා යමතවත් එකරම් පුළුල් ලෙස සිතාපුනේ නැත...

'මේ මගේ තංගි...'

මම වත්දනාට තංගිට හඳුන්වා දුන්නෙමි.

'මයාට පැත්තේ මට ලස්සන ඇඳුමක් තෝරලා සිටියාට...'

වත්දනා පුදුමයෙන් බැලුවාය... මා එය තංගිට කියතැයි ඇය නොසිතන්නට ඇත...

'කවි වැලි තලස කැල්ලක් ගෙනත් දෙන්නද...'

'එයා ලමයෝ මම කැඩා... වත්දනා මේ පාරද ඒලෙවල් කරන්නේ...'

තංගි ඇසුවාය... වත්දනා අසරණ දෙතෙහින් මා දෙස බැලුවාය.

'මං ඕලෙවල් අරගෙන ගෙදර නැවතුනා...'

ඇගේ හඬ අවංක කමෙන් දුප්පත් කමෙන් ඒ සියල්ලටම වඩා තීරතාකාර බවෙන් යුක්ත ප්‍රකාශයක් විය... තංගි සියල්ල පේරුම් ගන්නට ඇත...

'අපෝ... මයා එහෙතම ගොඩ... මේ ඒ ලෙවල් කිරිල්ල මටත් එයා වෙලා අයිසේ... ගෙදර ඉන්න බැරි නිසා යනවා... වා...ක...ය...ක්...නේ...'

වත්දනා තේ තෝරප සියල්ලම වේ එක මත තබා එය දේකට ගත්තාය.

'අපේ තේ දෙක මේකෙහින් සියලා යන්න... අපට අල්ලන්න ඕන නැ...'

තංගිටද ඇත්තේ මගේ ගසිගුණමය... දුප්පත් අයගෙන් වැඩකරනාමි කර ගන්නට ඇයටද හිතක් නැත... වත්දනා තේත් රැගෙන සාලයට ගිය පසු තංගි බැලුවේ මා දෙසය...

'හරි හොඳ ලමයෙක් තේද...'

'මයාට එහෙම හිතෙනවද...'

'මි... දුප්පත් කියලා නැ අයිසේ කෙල්ලන්ගේ හරි මිච්ච... මේ කෙල්ල එහෙම නැ...'

'මටත් එහෙම හිතෙනවා...'

මම අවංකව කීවෙමි. තංගි වත්දනා මේසය මත තබා

ගිය කෝපි එක අතට ගත්තාය.

‘අයියා ආදරේ කරන්න තිබ්බේ මේ වගේ අභි-සක සිංහල කෙල්ලෙක්ට...’

මම තංගිගේ කතාවට පිළිතුරු නොදුන්නෙමි. අතීතයේ සිදු වූ දේවල් සිදු නොවූහ නම් කියා සිතිය හැකිදැයි මම නොදනිමි. ශේතාව මා ආදරය නොකළහොත් මම කිසිම දිනයක මේ බණ්ඩාරවෙල නවසිත්තට නොඑමි. සියල්ල සිදුවන්නේ දෙවය විසින් යැයි අද මට පිනෙයි.

‘අ...යි...යේ...’

තංගි කතා කරන්නේ තෙවරක්මිනි. කඳුකරයට ආපසු ඇගේ මුහුණ තවත් පියකරු විය.

‘ඇයි තංගි...’

‘ආස තැද ද ආදරේ කරන්න... දත් අක්කිමුත් තියෙනවනේ... ශේතා වගේ කඩාගන්න බැරි මලකට නෙමේ...’

මම උච්චස්සට බරවී පහළ නිමිතයේ ගෝවා ගස්වල පිපි තිබූ ලා කොළ පැහැගත් ගෝවා මිල් දෙස බලා උන්නෙමි.

‘තංගි කැමතිද ආයේ මම දුක් විදිනවට...’

මගේ ප්‍රශ්නයට තංගි සිනාසුනාය.

‘ආදරේ කරන කරන පාරට දුක් විදින්න මීන කියලා කවුද අයියට කිව්වේ...’

‘ගොඩක් කෙල්ලන්ගේ හිතේ තියෙන අභි-සකකම පසුවේ නැ... මම...’

කියන්නට ගිය දේ මට ගිලිහේ වන්දනා කුස්සියට ආ තියාය. මට හැමදම වෙන්නේ මේ වාගේම ඒවාය... ඇය දස් ලොකුකර තිබේ බලාගත්තාය... සමහර විට මම මේ කතාව ඇය

එන තියා තවතා දමූ යැයි එව්ව කෙල්ල සිතනු ඇත.

ඇය නිහඬවම තේ සැදූ භාරත සෞඛ්‍ය කාලුවාය. යද්දිට වඩා කෙල්ලගේ මුහුණ අමුතුය.

‘මේ තේක නිවෙනවනේ...’

වන්දනා කීවේ මා දෙස බලාය... මම ඇය දෙස සමාව ඉල්ලන බැල්මක් හෙලා කෝපි කෝපස අතට ගත්තෙමි.

‘පෙයාර්ස් තියෙනවා... කඩලා ගෙනත් දෙන්නද... හරි රසයි...’

වන්දනා කීවේ නංගියාය. ඇගේ වත්තේ පෙයාර්ස් ගසක් තිබෙන බවටත් මම නොදනිමි... මේ තරම් ඉඳ ඇය මට පෙයාර්ස් කඩා නොදුන්නේ ඇයි...

‘අනේ දෙන්නකෝ... කෙර ගහ...’

‘අපේ ගේ පිටිපස්සේ තියෙන්නේ...’

‘මාත් එන්නද කඩන්න...’

වන්දනාගේ සුරතීන් අල්ලාගත් තංගි ඇයත් සමඟම මිදුලට බැස පහළට ගියාය. මට මහා පාරවක් දැනුණි. බොහෝ දුරක් ගිය පසු යුවතියන් දෙදෙනාම සිතාසෙමින් පසුපස බැලුවෝය.

මම දෙදෙනාටම චිරුක්කුවෙමි. තංගි දිව දික් කළාය... ඇයවත් බණ්ඩාරවෙල නවසිත්ත ගන්නට ඇත්නම් යැයි මට සිතුවිණි.

අම්මා ස්වීටරය දමාගෙන මිදුලට බැස්සාය. ඇයද මොහොතක් නැවතී තංගීන් වන්දනාත් යන මහ බලා උන්නාය.

මම ඔවුන්ගෙන් දෙතෙක් ගෙන අම්මා දෙස බැලුවෙමි. අම්මා සිනාසුනේ මෘදුවය... පසුගිය කාලයේ සමහර ප්‍රශ්න ඇතිවන්නට පෙර ඇය සිනාසුනේ මෙලෙසිනි...

'බණ්ඩාරවෙල ආපු විකට පුතා පාව වැටිලා...'

අම්මා කියද්දී මම ලැජ්ජාවෙන් පිරික්කුවෙමි.

'වෙලාවට කෑම වික කනවද...'

'ඔව් අම්මේ...'

'මේ පොඩි කෙල්ල උයන කෑම රහද...'

එවර තම මගේ දෙනෙත් එසවිණි.

'රසයි...'

'කෙල්ල දක්කනම මටත් ආස හිතුනා...'

අම්මා මෙලෙස කීවේ ඇයව දුටු විට මටත් ආස හිඟනවා වෙ දන්නවාත් මෙනි.

'ගම්වල ළමයින්... කැලිලා පොඩිවෙලා නෑ...'

මම කෝකටත් බේරෙන පිළිතුරක් දුන්නෙමි... දෙමව්පියන් සමඟ කෙල්ලක් ගැන කතා කිරීම සංදේශ නවතා දමා ඇත...

'ඒ දරුවන් අම්මයි තාත්තයි මොනවද කරන්නේ...'

අම්මා ඇසුවේ ඇගේ ජීවිතය පිළිබඳ දුක්ඛර පැත්තය.

'ඒ ළමයගේ අම්මයි තාත්තයි නෑ... ආවිවිසි මේ කෙල්ලයි ඉන්නේ...'

අම්මාගේ දස් අනුකම්පාවෙන් බර විය. ඇය වැනි සුවසියක් එවැනි දෙවයේ රුදුරු ඉරනම්කට ගොදුරු වී ඇතැයි සිතීම පවා අපහසුය. වන්දනාව දුටු මුල්ම මොහොතේ මටද සිතුවේ එහෙමය.

'අම්මා ඇඟ හෝදන්නේ නෑ...'

'වතුර සිතලියිනේ පුතා...'

'ඔං අම්මට ඇඟ හෝදන්නට ටබ් එකට උණුවතුර විකක්

පුරවලා දෙන්නද...'

'මට ඒ කරාම කේරෙන්තේ නෑ පුතේ...'

උණුවතුර කරාමයත් ඇල්වතුර කරාමයත් තිබුනේ එක ළඟය... උණුවතුර කරාමයේ පුංචි රතු බොටි එකක් ඇත... ඇල් වතුර කරාමයේ උඩ තිල් බොටි එකක් ඇත. මමද එය සොයාගත්තේ බණ්ඩාරවෙල ආපසුවය.

මම අම්මාටත් තාත්තාටත් තාත්තට සැහෙන්නට ටබ් එක මුදු රස්නය ඇති වතුරින් පිරවුයෙමි.

'අම්මයි තාත්තයි තාත්ත... මං ටබ් එක පිරව්වා...'

අම්මාත් තාත්තාත් දෙදෙනාම මා දෙස බැලුවේ ආදරයෙනි.

'ලොකු පුතා බණ්ඩාරවෙලට සිත්ත වෙයි වගේ... හේද හෝනා...'

අම්මා සිනාසුනා මිසක කතා කළේ නැත.

'මයාලගේ සතුට අපෙන් සතුට... ඒත් මයාලත් දුක් වීද වීද අපිත් දුක් වීදිනවා නම් ඒක ප්‍රශ්නයක්නේ...'

තාත්තා මගේ හිස අඟවා එසේ කියා නාන්නට කාමරයට ගියේය... පොඩි මාමා ගෙනැවිත් තිබූ බියර් බෝතල් කිහිපය මම ගිනකරණයට දමුවෙමි...

'පුතත් බියර් බොනවද...'

අම්මා මා පසුපස එමින් ඇසුවාය.

'විදුරුවත් විතර බොනවා...'

මම ඔඵව කසමින් කීවෙමි. එය වරදකැයි මම තොයිතු වෙමි.

'මයා දුන් පොඩි ළමයෙක් නෙමේ... හැමදේකම සිමාව කොනනද කියලා ලොකු පුතා තේරුම් ගත්තෝන... මිනිසෙක්

හැදෙනවා කියන්නේ ඒකට...

'මං දන්නවා අම්මේ... ආයේ අම්මගේ ලොකු පුතා පියසෙත් වෙන්නැ... ඒක පුර්ව කරලා මං කියනවා...'

මම මගේ ජීවිතය ගැන ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශයක් කළෙමි... මා තුළ එවැනි ආත්ම ශක්තියක් විය... අම්මා කියන්නාක් මෙන් හැම දෙයකම සීමාව මම දන් දන්නෙමි...

කොල්ලෙකුගේ ජීවිතය ලස්සන ඒ සීමාව තුළ සිට කරනාද තුළය... සීමාව ඉක්මවා ගිය විට ජීවිතය එහෙම පිටින්ම අවුල්වෙයි... මේ කාරණාව මම දන් අත්දැකීමෙන් දන්නෙමි.

තංගි ආවේ මම නාන කාමරයේ ඇයට නාන්නට වතුර පිළියෙල කරද්දීය.

'ඔව්... කෙල්ල අයියට දෙවියෙකුට වගේ සලකන්නේ... එද මට අරන් දුන්න පිතිපේ එක ඒකිවත් අරන් දුන්නාම කෙල්ලට ඇඳුනලු... ජීවිතේ කවරුවත් එහෙම කරන්නැලු...'

'මං එව්වර දෙයක් හිතලා අරන් දුන්නා නෙමේ... මට මියාව මතක් උනා...'

'හැමෝටම එහෙම මතක් වෙන්නැහේ...'

මම ඇල්වතුර පිරවූ ටබ් එකට උණුවතුර පිරව්වෙමි.

'මේ කාටද...'

'මියාව... අම්මටයි තාත්තටයි මං වතුර පුරවලා දුන්නා...'

'මේකේ කොහොමද නාන්නේ...'

මට හිතා ගියේය.

'හිතාවෙන්නේ... දන්නැති නිසාමේ අහන්නේ...'

'ඔක්කොම ගලවලා මේකට බැහැලා ඉන්නා...'

'හෙළුවෙන්...'

'ඔව්... හරි සතියයි...'

'මියත් එහෙමද කරන්නේ...'

'මි... පැයක් විකර උණු වතුරේ බැහැලා හිටියාම හරි සතියයි...'

මම ටබ් එකේ පිරුන මද රස්තය ඇති උණු වතුර පොදක් නංගීමෙන් මුහුණට දමා කීවෙමි.

11

සිංද පාසා සිවුනේ තද කහ පාවටය. ඒ ඇයි දැයි මම පුදුමයෙන් සිතුවෙමි. හෙට පෙරය බව මට මතක් වූයේ ඉන්පසුය... පසොළොස්වකට මෝරන සඳේ සඳ රැස් වැහි බර බවකින් තොර බණ්ඩාරවෙල අහස පුරා අසීමිතව විහිදී සිටුණි... ඈත මිදුම් කැටි ගැඹුණු කඳු යායවල් මත පවා මිහිදුම් පොදවල් මෙන් සඳ එළිය විය.

මගේ හදවතේ පවිත්‍ර වූ යම්කිසි පැවලෙන බව දනෙයි. මේ රුහුණ... මේ තද කහ පැහැගත් සඳ... කඳු මුදුන් වල කැවරුණ මිදුම් පොකුරු... ඒ මත විහිදී ගිය සඳ රැස්... මේ සියල්ලමත් මේ ජීවලත් එකම වමන්කාරයකට පොකුරු ගැසී මගේ හදවත මන්මත් කරන්නට විය.

ජීවිතයේ විශේෂ දුකක්වත් විශේෂ සතුටක්වත් නැතැයි මට හිතෙයි. ඇත්තේ විකක් දුක දේවල් හා විකක් සතුටු දේවල්ය. විකක් දුක වන දෙයක් මහා දුකක් කරගන්නේත්... විකක් සතුටු දෙයක් මහා සතුටක් කර ගන්නේත් අපමය.

පසුගිය දින දෙකේම අම්මාත් තාත්තාත් නංගිත් උන් නිසා පාරවක් නොවිය... එහෙත් අද උදෙන්ම සියල්ලෝම බණ්ඩාරවෙල ස්වේෂන් එකෙන් කොළඹ ගියෝය... හිතනොත් ක්‍රමයෙන් බැස දළද මාළිගාවටත් ගොස් යන බව අම්මා කීවාය...

අම්මාටත් තාත්තාටත් මා වැන්දේ ස්වේෂමේ ගල් පොළොව මතදීය.

'මයාට මෙතේ බලාගන්න කවරුවක් නැ... මයාට ඕන දෙයක් මයාට කරන්න පුළුවන්... වැරදි දෙයක් කළොත් ලොකු පුතේ ඒකේ දුක අපි ජීවිතේ පුරා ගෙවන්න ඕන... මයාට දුකක් වෙන්නේ නැති දෙයක් කරගන්න...'

තාත්තා කීවේ මගේ හිස පිරිමැදය. යළිත් දුක් කරදරවක් පපුවට හලා ගැනීමේ අදහසක් මටද නොවීය. දුක් විඳිද්දී ජීවිතය ලැබුනේ මේකටද කියා සිතෙයි.

'ජීවත් වෙන්න ඕනේ කොහොමද කියලා දුන් ලොකු පුතා දන්නවා... එයා කොළඹදීත් තරක දෙයක් කළේ නැහැ...'

අම්මා කීවාය. ආදරය කිරීම් බරපතල වරදක් නම් මා එය බරපතලව කළෙමි. එපමණකි. ඉන් එහා කිසිවක් මම නොකළෙමි.

'කිරි දනෙට එහෙනම් පොඩි මාමවක් එක්කගෙනම එන්න...'

අපි අවුරුදු පහා කිරි දනයක් දෙන්නෙමු. මෙතුවක්

අපට කරදරයක් නොමැතිව ඒවත් වත්තට පැමිණේ කොතරම් දුෂ්කරතා පිළිවෙත් එවන්නක් කළ නිසා යැයි අපි හිතුවෙමු.

මගේ හිස වසරක ජීවිතය පුරා දුකක් කියා මා චිත්තේ මගේ ආදරය තියාය. ඊට කළුනුත් දහුත් මම සතුටින් ඉන්නෙමි. සතුටු වන්නට මට විශේෂ හේතුවක් අවශ්‍ය නැත.

හාත්පස පාරය. සද එළිය මිසක අත් කිසිවක් නැත... ගත කොළ නිසංසල් සෙලවෙයි. පොඩි මාමා තවය බිදුණු වැට ගොස් තවම ආවේ නැත.

මම බාටා රබර් සෙරෙපසු දෙකක් දමාගෙන මිදුලට බැස්සෙමි. පුදුමය. රෝස මල් වල පොහොට්ටු දවාලක මෙන් දිස්වෙයි.

හුදෙකලා වූ හදවතකට මේ සද එළිය අපරාදේ යැයි සිතෙයි. මම ඔහු ඇවිදගෙන දෙකත්තියක් බෙදෙන කැන වූ උස් තණ පිස්සේ හිටගෙන දැන් බැදගත්තෙමි. මුළු පළාතම පෙනෙන හොඳම කැන මෙයය...

ඇත කඳු වල කැන කැන දල්වෙන පිදුලි පහන් එළි මට පෙනෙයි... ඒවා දෙස කොතරම් බලා උන්නද එපා නොවෙයි. තද පිපාසාවක් දහුනද ගෙට ගොස් වතුර ටිකක් බිමට ආශාවක් නැත.

මුළු හදවතට පරිසරයම ඇලවී තිබුණේත් නව පැයක් දෙපැයක් වත් මේකතට වී ඉන්නට මම ආහා කළෙමි. කිරි කෝපි ටිකක් නොවෙනම් හෝස්මිල්ට් කෝපයක් වටින්නේ මේ වෙලාවටය...

අහෝ අපිට සැකෙවට දුටු බොහෝම සතුකිසි... ආවිටිට කියන්න කැමත් නිරි රහසි කියලා...

උදේ යඳි අම්මා වන්දනාගේ අතකින් අල්ලා කීවාය.

වන්දනා තරමක් විශාල බෑමයක් රැගෙන ආවාය.

මේ මොනවද...

නංගි ඇසුවාය.

මගේ පාත්ති වල අරක් එළවළු ටිකක්... කැරවුයි... බිදුයි... ගෝවා මලයි...

අහෝ එතකොට අපි සියාට මොනවද දෙන්නේ...

වන්දනා සිතාපුතා පමණි. ඇය මෙවැන්නක් කළේ උපකාරයක් බලාගෙන නොවේ.

ගෙදරට ගොස් තේකක් ඉල්ලාගෙන බොන්නට හිතනද මේ රැස් ගැහැණු ලමයෙකු ඉන්නා ගෙදරකට යාම හොඳ නැත. මා පිරිසිදු නමුදු ලෝකය බලන ඇස් පිරිසිදු නැත. තිබෙන දරා ගැනීම හොඳම දේය.

මට තරු ගැනිය හැකි දැයි බැලුවෙමි. තරු ගැනිය හැකි දවස් ඇත. එතෙක් අද එවන් දවසක් නොවේ. තරුකා අනන්ත ප්‍රමාණයක් අහසේ විසිරී ඇත.

ජීවිතයක් ගත් කලද මේ තරුවකට සමානය. අප පුංචි තරකාවක් මෙනි. විශේෂයෙන් අප දෙස බලන්නට කෙනෙකු නැත. තරකා පොකුරක් බැබළෙනවා මිසක තනි අහසක තනි තරුවක් බැබළිය නොහැක.

මිය ගිය පසු අප හැමෝම තරකා වෙතැයි පුංචි කාලයේ රූපවාහිනියෙන් බැලූ ලමා නාට්‍යයක කියවිණි. එය ඇත්තක් නම් මම මේ අහසේ කොතක හදට බොහෝ දුරින් සමහර විට නොපෙනෙන තරම් දුරින් ඇතට වන්නට වන තරුවක් වන්නෙමි... මගේ පාඩුවේ මම ඉන්නෙමි.

එකවරම වාගේ දෙරකඩින් රුවක් මතුයුයෙන් මම හිමිතිට විමසිලිමත් වුයෙමි. ඒ වන්දනාය. ඇයට මාව පෙනෙනවා දැයි මම නොදනිමි. මට ඇයව හොඳින් පෙනෙයි.

වන්දනා මාව දක්කාය. ඇය මේ පැත්තට ඒවී යැයි

නොතිබෙන්නට ඇති.

'ඒ ඇති. ඉඳි ආජ්ජ හදන්න අමාරුයි නේද...'

'එහෙම නැ... කැතුළු හාල් පිටි තියෙනවනේ... ඒ තියා

පේපියි...'

'දත් සඳ එළිය පෙරවත් වඩා ලස්සනට යුවතියගේ වත පතට වැටී ඇත. ඇය අහක බලන මොහොතක් බලා මම ඒ රුව දෙස බලමි. මට ගීයක පදයක් සිහිවිය. 'දඬුවම් ලද යුතු අප තොට යොවනයයි...'

'බණ්ඩාරවෙලට හැමදම මෙහෙම ලස්සනට හඳ පායනවද...'

යුවතියගේ දෙනෙත් එයවුනේ ලොවකටය. සඳ දත් බැබළෙන්නේ ඇගේ දෙනෙත් වලය.

'පායනවා... ඒ..ත් මේවිටර ලස්සනට පායලා තියෙනවා මාත් දන්නෙයි...'

වගිවී ගිය හමකින් වන්දනා කීවාය. රැගේ වමන්කාරය දුටුවේ මා පමණකැයි මම සිතුවෙමි. නැත. ඇයද එය දක ඇත...

'අපිව පේන තියා වෙන්නැති...'

මම උතුරෙන් මෙන් කීවෙමි.

තවකතා කියවන්නට ගත් පසු සංදේශ ලස්සන වචන දන්නේය.

'වෙ...ත්...නැ...ති...'

මම හැස්සි යුවතියගේ මුහුණ බැලුවෙමි. ඇය සිතාබරව සිට බලා හත්තාය.

ලෝකය ලස්සනට පෙනෙන්නේ හදවතේ ඊට වඩා ලස්සන

යමක් ඇති විටය. මගේ හිතේ මොනවද ඇති බව කැබැය. එහෙත් ඇගේ හිතේ...

'ඇයි රැ වෙනකල් ලයිට් දලා තියෙන්නේ...'

වන්දනා ඇසුවාය. මා රැ වන තුරු ඇහැරී ඉන්නා බව දකින්නට ඇයද ඇහැරී බලා සිටිය යුතුය.

'දවස් විනේම නවකතා කියව්වා... රැ වෙනවා දනෙන්නැ... පාන්දර කමයි කියවලා ඉවර වෙන්නේ...'

'ඒ..ක කමයි... මං හිතුවා අසතිපයක්ද දන්නැ කියලා...'

මගේ පපුව හෙස් හා ද ගියේය. වන්දනාගේ ලය තුළ වුයේ ලාබාල යුවතියකගේ හඬ නොවේ. සිතුවිලි විසින් මේරා යවනු ලැබූ තැත්පත් යුවතියකගේ කැරුණකර හඬය.

'වන්දනා රැව ඇහැරිලා මොනවද කරන්නේ...'

මගේ ප්‍රශ්නයට ඇය සිතායුතාය. දත් ඇයට 'රැව ඇහැරී ඉන්නේ නැතැයි' කිව නොහැක...

'සමහර දවස්වලට හිතද යන්නැ... එකකොට දෙරකඩට වෙලා ඔහේ ඉන්නවා...'

'මොනවද ඇහැරගෙන කල්පතා කරන්නේ...'

හැම ප්‍රශ්නයකටම ඇගේ මුවේ ඇත්තේ අත්ත අසරණ සිතහවකි. තුනී කොල් සහල දෙපසට වී හැදෙන ඒ සිතාව මගේ හදවත තුළ අසාමාන්‍ය රස්තයක් ඇති කිරීමට සමත් විය.

'එ..ක..ත් කියලා නැ... එක එක ඒවා...'

'දත් හොඳි එකට යන්න ගත්තමම උදෙසාම නැතිවලා උයන්න වෙයි...'

'අපෝ ඒක පුළුවන්... කොතොමත් මං පාන්දර

ඇහැරෙනවා...

'උදේටත් කෑම බැඳගන්න වෙයි... ගිහිත් තමයි කන්නේ...'
ඉස්සරත් මා කළේ එහෙමයි. උදේ කෑම එක කන්නේ
පාසලට ගිය පසුය. පන්තියේ බාකුවක් උඩ ඉඳි ආපසු
පාරසලයක් ලෙහාගෙන කෑමේ වෙනමම සෙත්තරයක් ඇත.

අලුත් මරිස් එක් මම මොනවද කරන්නේ...'

'අසාමාන්‍ය කුකුළයක් මුසුවු හඬකින් යුවතිය ඇසුවාය.

'වන්දනා මගේ ඇසිස්ටන්... මගේ නකුට වගේ ම.

පස්සේ එන්නේන...

මම නිකමට සිටෙමි. වන්දනා කොල්පට මුව කුලට
ගෙන මදහස සහවා ගන්නාය.

'ඇයි නිතාවෙන්නේ... බැරිද්...'

මම මවාගත් කේන්තියකින් ඇසුවෙමි.

'අ...නේ නෑ පුරුවත්...'

'ම... කියන නෑම දෙයක්ම කරන්න වෙයි...'

'පු...ඊ...ව...ත්...'

'ම... සිව්වෙන් මරිස් එක අකුණන්න කියලා...'

'පු...ඊ...ව...ත්...'

'ම... ම... සිව්වෙන් රැ දෙන වෙනකල් වැඩ කරන්න
කියලා...'

'පු...ඊ...ව...ත්...'

'ම... සිව්වෙන් මට...'

කියන්න ගියදේ ගිලගෙන මම වන්දනා දෙස බැසුවෙමි.
නෑක. වහිරවට වත් එහෙම දෙවල් කිව යුතු නෑක.

සුභ ඉරිදි 2008

'අත්කල් එනවා...'

සොඩි මාමාගේ වාහනය පහල රවුම නැග උඩට එන්නට
විය. වන්දනා මා අතින් කෝපය ගන්නාය.

'ම... යන්නද...'

ඇය කීවේ කියනවානම් නොයා ඉන්නට වුවද ලැස්තිය
කියන්නාක් මෙනි. එහෙත් මේ මත රැ යුවතියත්ව ලග තබා
ගැනීම බරපතල වරදකි.

'මේ...'

'ඇයි...'

'රැවත් මේ වගේ කිරි කෙරපි එකක් මින...'

යුවතිය පහලට ගියේ හිස වනමිනි. මම සරම උන්ඩි
කරගෙන ඉහලට ආවෙමි.

12

අප්පත් එළවළු ව්‍යාපාරය සමත් ගන්නට පොඩි මාමා කඳු ගැටියක තනා තිබූ කුඩා නමුදු ලස්සන නිවසක් ගෙන තිබුණි. සෙනසුරුදු උදේ පොඩි මාමා ඒ ගේ පිළියකර කරන තැනට මාවද රැගෙන ගියේය... මේ ගමනට වන්දනාවද පොඩි මාමා එක් කරගත්තේය. ඉන් මුල් කම්සයකින් හා තද නිල් සායකින් යැරූ උත් ඇඟ වාහනයේ පිටුපස අසුනට දුවගෙන විත් තැන්පාය...

‘මොකක්ද කෙල්ලේ මග පුසුම්...’

ඇඟ වාහනයට හොඳ වූ විටම වාහනය තුළ පැතිරී ගිය සුවඳ විද පොඩි මාමා ඇසුවේය. සුවඳිය ලැජ්ජාවෙන් සිතාදුනාය.

‘ඩේසිඩුවාත්...’

වන්දනා පහත් හඬින් කීවාය... දේශිය විලවුන් මර්ගයක් වුව ඒ සුවඳේ විශේෂත්වයක් ඇතැයි මට සිතුවිණි...

අප්පත් ඉර එළිය පැහැර ලෙස කඳු මත වැටී තිබුණි. වඩාත් ලස්සන උදෑසන කැටි ගැසුණු මිදුම් පොකුරු අතරින් ආලෝක රේඛා කැටි එද්දීය... ඒ ආලෝක රේඛා මාවතේ කැනීන් කැන වූ යුක්තලස්වත් ගස් මතටද වැටී අසුරුව කඳුකර වමන්කරයක් මවා තිබුණි.

පසුපස හැරී මේ උදෑසනේ ඇඟ දෙස බලන්නට මට සිතෙයි... ඒ රූට මේ තරමටම නොමට රසදුනක් වූයේ කෙසේදැයි මම නොදනිමි.

‘එළවළු මුදලාලි ආයුක් ආවිටි එක්ක කතා කරලා හෙම තැද්ද දුවේ...’

පොඩි මාමා මා නොදන්නා කරුණාවක් ඇඟ හා කතා කළේය. ඒ වික පොඩි මාමා ඇසුවේද පසුපසට හැරී සිතාසෙමිනි...

‘නැ.. නැ.. ඒවුනට ගිය පාර ඇවිත් පැයක් විතර කතාව... ය...ත්..තො..ම නැ...’

මේ තරමට සිතාවෙමින් රස කර කර කියන කතාව කුමක්ද... මා නොදන්නා දෙයකට මවුන් සිතාසෙද්දී මට මහා දුකක් ඇතිවිය.

‘උඹට තිබෙන කෙල්ලේ එළවළු මුදලාලිට කැමති වෙන්නතේ... මිනිසා තරකමත් නැ...’

පොඩි මාමා යළිත් සිතාසී කීවේය.

‘පි..ස්..සු... අනේ ආවිටිට හොඳයි...’

සුවඳිය කේන්ද්‍රයෙන් කීවාය.

'මේ පැත්තේ පොඩි පොඩි එළුවර් වතු වලින් එළුවර්
එකතු කරනු මුදලාලි කෙනෙක් ඉන්නවා... රතු මුදලාලි කියලා...'

පොඩි මාමා මම විස්තර කළේද...

'අ...තේ ජයදේව අත්තල්...'

වත්දනා බැඟුපත්ව කීවේ මම ඒ කතාව හොකියන
ලෙසයි.

'හිටපත් කෙල්ල... ඉතින් රතු මුදලාලි මේකිට ලව්...
ඇයි ඉතින් කැරව් අලේ වගේ ඉන්නවනේ... මිනිහට ආසාවේ
බැරුව ඇති... මේකියේ තත්ත්වයේ වියයි...'

මම වරක් පමණක් පසුපස හැරී බැලුවෙමි. ඇය දැකින්
මුව වසාගෙන සිනාසුනාය.

'ඉ...කි...න්...'

මම තේර දමුවෙමි.

'මිනිහා බැලලා දන් දික්කසාදු... ආයෙත් බඳිනවනම්
බඳින්නේ මේකිවලු... ආවිච්ඡෙත්තත් අහලා... ආවිච් කියලා
පවි සිද්ධ වෙත කතා හොකියා ඉන්න කියලා...'

මම බඩ අල්ලාගෙන සිනාසුනෙමි. වත්දනා දෙකොල්
පව තද කරගෙන වාහනයෙන් එපිට පයින් ගස් දෙස බලා
උන්නාය.

'මික ඉතින් ඔව්වර හිතාවෙන්නෙත්ත දෙයක්යැ... අපි ඒ
පියසට ලව් කලායැ... මිත්ත එහෙතමි හිතාවෙන්නෙත්ත...'

වත්දනා කීවේ තොරිස්සමෙනි...

'මිනිහට කසාද බැඳු ප්‍රචලා දෙන්නෙකුත් ඉන්නවලු...'

'ආවිච් කියලා දන් මගුල් කතා හොකාර එළොවට

වැඩක් වෙත දෙයක් කරන්න කියලා...'

ඇත්තටම මා ඇයට සිතායුතේ ඇයි... ඒ අසරණකම...
ඒ දුප්පකම... ඒවා සිතායිය යුතු දේවල්ද... බොහෝ දුරක්
ගිය පසු මම හැරී බැලුවෙමි. කෙල්ලගේ ඇස්වල කළුරිය...

අලුත් නිවස පිහිටා සිටුණේ දෙමටමල් විහාරය අසබඩය.
විහාරයේ බෝ මළුවක් නිවසේ මිදුලත් සිටුනේ ලග ලගය...
කොටින්ම කිවහොත් බෝගසේ කොළ වැටුනේ අපේ නිවසේ
ඉඩමටය...

'අවුරුදු දෙකක් හොයලා මේක ගත්තේ...'

'හරි නිස්කලංකයි මාමේ... පදිංචි වෙන්නත් හොඳයි...'

'ඒල්ලෙහා ඉඩ කියෙනවා යුනේ පස්සේ ගේ හඳුමු...'

වත්දනාගේ දෙනෙත් බිමට බරව ඇත... පොඩි මාමා
ගේ පේත්ටි කරන මිනිසුන් සමඟ කතා කරද්දී මම ඇය
වෙතට ලං වුනෙමි. වත්දනා බෝ ගසෙන් බට බෝ පතක්
අත තබාගෙන එහි තාරටි පිරිමදිමින් උන්නාය...

'ක...ර...ත...ද...'

මම මළු හඩකින් ඇසුවෙමි. වත්දනා නැතැයි කියන්නට
මෙන් හිස දෙපසට වැනුවාය. එහෙත් ඇය මගේ මුහුණ
බැලුවේ නැත.

'මේ පැත්ත ලස්සනයි තේද...'

මම ඇය සමඟ යාළු වන්නට සිතා ඇසුවෙමි.

'ම...'

'පත්පලකුත් කියෙනවනේ... හරි නිස්කලංකයි...'

'ම...'

යළි ඒ ඇස්වල කළුරිය...

'මං හිතාපුනේ ඔයාට නෙමේ...'

'මං දන්නවා... මංගේ දුප්පත් කැමැට්... මට හැඟිපෙන්නේ රතු මුදලාලි වගේ පිස්සෝ කම... මං... ඒක ද...ත්...න...වා...'

මේ කෙල්ල මේ කියවන්නේ මොනවාද... ආත්මානුකම්පාව පිසිත් ඇවිලවු ඇගේ හිත දත් ඇත්තේ දුකේ පතුලේය.

'ඔයාගේ දුප්පත් කමට හිතාගන්න අපිත් මහ පෝයක්කු නෙමේ වන්දනා...'

එපමණක් කියා මම ඇය වෙසින් මැත් උනෙමි... ගෙට පිරිසම කර තිබුනේ ගුරු පැහැගත් ඔරේන්ජ් පාටකි... ඒ පාට ලස්සනයි.

'පිටිපයක් එළවළු හොඳන අංශයයි පැකට් කරන අංශයයි දැනට... ඉස්සරහා ඔපිස් එක... උඹට පුළුවන්ද කොල්ලෝ ඔක්කෝම බලාගන්න...'

පොඩි මාමා මගේ කරට අතක් දමාගෙන ගේ පුරා යමින් ඇසුවේය. 'නොහැක්කක් නොමැත...' ඒ අපේ පායලේ තේමා පාටයයි. මම එය අදහමි.

'ලබන පළවෙහිද වැඩ පටන් ගනු... ඉස්සෙල්ලාම අපි වෙන කම්පැති එකක සබ් කරමු... පස්සේ අපිට කෙළින්ම එක්ස්පෝට් කරන්න පුළුවන්...'

'පැසින් පෙට්ටි හේන්න මිත්ත තේද මාමේ...'

'ඔව්... ඒවා මෙතෙම සපලයි කරන අය ඉන්නවා... උඹට මේ කෙල්ල විතරක් ඇත්ද...'

'වැඩ කරන මිනිස්සුන්ට අමතරව වන්දනා විතරක් ඇතිවෙයි... ඉස්සෙල්ලාම කට්ටිය දගෙන බැ තේද...'

'ඔව්... අපි වැඩේ තැහැන යනවිද කියලා බලන්න ඉතිරි ඉතිරි කරමි...'

එපැයි...'

පොඩි මාමා මාවත් වන්දනාවක් කති කර යළිත් ටවුමට ගියේය.

'අපි යත් පත්සල පැත්තේ...'

ඇගේ හපුටු වූ මුහුණ මදක් එළිය විය.

'මල් මුකුත් තැනේ...'

'මල් මිත්ත නැ... තිකං වැදලා එමු... යන්...'

යුවතිය මා හා වැටුණාය. පත්සලේ මකර තොරණ යටේ මම ඇය දෙය බැලුවෙමි. තරහ තැහැයි කියන්නාක් වැනි සිතාවක් ඒ මුඛ මත විය.

'බඳින්න අහලා කියෙන්නේ රතු මුදලාලි විතරද...'

මම ඇසුවෙමි.

'මං දන්නැ...'

මල් ආයතයේ මල් ගොඩ අල්ලා වදිමින් යුවතිය කීවාය.

'ආය කෙනෙක් ඉන්නවනම් ආවිටිට කියන්න තියෙන්නේ...'

ආවිටි මිණිපිට්ටි බන්දලා දෙයි...'

මල් ආයතය මත තිබූ කහ අරලියා මලක් ගෙන මම කීවෙමි. මේ පාන්දර ඇගේ ටිකින් තික්මෙන අසාමාන්‍ය සුන්දරත්වයත් මේ කහ අරලියා මලේ තිරිමල වමන්කාරයත් එකක් යැයි මට හිතෙයි...

'ආවිටිට මං කියලා තියෙන්නේ...'

අපි පහන් වැට දිගේ පියවර මැත්තොමු.

'මොකක්ද...'

පොල් කෙල් පහන් දල්වෙද්දී නැගෙන විටි විටි හඬ

මියන අත් හවස් අප වටා නැත. හාත්පස නිස්කලංකය...
හොත්තය... එහෙත් සංදේශයේ හදවත නොසන්සුන්ය.

‘මං කොඳු බදින්නා කියලා...’

‘හොඳ කෙනෙක් හම්බි උනොත්...’

මම අපරණ හඩින් ඇසුවෙමි. යුවතිය බෝ කොළයේ
හැඩයට හැනු පහන් වැට අද්දර නැවතී හිස ඔසවා මා
දෙස බැලුවාය. ඇගේ මුහුණද බෝ කොළයේ හැඩැති...
දිගැටිය...

‘කොහොම හොඳ කෙනෙක්ද...’

‘මං වගේ හොඳ කෙනෙක්...’ මට එසේ කියන්නට කටට
ආවිය.

‘හොඳ කෙනෙක් හම්බවෙලාම නැද්ද...’

මම නිවෙන්නට ආසන්නව තිබූ පහන් තිරයක් ඔසවා
යළි දැල්වූයෙමි. වන්දනා නිවී ගිය පහන් වැටියක තිබූ ඉතිරි
පොල් තෙල් මා දල්වූ පහනට දමුවාය. අපි දෙදෙනාගේම
ඇස් ඒ පහන් වැටියට යොමුව තිබී ඊළඟ වාරයේ එකට
නැටිණ.

හිසේ එකක් තබාගෙන තවත් එකක් අහන්නේ සංදේශය...
ඒ නිසා මුලින්ම දෙතෙත් ගත්තේ මාය.

‘එක හොඳ කෙනෙක්ව දකලා කි.යෙ.නා..වා...’

ගොත ගසමින් වන්දනා කීවාය. මගේ ඇඟිලි තුඩ
පහන් දල්ලට පිවිටී ගියේය.

‘කි..වු..ද...’

පහළටම බර වූ බෝ අත්තක් යට පහන් වී යන
අතරවාරයේ පුළුස්ස අසුරුවට සිතාසුතාය. බාරයකට කවරු
හෝ එල්ල කන කොඩියක් අතරින් මම ඒ සිතාහව පහනක්

මෙන් දක ගත්තෙමි.

‘ඒ..ක කියන්න බැ...’

වන්දනා ඒ වචන වික කියා පත්කිරී දේවාලය අසලට
ගොස් වැදගෙන උන්නාය... මම පර්ස් එක ඇර එහි තිබූ
මාරු කාසි සියල්ල අතට ගත්තෙමි.

‘ආ දන්න...’

මාරු කාසි සියල්ල මම වන්දනා අත තැබුවෙමි. ඇය
මාරු කාසි වික ගත්තේ දේශිකමය.

‘මං විතරද දන්නේ...’

‘මම දෙසියන්ගෙන් ඉල්ලන්න දෙයක් නැ...’

තසුරුකමට මම කීවෙමි. වන්දනා කල්පනාබරව මාරු
කාසි එකින් එක දේවාල හතරට ගොස් දමුවාය.

‘උදේට පත්සලට ඇවිත් මල් පුප් කරලම වැඩ පටන්
ගන්න පුළුවන්...’

පු..වී විහාර ගෙට පියතනමින් ඇය කීවාය. ඇයට
ඉස්සර වන්නට දී මම ඒ නැලවෙන බඳ දෙය බලා උන්නෙමි.
පත්සලකට ආවා තමි තුන් දෙර පිරිසිදු කර ගත යුතුය.

විහාර ගේ පුරා වූයේ මඳ අසුරු නිස්වලකාවයකි. පුදු
ලේස් තිරයක් දමූ යුදු බුදුරුව අප දෙසම බලා ඉන්නේය.

‘අරයා බණ්ඩාරවෙල කෙනෙක්ද...’

මම විහාර ගෙයිදී ඇසුවෙමි.

‘බොරු කියන්නෙසා බුදු හාමුදුරුවෝ ඉස්සරහා... බොරු
කියලා පව් පුරවගන්නවා...’

‘මං බොරු කියන්නා... එයා දත් ඉන්නේ බණ්ඩාරවෙල
තමා...’

විහාර ගෙයි බිමට දමා ඇත්තේ බටර් පැහැගත් පිහන්
ගෙඩියකි. එම මතුපිට ලැහිණිවත් කළුකන් වැනි දිස්තයක්
වේ. එහෙත් මා බැලීමේ ඒ දෙය නොවේ. පිහන් ගෙඩියක්
මතුයේ තනුව නිසි ඇගේ දෙපා දෙසය.

බෝසි පුතුවට කඩා සිටු පළතුරු වට්ටියකින් අඹ පළ
දෙකක් මම ගත්තෙමි.

‘මීටා කාලා පව් සිද්ධ වෙතවා...’

‘මොන බණ පොතේද එහෙම කියෙන්නේ... මුදු
නාමුදුරුවෝ එහෙම තපුරු දෙවියෙක් නෙමේ... බඩගින්නට
මේ මක්කොම මෙතනට වෙලා කැවක් එයා මොනවත්
කියන්නා...’

මම අඹ පළ දෙකින් එකක් ඇය වෙතට දික් කළෙමි.

‘කමක් තැද්ද...’

‘මොනවත් වෙන්නා කන්න...’

කර්තකලෝමිටු අඹ බැය රසය.

‘එතන කිබිබි දෙඩම් ගොඩ දෙක ගත්තනම් ගෙදර
හිච්ඡලා හදන් බොන්න කිබිබි...’

මගේ පටිකාර කතාවලට කිසිවක් නොකී වන්දනා මගේ
අඹ ලෙඳි රැගෙන මිරිඬ කොතක සිටු කුණු බක්කියට
ගොස් දමුවාය.

‘වැඩපළේ මම මොනවාද කරන්නේ...’

ඒ ගැන කවම මටත් අදහසක් නැත.

‘දෙන්නත් එක්ක කරන්න කියෙන හැම දෙයක්ම කරමු...’

වන්දනා හිස වැනුවාය... අපි අරඹින් පෙන්නට ගැනිවය
තුළ ඇවිද්දේදී. අරත් සිත්ත සුවිද හදවතට ගෙන ආවේ

නැවුම් හැඟීමකි.

නිවස තනා සිටුවෙන් එකම තව්වුවක නමුදු බිම අසම
බර වූ නිසා පෙනුනේ තව්වූ තව්වූ වශයෙනි.

‘රස්සාවක් ලැබෙයි කියලා ම. නම් හිතෙන් වත් හිතුවේ
නෑ... බණ්ඩාරවෙල ගැණු මමෙකුට කරන්න ජොබි එකක්
නෑ...’

‘රස්සාවක් නොකර හිටපු දවස්වල අමාරුකම් කිබිබිද...’

මම අවංකවම ඇසුවෙමි.

‘අපි පිරිමහගෙන ජීවත් උනා... කොහොමත් අනාගතයක්
කියලා දෙයක් දකින්න බැහැ... ණය බේරගෙන ජීවත් වෙතවා...’

‘අනාගතයේ ගැන මොනවද හිතලා කියෙන්නේ...’

ජනෙල් පළ දෙක දෙපැත්තේ අපි මුහුණට මුහුණ බලා
ගත්තෙමු.

‘හිතන්න බ...ය...යි... වැඩිය බලාපොරොත්තු තැබුව
හිටියාම හිත තිදහස්...’

‘දුන් හිතන්න... මීතවට වඩා ජීවිතේට බයවෙන්නෙයා...’

මම පණ්ඩිතයා සේ කීවෙමි.

‘බය නොවී කොහොමද සංදේශ් අයියේ... අපිට කියන්න
කවුද ඉන්නේ...’

මේ ඇය මගේ නම කියූ ප්‍රථම වතාවය. ඇගේ හඬ
තුළ ජීවිතයේ බොහෝ දේ නොලැබී ගිය අසරණ දරියකගේ
ඇඳුම්බර බව විය.

‘කාටවත් එහෙම අය එක්සාර ලැබෙන්නෑ... හිමිහිට
ලැබෙයි... ජීවිතේ දිහා නරක පැත්තෙන්ම බලන්නෙයා...’

‘අ..නේ නෑ... හැමදිම උදේ පහත කියලා ම. කියන්නේ මේ විකවත් අපිට දෙනවට පින් කියලා...’

සාමාන්‍යයෙන් ගැහැණු ළමයෙකු තුළ මේ උපේක්ෂා සහගත බව නැත. බොහෝ යුවතියන්ට මලක් දුන් විට මල් ගසම ඉල්ලති... එවන් යුවතියන් සමඟ මේ ජීවිතයේ බොහෝ දුර යා නොහැක. දුකත් සැපත් එක හා සමානව ඇති ජීවිත දෙවියකදී වඩාත් වටින්නේ වන්දනා වැනි සම සිතින් ජීවත්වන යුවතියකි.

13

බණ්ඩාරවෙල වසන්ත කාලය ළඟ එන බැව් කියා පාත්තට මෙන් අළුත් රෝස පොතොට්ටු ගස් වල මතු වී ඇත. ඒ වසන්ත කාලයත් සමඟම මගේ හදවතත් යම් පරිවර්තනයකට ලක් වේද...

වතාවක් ආදරය නිසා මට උන් හිටි තැන් පවා අහිමි විය... බොර වූ හිත පැදෙන්නට ගත්තේ බණ්ඩාරවෙල ආ පසුය... දන් හදන්නේ ඒ හැඳුණු හිත මැදින් නෙළුම් ගොබයක් එබීමේ කිරීමටද...

වත්දනා තනිකර මම අලුත් නිවස පිටුපස වූ පියගැට පෙළ දිගේ චතුර කඩිත්ත දක්වා ගියෙමි. පහළටම බැස්ස පසු මම හැරී බැලුවෙමි. ඇය පියගැට පෙළ ඉහළම බලා

උත්තය.

මම උණ ගත්තේ පාත්දරය. ඇඳ රෙදි තුනක් පොරවා ගෙන ඉපි ගැසුනද මාව අයිස් පෙට්ටියක දමා කලෙක මෙන් වෙච්චත්තට විය... වෙනද පාත්දරම නැතිට ස්ථිටරයක් ඇඳගෙන මිදුණේ සත්මන් කරනා මම අද ඇඳටම වී ඉලිච්චි උත්තෙමි.

උදේ වෙද්දී උණ වැඩිවිය. මම කෙදිරි ගැටුනේ ඉබේටමය.

'සංදේශ අයිස්...'

කේ රැගෙන ආ ඇඳ දොරකඩ සිට කතා කළාය... වෙනද ඇඳ එතකක් මම තණ පිස්සේ ඇවිදිමින් ඉන්නෙමි.

තැනිට ගත්තටත් පණක් නැත. සිතල පළාකකදී ගත්තා උණ දරාගෙන සිටීම දුෂ්කරය. මම අමාරුවෙන් ගැහි ගැහී ගොස් දොර ලොක් එක පත්තා අපහසුවෙන් ඇඳ හා සිතාපි සමත් ඇඳට ආවෙමි. දත් දත් මාව ඇඳ වැටෙතැයි මට සිතූණි.

මගේ වෙනස ඇඳ දකින්නට ඇත... තේකක් රැගෙනම දෙවන් එළුනේ ඒ තියාය. මම හිසේ සිට පොරවාගෙන වෙච්චන මුහුණත්ම ඇඳ දෙස බැලුවෙමි.

'ඇයි මේ...'

මම කතා කරගන්නට පවා බැරි කරමට වෙච්චුවෙමි. ඇඳ බලා උන්නේ දෙනෙක් ලොකු කරගෙනය.

'සංදේශ අයිස්... ස...තී...ස නැ...ත්...ද...'

සාත්තමට මම හිස වැනුවෙමි.

ඇඳ කිරි එක ඇඳ අද්දර කබා මා අසළටම ආවාය. මම දුකෙන් ආත්මානුකම්සාවෙන් අම්මා කෙනෙක් දෙස බලන්නක් මෙන් ඇඳ දෙස බැලුවෙමි...

'අ...නේ වෙච්චනට නේ...ද...'

සුවතිය අසරණ හඬින් කීවාය.

'පා...ත්...ද...ර ඉඳලා අමාරුයි...'

ඇඳ අද්දර පහක් වූ ඇඳ මගේ තළලටත් ගෙළ සාමුලටත් පිටි අත්ල තැබුවාය... අනන්ත අමාරුකම් මැදක් මම ඒ දිගිට ඇඟිලි වලින් අප්‍රමාණ සුවයක් ලදිමි.

'හොඳටම උණ... අ...නේ මං දන්නෑ... තැත්නම් උදෙන්ම එනවා...'

ඇඳ පසුතැවුණාය.

'දවල් වෙද්දී ඇරිලා යයි...'

'එහෙම බහින්නේ නෑ... ආවිට්ටක් හැදිලා දවස් හයක් හතක් ඇල්ලුවා... ගොඩාක් අමාරුද...'

'වෙ...ච්...ල...න...ව...නේ...'

වන්දනා ඇඳ සාමුල උන්නේ කරකියා ගත හැකි දෙයක් නැතුවාය.

'ජයදේව අත්කලක් තවම තිදි... මං ඇහැරලා කියන්නම්... උදෙන්ම බෙහෙත් ගන්න යන්න... බොක්ටර් රාජසිංහම් හොඳයි...'

'මාමාට ඇහැරවන්නෙපා... රැ වෙලා තිදිගත්තේ...'

'උදෙන් කිරි බොන්නෙපා... ඉන්න මං ඉක්මනට කොත්තමල්ලි හදන් එන්නම්...'

වන්දනා ගිණේ කවත් වතාවක් මගේ තළලතට අත තබාය. අත එහෙමම තබන්න යැයි කියන්නට මට සිතූණි. සුවතියකගේ අතේ අප්‍රමාණ සුවයක් විය.

'මං දුවලා එ...ත්...න...ම්...'

මම එතෙමග දෙවෙත් පියා ගත්තෙමි.

'පු...තේ...'

වන්දනා යන්නට ඇත්තේ පොඩි මාමාවත් ඇහැරුවාය.

'උණ වගේ පොඩි මාමේ...'

'උණ තේන්නමි... ඇයි කොල්ලේ මට ඇහැරුවේ

තැත්තේ...'

'ඇරිලා යයි කියලා හිතුනා මාමේ...'

පොඩි මාමා වතට අත කිබිබිය.

'තම උණ ලාවට කියන්නේ... අර කෙල්ල ඇස්වල

කදුළු පුරේගෙන කියද්දී මට බයක් හිතුණා...'

මහු එස් කියද්දී මට මහා ලැජ්ජාවක් දනිණ... ඇත්තටම

මට මහා උණක් තැත්ද...

'උදෙත්ම යන් බෙහෙත් විකක් ගන්නා... වෙරස් උණ ඇල්ලුවොත් දවස් හය හතක් අල්ලනවා... උඹට තවම මේ සීතල හරියට පුරුදුත් නැතේ...'

'දවල් වෙද්දී ඇරෙයි තේද මාමේ...'

'උඹ එන්නෙපා... මං කඩේ කොල්ලෙක් අතේ බෙහෙත් වික එවන්නමි...'

එය වඩාත් හොඳය... සාමාන්‍යයෙන් මම වෛද්‍යවරුන් ලෙසට යන්නට අකමැත්තෙමි.

'බෙහෙත් ගන්න ඕනෙන් නැ... මේ ඉන්නේ වෙද භාමිනෝලා මින කරමි...'

කොත්තලස්සි විදුරුවකුත් උණුවකුර හාජනයකුත් රැ ගෙන කාමරයට ආ වන්දනා දෙස බලා පොඩි මාමා කීවේය.

ඇගේ දෑස් අනුකම්පා සහගත ලෙස බිමට වැටිණ.

'මං නවතින්නද දුවේ... තැත්නමි මයා මගේ කොල්ලට බලාගන්නවද...'

මා ඇඳ උත් කම්සය යටින් අත දමා මගේ උණු පිට අතගා පොඩි මාමා ඇසුවේය. ඇය මගේ කුඩායත් උණු වතුර හාජනයත් අල්ලාගෙන තෙත් බිමට බර කර ගත්තාය.

'ම...ට පුළුවන්...'

ඒ වටන මගේ ලෙඩ පපුව මැදට වැටුනේ වෙනිවැල් කල්කයක් මෙනි.

වන්දනා මා අසලට ආවේ පොඩි මාමා කාමරයෙන් ගිය පසුය.

'මේ කුඩායෙන් මළුව වහගෙන හුමාලේ ටිකක් අල්ලමු... සීතලට යෙම හිරවෙලා... ඒකයි මය කටහඩත් වෙනස් වෙලා කියෙන්නේ... ඒකට උණ ගත්තේ...'

සොරවනය වසින් ඉවත් කරද්දී ඇඳුන් සරම එහාට මේහාට විය. වන්දනා දෙකොල් පට තද කරගෙන මුහුණ අනෙක් පසට කර ගත්තාය. ගැණු ලිමයි ලිහ වැදගත් විදිහට හැසිරෙන්නට තවම සංදේශ ඉගෙන ගෙන නැත.

මම උණුවකුර බේසමට උඩින් මුහුණ තබා බිම දණ මබා ගත්තෙමි. වන්දනා මගේ හිස වැහෙන්නට කුඩාය දමීමාය.

'තව ලං කරන්න...'

මගේ හිසට අත තබා ඇය හිස වතුර බේසම අසලට පාත් කළාය. උණු වතුරින් හා වාෂ්පයෙන් මුළු මුහුණම යටිමි වන්නට විය.

ගත පුරා දහදිය දමීමේ ඉබේටමය.

'ඇ...කි...ද...'

කුඩය යට සිට මම ඇසුවෙමි.

'ක...ට වි...ක...ත්...'

වන්දනා උත්තේද මගේ පාමුළු ඇණ කියාගෙනය. මම යන්නම් කුඩය මැත් කර බැලුවෙමි. මට පෙනුනේ නිරාවරණය වූ ඇගේ දණමඩයට ඉහළින් වූ දෙපාය. වහා මම කුඩය පහතට දමුවෙමි.

'හ...යි දත් මුළුව උස්සන්න...'

දෙපැත්තෙන් අල්ලා මම කුඩය මැත් කළෙමි. හුමාලයට රතු වූ දෙනෙහින් මම ඇය දෙස මොහොතක් බලා උන්නෙමි. ඇය කිසිවක් හරි. හුමාලයට ස්ථිති වූ පසුව නළල හා ඒ අවට බුරුල් විය.

'ද...ත් විකක් සනීපයි හේද...'

දහදියෙන් කෙස්වූ මුහුණ මම කුඩායෙන් තෙත මාත්තු කර ගත්තෙමි.

'මේ වික සනීපයි...'

'ඒකෙන්... සිද්ධාලේපයි දෙහි කොළයි මේ උණුවතුරට දලා තියෙන්නේ...'

හුමාලයෙන් ආ පැහිරි සුවද එන්නට ඇත්තේ දෙහි කොළ වලිනි.

'ආ... දත් මේ කොත්තමල්ලි එක බොන්න... ආයි පොරවන්නෙපා... පෙරෙව්වාම උණ බහින්නේ නෑ... විකක් හුලං වදින්නෙන්න...'

ඉඟුරු රසය යහමින් කිබුණෙන් මම කොත්තමල්ලි පස් පංගුව විදුරුව බිඟෙන බිඟෙන ගියෙමි. මද රස්නයක් කිබු කොත්තමල්ලි වතුර යම බැඳුනු උගුරට දිව මසුවක් විය.

'බෙහෙත් ගන්නෑ...'

හිස් කොත්තමල්ලි විදුරුව ගතිද්දී වන්දනා ඇසුවාය.

'දත් බෙහෙත් මින නෑ...'

'ආයෙන් උණ ගන්නවා...'

'එතකොට ආයින් ස්ථිති කරමු...'

'මොනාද කන්නේ...'

'කන්න බෑ... කට අප්පිරියයි...'

දිව කිත්තම කිත්ත රසයෙන් යුතුවිය.

'ලුණු මිරිස් එක්ක රොටි හදලා ගේන්නද... කට කිත්ත උනාට ඒක කන්න සුළුවන්... උණුවෙන් ගේන්නම්...'

වන්දනා වතුර බේසමක් ගෙන යද්දී මම ඇය දෙස බලා උන්නෙමි. දවස් තුන හතරක සිට හදවතට කුමක්ද වීගෙන යයි. එය මෙසේ වචන වලින් පහද කීම අමාරුය.

14

උස පුරාම විවිත් විට උණ ගත්තේය. පොඩි මාමා එවු බෙහෙත් නි උදේ නිදාගෙන නැගිටිද්දී අඟවල් එකක් පැන නික්මුණි. ඒ මොහොතේ මට ඇඳෙත්වත් බැසගන්නට බැරි කරමට ගත පණ නැති වී ගොස්ය. පැත්තකට නැරේද්දී තලලේ නික්ම යමක් පහතට වැටිණ. මම එය අතින් ගත්තෙමි.

තලලකේ නික්මුණේ සිදු පැතල් රෙදි කැබැල්ලකි... මම එය ඉඹි බැලුවෙමි. ඉන් ආවේ මිඩි කොලින් සුවදකි. මා නිදාගෙන ඉන්නා අතරවාරයේදී එය දමන්නට ඇත්තේ වත්දනාය. දැවන වරටත් මගේ ආත්මය වටා කැරකෙන මේ ගැහැණු ආත්මය කෙරේ මම ලෝබකමින් උන්නෙමි.

‘බත් වුවටක් ක...මු...’

ඇදට වී මගේ කල්පනා කරමින් සිටියදී වත්දනා පැමිණ ඇසුවාය.

‘කන්න බැනේ තිත්තයි නේ...’

‘උණු උණු බත් එක්ක මිලිස් මාර ගෙනාවා... උණුත් කෙල් දලා තියෙන්නේ... කන්න පුළුවන්...’

‘බැ... අමාරුයි...’

මගේ කීම ගණනකට නොගත් ඇය බත් පිඟාතද උණු වතුර වීදුරුවද ගෙන ඇද මත ඉදගත්තාය.

ඇය ඇගේ අතින්ම බත් එක අනද්දී මම පුදුමයෙන් බලා උන්නෙමි.

‘ආ.. ක...ට..ක් කාලා බලන්න...’

දිවග වියළි ගියෙන් මම කොට්ටියක් ගෙන ඇඳ ඉදගත්තෙමි.

කුඩා සිහින් ඇඟිලි අතර වූ බත් කටක් මා වෙතටම එල්ල වී තිබූ ඇගේ දෙනෙතූත් දෙස මම මොහොතක් බලා උන්නෙමි. මේ දුප්පත් යුවතියගේ ජීවිතයෙන් විහිදෙන අසාමාන්‍ය අව්‍යාජත්වය ඉදිරියේ මම කම්පනයට පත් වී උන්නෙමි.

‘කන්න..ත්..නැ..ත්..නම්... මං ති..ය..ලා යන්නම්... ප..ස්..යේ කන්න...’

මගේ මුවට ළං කළ අත වත්දනා පහතට හෙළුවාය. මම සිහිනයකින් පිබිදුනාක් බදුව සිතාපුනෙමි.

‘කැ..වි..වො..ත් විකක් කන්නම්...’

මම උගුරේ සෙම අතරින් කීවෙමි. වළාකුළකට හැඟී

සඳු සිතාසෙත්තේ යම් සේද එහෙමම යුවතිය හොඳු බිමට
බර කර මොදු සිතනවා සහයා ගන්නාය. කෙල්ලෙක් ලස්සන
එසේ සිතාසෙන විවිදී යැයි මට සිතෙයි.

‘ර.ස.යි...’

ප්‍රථම බස් කර කද්දී මට කියවිණි. අළුත් මිරිස් මාරු
හොඳදේ සැරත් රුණු බැඳුම් කෙල් රසයක් කිත්ත දිවහ
කපාගෙන දහනේනට විය.

‘එහෙමම කර සිත්තයි කිව්වේ...’

‘දත් සිත්තක් නැ...’

‘එහෙමම බස් එක්කොම ව්ක කවු... හාමනේ හිටියාම

උණ වැඩිවෙනවා...’

සියල්ලටම වඩා සංදේශයේ හිත ඉන්නේ හාමනේය...
අනතට මෙනතට හිත දුවන්නේ ඒ තියාය. අහිංසක කෙල්ල
පිටිකුරුව කරනා උවදුරක් ගැන අපිරිසිදු හිතකින් හිතන්නේ
කෙසේද...

‘මොනවද කියන්න ගියේ...’

වත්දනා කර හදද්දී මම ඇසුවෙමි.

‘නැ මොනවත් නැ... මිරිස් මාරු සැර වැඩිද... ගම්මිරිස්
විකක් යහමින් දලා පියෙන්නේ...’

‘මං සැරට ආසයි... මොනවද කියන්න ගියේ කියන්න...’

‘මෙහෙම ආවට ආවිටි කැමිනි නැ... මට ගිය පයින්
එන්න කිව්වා...’

‘ඇ.යි...’

මම මේවායා සේ ඇසුවෙමි. පිරිමියෙකු හුදෙකලාවේ
ඉන්නා හෙයකට කරුණ ගැහැණු දරුවෙකුට එවන්නට
පිරිමි පුද්ගලයෙකුට

වැඩිහිටියෙක් කැමිනි නැත. ඔවුන් එසේ සිටීම වැරදි නැත.

‘ආවිටි හිතන ඒවා මං හිතන්න...’

ඇය හිතන්නේ මොනවාදැයි මම හොඳැයිමි. මට මේ
කරමි කැපවී ඇප උපස්ථාන කරනා යුවතියට වරදට
පොළඹවාගෙන ඇගේ ආත්මයෙන් යමක් උදුරා ගන්නට
කරමි මේ සංදේශ පතක් නැත. එහෙත් ලෝකය මගේ හිත
ගැන දන්නේ නැත.

‘මට ත...හි...ය...ම කන්න පුළුවන්... වත්දනා යන්න...’

ආවිටි බනියි...’

මගේ කතාව ඇසූ පාටක් යුවතියගේ මුහුණේ නැත.

‘මම එහෙම හිතන්න කිව්වනේ...’

‘කොහොමද...’

‘සංදේශ අයිතා අනිත් අයට වඩා වෙනස්... තැත්නම්
මේම එන්නේ නැ...’

මම මගේ ආත්මය පිළිබඳව ආධිමිබරයට පත් උනෙමි.
අඩුම කරමේ මගේ හදවත වත් ඇය සේරුමි ගෙන ඇත.

‘ආවිටිට බයයි මං ගැන... අපිට මොනා හරි උනොත්
කාට කියලා කියන්නද...’

‘ආවිටි කියන්නේ ඇත්ත... ගැහැනු ළමයි පරිස්සම්
වෙන්නෝන...’

මම මහා පණ්ඩිතයා සේ කීවෙමි.

‘මෙව්වර කාලෙකට පරිස්සම් උනා... මෙහෙමවත් පිරිමි
ළමයෙක් ලග කවදුවත් ඉඳලා නැ... ආවිටිට ඒකයි බය...’

පිහානේ ඉතිරි වූ අවසන් බස් කරත් කවා වත්දනා
පයග්‍රාහි ලිලාවෙන් හිස් පිහාන මට පෙන්වුවාය...

‘දත් විකක් නිදහන්... හවස් වෙද්දී උණ බහි...’

‘හවස් එන්නෙයා... මට තේ හදහන්න පුළුවන්... මාමා

ආවට පස්සේ කෑම ගන්න...’

ආව්වගෙන් ආයෙම බැණුම් අසන්නට වේ යැයි සිතා මම කීවෙමි. මොහොතක් මා දෙස බලා උන් ඇය දෙනෙත් කෙත් වන තරමට ඇසිපිය නොහෙලා උන්නාය.

‘මහොම් හිතනවා කියලා දන්නව නම් මං කියන්නෙත් නෑ... අතීත මේ හිඟන වැඩකාර කොල්ලට සංදේශ අයිතා මොනවා කරන්නද...’

මගේ මෝඩ කතාව ගැන මමම කැවුනෙමි. යමක් කිව යුත්තේ දෙවරක් සිතාය. එහෙත් එක් වරක් වත් හිතන්නට පෙර මගේ මුඛින් වචන පිටවේ.

‘ආයි ඔය කතාව කිව්වොත් ගෙන තේකක් වත් මං බොන්නෑ...’

මගේ වැරද්ද මම අතවශ්‍ය කේන්ද්‍රිකයක් ගෙන පිට කළෙමි. පිරිමින් එනෙමය. වැරද්ද පිළිගනු වෙනුවට පෙරලා ගැහැණුන්ට වෙදනා කරයි.

‘සො.රි...’

වන්දනා එපමණක් කියා කාමරයෙන් ගියාය. මුළු කාමරයම හද්ද පාළුවකට නතු වූවාක් වැනි විය. ‘බැඳීම් කියන්නේ දුකට කියන තවත් නමකි.’ පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ වචන මට සිහිවිය. මගේ හිත මේ යළිත් සුදුනම් වන්නේ වික කාලයක් ජීවිතයට හිනි වෑ දුක යළිත් පසුවට ගන්නටද.

නැත. එය තහනම් ප්‍රදේශයකි. මතු මතුත් ඒ ගින්නේ පසුවට ගැනීමට මා සුදුනම් නැත. ලක්ෂ්‍යතම කලාව හුදෙකලාව යැයි මට හිතෙයි.

මා කවරක් හිතුවද හවස් වෙද්දී හදවත මෙන්ම දෙනෙකද නොසන්සුන්ය. තව දුරටත් කාමරයේ සිටිනු නොහැකිව මම ස්වීටරයද දමාගෙන ඉදිරිපස දොර ඇර දොරකඩට ආවෙමි.

බණ්ඩාරවෙලට මේ දිනවල වැසි නැත. ඒත් සිතල එමටය. රෑ වෙද්දී හමා එන තුනීන පින්ත මායාකට වඩා ගත වෙවිලවාලයි.

හය වන තුරුත් වන්දනා ආවේ නැත.. මගේ හිත දූවෙන්නට විය. මේ පුංචි කෙල්ල මගේ ආත්මයට මේ තරම් බලපෑමක් කර ඇතැයි මම සිහිනෙකින් වත් හොඟිතුවෙමි. ඇය තේන්තේ ඇයි. ඊටත් වඩා පසුව දන්නේ ඇයි.

හයයි කාලට පමණ පියගැට පෙළ නැතහොත් ඉහළට ආවේ වන්දනා නොවේ. ඇගේ ආවිච්ඡා, මාව නැතිවිටුනේ ඉබේටමය. බණ්ඩාරවෙලට ආ කිසිම දිනයක ඇය මෙසේ කර නැත.

‘ආ..ච්..ච්..යේ.. ඇයි ආව්ව ආවේ... තේ හදගෙන මං බොන්න හිටියේ...’

‘කෙල්ලට හිසරදේ කියලා දවල් ඉඳලා තිදි පොඩි මහත්තයෝ... බොරුවක් කියන්නෑ ඇත්තටම අමාරු ඇති...’

දවල් යද්දී ඇයට එවැනි අමාරුවක් පිළුනේ නැත. මා කිසු දෙයකින් වන්දනාගේ හිත රිදුනාවක්ද.

‘මගෙන් උණ බෝවුනාද දන්නෑ...’

මම ඇගෙන් දෙනෙත් වසන්තර කීවෙමි.

‘මොන... මං බැලුවා එහෙම උණක් නෑ... රෑ වෙද්දී ඇරිලා යයි... පොඩි මහත්තයට දත් ගුණෙයි...’

‘භූණයි ආව්වියේ... දවල් බත් විකකුත් කෑවනේ...’

‘මං මේ කිරි තේකක් හදගෙන ආවා... තව කොත්තමල්ලි

වඩියක් ගේන්තද...

'ආවිච්ඡි භෙත්ති වෙත්තෙසා... මට දත් ගුණයි... ඉන්ත භියේ ඇමීමට මං ආව පෙත්තක් තියෙනවා මං දෙන්නම්... එක කිව්වාම ඇරිලා යයි...'

මම වහා කාමරයට ගොස් මා ළඟ තිබූ පැනවූන් පෙනී දෙකක් ආවිච්ඡි අත තැබුවෙමි. ඇය එය ගත්තේ දිගු හුස්මක් හුළලය.

'මේ කෙල්ලට මොනා හරි උනොත් මාක් දිවි තහගන්නවා මහත්තයෝ... මේ ටිකටත් ඉන්නේ මේ කෙල්ලට දලා යන්න බැරි නිසා...'

ආවිච්ඡි මට මේ ටික කියා අඩන්නේ ඇයි. මම කරකියා ගත හැකි දෙයක් තොමැතිව ඇය දෙස බලා උන්නෙමි.

'මටත් එයා ගැන හරි දුකයි... මටත් ඉන්නේ මේ වයසෙම නංගි කෙනෙක්නේ ආවිච්ඡේ...'

ආවිච්ඡි යන්නට හැරුනේ දෙනෙතේ මතු වූ කළුඵද පියදගෙනමය... මම අන්දමන්දව ආවිච්ඡි අත තබා ගිය තේක අල්ලාගෙන උන්නෙමි.

මා හිතනවාට වඩා සුවතියකගේ ආත්මය බරපතලය. එවැන්නත් සමඟ ගනුදෙනු කළ යුත්තේ එහි වගකීම් ගත්තේ නම් පමණි.

සුවතියක් සමඟ ඕනෑවාට වඩා යඳි කතා හැඳෙන්නේ ඇයටය... ඊයේ හවස ආවිච්ඡි වන්දනාව නෙට්ටේ හේතුවක් ඇතිවය... සමහර විට මා සමඟ ඕනෑවාට වඩා ඇහැටුම් කමක් පවත්වනවායැයි කියා ආවිච්ඡි ඇයට බණින්නට ඇත. ආවිච්ඡි අයා ඇත්තේ කොළඹ කොල්ලන් සල්ලාලයන් කියාය. ඉඩක් ලද මොහොතක මාද ඇගේ මිණිපිරියගේ පිරිසිදු

යමක් පැහැර ගනී යැයි ඇය සිතන්නට ඇත.

මම බණ්ඩාරවෙලට ආ දිනයේ සිට මේ ආදරණීය සුවතියගේ ඇසුරෙන් වන්දනයක් සතුටක් ලැබුවෙමි... එය කිසි කලෙකටත් පහත් වන්දනයක් නොවීය. ආවිච්ඡි මට කියා ගිය ඒ කතාවෙන් පසු මම මා ගැනම සැක කළෙමි.

15

මුස්සරහට හේ වික හෙදර්දීම හද ගත යුතුය. කිරි කර්මාට කිරි බෝතලය ගෙනෙන්නට කිවු පසු එය උණු කරවා හේ පැදීම මහා දෙයක් හොඳවේ. ආරම්භයක් ලෙස මම උදෙසාම නැගිට කෝපි හැදුවෙමි. පොඩි මාමාට කෝපි විකක් ප්ලාස්ක් එකට දමා මම කෝපි මගේ එකක්ද අතැතිට දෙරකඩ වාඩි උහෙමි.

මිදුම් කපාගෙන තවමත් වැටෙන්නේ යන්නම් හිරු එළියය. අද ආවිට් හේ ගෙනාවාත් හෙට සිට හේ ගෙනෙන්නට එපා යැයි කියන්නට මම සිතා ගත්තෙමි. ලෝකයේ බොහෝ දෙනෙක් දෙස බලන පහත් බැල්මෙන්ම කිසිවෙක් මා දෙසද බලද්දී මට වාචා ගත නොහැක.

වන්දනා පිය ගැට පෙළ තැන ආවේ උදවන නැගෙනහිර හිරු මඬලට පිටුපාය. එකිසාම ඇගේ ශරීරය වටා මෘදු ආලෝක කදම්බයක් විසිරී තිබුණි. බලා ඉන්නට අහිංසක ආකාරයක් ආවද මම වත්තේ කොතක තම තොදන්නා සුදු මල් වැල් එල්ලෙන අඟුන් සුදු මල් දෙස බලා උන්නෙමි. එහි අතු සුංචිය. මල් විශාලය.

යුවතියගේ බැල්ම විත් කම්මුල් වල වදනවා දනෙයි. ඇගේ එක් අතක සුදු කිරි බෝතලයය. අනෙක් අතේ අඟුන් ඒර්බරයේ මල් පොකුරකි. ඒ දෙකම වාසනාවන්ත සුබ දසුන්ය. හොඳ පිරිසිදු දකුමිය. සියල්ලටම වඩා ඇය සොදුරු දසුනකි. මම අතක බලා උන්නේ මේ සියල්ල ගැනම නොහිතාය.

‘ගුඩ් මෝනින් සංදේශ් අ.යිදේ...’

වන්දනාගේ හඬට තවතොගෙන උන් හද ගැස්ම යළි ප්‍රකෘති තත්වයට පත් විය. ඇය ගැන හිතකින්වත් අහිංසක හිතන්නේ කෙලෙසකද...

‘මෝනින්...’

එහෙත් මම පරිස්සමට උත්තර දුන්නෙමි. ඕනවිට වඩා ඕනෑම නැත.

‘දන් සනීපයි නේද...’

‘විකක් හොඳයි...’

මගේ කතාවේද ඇස් බැල්මේද අමුත්තක් දක වන්දනා දැක් ලොකු කරගෙන බලා උන්නාය. ඇගේ ඇස්වල කිටුහේ ‘ඇයි මේ’ කියන්නාක් බදු බැල්මකි.

‘සංදේශ් අයිදේ... ආ.යි උණද...’

මල් වික මගේ පය පාමුළ තබා අසරණ යුවතිය අහිංසක නැකුඩ සිකල අත්ල තලලට කැබුටාය. තුන් හිතම කම්පාවෙන්

බර විය. ඇගේ ආවේ අප අතර රැඳුණු මේ අවසාන මතකයට
ගැරහුවේ ඇයි... මට මොහොත් දන්නේ.

‘අ..තේ උණකුත් නැතේ...’

‘ම.. කිව්වේ උණ බැහැලා කියලා...’

‘හේනම් ඇයි මුණත් එක්ක මැලව්ලා...’

මට කියා ගත හැකි දෙයක් නොමැතිව බිම තබා තිබූ
කෝපි කෝප්පය ගෙන කොට ගැවෙමි. සුවකියගේ දෑස් උඩ
ගියේ එය දකය.

‘මොනවද මේ...’

ඇය කෝප්පයට එබී ඇසුවාය.

‘නෑ... කේන් හදගෙන... ඇයි ම.. එතකං උත්තැත්...තේ...’

ඒ ඇස්වල මදවිය ඇට තරම් කපුළුය. සංදේශ් මේ
දිනවල මුහුණ පාත්තේ අසිරු රංගනයකටය...

‘අද ඉඳලා මම කේ හදන්නම්...’

‘ඇයි... ඒ...’

සුවකියගේ උගුරෙන් වටන පිට වූයේ කැඩී කැඩීය.

‘කේ එක හදගන්න එක මොකක්ද... ඒකටත් මයාලට
කරදර කරන්න බැහේ... අනික මෙව්වර පාන්දර මෙහේ
එන්නෙකො...’

වික වෙලාවක් ඇය මා දෙසම බලා උන්නාය... ඉන්
අපහසුවකට පත් වූයේ මාය.

‘අ..තේ ම.. හිතලා ඊයේ එන්නැතුව උන්නැ... මේ ගිලව්
උස්සන්නවත් බැ...’

මට ඇය ගැන දනෙන අවංක දුක ඇයට පෙන්වන්නට

නොගියෙමි.

‘දෙන්න කිරි බෝතලේ මං හදන්නම්... වන්දනා යන්න...
උදේ කැමත් ආව්වට හේනත කියන්න...’

සංදේශ් මේ කරන්නේ හොඳ වැඩක් නොවේ. අභියාසා
බව දැන දැන කෙල්ලෙකුගේ පසුව රිදවීම සුදුසු නැත. මේ
කෙල්ල මිනවාටත් වඩා අභියාසාය.

‘අ..තේ බොන්නෙපා... දේ...ත්...ත...’

කෝපි කෝප්පය යළි මුවට තබා ගනිද්දී සුවකිය එය
මගෙන් උදුරා ගෙන ගෙට ගියාය. මම කර කියා ගත හැකි
දෙයක් නොමැතිව ඇය මගේ පස පාමුල තබා ගිය සොදුරු
ජර්බරාස් මල් පොකුර අතට ගත්තෙමි. ජර්බරාස් මල් පොකුර
මැද වූ කැබිලි පැහැයට හුරු රෝස මල මා දක්කේ පසුවිය.

තවමත් හදද පාන්දරය. වන්දනා කුස්සියේ කිරි උණු
කරන කේ හදන බේදය පාන්දර නිසලතාවය බිඳිමින් ඇසෙයි.
ඇය සමඟ හදිස්සියේ තරඟ වූයේ අපරාදේ යැයි මට පිතුණි.

එහෙම කළ විට මේ පාන්දර මොන තරම් පාරද...
ඇයව සොයාගෙන කුස්සියට යන්නට මිනා වූ තමුදු මට
යන්නට දත් ලැජ්ජය. අවසානයේ අප්පත් මල් දමන විදුරු
මල් පෝච්චිය ගෙන එයට වතුර පුරවාගෙන එන්නට මම
කුස්සියට ගියෙමි. කිරි එක උණුවන්නට තබා අත් බැඳගෙන
එදෙස බලා උත් සුවකිය උන්නේ හොටු ඉහළට සුරමිනි.
ඇයව මේ පාන්දර ඇඳව්වෙමි ඇයි...

විදුරු පෝච්චිය යෝද එයට සිත්ක් එකේ වැස් එකෙන්
වතුර පුරව්ද්දී ඇය කොල් පට තද කරගෙන හැරී බැලුවාය.
ඒ ඇස්වල කපුළු වැහි වතුර මෙනි.

අභංකාර සංදේශ් ඒ කපුළු ගැනවත් නොහිතා මල්
පෝච්චියට වතුර පුරවාගෙන යන්නට හැරුනේය. සුවකිය

දුටුගෙන විත් කෑම කාමරයේදී මට ඉස්සර වී මගේ පැත්තට හැරුණය.

ඇගේ දෑත් එකට එක් වූයේ මා ඉදිරිපිටදීය.

'වරදක් උනානම් ස...මා...වෙ...ත්...න... අ...තේ මට ම...ත...ත්...න... අයිියා මි...නො...ම කසා නොකර උත්තොත් මේ... දුස්සත් කෙල්ල මැරෙයි... ආවිච්ඡි මොනා හරි කිව්ව නම් මට ඒකටත් සමාවෙන්න...'.

නොහිතු මොහොතක සුවසිය මට පහත් වී වැන්දය. ආත්මයේ ඇට පවු පවා පොඩි වන සෙයක් මට දැනුණි. මම මල් පොඬුවිය මේසය මත තබා ඇයව දෙතින්ම තැබ්බටවුවෙමි. මොරසුරු වැස්සක් සේ කපුරු ගලන ඇය දෙස මම බලාගත්වනම උත්තෙමි.

'මට සමාවෙන්න...'

දකුණතින් ඒ හිස අතලා මම කීවෙමි.

'ආ...වි...ච්ඡි මොනාද ඊයේ කිව්වේ...'

'මොකුත් නැ...'

'ඇයි එහෙනම් තනියම කෝපි හදාගත්තේ... මට එත්තොපා කියන්නේ...'

ඇයට දෙන්නට උත්කරයක් මා අත නැත.

'ලෝ...කේ කවිරු ගැන එහෙම හිතුවත් ම... ම... සංදේශ් අයිිය ගැන එහෙම හිතන්නැ...'

එසේ කී සුවසිය මල් පොකුර ගෙන මල් වාස් එකට දමා එය මතාසේ සකසා යළි මගේ අතට දුන්නාය.

'ආවිච්ඡි ම... ගැන දන්නා සංදේශ් අයිියේ... මයා මොනවටත් මට කරන්නේන නැ... මොනාද ඔබේ ම... ඒ හැම දෙයක්ම ඉතිරි කළෙහි හරිමි'

ආසාවෙන් දෙනවා... ආවිච්ඡි ඒක දන්නේ නැ...'

ගවුමේ දෙදරහිසින් කපුරු පියද එසේ කියා වන්දනා ගියාය. සැබෑ සුවසියකගේ ඒ නිර්මල ප්‍රකාශය ඉදිරියේ මම සැලී ගියෙමි. කොල්ලෙක් ඉදිරිදී සිසා මහාම ගවුම සකසා ගන්නා පසුව වසා ගන්නා සුවසියත් අතර ඇගේ මේ අවංක කමට මම ගරු කළෙමි.

'අපේ ආවිච්චි පිස්සු... මයා මට කියන්නා මොනවා හරි මෙහේ ඇවිත් කියවන්නැති...'

'මොනවත් කිව්වේ නැ... මයා හිස රදේ හැදිලා තිදි කිව්වා...'

'මට හැන්දෑවේ හරියට දුක හිතුනා... ඇඬුවාම මඵව කැක්කුම හැදෙනවා...'

ඇය ඇඬුවේ ඇයි කියා අසන්නට මම නොගියෙමි. අප අතර රහස් කතාවක් විණි.

'ආවිච්චි එක්ක තරහ වෙලා කතාවට යන්නොපා... එයා මයාට හරි ආදරෙයි...'

මම එළු කිරි වීදුරුව අතට ගනිමින් කීවෙමි. ඇගේ මුවහට අමුතු සිතාවක් ආවේය.

'මය මා එක්ක ආවිච්චි තරහ වෙලා ඉන්නේ මය මොනවට විත් නොමේ...'

'එහෙනම්...'

'අපට දුරින් නැදෑවෙන මාමා කෙනෙක් ඉන්නවා බිදුණුවැවේ... ඒ මාමගේ පුතා මාමා මාර්ගයෙන් ම... ගැන අහලා එව්ලා... අතුරට එල්ල එක්ක කියෙනවා... එළෝයු කමයි එයත් ප්‍රාන්සයෝට කරන්නේ... ආවිච්චි හරි ආසාවෙන්

ඉන්නේ අනුලයව මාව බන්දලා දෙන්න... ඉරිදි එයාලට එන්නක් කියලා...

මම මහා සංවේගයකින් බලා උන්නෙමි. හදිස්සියේවත් ඇය විවාහ වී බේරාගෙන ගියායෝ කොතරම් පාචවත් මට දනෙනු ඇත්ද.

‘ඉතින් බේරුවද එයා..වි...’

‘ඉරිදි එයාලට ආව්ව් එන්නෙයි කියලා... මං බැණ බැණ ඉන්නේ... ඒකට මං එක්ක කරුවෙලා ඉන්නේ...’

‘ඇයි එයාට බේරන්න පුළුවන්තේ...’

යුවතිය මගේ කකාට පිළිතුරක් නොදී පිටුපස දෙරත් වසා ගේවා පාත්ති දෙසම බලා උන්නාය.

‘අනුලයව මං දකලා තියෙන්නේ දවස් දෙකයි තුනයි... එයා මාව දකලා තියෙන්නේ දවස් දෙකයි තුනයි... මං එයා ගැන මොනව්වත් දන්නෙත් නෑ... එහෙම ඉඳලා දුක් විදින්න උනොත් මට කවරුවත් නෑ අයියේ...’

‘කවරු බැන්දත් එයාට හේරුම් ගන්න වෙන්නේ බැන්දට පස්සේ තමයි ප්‍රමෝද...’

‘එ..හෙ.ම..ම..ත් නෑ... සමහර අයට බේරන්න කළින් හොඳට හේරුම් ගන්න පුළුවන්...’

‘කාවි..ද...’

මම හදිස්සියේ ඇසුවෙමි. යුවතිය බිම බලා ගත්තාය.

‘මං කිව්වේ සමහර අයට... ඔය එක එක අය ඉන්නේ...’

මටයිලි දකම්මුල් පුරා තිරිමල මදනසක් පැතිර ගියේය... එවර නම් ඒ කම්මුලක් එක මොහොතකට සිප ගැනීමේ හිතුවක්කාර ආභාවක් උපන් බව මම කියමි.

‘පවුල් ජීවිතේ ගැන මට හරි අත්දැකීම් තියෙනවා සංදේශ අයියේ... මගේ අම්මයි තාත්තයි මැදදේ මං ජීවත් වුනේ හා පැටියෙක් වගේ... හිතත් පැහැත්තේ නැති අය බැන්දම ප්‍රශ්න ගොඩාක් ඇතිවෙනවා... එහෙම දුක් විදින්න අමාරුයි...’

වයසින් කරමක් ප්‍රාණල වුව වන්දනා අත් දැකීම් වලින් මෝරා ගිය යුවතියකි. එක්තරා දුරකට ජීවිතය පිළිබඳ ඇගේම දර්ශනයක් ඇයට ඇත.

‘ඔයාට එහෙම කවදවත් වෙන්නේ නෑ...’

‘වෙනත් තියෙන දෙයක් වළක්වන්න බැ සංදේශ අයියේ...’

‘ඇයි දුකෙන් වගේ කතා කරන්නේ...’

‘සංදේශ අයියත් හැම වෙලාවෙම දුකෙන්තේ ඉන්නේ... සමහර දවස් වලට මං බලා ඉන්නවා පහළට වෙලා රැක් දෙරකඩට වෙලා හරි කල්පනාව

‘රැට තිත්ද යන්නා වන්දනා...’

‘පෙලක් වෙලාවල් වලට මටත් තිත්ද යත් නෑ... ආව්ව් බනිනවා රැ ඇහැරිලා තිත්දෙන් ඇවිදිනවා කියලා...’

පොඩි මාමා කාමරයට ආවෙන් ඇගේ කකාට නැවතිය.

‘මොනවද දුවේ මගේ කොල්ලා කියන්නේ...’

මහු ඇසුවේ වන්දනාගෙනි.

‘බේරාගෙනවල හරි පාරයිද... කොළඹ ගල් ග්‍රේන්ඩ්ව මතක් වෙනවා ඇති...’

ඇගේ කකාට පොඩි මාමා හඬ නඟා සිතායුත්තේය. මගේ ආදර කකාට අකුරක් නැර මහු දනී.

‘සංදේශ අයියා කොළඹ දලා එන්න ගොඩාක් හේතු

කියෙනවා පොඩි කෙල්ලේ... උඹ හිතනවා වඩා මේ කොල්ලා
 දුක් විතර... උඹ මෙතේ පාලවක් දැනෙන්න විදිනක් නෑ...
 වන්දනා පරාජය බර ගන්නාය. එළකිරි මග එක මාමා
 අත තබද්දී වන්දනා හොරැහිත් මා දෙස තෙත් හෙළවාය.
 'අපි සෙනසුරුදු උදේ කොළඹ යනවා පුනේ... සංදේශ්
 අයිියලයේ ගෙදර කිරි දුන්නක්...'
 යුවතියගේ දෑස් කුඩා විය. මම හොඳට බලාගෙන
 උත්තෙමි.

'ක.වි.ද.ද එන්නේ...'

'අපි සදුදු තමා එන්නේ...'

වන්දනා ඉන් පසු කිසි තතා බහක් නොමැතිව අපට
 පිටුපා කෝප්ප සෝදන්නට ගන්නාය. පොඩි මාමා මා දෙස
 බලා 'කෙල්ල පටි' යැයි කියන්නට මෙන් ඇස් පුංචි කළේය.

'අනිත් දවසේ යනකොට මියාවක් අපි එක්කා යන්නා...'

පොඩි මාමා එසේ කීවේ ඇගේ හිත හදන්නටය.

'ඉරිදි වන්දනාව බලන්න මනමාලයෙක් එනවලු...'

මම විහිථවක් ලෙස නොව බැරැරුම් ලෙස කීවෙමි.

පොඩි මාමා පුද්ගලයෙන් ඇය වෙත ගියේය.

'ඇත්තද කෙල්ලේ...'

'ම.වි ජයදේව අත්කල්... ආවිච්ඡේ පියසු වැ.ඩ...'

ඇගේ තට්ටු උගුරෙන් බිඳී ගිය ස්වභාවයක් විය.

'හදිස්සියේ... උඹ තාම පොඩි කෙල්ලෙන්... අනික මියාව
 දිගන්න බැරි කෙල්ලෙක් යැ...'

පොඩි මාමා කියන්නේ ඇත්තය. වන්දනා දී ගන්නට

බැරි යුවතියක් නොවේ. ඇගේ ආකර්ශනීය සුන්දරත්වයක්
 පිහිටා තිබුණි. මීට වඩා වත් පොහොසත් කම් ඇති පවුලක
 ඉපදුනා නම් ඇය මීටත් වඩා ලස්සනට අඳිනු පළඳිනු ඇත.
 සියල්ලට වඩා වන්දනා ගුණ යහපත් යුවතියක් වුවාය.
 යුවතියකගේ ගුණ යහපත් කම් ඇය ගල්වන සුවඳ විලවුන්
 බිඳක් බඳුය. ඒ සුවඳ ඇය හා යන යන තැන ඇය හා එයි.

'කවුද දත් මිය එන මනමාලයා...'

'ජයදේව අත්කල් දන්නවා... අර එළෝපු ට්‍රාන්ස්පෝට්
 කරන නිල් පාට එල්ල එකේ එන්නේ... අතුල... සංදේශ්
 අයිියලයේ වයසේ ටිකක් උස් කෙනෙක්...'

'හරි හරි මං මිනිහව දන්නවා... 'ජනහිත' එල්ල එක
 ගේන කොල්ලෙන්...'

'ම.වි...'

පොඩි මාමා දිග සුසුමක් හෙළවීය. ඔහු යමක් කියන්නට
 ගොස් ගිල ගත්තේය. වන්දනා වෙත ගිය පොඩි මාමා අතේ
 වූ කෝප්පය ඇය අතට දී ඇගේ හිස අතලෑවීය.

'ආවිච්ඡේ හිත හදන්නෙන්... උඹ මතේ එදට ඉඳපත්...
 ඒත් උඹ උඹට ගැලපෙන කොල්ලෙක් නෙමේ... උඹ මලක්...
 උඹ කබරයෙක්...'

'මම කැමතිම නෑ...'

'උඹ කැමති කෙනෙක් ඉන්නවද කෙල්ලේ...'

යුවතිය ලැජ්ජාවෙන් සිතාපුතා ඇරෙන්නට ඔව්දැයි
 කීවේ නැත.

'වෙන්න කියෙන දෙයක් කියෙනවනම් ජීවිතේ වෙයි...
 උඹලගේ ආවිච්ඡ මං කියන දේවල් වත් පිළිගන්නේ නෑ...'

ගැහිලි විකක් හදයි... තැන්තම මං කියනවා...

'ආවිච්ඡිකන්තේ කාට හරි බන්දලා දුන්නම ඒ මිනිහා
සිතේ මාව බලා ගනී කියලා... අම්මගෙයි කාක්කගෙයි පවුල්
පිටිකේට වෙච්ච දේ වත් ආවිච්ච මතක නැ...'

'වයසක මිනිස්සුනේ කෙල්ලේ... උඹ බයවෙන්නෙපා...
මං ඔයාව පිට දරුවෙක් කියලා හිතලා නැ... ඉස්සෙල්ලා අපි
රක්සාව කරමුකෝ...'

පොඩි මාමා ගියේ මගේ දෙසද බලාය.

'කාම කට හිත්තද...'

'ම...වි...'

'උදේට මොහොද කන්නේ...'

'මොනාහරි...'

'රොටි හදලා ලුණු මිරිස් එක්ක...'

උණු උණු පොල් රොටියක් මට මැවී පෙනුණි.

'පිප ලග ඉඳගෙනම කන්න පියෙන්නවනම් මරු... කට්ට
සම්බේල එක්ක...'

'මං උණු උණුවෙමි අරගෙන එන්නම්...'

යන්නට සුදුනම් වී වන්දනා යළික් හැරුණාය.

'කොළඹ ගිහිල්ලා සලුදවක් වඩා කල් ඉන්නවද...'

'හිතූනොත් ඉන්නවා...'

මම බොරුවට කිවෙමි. වේගයෙන් ඉහළට ගත් ඇගේ
පසුව ඒත් සමඟම පහත් විය.

'ඇපුම් ටික කියලා යන්න... මං හෝදලා මැදලා
කියන්නම්...'

නංගිවත් මට එහෙම කරන්නේ නැත. මේ දුස්සත් සුවසිය
ලවා මගේ ඇපුම් සෝද ගැනීමට මට නොහැක.

'මං ගෙදර අරගෙන යන්නම්...'

'එ...පා... ගියාම මටත් පාර්සි... කරන්න වැඩකුක් නැහේ...'

කරමත් දිගට වැටු නියපොත්තකින් බිත්තිය සුරමින්
වන්දනා මිමිණුවාය.

'අපි සදුද උදෙන්ම එනවා... ඉන්නවා කියලා මං බොරු
කිව්වේ...'

'ඇපුම් මට කියලා ය...ත්...ත...'

'කොළඹින් මොනා හරි ගෙනත් මිනද...'

විශේෂත්වයක් නැතද මම සාමාන්‍ය ලෙස ඇසුවෙමි.
මගේ ලෙඩට දුකට උවචුත් කළ ආදරණීය සාක්ෂි සේවිකාවට
මා නොසලකා සිටින්නේ කොහොමද.

'නංගියි සංදේශ අයියයි ඉන්න රොටේ එක්ක මට
ගෙනත් දෙනවද... ඒ ඇහි...'

එපමණක් කියා වන්දනා නික්ම ගියාය. සෙනසුරාදත්
ඉරිදත් කිරි දනය යෙදුනේ අපරාදේ යැයි දන් මට සිතෙයි.

මිනාවට වඩා බැඳීම් වලට බැඳුණු කළ හිත වැඩ
කරන්නේ අනිත් අතටය.

16

සේ

නසුරු පාත්‍රයේ සොළඹ යන්නට ඇද ගනිද්දී මගේ හිතට මහා දුකක් දුනිණ. බණ්ඩාරවෙල දවස් දෙකකට හෝ දමා යන්නේ අපරාදේ යැයි යටි සිත කියන්නට විය. මොකක්දේ ආදරණීය ළමයා වර්ගයකින් මගේ ආත්මය බණ්ඩාරවෙලට බන්ද ඇති බවක් මට දනෙයි.

තවමත් පරිසරය කළු වරය. ඇයව බලාම සොළඹ යන්නට බලකරන හිත ගැන මම සුදුසුම වූනෙමි. ප්‍රේමයක සුන්වී අරවී ගිය අවසානයෙන් වස්සාන සමයක මම හිත හදන්නට බණ්ඩාරවල ආවෙමි. හිත් නිමිතයක පිපුණ මේ පියකරු කාන්තාව මල මගේ තෙත ගැටුනේ එවිටය.

උදේ දවල් රෑ සූරා ඒ කුසුම මගේ තෙත් බුදුපිට පිටි

සුවිද දෙන්නට විය. වරුවක් පැයක් ඒ මල පෙන්නන්නට නොමැති වුවිට මගේ ඇස් දෙකට පවා පාළු දැනුණි. යළි බැලීම වලට ලෝබ වී හදවත අවතැන් කරගන්නට සාදේශ් ගියේ ඇයි... ඒ විතරේ කුණාටු සමයකින් පසු ප්‍රේමයේ මද පවත් නමා ඒ යැයි සාදේශ් හිතුවේ ඇයි.

ඒයේ හටප සිට කෙල්ලෙන් මුහුණ අමුණය. ඇය කතා කළේ පවා වචන දෙක තුනකි. ඇස් වල පවා සිටුනේ තුනි තෙත ගතියකි. යමක් කිවයුතු යැයි ඒයේ රෑ සිතාගත්තද කෑම එක තබා ඇය එහෙමම ගියාය. උදේ එන බවක් වත් නොකිව්වාය.

තිල් වෙනිමි කලිසමක් සුදු වී මරවී එකක් ඇදගෙන මම බණ්ඩාරවෙලින් ගත් රතු කැප් පොප්පියද දමා ගත්තෙමි.

කැප් එකක් ගත්තේ පෙරේදු ඉන්දියා ලංකා මැව් එකේදී සවිත් මෙවැනිම කැප් එකක් පැලද උත් තිසාය. එය ලස්සන යැයි මට හිතුවේ මගේ මුහුණද සවිත්ගේ මුහුණ මෙන් රවුම තිසාය.

පුළු පුළු සද්ද බද්ද කුස්සියෙන් ඇහෙද්දී මට මහා සැනසීමක් දැනුණි. සුවිසය පාත්‍රයේ පැමිණ ඇත. ඒ කුඩා දෙය සාදේශ්ට මේ තරම් හිතට ගන්නට වැදගත් නැත. පාත්‍රයේ නාගෙන මුහුණේ භාගත් සිග්නෙල්වර ආර්ථර් ඡෙට්ටි වලින් එන සුවිද මගේ සිතට ඇති කළේ මෘදු සතුටකි.

උදෙන්නම කිරි බෝතලය ගෙන වත්දනා එය හදමින් උන්නාය. මගේ සපත්තු හඬ ඇසී එක්වරක් පමණක් මාදෙස බලා ඇඳුම්බර හිතාවක් පැවිය.

ඇය උන්නේ දුකෙනි. ඒ දුක ඇය පෙන්නුවේ නිහඬවය. මම ඇය අසලටම ගොස් හිස එසවීමි. ඒ ඇස් මට නොපෙනෙන කරමට බිමට බරවී සිටුණි.

“උදෙන්නම ගියාම ප්‍රේමියි..”

මම මිනිස්සුවෙමි. ඇය හිස නොදස්සාම උත්තරය.

‘ඇ...යි... මේ...’

හදිසියේම වන්දනාගේ ඇස්වල හිඳුණ කඳුළුක් එහි කිරි භාජනයට ‘සටන්’ ගාමිත් වැටින. ඇය අඬන බව මා තේරුම් ගත්තේ එවිටයි.

‘ඇ...යි අඬන්නේ...’

මා තැවුනේ ඇයව අල්ලාගන්නට බැරුවයි. වචනයක්වත් කතා නොකළ යුවෙකු වූයේ නැතැයි කියන්නට මෙන් හිස වැනුවාය.

‘කියන්න...’

මම වන්දනාගේ අත් ගෙයබය මත සුරත තබා ඇයව මා පැත්තට හරවා ගත්තෙමි. යුවෙකු අතේ ඇඟිලි පටලවා ගෙන යටි කොළ හසාගෙන උත්තරය.

‘ස...දු...ද එ...න...ව තේ...ද...’

මම වන්දනාගේ උරහිසෙන් අත ගත්තේ මගේ අත ඇගේ සුරත දිගේ පහලට පිරිමැද වැටෙන්නට සලස්වමිනි.

‘ම...වි... සදුද උදෙන්ම එ...න...වා...’

‘ගියාම මේ පැ...ත්...ක...ම පා...එ...යි...’

ඇය අඬන්නේ ඒ පාරව දැනිද... කිසිවෙකුගේ ජීවිතය සදහාලික නැත. පාරවට තනිකමට හිත පුරුදු කළ යුතුය.

මගෙන් මඳක් ඇත් වී තබා එක ළඟට ගිය ඇය හොඳවේම පහත්වී ගවුමේ පහළ වාටියෙන් කඳුළු පිසද මුහුණ වසල් කරගෙන යළි හැරුනාය.

‘උදේට මිහිත්ද කන්නේ...’

‘මව්... පුස්තැල්ලාවේ රෙස්ට් එකෙන් කනවා...’

එළකිරි වීදුරුව හදමින් යුවෙකු කුමක් හෝ කියන්නට කට හැසුවාය.

‘මං බඩුවක් හැසුවා... ගෙනියන්න දෙන්නද...’

ඇය ඇසුවේ බයෙනි. මං කැප් එක ගලවා එය අතින් පැත්තට පළඳ ගත්තෙමි. ගංගුලින් පළඳින්නේ එලෙසය.

‘එහෙම ලස්සනයි...’

වන්දනා කීවාය. කණ්ණාඩියකින් මෙන් මට ඇගේ ඇස් වලින් මාව පෙනෙන්නට විය.

‘මො...න...ව...ද හැසුවේ...’

‘පුහුල් දේයි... ගෙන්නද...’

‘ගෙදර ගිහින් කාටද දෙන්නේ...’

‘අම්මට හරි... නංගිට හරි... මං දුන්නා කියන්නෙපා... මං ආසාවට හැසුවේ...’

එළකිරි වීදුරුව මා අතට දෙදී මම පරිස්සමින් ඇගේ නෙත් දෙස බලා උත්තෙමි. මගේ බැල්ම සැර වැඩි නිසාද කෙල්ල බිම බලා ගත්තාය.

‘හවසට මෙහෙට ඇවිත් ඉන්න... මං කෝල් කරන්නමි...’

එහෙම කීවේ ඇයිදැයි මමවත් නොදනිමි.

‘කියවද...’

‘හතරට විතර...’

‘කොළඹ ගියාම මේ හිඟන කෙල්ලට එකක නැ.. කමක් නැ... මං ඉන්නමි...’

‘බලපත් මට අමතක වෙයිද කියලා...’

මා වටා කුඩා රැස් මාලාවක් මෙන් කැරකෙන

වන්දනාගේ සුවද මගේ ලෝකයෙන් අමතක කළ නොහැකි
බව මා තේරුම් ගත්තේද අද උදකනයි. මේ දවස් දෙකේ
බණ්ඩාරවෙලින් යාමේ දුක මම පසුවේ කඩාගත්තෙමි. එහෙත්
මා දවස් දෙකකට වෙන්වී යන දුක කෙල්ලට වාඩාගන්නට
නොහැකි විය.

‘ඉරිදි එන මනමාලයට කැමති වෙන්තොපා.. උෂ
කරයෙක් මයා මලක්...’

එන මනමාලයා කරයා යැයි ඊයේ කීවේ පොඩි මාමය,
මම එයද ඇදගෙන ඇයට මෙසේ කීවේ ඇයි...

‘එයාට නෙ...මේ... මං කාටවත් කැමති නැ...’

‘කාටවත්ම කැමති නැද්ද...’

මම ඇසුවෙමි.

‘නැ...’

‘නැ නිකං වුවිටත් වත් කැමති කෙනෙක්...’

සංදේශ්ට දුක හිතෙන්නේ ඇයි...

‘ගො...ඩ...ත් කැමති කෙනෙක් ඉන්නවා...’

නියපොතු හපද්දී මම ඇගේ අතට ගැසුවෙමි.

‘බඩට හිඟින් ඔපරේෂන් කරන්න වෙනවා...’

ඒ කතාව අම්මා නිකරම කියන්නේ නංගිටය.

‘කාටද කැමති...’

‘මං ද...ත්...නැ...’

එසේ කී සුවිතිය සාලය හරහා දුවගොස් මිදුලට
බැස්සාය.

අපි යනකෙක් ඇය වාහනය ලඟට වී උන්නාය.

‘විකක් හිතාවෙලා ඉඳපත් කෙල්ලේ... මනොම ඉඳලා
සිරියාවත් නැ...’

මාමා ගේකුළු සිට පැමිණ වාහනයට නැග්ගේ පොඩි
කෙල්ලගේ පස්සට ගසමිනි. වන්දනා ඇස් වල කපුරු
පුරවාගෙන නමුදු දෙකොලින් මදහසක් පැවැය.

‘උඹට පාඨයි නේ...ද... අපි සදුදු එනවා කෙල්ලේ... යතුර
උඹ ලග තියෙන්නවනේ... ඇවිත් වී. වී. එක එකම බලන්න
මැණික...’

‘මං සදුදු කැම හඳලා තියන්නද අත්කල්...’

‘අපි හිතුවේ මහින් කාලා එන්න... කමක් නැ... උඹ කැම
හඳපත්... අපි උඹෙන් කැම කන්න බලගෙන එනවා...’

මම යන්නම් කියන්න හිස වැනුවෙමි. පොඩි මාමා
වාහනය ඇද්දුවේය.

මිදුලේ රෝස පැළ වලට පසුබිම්ව අහසක් ඇගේ මුහුණත්
මම පැති කණ්ණාඩියෙන් දක ගත්තෙමි. මට හිල්ලුනේ
ඉබේටමය.

‘ලොකු පුතේ...’

මාමා කතා කළේ සැහෙන දුරක් ගිය පසුය.

‘පොඩි මා...මේ...’

‘උඹට මොනවද වෙනව වගේද...’

මම සිනාසුනෙමි. පොඩි මාමා අහන්නේ මොනවා ගැන
දයි මම දන උන්නෙමි.

‘උදේ කොළඹ යන්න ඇඳගත්තම හරියට දුක හිතුනා
පොඩි මාමේ...’

‘උඹේ හිතක් මගේ වගේ... කද නැ... අපි වැඩිය

හිතන්තූකුට ජීවත් වෙමු...

පොඩි මාමා කියන්නේ ඇත්තය.

'බණ්ඩාරවෙලට ආවයින් පස්සේ උඹ ලස්සන වෙලා..
කොළඹින් එද්දී උඹ හරි කැත වෙලා හිටියේ...'

'මටත් එහෙම හිතෙනවා මාමේ...'

'මිනිස්සු ලස්සන වෙන්නේ ආදරේ කරනකොට.. ලේ
පිරිසිදු වෙනවනේ...'

මම සිතාපුනෙමි. පොඩි මාමා ඇසක් ගසා ඉදිරිය බලා
ගත්තේය. මම වාහනයේ කැසට් රෙකෝඩය ක්‍රියාත්මක
කළෙමි.

කලක් ඇවෑමෙන් පෙරුම් පුරා

සසැදෙන පිටිතුරු සිතක් සොයා

සිහින විමානෙන් ඔබ ඇවිදිත් අද

මගෙ හදවත මල් ලොවක් කළා...

17

තුරුළු කැළේ මගේ හිත අලුතින් කඩා දමමිස.
මගේ කාමරයට ගොස් උඩ දොර මා ඇරියේ පුරුද්දටය.
ශ්‍රීතාගේ කාමරය පාරය. ඇය උදේ හවා වතුර දමා
බැල්කනියේ සිටවූ බිත්ති බෝගන්විලා ගසේ එක මලක් වත්
නැත. කොළ දෙක තුනක් පමණක් තිබූ බෝගන්විලා ගසක්
අපේ මියගිය ආදරයක් දෙකම එකක් යැයි මට සිතුවිණි.

අපේ ආදරයේ අවසාන දවස මට සිහිවිය. ඒ තරම් දුක්
විඳි දවස් කිහිපයක් යළිත් මේ ආත්මයේ ඒ යැයි සිතීම
අපහසුය. ආදරය ගින්නක් වී යාමානා කොල්ලෙකුගේ
කෙල්ලෙකුගේ පපුව දවා හළ කළේ කොතරම් කෲර ලෙසද.

ශ්‍රීතා දුන් කොහේ ඉන්නවා ඇත්ද. සියල්ල අමතක

කළා යැයි කියා පසුව දන් මේ සුදුනම් වන්නේ කුමකටද... අකීතය කෙරේ වූ අලුත් ලෝකමකින් දවෙන පිළිවෙත ලිය සනසාගත හැකි කිසිවක් දුනට කුරුළු කැලේ ඉතිරි වී නැත.

පරදව යටින් යැහැවී ගියේ ගහිනා පමණක් නොවේ. මගේ කුරුළුල් ආදරයද... ජීවිතයේ ලස්සනම දවස් කිහිපයක දුටු සිහිනද සියල්ල ඒ යටින් ඇතට පාව ගියේය.

මතුසිරිත් නැවුම්ද හදවත ඇතුලත්කයට සටස් සටස් හා යමක් වැටෙනු මට දැනෙයි.

අප ආදරය කළේ කොතරම් වික කාලයක්ද. ඒත් ඒ වික කාලය හදවතිට කළ බලපෑම මොන තරම් දරුණු වීද. ගහිනාගේ සාසල් ගමන අතරමග අඩාල වූයේත් ඇයට හදිස්සියේම විවාහ වන්නට සිදු වූයේත් මා නිසාද.

ආදරය පසුවේ ඇති කරන තුවාල කාලයත් සමඟම සුවවේ. එය සැබෑය. එහෙත් ඒ සෙනෙහස අහිමි කළ මිනිසුන්ගේ සිහින... අපේක්ෂා... ඒවාට වන්නේ කුමක්ද. ඒවාට වග නිසන්නේ කවුද.

පුංචි කෝවිලියේ සිතාචක ගිය අයුරු... මහ වැස්සේ කුරුළු කැලේ මා කෙවුණ හැටි... පුරා රැයක් අවදි වී ඒ පැත්තෙන් මේ පැත්තට... මේ පැත්තෙන් ඒ පැත්තට ලියුම් කැලී හුවමාරු කර ගත් හැටි... මට මැවී මැවී පෙනෙන්නට විය.

අවසාන දවසේ සැලැත් එකේ උඩ තට්ටුවේදී මගේ පසුවට කුරුළු වූ ගහිනාගේ චිත්තය මට සිහිවිය. බණ්ඩාරවෙලින් පත්සලක් කරගෙන ආ හිත කුරුළු කැලේදී අමු යොහොන් පිටියක් වීද.

දන් දන් ගහිනා බැල්කනියේ දෙර ඇරගෙන එකැයි මම බලා උන්නෙමි. නැත. සඳ හෙවනැලි වැටෙන සුදු බිත්ති යේ හිස් බව මිසක මිතක නෙතක ඡායාවක් වත් නැත.

‘අ.යි.යේ...’

තංගියේ සිතල අතක් වත් මගේ උරහිස මත රැදුණි. මම ඇගේ අතින් ඇද ඇයව ඉදිරියට ගත්තෙමි. තංගි පුටු පත්ත මත වාඩිවී මගේ හිස පුරා උකුණක් සොයන්නට මෙන් ඇඟිලි තුඩු ගෙන ගියාය. උකුණත් මගේ හිසේ නැතද එහෙම අතගාද්දී හිසට සවිතය.

‘ම..ත..ක් වෙනව තේද...’

ඇගේ හඬ සිසුමය. අඩවන සුළුය.

‘ම...’

‘මටත් හරියට මතක් වෙනවා... ගිය යකිසේ දවසක ආවා... කෙල්ල කෙටිවු වෙලා ගිහිත්... අර පිරිවිට පාට දන් නැ...’

‘ක..තා කළාද...’

‘මි... ජීවිතේම කළකිරිලා වගේ කතා කළේ... හරි ඉක්මනට එයා මේ හැම දෙයක්ම දලා යනවිදු... ජීවත් වෙන එකේ කිසිම තේරුමක් නැලු... මං පුළුවන් විදිනට හිත හැදුවා... කෙල්ල හරියට කම්පනේට පත්වෙලා...’

‘පොඩි ශ්‍රමයෙක්නේ... එකපාර බන්දලා දුන්නතේ...’

‘ඬොක්ටර් ශ්‍රමට යන ගමන් කිව්වා ආවේ... මං හිතන්නේ බබෙක් ලැබෙන්නද දන්නැ... මං අහන්න ගියේ නැ...’

අම්මා කෙනෙක් වූ පසු ඇයට සියල්ල අමතක වී යනු ඇත.

‘මං කුරුළු කැලේ හිටිය නම් මට පිස්සු හැදෙනවා නංගි...’

‘අම්මත් කියන්නේ ඒකයි...’

‘මයාට පාර්ද...’

‘මාත් ඒකට පුරුදු වෙලා අයිසේ... පුළුවන් නම් එක දෙයක් කරන්න... කොහොමත් ටෙලිෆෝන්වත් ගෙදරට ගනු... එකකොට මට මියාවත් කතා කර කර ඉන්න පුළුවන්...’

ගැහැණු ළමයෙකු මේ තරම් කතිවීම සුදුසු නැත. නංගියේ පාර්ට මගේ හිතට බියක් ඇති කළේය.

‘ම. මයාට බඩුවක් කියන්නද...’

මම නංගියේ දෙසා මත සුරත තබාගත්තෙමි.

‘හා...’

‘ඒවිසේ ගැන මොකක් හරි තීරණයක් ගන්නවනම් මට කියන්න...’

නංගී සිතාපුනාය.

‘අයිසා කියන්නේ ම. මේ පාර්ට දරාගන්න බැරිව මොකක් හරි කොල්ලෙක් එක්ක යාම වෙයි කියලද...’

නංගීට මට වඩා ඉඩ ඇත.

‘ඔව්...’

මම අවංකව කීවෙමි. ඇය විනාඩි දෙක තුනක් කතා නොකර උන්නාය.

‘නැ අයිසේ... අයිසා දුක් විඳිපු හැටි ම. දක්කා... එහෙම දෙයක් කරගන්න කළින් ම. ගොඩාක් හිතනවා... ම. දුක් විඳින්න ආය නැ... ම. හින්ද මයා අම්ම තාත්තා දුක් විඳිනවා බලන් ඉන්නත් මට බැ... කවදහරි මගේ ළඟම ඉන්න දුප්පත් කොල්ලෙක් ම. ආදරේ කරයි... ඒත් අද නෙමේ... අයිසා

බයවෙන්නෙයා...’

‘බයට නෙමේ නංගී ම. කිව්වේ...’

‘ම. දන්නවා රත්තරන් අයිසේ... මයා හොඳ අයිසා කෙනෙක්... අපි ඉස්පේල්ලා අයිසගේ ජීවිතේ පිළිවෙලක් කර ගනු... ඒකටත් තව කල් තියෙනවනේ... තාම විසි එකනේ...’

‘නංගිලා ගෙදර ඉඳිද්දී අයිසලා බදින්නේ නැ...’

‘ඒයි කියලා නංගිලා ඉක්මනට දී ගන්න මින කමට මොකක්ගේ හරි ඇගේ ගහනවද...’

‘ම. මයා ගැන එහෙම හිතත් නැ... කවදහරි මයාට ම. ලස්සනට දෙනවා... ඒවා මක්කොම කරන්නේ මම...’

නංගියේ මුහුණ ලා සඳ එළියට අපුරුවට දිලෙයි. ඇය මා ගෙදර නැති දවස් ටිකට තවත් ලස්සන වී ඇත. මට ඉන්නේ මේ තරම් හැඩ නංගී කෙනෙක් යැයි හරියටම මට හිතුවේ අදය.

‘අයිසටයි මාමටයි කිබිබේ අර කෙල්ලටත් එක්කගෙන එන්න... පට්...’

නංගී මේ කියන්නේ වන්දනා ගැනය.

‘කෙල්ලට කොළඹ නියා එනේ ගෙදරටවත් දත් එවන්නේ අඩුවෙන්... ආවිට බයයි...’

‘ම. දන්නවා මයා එහෙම කරන කොල්ලෙක් නෙමේ... මින නම්...’

නංගී කියන්නට ගිය දේ හිලගෙන අතින් කට වසාගත්තාය.

‘මොකක්ද උඹ කියන්න ගියේ... මිනනම්...’

'කවරුන් තැනි වෙලාවක් බලලා කෙල්ලට කිස් කරයි...'
මම නංගිට පහරක් ගැසුවෙමි. එහෙත් නංගි කියන්නාක්
වැනි දෙයක් නොවීමට හේතුද නැත. එහෙම හිතූන දවස්ද
නිකුණි.

'පටි... හෙට ඒ කෙල්ලට බලන්න මනමාලයෙක් එනවා...
ආවිච්ච පියඳු... රස්තියාදු කාරයෙක්දු...'

'මොකද මේ විකට අහිස් අය දුකෙන් වගේ කතා
කරන්නේ...'

නංගි කිවේ මලාක්කුවටය.

'මට ඇති දුකක් නැ... මං කිව්වේ පටි කියලා...'

'පටි නම් ඉතින් මොනා හරි කරන එකතේ තියෙන්නේ...'

එසේ කී නංගි අහක බලාගෙන හිස වහා මෙසේ
කීවාය.

'අම්මයි කාන්තයි නම් බණ්ඩාරවෙල ඉඳලා එද්දී ඒ
කෙල්ලට හරියට ප්‍රසංසා කළා...'

මම කිසිත් නොකීවෙමි. නංගියේ කරට අත දමාගෙන
මම කුරුල් කැලේට එහා රබර් යාය දෙස බලාගත්වනමි
බලා උන්නෙමි.

'හැම දෙකටම කමිත් ජීවිතේ සොයි පිළිවෙලක් හදාගන්න
ඕන නංගි... මෙහෙම කමා ජීවත් වෙන්න ඕන...'

'මටත් ඒක හිතෙනවා අයියේ... සැප විඳින්න නෙමේ...
ඒත් අපි හරියට තනිවෙච්ච ජීවිත ගත කරන්නේ...'

කොල්ලෙක් පවුලක ඉඳිද්දී මීට වඩා සිටියක් තිබිය
යුතුය. මගෙන් ගෙදරට තව බොහෝ යුතුකම් ඉටු කළ යුතුව
ඇත.

'අපි යත් පහළට... කිරියා එක හැඳිගන්න ඕනේ...'
නංගි හදිස්සියේ කීවාය.

'කිරි අම්මලා ඕක්කොටම කියලා තේද තියෙන්නේ...'

'ඔව්... අම්මයි මායි හිහිත් කිව්වා...'

මම නංගියේ කරට අත දමාගෙන පහළට බැස්සෙමි.

18

කිරි අම්මලා වැඩියේ මහ පාන්දරය. එළිය වැටෙන්නටත් පෙර සුදු පිරුවටයෙන් සැරසුණු කරුණාවන්ත මුහුණත් සුඛ කිරි අම්මලා වැඩියේ මුළු කුන් හිතම පුරවමිනි. කිරි දනයේ ඉඩුම් පිහුම් වැඩ අම්මා ඒ පිළිබඳව පළපුරුදු කම් ඇති ගැහැණු දෙදෙනෙකුට හැමදම දුන්නාය. ජොයේ අම්මා හදන කිරිසා එක ඇත්තටම පුදුම කරම් රයය. කිරිබතද එසේමය.

කිරි අම්මලා හත් නමට එක කිරි අප්පා කෙනෙක්ද විය. ඔවුන් සියල්ලෝම සාලයේ දමු දිග පැයුර මත වූ කුෂන් කැබලි මත ඉඳගෙන උන්නෝය.

කිරි අම්මලාට කුරුදුලේ කිරි වැඩුවේ මමය. ඊට පසු

නංගිය... ගඩොල් කැබලි තරම් වූ විශාල කිරිබත් කැබලි ජොසම්මාගේ කිරිබතේ විශාලත්වය පෙන්විය. තාත්තා ගෙනවිත් කිබුණේද විශාල කෝලිකුට්ටිය... කිරි අම්මා වරුන්ගේ දනයක් ලෝබකමක් නැතුව දිය යුතුය.

කිරි අම්මා වරුන් කිරි දනය වළඳද්දී මම නංගියෙ අත අල්ලා ගත්තෙමි. සුදු සායට සුදු කම්සයක් ඇඳ උන් නංගි වෙතින් ආවේ පිවිසුරු පාවකි.

‘හිතම පිරිලා තේ...’

නංගි මගේ කණට කර මිමිණුවාය.

‘මි... මේ පාර ගිය පාරටත් වඩා සරුයි...’

මෙවර කිරි දනයට දෙන්න කියා පොඩි මාමාද මා අත රුපියල් හාර දහසක් කැබුටිය. මම එය අම්මාට දුන්නෙමි.

කිරි දනය අවසානයේ මහ කිරි අම්මා මගේත් නංගිගේත් හිස් වල දෙළොස් මගේ පහතින් කෙල් ගා පින් දුන්නාය. ඇය පින් දෙන ආකාරයට කවදත් අපේ ඇස්වල කළුළු පිරුණි.

‘දුවගෙයි පුතාගෙයි කටයුතුද හිතේ කියෙන විදහටම ඉෂ්ඨ සිද්ධ වෙන්න මිනේ... කුණුරුවත් සරණයි... දළඳ දෙව් රැකවරණයි... හිස් තුන් කෝටියක් දේවතා බැල්ම ලැබෙන්නයි...’

කිරි අම්මලා සියල්ලන්ම ගියේ අපේ හිස අතභාගෙනය. සුදු සරමත් අත් දිග කම්සයක් පැළඳ උන් මම කිරි අම්මලා සමඟම මඳ දුරක් ගියෙමි. කිරි අම්මලාට දුන් කිරි පිඬු ඔවුන්ට තනිවම රැගෙන යා හැකි ඒවා නොවේ. බොහෝ කිරි අම්මා වරු තමන්ගේ පුතුන් හා මුණුපුරන් එක්කාගෙන වීත් කිබුණි.

‘මේ දුන්න කිරි පිඬු වල හැටියට මය දෙන්නගේම

ජීවිත වල කිරි ඉතිරිවන්න බින...

සියළු කිරි අම්මාවරුන් ගිය පසු අම්මා කීවේ
සැතැල්ලුවෙනි. මම බිම බලාගත්තෙමි. ගිය වයරේ මගේ
ජීවිතයෙන් ඉතිරුවේ කිරි නොවේ. කපුළය... එහෙත් ඊට මට
කරන්නට දෙයක් නැත. දෙවිය මට පාලනය කර ගත
නොහැක.

'කිරි ඉතිරුවේ නැත්ත කමක් නැ අක්කේ... මේ කොල්ලයි
කෙල්ලයි හිතාවෙලා ජීවත් උනොත්...'

එසේ කීවේ පොඩි මාමාය. මම මේසය මත වූ කිරිබත්
කැල්ලක් කටට දමා ගත්තෙමි.

'ඉන්න පුතේ... ජොසම්මා පුණු මිරිසුයි එළුණු බැදුණුයි
හදනවා...'

නංගි බලා උන්නේ මා කෙළ ගිලින අයුරුය. කුමන
හේතුවකට හෝ මට වන්දනාව සිහිවිය. ඇයව මට කිරි
දනය පුරාම සිහිපත් විය. ඇය අද වැනි දවසක මේ ගෙදර
ඉන්නට තිබුණි. එසේ නම් ඇය ඒ අතට මේ අතට දුටමින්
පැහැන වැඩක් කරනු ඇත.

'අපේ කෙල්ලක් එක්කගෙන එන්න සිබ්බා නේද පුතා...'

අම්මාත් තත්තාත් ගිය පසු පොඩි මාමා සාලයේ එයු
පැයරේ සවිපයට හාත්පි වී කීවේය. මම සිතාපුනෙමි.

'ගෙදරක ඉන්න ඕන කෙල්ලෙක් ඒකී... මට නම් හරි
ලෝබයි...'

පොඩි මාමා මෙසේ කියන්නේ ඇයි... කවර අරමුණකින්ද...

'වන්දනා එහෙ කෑම අරගෙන එනවට වත් ආවිච්චි
එව්වර කැමති නෑ පොඩි මාමේ... පොඩි මාමා හිටපු නැති

වෙලාවක ආවිච්චි ආවා...'

'උම් ඒක ගණන් ගන්නෙපා... ආවිච්චි හැම කොල්ලා
ගැනම හිතන විදිහට තමයි උම් ගැනත් හිතන්නේ... මං
දන්නවා උම් එහෙම ඒ කෙල්ලට කරදරයක් කරන්නෑ කියලා...
නැත්තම් බය නෑකුට මාත් මිය කෙල්ලට ගෙදරට ගෙන්නන්නේ
නෑ...'

'මං මගේ හෘද සාක්ෂියට විරුද්ධ වැඩක් කරන්නෑ
පොඩි මාමේ... මං හිතන්නේ එහෙම දෙයක් මගේ නංගිට
උනොත් කියලා...'

'හැහිමි කියන ඒවා කාටත් තියෙනවා පුතේ... ඒත්
මනුස්සකම් හැම එකාටම නෑ... මං දන්නවා උම් ගැන... උම්
කියන්නෙපා...'

අම්මා කිරිබත් කෙසෙල් කිරියා සමඟ සිති සම්බේලක්
පුණු මිරිසුත් පැයුරටම ගෙනාවාය. නංගි විශාල කෝලිකුවටු
ඇවිරියකුත් තැඹිලි වතුර සිඟුත්ටරයකුත් ගෙනාවාය.

'සාත්තත් කමු තාත්තේ...'

තාත්තා බලා සිටිද්දී මම කීවෙමි. අපි සියළු දෙනාම
පැයුර ඉදගෙන කිරිබත් කෑවෙමු. කාලාත්තරයකට පසු එකට
වාඩිවී කිරිබත් කටක් කෑමේ සතුට අප අතර විය.

'අයියා ගෙදරට ටෙලිෆෝන් ඇප්ලයි කරන්න... මං සල්ලි
දෙන්නම්... මේ කෙල්ලටත් පාර ඇතිනේ ගෙදරටම වෙලා
ඉන්නෙකොට... ලොකු පුතාට එකකොට තිකරම ගෙදරට කතා
කරන්න පුළුවන්නේ...'

පොඩි මාමා තුළ ඇත්තේ ඉහවහා ගිය මිනිස්කමකි.
ඔහු බොහෝ විට තමන්ගේ සතුටක් ගැන හා කවිසියක් වත්

නොහිතා අනුන්ගේ සතුට වෙනුවෙන් විශදම් කරයි.

'ලොකු පි.න.ක් පොඩි මාමේ...'

'දෙලි ගෙත් අරන් දුන්නා කියලා කොල්ලෙන්ට එනෙම කතා කරනවා නෙමේ...'

පොඩි මාමාගේ කතාවට නංගී ඔහුට ඇද කළාය.

'මං කතා කරන්නේ එක කොල්ලෙකුට විතරයි... අපේ අයිසට...'

'එයාට මට විශ්වාසයි...'

අම්මා නංගී දෙස සෙනෙහසින් බලා කීවාය. දුක හිතුවෙන් මටය.

'අම්මටයි කන්නටයි මාව විශ්වාස නැ...'

මගේ කට හඬේ දුකක් විය.

'මය කිව්වේ ලොකු පුතණ්ඩියා කතාවක්...'

අම්මා හිස බර කර අනුකම්පාවෙන් යුතුව කීවාය... එක අතකට මම අම්මාගෙන් තත්තාගෙන් විශ්වාසය වරක් බිඳි පුතෙකු හොඳේද...

'කොල්ලා තමයි කවදහරි මේ පවුල බබලවන්නේ... මං අද කිව්වා කියලා අත්කයි අයිසයි හිතාගන්න...'

පොඩි මාමා කීවේ විශාල කෙරිකුට්ටු ගෙඩියක් කඩමිනි.

'කොල්ලෙන් අනාගතේ මං බලාගන්නම්... ආයේ පොඩි එකාට දුක් විදින්න මං ඉඩ තියන්නැ...'

'අයිසා කතාද බැඳලා ලස්සන වාහනෙකින් ගෙදර එනවා මං හිතෙනුත් දක්කා... ලස්සන කෙල්ලෙක්ව බැඳලා හිටියේ...'

අද දවසේ මාතෘකාව මා බවට පත්විය. මම නංගීට

පැයේ ඉඳගෙන රැවිවෙමි.

'මනමාලියෙක් කොහොම වෙතත් හෙට අතිදා ලස්සන වාහනෙකින් මං කොල්ලට ගෙදර එවනවා...'

'අ..තේ එපා... හිය කඳු පාරවල් වල වාහන එළවලා... අම්මා බියපත්ව කීවාය.

'අත්තේ... මේ කොල්ලෙක්... ගැණු සමයෙක් නෙමේ...'

'එත් මල්ලි... කොල්ලෙකුට කියලා මට ඉන්නේ මෙව්වරයි...'

'උං මොනවත් වෙන්නැ... කාපං පුතේ...'

පොඩි මාමා මගේ පිහානට තව ලොකු කිරිබත් කැල්ලක් දමමින් කීවිය. මම අච්චා කැල්ලක් සමඟ කිරිබත් කැල්ල මුටු කරගෙන කැවෙමි.

'හිතෙන් දක්කේ අර කෙල්ල එක්ක එනවා...'

අම්මාත් තත්තාත් හිය පසු නංගී පිහානද රැගෙන පැයෙන් තැහිටිමින් කීවාය. පොඩි මාමාද ළඟය.

'මට හිතූණා...'

ඔහු කීවේ එපමණය. මම කැමිලි වතුර වීදුරුව බිඳගෙන බිඳගෙන ගියෙමි.

'පව්... හවසට කෙල්ලට කතා කරපත්...'

කොහොමත් මම වන්දනාට කතා කරන්නට සිතා උන්නෙමි. ඊයේ හවස කිටු වැඩ තිසා එය ඇත්තවම අමතක විය. රැ ගතිද්දී බණ්ඩාරවෙල දුරකතනය නාද වූවා මිසක කිසිවෙක් ගත්තේ නැත. රැ වූ තිසා ඇය යන්නට ඇත.

19

හිටත් වරුවේ බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස මහ වැසි ඇද වැටුණි. වන්දනාව කතා කරන්නට ටවුමට යන්නට නොහැකි වෙකැයි මට බිය පිතුණි.

‘කොහේ යන්නද අයිසේ...’

‘නිකං හන්දිය පැත්තේ ගිහින් එන්න...’

‘මේ මහ වැස්සේ...’

‘මං වැස්සේ ඇවිදින්න ආසයි...’

නංගී යමක් කියන්නට ගොස් යළිත් එය ගිල ගත්තාය.

‘කමක් නැ... කියන්න ගිය දේ කියන්න...’

‘මට දවසක් ගතීනා කිව්වා කතාවක් මතක් උනා...’
‘මොකක්ද...’

‘දවසක් මහ වැස්සේ ගියා එද්දී ගතීනා වාහනේ ඉඳලා කතා කළාද...’

ඒ දවස මට කෙදිනකවත් අමතක නොවේ. කුරුළු කැලේ දෙවනත් කරමින් වැසි වැටුණ එද මම දිය බිරියකු සේ තෙමී තෙමී ගෙදර ආවෙමි. ලෙඩ වූයේ ඊට පසුය.

‘එද කෙල්ලට හරියට දුක ගිතුනද... කාර එකෙන් බැහැලා එයාටත් තෙමී තෙමී එන්න ගිතුනද...’

ඒ අතීතය සිහිවෙද්දී හදවතට තුනී සංකාවක් පාළුවක් දනෙයි... අතීතය සිහිනයකැයි නොසිතෙන්නේ ඒ අතීතයේ පාළු සුන්බුන් තවමත් කුරුළු කැලේ පුරා විසිරී ඇති නිසාය... මේ රබර් ගස් යාය දකිද්දී පවා මට සිහිවෙන්නේ ගතීනාවය...

‘මට කුඩයක් දෙන්න නංගී...’

පොඩි මාමා දවල් කැමෙන් පසු නිද ගත්තේය... හෙට පාන්දරම් අපි බණ්ඩාරවෙල යන්නට සිතා ගත්තෙමි.

කුරුළු කැලේ රබර් ගස් දෙවනත් කරමින් මහ වැසි ඇද වැටෙයි. මම වැඩි මිදුමෙන් වැසි ගිය ගතීනාගේ නිවස දෙස බැලුවෙමි. හදවතේ අතීතය ඇදී ඇත්තේ යම් දුක්බර සිතුවමක් සේද මේ නිවසද අද මට පෙනෙන්නේ එවැනිම පාළු මුසල මන්දිරයක් ලෙසිනි.

මම මහ වැස්සේ පයින්ම හන්දියට යන්නට ගත්තෙමි. හාත්පස වැහි වහිද්දී පාරක හුදෙකලාවේ ගමන් කිරීම මහ හුදෙකලා රසවත් බවක් ගෙන දෙන්නකි. හන්දියට ළං වෙද්දී තරුණ ජෝඩුවක් නයිත්ටි බයිසිකලයක මහ වැස්සේම තරුල් වී ගියේය. තරුණිය යතුරු පැදියේ පිටුපස අසුනේ ඉඳගෙන පෙම්වතාව තදින් බඳගෙන උන්නාය... වැහි වතුරට අම්කරව

මවුන්ගේ ප්‍රිහුණු වලින් කවි එක දෙයක් බේරෙයි... ඒ ආදරයේ සතුටයි.

මම එය කිසිම දිනයක විඳි නොමැත්තෙමි. ආදරයේ දුක මියක සතුට කවර පාටදැයි මම නොදනිමි.

හන්දියේ දිස්ති කොමිසුනිකේතේ එකෙන් මම බණ්ඩාරවෙල ගෙදරට ඇමතුමක් ගත්තෙමි. එය පළවෙනි තාදර්ශීදීම වන්දනා ගන්නාය. අසරණ කෙල්ල දුරකතනය අසලම සිටින්නට ඇත.

‘හෙලෝ...’

මම කතා කළෙමි. එහා පැත්තෙන් හුස්ම හඬක් මියක කවහඬක් නොඑයි.

‘වන්දනා...’

දුරකතනයේ එහා පැත්තේ ඉන්නේ ඇය බව මම දනිමි. ඒ හුස්ම ගන්නා හඬ එන්නේ ඇගේ පපුවෙනි.

‘ඇ.යි කතා කළේ නැත්තේ...’

සුවසියගේ හඬ ඇහුම්බරය. ඊට අමතරව හොටු ඉහළට සුරන හඬක්ද නැගෙයි.

‘ඊයේ කිරි දුගේ වැඩ කිබ්බ... කතා කරන්න බැරි වුනා... සො.රි...’

මා කතා නොකිරීම වරදක් වෙන්නේ කෙසේද. මා සමාව ඉල්ලුවේ එය වරදක් ලෙස මගේ පපුවට බාරගත් නිසාද.

‘නවස බලන් තිබියද...’

‘ඔ.වි ර. අට වෙනකල් බලන් උන්නා...’

මගේ ළය ඇවිළීමක ගියේය. ඒ ගෙදර ර. අට වන තුරු මහ සිතලේ තනිවම මේ කෙල්ල සිටියේ කෙසේද. එසේ මේ මුහුණත තරමක්

සිටියේ මගේ ඇමතුම එනතුරුද...

‘ම. හිතු..වේ හවසම යන්න ඇති කියලා...’

වන්දනා කතා කළේ නැත. මගේ අතින් විශාල වරදක් වූ බවක් මට හැඟෙන්නට විය. හිතේ ඇතුළු කුහරයක සිට යුතුකමක් ඉටු නොකළ නිසා ඇති වන පසුතැවීමක් කඩාගෙන එන්නට විය. කෙල්ලෙකුට වචනයක් කියද්දී පවා පරිස්සම් විය යුතුය.

‘මට සමාවෙන්න...’

මම බයාදු ස්වරයකින් කීවෙමි.

‘ම. හිතුවා අදත් කතා කරන එකක් නැ කියලා...’

‘කතා නොකළ නම් ර. අට වෙනකල් ඉන්නවද...’

‘තනියම ඉන්න හරි බයයි... කැසට් එක දගෙන උන්නේ... ආට්ටි බැන්නත් එක්ක... ම. කිරිවා පි.පි. එකේ පිල්ලි එකක් ගියා බැලුවා කියලා...’

අද රැම බණ්ඩාරවෙලට යන්නට ඇත්නම් යැයි මට සිතුවේ.

‘කෝල් එක ගන්න හන්දියට එන්න ඕන... මෙහෙට මේ නා කපන්න වහිනවා... පාරට බිහින්නවත් බැ...’

‘අ..තේ වැස්සේ ඇ.යි ආවේ...’

‘අදත් නාලොත් ර. වෙනකල් තනියම ඉඳියිනේ...’

ඉන් පසු අප අතර කෙටි නිහඩතාවයක් විය.

‘කිරි දුගේ හොඳට තිබිවද...’

‘ඔව්... ලස්සනට තිබ්බා... මාමයි අපේ නංගියි ඔයාවත් මකක් කළා...’

'ජයදේව අත්කළයි නංගියි හරි හොඳයිනේ... පැත්තම මේ හිඟන කෙල්ලව මතක් වෙනවද...'
 සියල්ලන්ටම වඩා මව ඇයව සිහිවිය.
 'මව මතක් උනේ නෑ කියලද හිතෙන්නේ...'
 'හිතූනනම් කතා කරනව...නේ...'
 'එහෙනම් ඒකව සමාව දෙන්නේ නෑ... හේද...'
 මම දුකෙන් ඇසුවෙමි. දුප්පත් කෙල්ල මව එසේ නොකරන බව මම දනිමි.

'කතා කරන්න මම මොන කෙල්ලෙක්ද සංදේශ් අයියේ...'
 වැරද්ද කළේ මාය. ඒ නිසා එයට මාම දුක් විඳිය යුතුය. මව අසනීප වූ විටදී මගේ ඇඳ අඳ්දර ඉඳ මව බත් වික කැවූ කෙල්ලව ඊසේ මම මහ රැ වන තුරු අර පාළු ගෙදර තැබුවෙමි.

'කොළඹත් මොනවා හරි හෙට එද්දී ගේන්නද... යාළු කරගන්නත් ඕනනේ...'

'මං යාළයි... යාළු කරගන්න තැගි ඕන නෑ...'

'එහෙනම් මොනවද ඕනේ...'

මගේ උතුර සිරවිය.

'මු...කු...ත් එයා... මය මනුස්සකමම ඇ...කි... හෙට උදේට එනවද...'

කෙල්ල යළිත් හොටු හිරුවාය.

'සනීප නැද්ද...'

'නෑ... මේ... හෙමිබිජිස්සාව වගේ...'

ඇය අඬන බව මම දනිමි. ප්‍රතිත් උන්නානම් මඵව

වත් අතගා සැතපිය හැක.

'මං ඔක්කොම ඇයුම් සෝදලා මැදලා අස්කළා...'

ඇය මගේ කවුද... මම දිගටම සිතුවෙමි. වන්දනා දුරකතනය තැබුවේ නැත. මවද තබන්නට ලේබ සිතුවේ.

'වැස්ස තවත් වැඩි කරන්න කළින් ගෙදර යන්න...'

'අපි උදෙන්ම එනවා...'

'මං කෑම හදලා තියන්නම්...'

දුරකතනය තබා පාරට ආ මම ගෙදර නොගොස් මහ වැස්සේ කුඩය යටින් රස්කියාදු ගැසුවෙමි. මවත් වඩා වේගයෙන් මගේ සිත රස්කියාදුවේ යන්නට විය.

20

පොඩි මාමාත් මමත් යළි බණ්ඩාරවෙල ආවෙ නුවර පාරෙහි. එද්දී අපි අළුතින් අරඹන එළවළු අපනයනය කිරීමේ අලුත් ව්‍යාපාරයට අදාළ මිලදී ගැනීමේ සමාගමටත් ගියෙමු. 'ඇගේ වෙරි එක්ස්පෝට්' නමැති එම එළවළු සහ පළතුරු අපනයන කිරීමේ ආයතනයට පොඩි මාමා හඳුන්වා දුන්නේ මාවය.

මුලින්ම අපි ඉහුම් කුඩා එළවළු කොහ ප්‍රමාණයක් කොළඹ සමාගමට එවන්නට පොරොන්දු වියෙමු. මටද එය සැකසීමකට හේතු විය.

නුවර පාරේ සිමු කඳුබදය කඩවත නගරයේදී අඩුවිය. පැහැදිලි දිස්සීමක් හිරු එළිය නුවර පාර අවට කුඩා කපු

ගැට මකත් පොල් රුපියා මකත් වැටී සිටිණි. කුමක්ද හේතුවක් නිසා තුනී සැකසිල්ලක් නිව් සැතපි ගිය උපයෝගී බවක් මගේ හදවතේ විය.

මේ කිරි දූතයේ ආතිසංයද, තොටේනම් ජීවිතයේ දුකක් සැපත් සම සිසිත් දරාගන්නට තීරණය කළ පසු හිතට දනෙන නිරාමිය ආනන්දයද, තැකහොත් මේ සියල්ලටම වඩා වෙනස් හැඟීමක් නිසා හදවතට ගෙනෙන සොළුරු අරුමැසි බවක්ද.

වරකාපොළ වවුමේදී මට වත්දනාව සිහිවිය. ඇයව සිහිවූයේ වරකාපොළ වවුමේ සාප්පුවක එල්ලා සිමු සාගර තීලට හුරු බලවූයක් දකිද්දීය. කොළඹින් ඇයට මොනවා හෝ ගන්නට මට බැරිවිය. අනෙක් අතට එසේ ගන්නට මට ලැජ්ජාවක්ද විය.

'පොඩි කෙල්ල බලන් ඇති අපි එනකල්...'

පොඩි මාමා කීවේ මා පුදුමයට පත් කරවමිනි. මා සිතුවේ ඇය ගැන බව මිහු දූතගත්තේ කෙලෙසද.

'පටි... දුප්පත් කෙල්ල...'

මගේ කටින් එසේ පිටවිණි. පොඩි මාමා වාහනය නුවර පාර අසින් වූ පොල් අතු සෙවිලි කළ හෝටලයක් ලෙස නතර කර මා දෙස බලා සිනාසුනේය.

'උඹටත් හරියට ඒ කෙල්ලට මකත් වෙනව තේද...'

මම පිළිතුරක් නොදී සිනාසුනෙමි.

'ලොකු උන්නැහේ කන්න මොනවද තියෙන්නේ...'

පොඩි මාමා පොල් අතු කඩයේ මුදලාලිගෙන් කෑ ගසා ඇසුවේය. අපි පොල් අතු කඩය ඉදිරියේ වූ පොල් කොටත් බංකුව උඩ වාඩි උනෙමු.

‘උණු පොල් රොටි තියෙනවා මහත්තයෝ... කට්ට සම්බල් එකක්...’

‘පොල් රොටියක් කාලා ජලේත්ටියක් බොවුද... දවල්ට පේරාදෙණියෙන් තවු...’

අපි එක පොල් රොටියක් නොව පොල් රොටි දහයක් පමණ කෑවෙමු. පොල් රොටි කන්නට පුණු මිරිස් පමණක් නොව මස් හොඳිද අපට ලැබුණි.

‘දන්නම් බණ්ඩාරවෙලටම ගිහින් කෑවත් ඇති පොඩි මාමේ...’

‘උඹට අර කෙල්ලගේ බත් කන්න මීන වෙලා... කෑමැත්තක්... කෑමැත්තක්...’

පොල් රොටි කෑම නිසා දවල්ල ගත් කට්ටම අපි කෝපි පිවෙමු. පොඩි මාමා දුම්වැටියක් දල්වාගත්තේය.

‘ලොකකෝ මේ ආනමාලු කැන කියද...’

ලාවට ඉඳෙමින් තිබූ ආනමාලු කැන පෙන්නවා පොඩි මාමා ඇසුවේය.

‘රූපියල් තුන්සියක් දෙන්න මහත්තයා... මය උදේ ගෙනාවේ...’

පොඩි මාමා කෙසෙල් කැන හෙට්ටු කළේ නැත. ඔහු මේ කෙසෙල් කැන ගත්තේ මේ දුප්පත් මිනිසාට කරනා උදව්වක්ද වශයෙනි.

‘හවසට උණු ආප්පයක් අර කෙල්ලට කියලා හදගන්නම මරු... නැත්නම් උදේට කිරිබත් විකක් එක්ක ආනමාලු හරි රහයි...’

උණු උණු ආප්ප සමඟ ආනමාලු කනු මට මැටි පෙනුණි.

පොඩි මාමාටත් ඇත්තේ මට මෙන්ම සරල අභියෝග ආශාවන්ය.

මාවනැල්ල ටවුමේදී මම පොඩි මාමා දෙස බැලුවෙමි. වන්දනාට මොනවාටත් නොගෙන බණ්ඩාරවෙල යන්නට බැරි ගතියක් මට දෙනයි. නංගි ඇයට කැටුම් මුං කැටුම් පාර්සලයක් තනා දුන්නාය. එහෙත් මට මදිය. එද්දී ඇය සවිද්දෙල් පවා පාර්සලයක්ම හද දුන්නාය. දන් කියට ගියද ඇය බත් වික හද දෙන්නිය.

‘පොඩි මාමේ...’

‘මොකද කොල්ලේ...’

‘මං අර කෙල්ලට මොනවා හරි කොළඹින් ගේනවා කිව්වා...’

ඔහු සිනාසුනේ මාව අපහසුතාවයට පත් කරමිනි.

‘උඹත් මං වගේ තමා... හරි ළමකයි... හරි හරි හිටපත් මං තතර කරලා දෙන්න...’

මම ළමකදයි මම නොදනිමි. පොඩි මාමා කියන්නේ ඇත්තක් විය හැක. ළමක හිතක් යනු ඉක්මනින්ම සැලෙන ඉක්මනින්ම කම්පාවට පත්වෙන ගැණු ගැන වැඩිපුර කැවෙන හිතකටද...

‘උඹ මොනවද ගන්න යන්නේ...’

‘මොනවා හරි පොඩි දෙයක්... නැත්නම් හොඳ නෑ මාමේ... එද්දී සවිද්දෙල් හදලා දුන්නා...’

පොඩි මාමා රූපියල් පන්සියේ කොළයක් මා අත තැබීය.

‘මගේ ගාව සල්ලි තියෙනවා මාමේ...’

‘මේකක් දලා ඒ කෙල්ලට මොනවා හරි අරන් දීපත්...’

එසේ කියා ඔහු තවත් දුම්වැටියක් දල්වා ගත්තේය. මම සාප්පුවට ගොස් කැරකූනෙමි. කෙල්ලන්ට කැහි තේරීම තරම් අපහසු දෙයක් තවත් නැත.

‘මේක කියද...’

කුඩා කළු පටියක් සහිත වූවි කාන්තා මරලෝසුවක් දක මම ඇසුවෙමි.

‘හත්සිය විසි පහයි...’

‘අඩු නැද්ද...’

‘හත්සියක් දෙන්න...’

‘කමක් නැ දෙන්න...’

හිඟි දිග පෙට්ටියක එය දමාගෙන මම යළිත් ධාන්‍යායට ආවෙමි.

‘මේ ලාබෙට මරලෝසුවක් තිබ්බො...’

මම එතරම් ගණනකට නැති බවක් පොඩි මාමාට පෙන්වුවෙමි. ඔහුට තැම්බීම පහසු නැත. ඔහු හොඳින් කැමිටුණු මිනිසෙකි.

‘ඕක ඔය කෙල්ලට හරි ලොකුයි... දවසක් මං ගවුමක් ගන්න සල්ලි දීලා ගවුම ඇදගෙනත් ඇවිත් පෙන්වුවා... මට හරි දුක හිතුනා... සල්ලි කොච්චර නාස්ති කරනවද පුතේ... එක් එක රුපියල් පත්සියේ කොළෙකින් ඒ කෙල්ල මාසයක් සතුටු වෙනවා...’

කොඩි මාමා සිගන්තේ ඇත්තය. දුප්පත් මිනිස්සු එහෙමය. ගත් අත් මරලෝසුව යළිත් ගෙන බලන්නට හිතුනද මම ඒ අදහස අත් ඇරියෙමි.

හිසේ ඒ කෙළවරේ සිට මේ කෙළවරටත්... මේ කෙළවරේ

සිට ඒ කෙළවරටත් කවිදේ ඇවිදිනු මට දනෙයි. මේ නැඟීම මෙහෙමම කුරුළු කැල්ලේදී මම විත්තෙමි. ගම්නා හිත පුරා කඩා ගිය ඇගේ මරණෝත්සිය ඇඳි පා සවහන් තවමත් යඳකඩ පහතක තටවුන් මෙන් හදවතේ යෙම වී ඇත.

දත් හදවත යළිත් හිත මත ගෙනවිත් තබා ගත්තේ කවුද... සමනල පිහාටු වලට ආදර කුසුම් බර වැඩි බව හිත නොදන්නේද... ආදරයෙන් දුක් විඳි හද ගන්නට බණ්ඩාරවෙල ගෙන ආ හිතට මේ සිතල කපු අතර වූ හුදෙකලාවේදී එක විදිහකට ඉන්නට බැරි ඇයි...

සත්යයන් වූ තැන්පත් වූ හිතක් මට කෙඳිනකවත් තිබුනේ නැත. මට ඇත්තේ ඒ මේ අත දුවන වංචල දහ හිතකි. එවන් හිතක් උරුම මට එසේ වීම පුදුමයක් නොවේ.

21

කෝඩාරවෙල තිවසේ මිදුලේ වාහනය නවත්වාද්දීම මම වත්දනා දෙය බැලුවෙමි. යුවතිය තිවසේ ඉස්තෝප්පුවේ සිට මිදුලට දුවගෙන මෙන් ආවා. රතු ඩොට් වැටුණ අත් තැති ගවුමක් ඇඳ උත් ඇය වෙතින් ආවේ වෙනදට වඩා ලාභාල පෙනුමකි. කෙටි වරලයට පෝතීවෙල් දමන්නට එයා යැයි කියන්නට මට සිතුවේ.

‘උඹව හොඳයි කෙල්ලේ සිකියුට්ටි ජොබ් එකකට...’

පොඩි මාමා බිහිද්දී කීවේය. ඔහු ගෙට ගියේ වත්දනායෝ හිස අකඟාගෙනමය.

මම මාවතල්ලේදී ඇය වෙනුවෙන් ගත් ඔරලෝසුවද රු ගෙනම වූත් ඊයෙන් බැස්සෙමි. යුවතිය සිනාහුනේ අහක

බලාගෙනය. මම බියටම ඇගේ තිවස දෙස බැලුවෙමි.

අපි දෙදෙනාම ආඩුතික නළු තළි යුවලක් මෙන් ඇඹරුවෙමු. වෙන් උන දවස් දෙකට දෙන්නටම මොනවා හෝ උනාදයි මම නොදනිමි.

‘මං ඇඳුම් බැග් එක ගන්නමි...’

ඇය මාව මහහුර වූත් වියේ පිටුපස දර පිටර කළාය. මා දෙස හොරැහිත් බලා මගේ ඇඳුම් බැග් එකද රු ගෙන කාමරයට යන යුවතිය දෙස මම බලා උන්නෙමි. ගැණු ලමයින් ඇවිදින විට පස්ස මෙතරම් තැලවෙන්නේ ඇයි...

මම ඇය පිටුපසින්ම කාමරයට ගියෙමි. දත් ඇත්තේ යද්දී කිවූ කාමරය නොවේ. ඇය එය අස්පස් කර ඇතුළු වමණක් නොව වෙනස් කරද ඇත.

‘නිකං කම්මැලි කමට අස් කළේ... හොඳ තැන්නම් වෙනද නිබ්බ විදිනට හඳුලා දෙන්නම්...’

‘අ...නේ එයා... මේ විදින හොඳයි...’

ඇගේ ඇඟිලි තුඩු මේසයේ දරය පුරා යයි. මගේ දෙතෙන් බිමට බරවූ ඒ දැස් වෙන යයි.

‘ආ... පොඩි තැග්ගක්...’

මා අත තිබූ කුඩා ඔරලෝසු පෙට්ටිය දිගු කළෙමි.

‘මට තැගි මොකටද...’

‘මේක ගන්න ඉස්සෙල්ලා... හැමෝටම තැගි බෙද බෙද යන්න මං නත්තල් සීයා කෙනෙක් නෙමෙයි...’

‘ඉතින් ඇ...යි ම...ට මේ... මො...ක...ක්...ද... සංදේශ් අයිසේ...’

‘බලන්න ඇරලා...’

මම මේසය අසල වූ පුටුව අනෙක් පැත්තට හරවා ඉදගත්තෙමි. වන්දනා මරලෝසු පෙට්ටිය විවර කර එදෙස බලා උන්නේ ඇස් ලොකු කරගෙනය. එය එතරම් පුදුම වන්නට තරම් බඩුවක් නොවේ.

‘මෙව්වර තැන්ගත් ඇ.යි මට... අ...නේ ම...’

ඇයට කතා කරගන්නට පවා බැරිවිය.

‘තැන්ගේ සයිස් එකයි ප්‍රයිස් එකයි බලන්නෙපා මෝඩි... කෝ ගන්න...’

මම ඇගේ අතින් මරලෝසුව උදුරා ගත්තෙමි.

‘කෝ අත දෙන්න...’

කිසිදු පැකිලීමකින් තොරව යුවතිය වම් අත පැවරාය. මම මරලෝසුව නොපළඳ මොහොතක් ඇගේ අත දෙස බලා උන්නෙමි.

‘කවරු හරි ඉල්ලපු ගමන් ගැණු ලමයි මෙහෙම අත දික් කරනවද...’

තරවටුවක් සේ මම කීවෙමි.

‘හැමෝම ඉස්සරහ එහෙම දික් කරන්නා...’

ඇය කීවේ හිතුවක්කාර හඬකිනි. ඇගේ අත අල්ලා බලන්නට ඇඟිලි කරු අතර පටලවා ගන්නට නොවෙතම ඒ අත ගෙන තම්බුලට තබා ගන්නට මගේ හිතට මහා ආශාවක් ඇතිවිය. සියල්ල අමතක කර මම කර මරලෝසුව ඇගේ වමකේ මැණික් කවුටු ලඟින් බැන්දෙමි. ඒ අතට මරලෝසුව මේ තරම් හැඩ වෙනැයි මම නොසිතුවෙමි. මම දෙනෙත් එසවිමි.

‘ලස්සනද...’

මට ඇය සේනෙන් නැත. මම පාත්වී බැලුවෙමි. ඇගේ ඇස්වල කදුළුවය.

‘ඒ...යි මොකද මේ...’

‘අ...යි...ය ම...ට ඇ...යි මෙ...හෙ...ම ක...ර...න්...නේ...’

ඉතාම අනුකම්පාසහගත අසරණ ස්වරයෙන් ඇය කතා කළාය. සංදේශ මේවා කරන්නේ ඇයි දැයි ඔහුවත් දන්නේ නැත. හිතට එකඟව හිත කියන දේ කරනු මිසක කිසිම දෙයක බරක්පතලක් සංදේශට නැත.

‘මං... ද...න්...නැ වන්දනා... හිතන්නෙපා... කේ තිබෙනයි...’

යුවතිය මරලෝසුවේ හැඩ බලමින් කාමරයෙන් පිටවුවාය. මම විසිල් පාරක් ගසා ඇදට පැන්නෙමි.

බණ්ඩාරවෙල නගරයේ ඉතාම ජනප්‍රිය ව්‍යාපාරිකයෙක් වන මදනායක මුදලාලි අද රැ කැමකට මෙහෙ එන බව පොඩි මාමා කීවේය. මදනායක මුදලාලි සතුව බණ්ඩාරවෙල නගරයේ ග්‍රොසරි කිහිපයක්ද හාඩ්වෙයාර් එකක්ද කොළඹ බණ්ඩාරවෙල ඉන්ටර් සිටි බස් කිහිපයක්ද විය. පොඩි මාමාගේ සම්පත මිතුරෙක් වූ ඔහු මාසයකට වසාවක් පමණ මෙහේ එන බව පොඩි මාමා අද උද්‍යත කීවේය.

‘කෙල්ලේ රැට මදනායක මුදලාලි එනවා... මොනවද හදන්නේ...’

උදේ කෑම ගන්නා අතරවාරයේ පොඩි මාමා ඇසුවේය. මම සුදු ඉඳි ආප්ප උඩින් කිරි හොඳි හැඳි දෙකක්ම දමා ගත්තෙමි. ඉඳි ආප්ප සමඟ කිරි හොඳි තරම් අසුරුවට යන හොඳක් කවත් නැත.

‘නුඩිල්ස් හදන්නද අත්කල්... කර දෙකකුත් එක්ක...’

‘මහත්සිද...’

පොඩි මාමා කරුණකට ඇසුවේය. වන්දනා මා දෙස බලා සිතාසිතාය.

'ඒක මොකක්ද අත්කල්... අලුත් එළවළු සලාද කොළ දලා සලාදයක් හදන්නම්...'

'ඔයා බයිට් හදන්නෙයා... මං රෙස්ටුරන්ට් එකෙන් බයිට් ගෙන්නම්... පුෂ් මයා වෙලාසන වටුමට එන්න... සල්ලි දෙන්නම්...'

වන්දනාගේ මුහුණ අද අමුතූය. පොඩි මාමා උන්න නිසා මට ඇය හා කතා කළ නොහැක.

'ඔයා එකොළහට සයිට් එකට යන්න ඕන... අර වොෂ් කරන බැරල් අද එනවා... ඒවා ඔක්කොම වෙක් කරලා ගන්න... බාස්ලයේ පඩි විකස් බේරලා ඉවර කරන්න... අපි හොඳ නැකකකුත් බලලා වැඩේ පටන් ගමු...'

අපේ එළවළු ඇසුරුම් පලේ වැඩි දත් අවසානයය. මේ දිනවල කළේ එහි එළවළු සේදීම හා පැකට් කිරීමේ කුඩා කුඩා යන්ත්‍ර කිහිපයක් සවි කිරීමය.

'මාමේ පස්තරේ දැන්වීම...'

'ඒක අපි පටන් ගන්නම් දමු... ටෙලිෆෝන් එක තාම සෙට් කළේ නෑ නේද...'

'අද සන්ටෙල් එකෙහුත් එයි... මං ඔක්කොම බලාගෙන හටසට පොඩි මාමා හම්බවෙන්නම්...'

අපේ සැසේ නැත. මම පොඩි මාමා දෙස බැලිමි.

'උඹ අපේ සල්ලි නෑ නේද... ආ... කාඩ් එක දලා දහදහස් ගනිත්...'

'එව්වර ඕන් නෑ පොඩි මාමේ...'

පොඩි මාමා වන්දනා අතද රුපියල් තුන්දහස් සිබ්බේය.

'උඹත් කෙල්ලේ හැමදම අපට උය උය දි දි ඉඳලා හරියන්නෑ... ඉන්නවනම් අපි ආසයි... ඒත් ඉසිත්...'

'අත්කල්ට එයා දවසට කියන්නෙක්... එදා මං එන්නැතුව ඉන්නම්...'

පොඩි මාමා ගිය පසු මම යුවතිය දෙස බැලුවෙමි.

'කිරි හොඳද හරි රසයි...'

'ම...'

අද කතාවද අමුතූය. මගෙන් වූ වරදක් නම් තැන. ගැණු ලමයින්ගේ මුහුණු හරියට මේ බණ්ඩාරවෙල අහස වාගේමය. කළු කරන්නට ගත්තේ විනාඩි පහකි.

'මදනායක මුදලාලි එන්නේ කතියම නෙමේ...'

මගේ තේකට සිතින් කිරිත් දමා කවලම් කරනා අතරවාරයේ වන්දනා කිවය.

'එහෙනම්...'

'මදනායක මුදලාලිගේ නෝනා නැතිවෙලා ඒ නිසා යන යන තැන දුවවත් එක්කා යන්නේ...'

මේ මුහුණේ කරකිරීම අද හටසට මදනායක මුදලාලිගේ දුවත් එන නිසාද...

'කෙල්ල ලස්සනයිද...'

මම ඇගේ සිතැති හඳුනාගන්නට සිතා ඇසුවෙමි.

'ම... හරි ලස්සනයි...'

'ඇයි එයා මැරි කරලා තැන්ද...'

‘කසාද බඳින වයසක් නෑ... ම..ගේ ව..ය..ස...’

‘ඔයාගේ වයසේ අස බඳින්නේ නෑ කියලද හිතන් ඉන්නේ... ම- පෙන්නන්නම් ඔයාලගේ වයසේ බැඳලා බබලන් හම්බවෙව්ව අස...’

පුටුවෙන් ඉස්සී මම ඇගේ අතින් හෝක ගත්තෙමි. වන්දනා හිටගෙන පුටු පත්ත ඇහිලි කුඩු වලින් අත පත ගාමින් බලා උන්නාය.

‘ජයදේව අත්කල්ව කිරිව නම් එයාට සංදේශ් අයිියාව යාර කරලා දෙයි... අත්කල් එක්ක ඒ ගර්ල් හරි යාඑයි...’

මේ සියල්ල කියද්දී ඇගේ දෑස් බිමට බරවී ඇත්තේ ඇයි. දෑසට දෑස කබා කතා කරන්නට බැරි හදවතේ යමක් ඔබාගෙන දෙබද්දිය.

‘මාමට කිව්වොත් වැඩේ සුවර්ද...’

‘ම..වි...’

‘හොඳට බර පියෙහවද දන්නෑ... සල්ලි තැත්නම් කෙල්ල රෝස මල වගේ උතක් වැඩක් නෑ...’

මට මේවා කියන්නට අවශ්‍ය නැත. එහෙත් අසරණියගේ ඇතුළු හදවත අතහා දිවන බැලීමේ කොළඹකාර ආශාව මා කුළ විය.

‘ම..වි... ඒ..ක ඇ..ක්..ක සංදේශ් අ..යි..ගේ... ඒ..ත් හැම කෙල්ලෙකුම පින් කරලා තෑන්නේ...’

කෙල්ලගේ කපුළු දත් වැටෙයි. සංදේශ්ට හිතක් පපුවක් නැත. නැත්නම් කෙල්ලෙකුගේ කපුළු බල බලා තව තවත් ඇයට අඩවන්නේ කවුද...

‘හවස කෙල්ලට බලලා මාමට කියනවා... මාත්

බණ්ඩාරවෙලට ආපු දවසේ ඉඳලා බල බලා හිටියේ හොඳ බර කේස් එකක්...’

‘ඒ..ක..ගේ දෙන දෙයියෝ අයිියට ගෙදරටම ගෙ..නක් දිලා...’

සුසුමක් හෙළා යුවතිය හැරුණාය. මම පුටුවෙන් ඉස්සී ඇගේ අත අල්ලා ගත්තෙමි. ඇය අත ගසා දමා දෑසද යොධි කරමින් ගෙදරින් පිටතට දිව්වාය.

විකකට හෝ ඒ පපුව හිනි කිබිබි අපරාදේ යැයි මට සිතුවා. කෙල්ලෙක් කරන වූ පපුව යාර කර ගැනීම හිතන කරම් පහසු නැත.

මම මිදුලට බැස වන්දනාගේ නිවස දෙස බලා උන්නෙමි. ඇය දෑත් බැඳගෙන ගෙයි දෙරකඩ උරවස්සට බරවී උන්නාය. ඒ දෙසට යමිදේ නොයමිදේයි සිතා මම මිදුලට වී කැටුනෙමි.

මගේ වටනවලින් අසරණ කෙල්ලගේ පපුව රිදෙන්තට ඇත. ජීවිතයේ පතුලටම වැටුණ යුවතියකට නැති බැරි කමින් මිරිකී ජීවත්වෙන යුවතියකට ‘සල්ලි තැත්නම් කෙල්ල රෝස මල වගේ උනත් වැඩක් නෑ...’ යැයි කීම පිහියෙන් ඇතිමකට යමානාය. ආත්මානුකම්පාව පිසින් නිරන්තරයෙන් පිවිටෙන අහිංසක කෙල්ලගේ ආත්මයට මා කළේ පිදුරු ගොඩක් දමීම වැනි වැඩකි.

වත්පොහොසත් කම් වලින් පරම්පරාවෙන් ගේ දෙර දේපළ වලින් කෙල්ලෙකුගේ ආත්මය තේරුම් ගත හැකි යැයි මමද නොසිතමි. මම එලෙස හිතන්නට කරම් බොළඳ කොල්ලෙකු නොවීමි. කෙල්ලෙකුගේ ආත්මය සරසන එකම දේ ඇගේ හදවතේ ඇති පිරිසිදු කමත් මනුස්සකමත්ය.

වඩාත් ලස්සන විය යුත්තේ යුවතියකගේ හදවතය. එහෙත් හැම කෙල්ලෙකුගේම හදවත ලස්සන නැත. මතුපිටින්

සුසර උපාගෙන තොරොම්බල් කරන්න මෙන් ඉන්නා ඇතුළු සුවිසියෙන් ආත්මය කුණු ගඳ ගහන පල් මඩ වලක් මෙන් විය හැක.

කොළඹදී මම කෙල්ලන් මීන කරම් දක ඇත්තෙමි. ඒ නිසා කෙල්ලෙකුට දක කුලප්පු වෙන්වන කරම් අමාරුවක් මට නැත. මදනායක මුදලාලියේ දුටු බණ්ඩාරවෙල සිටින ලස්සනම සුවිසිය විය හැක. එහෙත් ඇය මා මේ ලෝකයේ දුටු තවත් එක සුවිසියක් පමණි. ඇය ගැන විශේෂයෙන් හිතන්නට කරම් දෙයක් නැත.

එහෙත් වන්දනා එසේ නොවේ. මම ඇයට රස වින්දෙමි. ඇය ලහ සිවිද්දී මම රසබර සතුටක් ඇතුළත්තයෙන් අත් වින්දෙමි. මිදුම පවා පහව නොගිය හිමිදිරියේ මිදුලට බැස මම වන්දනා එතතුරු දෙරකඩට වී බලා උන්නෙමි. හදවත විඳින්නට ආශා කළ යමක් හදවත කැවරෙන්නට ආශා කළ යමක් මේ පුංචි කෙල්ල සතුව ඇත.

තවම මමවත් හදුනා නොගත් ඒ ආදරණීය හැඟීම... බැඳීම ඇල්ම ආදරයම දයි මම නොදනිමි. එහෙත් මේ ආදරණීය ඇල්ම මට අසුනින් ජීවිතය ඉගැන්නුවේය. යන එන ම- නොමැතිව අත් තටු කඩාගෙන බණ්ඩාරවෙල ආ මගේ පියාපත් වල අඳුන් ගැල්වූයේ මේ ඇල්මය.

ඒ ඇල්ම හදවතේ ඇතුළු කොනක අභි-සක ලෙස තැන්පත්ව සිටියි. ර. හින්දුට යද්දී මම කුරුළු පැටවෙක් ලේන් පැටියෙක් ඇතුරුවා ගන්නවාක් මෙන් ඒ ඇල්ම පුබුදුවාගෙන පපුවේ තබාගනිමි.

එසේ යළි බළිස් රස විඳිය හැකි දෙයක් ලොව ඇත්නම් ආදරය පමණි.

තවමත් වන්දනා දෙරකඩ දැන් බැඳගෙන බලා ගත් අත බලා ගත් ගමන්ය. සුවිසිය එක වරක් පමණක් හිස මසවා

මේ පැත්ත බලා යළි බිම බලා ගන්නාය. අප අතර අඩ විස්සක පමණ දුරක් ඇත. ඒතරම් දුරටත් මම ඒ මුහුණේ ර. දුණු කුනී වේදනාවර බව හැඳින්නෙමි.

මම බේරගන්විලා ගස් මැදින් ඇතුලට ආවෙමි. වෙනදට ඇඳගෙන එතතුරු සාලයට වී මොනවා හෝ කියවන්නට අද ඇය නැත. මම පාරේ තිව්සේ ඒ අතට මේ අතට වට තුන හතරක් ගියෙමි.

හිතේ ඇති යමක් එළියට පැනගත නොහැකිව පපුවේ දහලයි. අත් පුඩියක් ගසා ඇයව ගෙන්වාගෙන කියන්නට යමක් ඇතිවාක් මෙන් හිත තෙඳවැසිල්ලෙන් පෙළෙයි. ජීවිතයේ බොහෝ දේ අහිමි වූ ගැණු දරුවෙකුගේ ඉරණම මට වෙනස් කළ හැකිද. ඇස් ඉදිරියේ කඳුළු තබාගෙන ජීවත්වෙන අසරණියගේ ඒ කඳුළු සතුටු කඳුළු බවට මට පෙරළිය හැකිද.

මට හිතන්නට බොහෝ දේ විය. මට මාවත් නැති වන තරමට අකීතයේදී මම අවුල් උනෙමි. මා නිසා මගේ දෙමව්පියන්ගේ ජීවිත පවා අවුල් විය. මා වන්දනා වැනි සුවිසියකට ආදරය කරනවාට අම්මා තාත්තා තාගේ කැමති වේද... ඇය වැනි දුප්පත් සුවිසියක් තම ලේලිය ලෙස බාරගන්නට අම්මාත් තාත්තාත් සතුටු වෙයිද.

දුප්පත් කෙල්ලගේ අනාගතය බර ගන්නට බැරී නම් ඇගේ ජීවිතයට අත නැබීම පාපයකි. අභි-සක කෙල්ලට ආදරයක පටලවා ගැනීම පහසුය. ඒ ඇස් දෙස මොහොතක් බලා සිටිද්දී ඒවා තෙත් වෙයි. ඒ දැස් වල ඇත්තේ අභි-සක අවනතවීමකි. එකඟවීමකි.

දුප්පත් සුවනියකට අනාගතය ගැන බොරු බලාපොරොත්තුවක් දී ඇයව අතාර කිරීම මට කළ නොහැක.

ඒ නිසාම ඇගේ කුඩා සිහිත් ඇඟිලි වල පැටලෙන්නට

නලියන ඇහිලි මම අත මට මොළවා ගනිමි. ඇය ලග සිටිද්දී ඇයව වැළඳගන්නට හිතෙන... ඇගේ බඳ වටා වෙළෙන්තට කකියන දෑත් මම බැඳ ගනිමි. වන්දනා වැනි ආදරණීය යුවතියක් ඉදිරියේ එසේ හැඟිමි හිර කරගෙන සිටීම අමාරුය. මේ වැනි නිසංසල උදෑසනක ඇගේ උකුලට හිස තබාගෙන දෑස පියාගෙන ඔහේ නිදාගන්නට මම ආශා කරමි.

22

ඔහු නවාටත් වඩා වෙලාවක් නැව බව මට දැනුනේ තද සීතලක් දැනෙද්දීය. මම වේවිලන සිරුර කුටායෙන් වසාගෙන ගැහෙමින් කාමරයට ආවෙමි. සාලයෙන් එන හොටු සුරන හඬ වන්දනාගේය. ඇය සාලේ අතු ගාන්තේ අඩමින්ද...

මම තෙත පිටිත්ම සාලයට ගියෙමි. සාලය මැදට පැමිණ ඇයට පෙනෙන්නට ඕනාවටත් වඩා මම වේවිලුවෙමි.

‘වේවිලන්නෙ නැතුව පිහද ගන්නකෝ...’

කොස්සේ මිට මත නිකට තබා යුවතිය කීවේ අසනීප චිහ්නෙනි. මම ඇය අතුගැ බිමේ තෙත අඩි පාරවල් තබා ඇය වෙතට ගියෙමි.

'මොකෝ නිකං මුණ නගර සභාවේ කුණු ලොරිය වගේ කරගෙන... හිතාවෙලා ඉන්නවකෝ...'

අතේ ඉසිරිව කිබු සීතල වතුර බිංදු ඇඟිලි වලින් ඇගේ මුහුණට වීද මම කීවෙමි.

'අපේ මුණු කොහොමත් නගර සභාවේ කුණු ලොරිය වගේ තමා සංදේශ් අයිදෝ... බණ්ඩාරවෙල පිපිව්ව කානේෂන් මල් වගේ ලස්සන ගර්ස්ලා මින කරමි ඉන්නේ... හිහින් ඒ වගේ කෙනෙකුට හිතාවෙන්න කියන්න...'

කෙල්ල එන්නේ ආරෝව්වය. කේන්ද්‍රිය පිටුපස ඇත්තේ ආත්මානුකම්පාව සමඟ බැදුණු දුකිද...

'අද වහින්නෙමි හරහට නේ...'

'මේ සාලේ තෙත බේරෙනවා...'

මගේ වහිත් ගැඹු වතුර බිංදු සාලය පුරාම වැටී ඇත. ඇය දත් සාලය තවත් වරක් මොබි කළ යුතුය.

'සංදේශ් අයිදෝ...'

කාමරයට යන්නට ගිය මම යළිත් හැරුනෙමි.

'හෙට විකරක් වවුමේත් කෑම ගෙනත් කන්න පුළුවන්ද...'

'ඇ...යි...'

'හෙට පෝයනේ... මං ආවිටත් එක්ක සිල් ගන්නවා...'

ලෙහෙන්නට ගිය කුඩායේ ගැටය ඇයට පිටුපා තද කරගෙන මම වන්දනා ලෙසට ගියෙමි.

'සිල් ගන්නේ සංසාරේ කළකිරිලද...'

යුවනිය බිම බලාගත්තාය.

'ත..ව..ම කළකිරිලා නම් නෑ... ඒත් කවදහරි ගොඩාක්

දුක් පිඳින්න කළින් දත්ම හිත හදගෙන පියා ගන්න එක හොඳයි නේ නේද...'

වන්දනාගේ වචන මගේ පපුවට වැටුනේ පක්කු කළ පැටුල් බෝම්බ මෙනි.

'ඔයක් සිල් ගන්නව නම් මාත් අද පාත්දරම කොළඹ යනවා... හෙට පෝය කියලා මටත් අමතක උනා...'

වන්දනා ඇස් ලොකු කරගෙන හිස එසෙව්වාය.

'මං එහෙමනම් සිල් නොගෙන ඉන්නම්...'

අයරණ හඬකින් ඇය කීවාය. මගේ ඇඟිලි තුඩු වෙව්ලන්නට විය.

කොහොල්ලු බබෙකු මෙන් ඇයටම ඇලි ඇලි සංදේශ් මේ කරන්නට යන්නේ කුමක්ද... අභියාසා යුවනිය මගෙන් බැහැරව කුඩා ලෝකයක් හදගන්නට යද්දී මට ඊර්ෂ්‍යාවක් දනෙන්නේ ඇයි. ඇයට මා ලෙසම තබා ගන්නට මේ හැටිම හිතට ආශාවක් ඇත්නම් තීරණයක් ගන්නට උත්සාහ නොගන්නේ ඇයි.

'කමක් නෑ... මං හින්ද සිල් නොගෙන ඉන්නෙහො...'

'මින් නෑ... ආවිට්ට විකරක් යවනවා... ගියත් මට කම්මැලියි...'

බිමට පාත්වී ඇය අතු බෑ කුණු රොඩු එකතු කළාය. ගැහැණු ළමයින් එහෙම පහත් වෙද්දී ඔවුන්ගේ දෙපා මැදින් විවෘත වේ. මම අහක බලා ගත්තෙමි.

'මාත් එන්නද ඔයත් එක්ක සිල් ගන්න...'

'සිල් ගන්න මින හිත එකඟ කර ගන්න පුළුවන්නම් විකරයි...'

“මගේ හිත අයාලේ යනවා කියලද ගැණු ලමයා කියන්නේ...”

මේ උදෑසනේ ප්‍රථම වරට ඇය සිනාසුනාය.

“එක තැනකත් නෑනේ...”

“මං මගේ හිත ගිහින් නතර වෙච්ච තැන කියන්නද...”

“හූ...”

මගේ දෑස් ඒ දෑස්වල පතුලටම කිඳු බැස්සේය. එහෙත් මුවට ගලා ආ වදන් මම ගොථ කර ගත්තෙමි.

“හූ... මං කිව්වේ ඒකනේ...”

ලඳු බොළඳ යැයි අප විසින් හඳුන්වන බොහෝ දේවල ඇති සොමා මටසිලිවී බව ඇතුලාන්තයෙන් විඳින්නට කොතරම් ආශා කරන්නෙමුද... මේ ජීවිතය ගැන බරක් පතලක් නොහිතා මේ අරුමැයි බවේ පැවලෙන්තට මම ඇත්තටම ආශා කරමි.

“එහෙනම් මං සිල් ගන්නේ නෑ...”

වත්දනා කිව්වේ “එහෙනම් කොළඹ යන්නත් බෑ” යැයි මට අණ කරන්නට මෙනි.

“ආච්චි සිල් ගන්නේ කොයි පත්සලේද...”

“ටවුමෙන් ටිකක් එහා... බිඳුණු වැව පැත්තට වෙන්න... හරි ලස්සන පත්සලක්...”

“ආච්චිට දුනේ...”

“දුනේ පත්සලෙන් දෙනවා... මං සිල් ගන්න දවස් වලට මාත් දුනෙට මොනවා හරි හදගෙන යනවා... ගිහින් බෙදනවා...”

“අපිනම් දුනෙත් කනවා...”

“මාත් කච්චිය එක්ක දුන ශාලාවට වෙලා බත් ටිකක් කනවා... හරි රසයි...”

“ආච්චිට තනියෙන් සිල් ගන්න කියන්න... දවල්ට අපි දුනෙත් අරගෙන යමු...”

මූදු මදහසකින් යුවතියගේ කම්මුල් පිරුණි. ඒවා මත දෙකොල් තබන්නට හිතෙන හිතට මම තරවු කළෙමි. තුනී පුයර තව්වුවක් සහිත ගැහැණු ලමයෙකුටම ආවේනික මට සිලිවී බවකින් යුතු ඒ කම්මුල් දෙකොල් මට පැවලෙන්තට බලා සිටින්නාක් මෙන් මට පෙනෙයි.

මා බණ්ඩාරවෙලට එද්දී දුටුවාට වඩා අද වත්දනා ලස්සනාය.

“දවල්ට කන්න එන්නේ නෑ නේද...”

“වැඩ ඉවරවෙද්දී හැන්දෑ වෙයි... මං මොනවා හරි කන්නමි...”

“මේ පැත්තේ කෝසේ කඩ වලින් එකසාර ගොඩක් කන්නෙපා...”

“ඇ...යි...”

“සුරුදු නැති කෙනෙක්ට බඩේ අමාරු එනවා...”

“බඩ යනවද...”

මම සිරියාවක් නොමැතිව ඇසුවෙමි.

“මං...”

යුවතිය සිනාසුනාය.

“මං එහෙනම් නොකා ගෙදර එන්නමි...”

“අ...නේ එපා... බඩගින්නෙනේ...”

‘මට මොනා හරි හවස හදලා තියනවද...’

‘ඛත් උයලා කෙහෙල් කොළේක බෙදලා තියන්නද...
පොල් සම්බෝල හදලා කරෝල තෙල් දලා...’

මගේ කටට කෙළ ඉනුවේ ඉබේටමය.

‘එහෙනම් එහෙම හදලා තියනවද... මං නොකාම
එන්නම්...’

‘වේලාසන එන්න... මදනායක මුදලාලිගේ දුටුට පේන්න
හැඩ වෙන්නත් එපායැ...’

මට කතා කර ගත නොහැකි විය. යුවතිය දෙතොල
අමුතුව ආකාරයට උල් කර සිතාසි ගියාය. හවස ඇයට
මොනවා හෝ රැගෙන විත් යාථ විය යුතුයැයි මම සිතුවෙමි.
වන්දනා අත් බොහෝ ගැහැණු ළමයින් මෙන් කුහකකම්
පසුවේ තබාගෙන ඉන්නා යුවතියක් නොවේ. ඇගේ මුහුණ
විදුරු මෙන් මට පෙනෙයි.

උදේ ඇඳගෙන ගෙදරින් පිටවෙද්දී මගේ හිත තිබුනේ
පාඨවෙනි. වැස්ස නැති උවද පරිසරයේ තිබුනේ තුනී
අන්ධකාරයකි. සමහර විට රූ වහින්නට පුළුවන.

23

ආ ළවළු ඇසිරීමේ ව්‍යාපාරය පටන් ගත් පසු මේ පාඨව මැකී යනු ඇත. වන්දනාව මා ළඟම මේසයක් දමා ඇසව මා ළඟම තබා ගත යුතුයැයි මම සිතුවෙමි.

මේ ආදරණීය සුවිනිසව සදකාලයටම ළඟ තබා ගන්නට මට නොහැකිද. ආදරයක් යනු පහන් වැටියක් වැනි දෙයකි. එය හදවත මත්තේ තබා දල්වා ගත් විට ඉන් විහිදෙන අභි-සක ආලෝකයෙන් කෙනෙක් ජීවිතයේ අඳුර නිවා ගනී... අනාගතය ගැන කීරණ ගන්නට තවම වේලාසන වැඩි වුවද ඇස්මානයේ පෙනී පෙනී මේ අභි-සක කෙල්ලට මගෙන් ඇත් වන්නට දිය නොහැක. දෙවන වතාවටත් ලෝකයේ ඇති සුන්දරම දෙයින් පරාජයට පත් වන්නට මට නොහැක.

කපරුරු නොකළ කැපි තුනේ කුඩා බිලොක් ගල් නිවසේ තම මිත්තියක් සමඟ අමාරුවෙන් ජීවත්වන වින්දනා වැනි යුවතියක්ව තම ලේලිය කර ගන්නට අම්මා කැමති වේද කාන්තා කැමති වේද ඇයව තම නෑතා කර ගන්නට නැති කැමති වේද.

ආදරය ගැන හිතදී විවාහය ගැනත් ඒත් සමඟම මට සිතෙයි. එහෙත් මගේ වයසේ කොල්ලන් කෙල්ලන්ට ආදරය කරන්නේ කසාද බැඳිල්ලක් ගැන දන්නේවත් නැතුවය. ආදරය කරන යුවතියව විවාහ කර ගත යුතු යැයි ඔවුන් නොසිතති. විවාහ වන යුවතියවම ආදරය කළ හැකි යැයිද ඔවුන් නොසිතති. ආදරය එකකි. විවාහය තවත් එකකි. මේ මතයට මම විරුද්ධවෙමි.

මම මට ආදරය නොකරන මම ආදරය නොකරන යුවතියක්ව විවාහ කර ගන්නට නොව ඇගේ අතකින්වත් අල්ලන්නට අකමැති වෙමි. මගේ ලේ වල දියවී ඇත්තේ ආදරය පිළිබඳ බරපතල හැගීමකි.

වින්දනාට මම ආදරය කරමි. ඒ ආදරය වගකීමක් ඇති හැදිවිට පවුලක කොල්ලෙකු ලෙස මා ඇයට කියනවා නම් එතැන් සිට ඒ ජීවිතයටද වගකිව යුතුය. එසේ කරන්නට බැරි වූ විට මම වේගයෙන් යන වාහන රෝදයකට හසුවූ පුස් පැටියෙක් මෙන් වස්ස වෙමි.

ආදරය වෙනුවෙන් මහා පරිමාණ දුකක් විඳින්නට දත් සංදේශ කැමති නැත.

හවස තුනට පමණ යළි ගෙදර එද්දී සීතල දෙගුණ තෙගුණ වී තිබුණි. මම ඇඳගෙන ගියේ තුනී වී ෂර්ට් එකක් තිසා ගිඩි ගිඩි ගා ගැනෙන ප්‍රමාණයට මට සීතල දනුණි. ඊටත් මේ වනතුරු මා උන්නේ බඩගින්නෙනි.

අද හාත්පස ඇත්තේ තද මිදුමකි. මේ තරමට සීතල

වැඩි වී ඇත්තේ පෙරය දවස් මග තිසාද... මා නිවසට ආවේ අත් දෙකම කිහිල්ලේ ඔබ්බගෙන දැන් බැඳගෙනය... මා හිතලේ ගැහි ගැහි එනු දුටු වින්දනා පහළ ගෙයි සිට උඩට දුවගෙන ආවාය. තරමක් කොට ගවුමක් ඇඳ උන් තිසාදේ යුවතිය උඩ දගෙන දුවගෙන එද්දී දෙපා එතෙමම තිරාවරණය විය.

'හො..ද වැඩේ... මං කිව්වා යනකොට තිසා හරි ස්විටරයක් ඇඟට දත් යන්න කියලා...'

'උදේ සීතලක් තිබේනි නෑනේ...'

මම ගැහි ගැහි ගෙට ඇතුල් උනෙමි.

'ගොඩාක් සීතලද සංදේශ අයිසේ...'

'ඔ..වි... බ...ත් සීතලයි බඩගිනියි මහත්සිය...'

මම කට කට ගා ගැනෙන කට අමාරුවෙන් ඇර කීවෙමි. සීතල වෙලාවට කතා කිරීම අමාරුය.

'අ..නේ මං විනාඩියෙන් බත් මුල අරගෙන එන්නමි...'

සීතල වතුර බොන්නෙපා... මං උණු වතුර බෝතලේකුත් තේන්නමි..'

වින්දනා ගෙට දිව්වාය. මම ඇඳගෙන උන් ඇළුම් මාරු කරගෙන දිග ඩෙතිම් තලියමක් ස්විටරයක් ඇඳගත්තෙමි. එළියට වඩා ඇතුළත සරීපය. උණුසුම්ය. මේ තරම් සීතලක් දනෙන්නට ඇත්තේ දවසම එළියේ උන් තිසාය.

භීතකරණය ඇර පොඩි මාමා ගෙනත් දමා තිබූ බිසර කෑන් එකක් ගෙන මම බිගෙන බිගෙන ගියෙමි.

'හිස් බඩ ඇවිත් බිසර බොනවා...'

වින්දනා වතුර බෝතලයක් බත් මුලක් ගෙන ඇතුළු වූවාය.

‘සිංහර වලට සිතල යනවා...’

‘බකුත් ටිකක් සිතල වෙලා තිබ්බා... මං ස්විමර එක උඩින් සියලා ගෙනාවේ... හවසන් හදුනු මස් හොඳින් තිබ්බා ගෙනාවා...’

මම පෙරේකයෙකු සේ බත් මුල පුටු සෙවි එකේ ටිපෝට මකම දිග හැර ගත්තෙමි. ගම්මරස් දමා සැරට හද තිබු පොල් සම්බෝලයක් විසිලි ඉස්සන් බැඳුමක් මගේ කටට සෙල ඉහුවිය.

‘මස් හොඳි ටිකකුත් උඩින් දගෙනම තත්තා... එකකොට රහයි...’

වත්දනා කුඩා ජලාසවික් හැන්දෙන් උණු උණු මස් හොඳි ටිකක් බත් එක මතට බෙදුවාය.

‘මයා කාලද ඉන්නේ...’

මම නිකමට ඇසුවෙමි. දුන් වෙලාව තුනක් පසුවී ඇති නිසා ඇය වේලාසන කන්නට ඇත.

‘තවම නෑ... අනිත් අය බඩගින්නේ ඉදිද්දී අපට කන්න බෑනේ...’

මං කෑම නැවැත්කුවෙමි. කෙනෙකු බඩගින්නේ ඉදිද්දී තවත් කෙනෙකුට කන්නට බැරි නම් එකත බැඳීමක් ප්‍රබල බැඳීමක් තිබිය යුතුය.

‘අපි මේ බත් එකම දෙපැත්තෙන් කමු...’

‘එහා... සංදේශ් අයියට මදිවෙනවා... මං පැත්තකින් කටක් විතරක් කන්නම...’

යුවතිය එසේ බත් එකේ කොනකට අත දමන්නට ගියාය. මම ඇගේ අත ඉවත් කළෙමි. පසුව කටක් ඇහුවෙමි.

‘ආ...’

මම කටක් අතා ඇගේ මුඛේ තැබුවෙමි.

‘සු...ච් කාලේ ආවිච් මට කැව්වට පස්සේ කව්ගුවක් මට බත් කටක් තවලා තෑ...’

වත්දනා කීවේ දෙනෙත් බොඳ කරගෙනය.

‘තව කටක් ඕනද...’

‘එ...සා බඩගින්නේ තේද ඉන්නේ... තත්තා... ඉදිවිට අපිගැට පේර තියෙනවා... උදේ ගහෙන් කැටුවේ... කිරි වුවටත් දලා පිති විකකුත් දලා ගෙනත් දෙන්නද...’

‘එහෙම රහද...’

‘මි... හරියට අයියේ ක්‍රීම් වගේ... සංදේශ් අයියා මාසයක් අපිගැට පේර කන්න මහත්වෙලා එයි...’

වත්දනා මේසයේ වැටී තිබූ ජල බිංදු ගෙන ඇහිලි තුඩින් මේසය මත මල් ඇත්දය.

‘ගිහිත් තත්තා... බඩගිනියි තේද...’

යුවතිය ‘නැහැයි’ කියන්නට මෙන් හිස දෙපසට වැහුවාය.

‘සංදේශ් අයියගේ ලග්නේ මොකක්ද...’

‘මිටුන...’

මම සිතාසි කීවෙමි. කේන්දර නැකැත් ග්‍රහ අපල ගැන මගේ තදබල විශ්වාසයක් තැන.

‘ඇයි ඇහුවේ...’

‘මේ දවස්වල සංදේශ් අයියට අපලද...’

එවර මම හිස ඔසවා බැලුවෙමි. අම්මා බණ්ඩාරවෙලට මා එවන්නට කළින් මගේ කේන්දරය ගල උඩ පත්සලේ

හාමුදුරුවන්ගෙන් බැලුවාය. මම ගෙවෙත්තේ සෙනසුරු
ඒරාණ්ඩකයකි. එකතැන ඉන්නට බැරි ඒ නිසාය.

'විකක් අපල... මං නම් දන්නැ-- අම්මා බලලා කිව්වා...'

'ප්‍රශ්න උනාද මොනවහරි...'

'ඔව්... මං ගැණු ලමයෙකුට ආදරේ කළා... ඒ ලමයා
ලුස්ලිම අභි-සක ගැණු ලමයෙක්... ඒත් අපේ පවුල් දෙකෙන්ම
ප්‍රශ්න ආවා... පස්සේ ඒ ලමයා ලුස්ලිම කොල්ලෙන්වී බැන්ද...
මං බණ්ඩාරවෙල ආවා...'

මම අවංකව කීවෙමි. ජීවිතය සම්බන්ධයෙන් වංක වන්නට
තරම් වන්දනා තරක කෙල්ලක් නොවේ.

'අ...තේ පටි... කාම අපල ඉවර නෑ...'

'තේරෙන හැටියට නම් ඉවර වේගෙන වගේ යන්නෙ...'

'දන් හිතේ කරදර නෑ...'

'මයා සාක්කරක් කියනවද...'

වන්දනා දෙකොල් මුඛ තුළට ගෙන සිනාසුනාය. මම
කෙසෙල් කොළය හුරා අත්කිම බත් කටක් කැවෙමි.

'ඇයි අපල ගැන ඇහුවේ...'

'මේ පැත්තේ ඇවිදිනකොට පරිස්සමින්...'

'ඇයි...'

'නෑ හිත...'

ඇය කුමක් හෝ සඟවාගෙන කතා කරයි.

'නිකං තෙමේ කියනවා...'

'මං දවල් වූව්වක් නිදගන්නා... හරි තරක හීනයක්
දක්කා...'

'දවල් හීන...'

'දවල් හීන තමයි... ඒත් ඒක හරි හයාතකයි... ඒක
මක් වෙනකොටත් මගේ ඇඟ හිරි වැටෙනවා... මේ...'

සුවසිය කියන්නේ ඇත්තය. ඇගේ අත්වල වූ සිතිදු
රෝම ඉලිප්පි හිරි ගවු පිළි ඇත.

'හිතේ මාක් උත්තද...'

'ඔව්...'

'මාව හෙරුවෙන් වත් දක්කද මෙහෙම ගවු පිපෙන්න...'

වන්දනා මුඛට අත තබාගන්නාය.

'කිව්වාත් වල් කතාවක්... අමුතුවෙන් දකින්න හීන
නෑ... සමහරු උදේට ඉන්නේ එහෙම තමා... එයා පැත්තක
සරම් පැත්තක... අපි පටි කියලා පොරවලා යනවා...'

ලැජ්ජාව වූයේ මටය. මගේ නිදහැනීමේ කිසිම පිළිවෙලක්
නැති බව මම දනිමි.

'හිතේ අහන්නෙපා... ඒක තරක හීනයක්... කඳු පැත්තේ
එහෙම යන්නෙපා... වැස්සේ තම් එළියට වත් බහින්නෙපා...'

'ඇ...යි...'

'ඇයි කියලා අහන්නෙපා... අයියගේ හොඳට කියන්නේ...
මට බය මං දකින හීන ඇත්ත වෙන නිසා...'

'මොනවද ඇත්ත වෙච්ච හීන...'

'ගොඩාක්' කියෙනවා... එකක් කියන්නම්
හිතාවන්නෙපා...'

'බලමු හිතා යයිද කියලා...'

'මම මාස හතරකට විතර කලින් රැක මං හිතෙන්'

දක්කා ලස්සන සුදු පාට හංසයෙක් මේ ගෙයි ඉස්සරහ තණ
බිස්සේ ඇවිදිනවා... මහ රෑ හඳ එළියේ... ඇත්තටම දක්කා...
හරි ලස්සන හංසයෙක්... ටිකක් ලොකුත් එක්ක... කිරිම කිරි
පාටයි...

මට තණ බිස්සේ ඇවිදින හංසයෙක්ව මැවී පෙනෙන්නට
විය.

'ඉතින්... මොකක්ද ඒ හීනේ ඇත්ත උතාද... ඊට පස්සේ
ඇත්තම හංසයෙක් ආවද මේ ගෙදරට...'

'මි...'

'කෝ දන් උඹ...'

වන්දනා ඉඳගෙන උන් පුටුවෙන් නැගිට මම කෑ කෙසෙල්
කොළය අතට ගුලි කරගෙන බැලුවාය.

'හංසයා ආවද වන්දනා...'

'ඔව්... ලස්සන හංසයෙක් ආවා...'

'මං අහන්නේ උඹ කෝ...'

'මේ ඉන්නේ ඒ හංස පැටියා...'

වන්දනා මගේ අත මත ඇඟිලි තුඩ තබා කීවාය.

'ම...ම...'

'මි... අයියා බණ්ඩාරවෙලට ඉස්ඉස්සෙල්ලම ආවේ ඒ
හීනේ දැකපු දවසට පහුවෙනිද...'

ඒ ටික කියා ඇය දිව්වාය. මම චතුර බෝතලය කවේ
තබාගෙනම පිටුපා යන ඇය දෙස බලා උන්නෙමි.

ඇයට මා පෙනෙන්නේ හංස පැටියෙකු ලෙසද... ඒ
හංසයා ඇගේ ජීවිතය නම් දුප්පත් පොකුණට පාවී ආවහොත්
ඇය කුමක් කියාවිද...

24

එන්දනාගේ ආච්චිට අසනීප වූයේ මහ රාත්‍රියේය. වැහි නොවැටුණු නමුදු තද සීතලක් පැවති ඒ රාත්‍රියේ ඇය ගෙදර ගියේ මාක් සමඟ මිදුලට වී සැහෙන වෙලා කතා කර කර ඉඳිමිනි. අපි තැම්බූ මයියොක්කා කමිත් කතා කළෙමු.

අත් නැති ගවුමක් ඇඳ උන් වන්දනාව මම ඒ රාත්‍රියේදී වෙනස්ම ලස්සනකින් දක ගත්තෙමි. හවස ඇය ඇඟ සෝද වත ගැල්වූ පුයර බිඳක සුවඳ සිතල නිසාදේ පරිසරයට කාන්දු වී තිබුණි.

‘ආච්චි ඉන්නේ විකක් අසනීපෙන්... ඒ නිසා මං රැව තිදගන්නා... සංදේශ් අයියට රැව කෝපි එහෙම ඕන උනොත්

මම මිදුලට ඇවිත් අපසුබයක් ගහන්න... මං හදන් එන්නම්...

ඇය ගිණේ මම එසේ කියාය. මම රාත්‍රියේ නින්දට ගිණේ ඇගේ සුවිද යංකම් විසිරී තිබූ මිදුලේ තවත් පැයක් පමණ ඇවිදීමෙන් අතතුරුවාය. පොඩි මාමා කුටුර ගොස් තිබුණි. මහු ආවේ රැ එකොළහක් පසුව පසුය.

මම සනීප නින්දක් ගොස් තිබුණි. මා ඇහැරුනේ කිසිවෙකු දුදිරිපය දෙරට තදින් ගසදිදීය. මම සරම් උස්සාගෙනම සාලයට ගියෙමි. පොඩි මාමා තද නින්දකට වැටී උත්තේය.

‘වන්දනා... ඇ..යි...’

රැ ඇසුම් පිටින්ම දෙරකඩ හසි දමමින් උත් යුවතිය උච්චස්සට අත තබා මා දෙස බැලුවාය.

‘කියන්න ළමයෝ... ඇ..යි මේ...’

අ..නේ සංදේශ් අයිසේ... ආවිට්ට අමාරුයි... පසුව හිරවෙලා වගේ ගොර ගොර ගානවා... අ..නේ...’

යුවතියගේ දැසින් මදවිය ඇට තරම් කඳුළු කඩාගෙන ආවේය.

‘ඉක්මනට හොස්පිටල් එකට ගෙනියමු...’

‘ම..ට මොහොත් කේරෙන්නැ... ම..ට හරි බ..ය..යි ආවිට්ගේ ඇහම් ගල් ගැහිලා වගේ...’

‘අඩන්නෙපා... ඉන්න විකක්...’

මම ඇගේ උරහිසට අත තබා එසේ කියා පොඩි මාමාගේ කාමරයට ආවෙමි.

‘මා..මේ... මා..මේ...’

‘කොල්ලො ඇ..යි...’

‘ආවිට්ට සනීප නැතිවෙලා... අමාරුයි...’

‘අනේ අසරණ ගැණි... ඉක්මනට ඉස්පිරිතාලෙට එක්කගෙන යමු... උඹ කලියමක් දනින්න...’

වන්දනා දෙරකඩ අඩමින් උත්තාය.

‘අඩන්නාකුට ගිහිල්ලා මිය නයිටිය ගලවලා ඇසුමක් ද ගන්න... ආවිට්ට අපි හොස්පිටල් එක්ක යත්... ඉතින් යන්න ළමයෝ...’

කෙල්ල ගිණේ මහ දිගට අඩමිනි. ඇය කඳුළු පෙරමින් මිදුල හරහා පල්ලම් බහිත අයුරු මම මොහොතක් ඇවිලෙන තෙතින් බලා උන්නෙමි. සියල්ල වන්නේ දුප්පත් අභියාක මනිස්සුන්ටය.

‘පටි... අපිට කැම වීක අවුරුදු ගණක් නිස්සේ හදලා දුන්න ගැණි... ඒ ගැණිට මොනාහරි උනොත් මේ කෙල්ල සදහටම තනි වෙනවා...’

පොඩි මාමා මුදල් පසුම්බියක් වාහනයේ යතුරක් රැ ගෙන එළියට බැස්සේය.

‘පුතේ දෙර වහලා උඹ ඔතනින් පහළට වරෙන්... මං පල්ලෙහයින් වාහනේ ගේ ළඟට අරගෙන එන්නම්...’

මම දෙර වසා උඩින් උඩින් පැන වන්දනාගේ නිවසට ගියෙමි. කුඩා බ්ලොක් ගල් වලින් සැදූ කාමරයේ ඇය අඩමින් ඇසුම් අඳිමින් සිටිනු මම දෙර රෙද්දෙන් යංකමට දිකගත්තෙමි. පසුව භාරාගෙන එන දුකකින් පිම්බුනෙමි. ඇය වැනි යුවතියකට මේ දෙන හින්දර කොපමණ අසාධාරණද. ජීවිතය ඇත්තටම පුද්ගලාකාරය.

‘හ..රි සංදේශ් අ..යි..යේ...’

මා ආ බව දැක ඇය ඇඳි ගවුම ඉනෙන් පහළට දමා කීවාය.

මම ඇතුළු කාමරයට ගියේ ඉන් පසුවය. ඇය කීවේ සැබැවකි. ආච්චි කුඩා ඇඳේ වෙගයෙන් හුස්ම ගනිමින් උන්නාය. ඇගේ දෑස් තද බොර පැහැයට හැරී තිබුණි.

ඇත්තටම තව ටිනාඩි කිහිපයකින් ආච්චි මිය යතැයි මට සිතූණි. ඇගේ ස්වභාවය එබඳුය.

'ආච්චියේ... අපි ඉස්පිරිතාලෙට යමු... අමාරුයිනේ...'

ඇය කතා බහක් නොකළාය. මා ආ බවක්වත් ඇය දත්තේ තැන.

'අනේ අ..සි..යේ...'

වන්දනා මා පිටුපස සිට ඇඬුවාය.

'බයවෙන්නෙසා... ආච්චි අපි ඉක්මනට ඉස්පිරිතාලෙට අරගෙන යමු...'

පොඩි මාමාත් මමත් දෙපැත්තෙන් අල්ලාගෙන ගොස් ආච්චි වැන් රිය පසුපස අසුනට තැබුවෙමි. වන්දනා ආච්චියේ හිස පැත්තෙන් මම ඇගේ දෙසා පැත්තෙන් අල්ලා ගත්තෙමි.

'අ..නේ අත්කල්... ඉක්මනට යන...'

'උඹ බයවෙන්නැකුව හිටපත් කෙල්ලෙ... ආච්චිට මොනවක් වෙන්නැ...'

'ම..ට ඉන්නේ මෙව්වරයි ජයදෙව් අත්කල්...'

ඇගේ දුක සාධාරණය. ජීවිතයේ බොහෝ දේද පිරිසද දෙමව්පියන්ද අහිමි මිනිසුන්ට පසුව මේ බිය ඇතිවේ. එය කිසිවෙකුට නැවැත්විය හැකි දෙයක් නොවේ.

වාහනයේ යඳි මම වන්දනා දෙස බැලුවෙමි. ඇය වැන් රිය ඉදිරිපස යකඩ පොල්ලට හිස තබාගෙන උන්නාය.

සුවසිස ඇසෙන්නට තාඩන තවුස ඇගේ කදුළු වැන් රියේ රොක්සින් කාපටි එක මතට වක වක ගා වැටුණි. මම ආච්චියේ වක උඩින් අත දමා ඇගේ හිස මොහොතකට අත ගැවෙමි.

'අ..නේ සංදේශ අ..සි..යේ ම..ගේ ආච්චි...'

ඇය ආච්චියේ වියපත් මුහුණ අතගාමින් ඇඬුවාය. ආච්චි බොර පැහැගත් දෙතෙන් ඇර අමාරුවෙන් තම මිණිපිරිය දෙස බැලුවාය...

'පඩිත්තොපා ළමයෝ...'

වන්දනා කදුළු තවත්වා ගත්තේ වැයමෙනි. ආච්චියේ මුහුණ අතගා වන්දනාගේ සුරත වෙවිලනු මට පෙනුණි.

බණ්ඩාරවෙල රෝහල් පරිශ්‍රයේ මදුළේ පොඩි මාමා වාහනය නතර කළේය... අපි දෙකුත් පැත්තෙන්ම අල්ලා ආච්චිට ප්‍රොලියක තබා ඇතුළට ගෙන ගියෙමු. ප්‍රොලියේ පැත්තකින් වන්දනා දුටු හිසේ අඩමිනි.

බණ්ඩාරවෙල රෝහල් බොහෝ දෙනෙක් පොඩි මාමාට දන උන්නෝය. ඒ නිසා නේවාසිකව ඉන්නා වෛද්‍යවරයෙක්ව ඒ මොහොතේම රෝහලට ගෙන්වා ගන්නට අපට හැකි විය. ඕ.පී.ඩී. එකේදී ඔහු ආච්චිට පරිස්සමින් පරීක්ෂා කළේය. ආච්චි ළඟ වන්දනා තබා අපි පිටතට පැමිණියෙමු.

'පව... පොඩි කෙල්ල හොඳටම බයවෙලා...'

පොඩි මාමා ඕ.පී.ඩී. එක අසළ වූ දිග ලී බැකුවට බර වී කීවේය.

'බය නැත්ද මාමේ... ආච්චිට මොනවා හරි උනොත් ඒ කෙල්ලට මේ ලෝකේ කවරුවක් නැ... එක මහ මුසල අතදකීමක් පොඩි මාමේ...'

'ආච්චි මොනවත් වෙනවට නෙමේ ලොකු පුතේ... ඒත් ජීවිතේ කියන දේ සුචරි නෑ... එහෙම උනත් අපි මේ කෙල්ලට බලාගන්න ඕන... ඒකි මැරී මැරී අපි ගැනමයි බැලුවේ... අපට අසනීප උනත් ළඟමයි... සමහර වෙලාවට දරුවෙක් වත් එහෙම ආදරෙන් බලාගන්නෑ...'

පොඩි මාමාගේ හැඟීම මගේ හදවතට සහනදායී බවක් ගෙන ආවේය. ඇගේ ජීවිතයට එසේ පිහිට වුවාට පවා නැත. ඇය වැනි අභි-සක දරුවන්ට බලා ගන්නා අයවද දෙවියන් බලා ගනිති.

වත්දනාගේ ජීවිතයට මීටත් වඩා බරපතල ලෙස මැදිහත් විය හැකි මගක් මම සෙව්වෙමි. හොයන්නට අවශ්‍ය නැත. එය හදවතේ ඇත.

'උඔට මොනවද ලොකු පුතේ හිතෙන්නේ...'

පොඩි මාමා හදිස්සියේ ඇසුවේය. මම ගැස්සී ඔහු දෙස බැලුවෙමි. මගේ පපුවේ ඇති සමත් ඔහු විදුරුවකින් මෙන් බලා ගත්තාද.

'එක එක ඒවා හිතෙනවා පොඩි මාමේ...'

'උඔට හිතෙන්න ඕන... අපි පස්සේ කතා කරමු...'

ඕ.පී.ඩී. කාමරයේ දොර ඇරිණි. එහි බැලුවේ වත්දනාය. ඇගේ ඇස්වල කළුරුස.

'ජයදේව අත්කල්...'

'කෙල්ලේ...'

'ආච්චිව තවත්ත ගන්න වෙනවද...'

අපි තුන්දෙනා මුණට මුණ බලා ගත්තෙමු.

'ක...ම...ක් නෑ පුතේ... අපි තවත්තමු... මෙහේ ඩොක්ටර්ස්ල

හරි හොඳයි...'

වෛද්‍යවරුන් හොඳ වුවද තරස් වුවද දුස්සත් මිනිසුන් වෙත කොහේ යන්නද.

'අ...තේ ම...ට බයයි අත්කල්...'

'උඔ බයවෙන්නෙහ... මායි කොල්ලයි ඉන්නවනේ... කෙත් දත් ආච්චි...'

'දත් ඩොක්ටර් ඉත්තේනිත් එකක් දන්නා... තව විකකිත් වාච්චුවට දනවා කිව්වා...'

ඇගේ හිත සැනසීම පිණිස කිව යුතු සමත් දත් මටවත් සොයා ගත නොහැක.

'ආච්චි ළඟ ම...ට නවතින්න වෙන...වා...'

වත්දනා කීවේ සීම බලාගෙනය.

'ඔව්...'

'එතකොට සංදේශ අයියේ අයියගෙයි අත්කල්ගෙයි කෑම බීම...'

මම අහිතක් නැතුව ඇය ළඟට ගියෙමි.

'අපිට මොනවා කන්න බැරිද... ඒ වගේද ආච්චිගේ ජීවිතේ... ඔයා ඔවා හිතන්නෙහ...'

'බලන්න සංදේශ අයියේ වෙච්ච දේ...'

පොඩි මාමා ප්‍රධාන වෛද්‍ය කාමරයට ගියේය.

'දත් ඉස්පිරිතාලේ තවත්තනව නම් ඇදුම් රෝදි එහෙම ඕන තේද...'

'ඒවා ගන්න විදිහක් නෑ සංදේශ අයියේ... මා උදේට දිවලා ගිහිත් ගන්නමි...'

සියළු කරදර එකපිට එක කඩාගෙන වැටෙද්දී සාමාන්‍ය යුවතියක් හිස කෙළින් කරගෙන සිටින්නේ කෙසේද. මේවැනි අවස්ථා වලදී පිරිමි පවා කඩා වැටෙති.

'පොඩි මාමාව තෙදර සවලා ම. හොස්පිටල් එකේ ඉන්නද...'

'අ...තේ සංදේශ අයිසා මේ ඉස්පිරිකාරි වල දුක් විඳින්නේ කොහොමද... මට පුළුවන්... මේවා මට පුරුදුයි අයිසේ...'

ට්‍රොලියක තබාගෙන ආවිච්ච වාට්ටුවට රැගෙන ගියේය. ඇය මළ කඳක් වැනිය.

'මං එහෙනම් යන්නම් සංදේශ අයිසේ...'

'බයවෙන්නෙපා... අපි දන්නම යන්නේ නෑ... ටිකක් ඉන්න...'

මම වන්දනාව නවත්වා ගත්තෙමි. පර්ස් එක ගෙන එහි තිබූ එකම රූපියල් පත්තිය මම ඇය අත තැබුවෙමි. යුවතිය එය නොගෙන මා දෙස බැලුවාය.

'අ...තේ අයිසේ... සල්ලි ඕන වෙන එකක් නෑ...'

'ඕන වෙනවා... ඔයා ආවිච්ච ළඟටම වෙලා ඉන්න... මං උදේට කෑමක් අරගෙන එන්නමි... ඉන්න දෙනවා නම් මාත් ඉන්නවා...'

'ගැණු වාට්ටුවේ පිරිමි අයට ඉන්න බෑ...'

කොරිඩෝවේ සැඟෙන දුරක් ගිය වන්දනා යළිත් හදිස්සියේ ඇවිදගෙන මා කරා ආවාය.

'ඇයි...'

'මේ.ක. කොහේ හරි පත්සලකට දනවද... නැත්නම් අයිසා බුදු පහන ගාවන් සිටින්න...'

෧෪෪ ෧෪෪෪ ෧෪෪෪

රූපියලේ කාසියක් මා අත තබා වන්දනා කීවාය. සමහර විට ඇය මේ මා අතට දුන්නේ ඇගේ ජීවිතය රැකදෙන ලෙස කළ අවසාන බාරය වන්නට පුළුවන.

ඇත්තටම ආවිච්ච මිය යයිද... වන්දනා තනිවෙයිද...

ආවිච්චත් වන්දනාවත් බණ්ඩාරවෙල රෝහලේ තනිකර මාත් පොඩි මාමාත් ගෙදර ආවේ හිතකින් නොවේ. අපේ ළඟම කෙනෙකුට විපතක් වුවාක් වැනි මුසල හැනිමකින් මගේ පපුවම කැවෙන්නට විය. අප රෝහලේ සිට බණ්ඩාරවෙල ටවුම හරහා එද්දී ටවුම තිබුනේ පාරවටය. එළවළු ලොරි කිහිපයක රියදුරන් හා පෝටර්වරුන් පමණක් ඇහැරී පාර දිගේ සිගරට් උරමින් උන්නෝය.

ළකැවිල්ලක් දවිල්ලක් නොවෙනම් බියක් මගේ හදවතට දුනෙයි. මේ ආවිච්ච මගේ ජීවිතයට කොහෙත්ම සම්බන්ධ කෙනෙක් නොවීය. එහෙත් ආවිච්චගේ ජීවිතයේ කෙළවර වන්දනා විය.

බැඳිම් වැඩිවෙද්දී දුක වැඩි යැයි බුදුන් වහන්සේ කියා ඇති කතාව සම්පූර්ණ ඇත්තය. එක බැඳිමක් නිසා පපුවෙන් අඩක් පුටිවාගෙන ආ මම දත් තවත් බැඳිමක් වෙනුවෙන් පපුව ගින්නට අල්ලාගෙන උන්නෙමි.

බණ්ඩාරවෙලදී මේ යුවතිය මට හමු නොවුණා නම්... ඇය මේ තරම් හොඳ යුවතියක් නොවුණානම්... අප අතර අකඟා බැලිය හැකි තරම් සතකම් යමක් ඇති නොවුණා නම්... ඇය දුප්පත් කමේ පතුලේ තනිවූ අසරණියක් නොවුණා නම් මේ අද දවෙන දවිල්ල පපුවේ නැක.

කවරුන් කුමක් කීවද ජීවිතයේ ඇති එකම නොවෙනස් දර්ශනය දුක පමණි. අපි පිවිටෙමින් තව තවත් පිවිටෙමින් පිවිටෙන්නට සිහින දකිමින් ජීවත් වන්නෙමු.

පොඩි මාමා බණ්ඩාරවෙල ටවුමේ ඇර පිබු රැ කඩයකින්

කෝපි දෙකක් ගත්තේය. ඔහු කෝපි එක එක අතකින්ද දුම් වැටිය තවත් අතකින්ද ගෙන දිග කල්පනාවක උත්තේය.

අවසානාවන්ත පුවතක් දත් දත් ආරංචි වේ යැයි සිතීමෙන් අපි නිහඬව උන්නෙමු.

‘ආවිච්ච මො..ක..ක් හරි වෙයිද පොඩි මාමේ...’

‘කියන්න බෑ ලොකු පුතේ... වයසක මිනිස්සුනේ...’

ජීවිතය ඇත්තේ තණ අග පිණි බිඳකය. එය අසුරු සැනින් විශාසී යයි. ඒ මරණයේ දුක ඇත්තේ ජීවත් වන්නාවූන්ටය.

‘මං උදෙන්ම කඩ්ට යනවා... උඹ පාන්දරම හොස්පිටල් එකට පලයන්න... මං සල්ලි විකකුත් දෙන්නම් කන්න බොන්න දෙයක් අරගෙන බෙහෙත් මොහොති පිටින් ගෙනත් දෙන්න කියෙනවා නම් ඒවත් අරගෙනම දීලා වරෙන්...’

මම හිස වැනුවෙමි. පොඩි මාමා ඒ අතින් හොඳ මිනිස්කම් දන්නා කෙනෙකි.

නිවස ඉදිරිපිට වාහනය තවත්වද්දී පාණ්ඩු පැහැගත් සඳ රැස් වැටුණු වන්දනාගේ කුඩා බිලොක් ගල් නිවස අපට දිස්විය. එහි ජීවත් වූ අසරණ මිත්තණියගේත් අහිංසක මිණිපිරියගේත් ජීවිත වලට ලෝක පාලන දෙවියන්ගේ බැල්ම වැටීවායි මම ඉතා සිහිත් පැකුවෙමි.

මට නින්ද හිසේ නැත. සරමක් ඇඳගෙන මම යළිත් දෙරකටට ආවෙමි. අද පින්තක් කිවුණේත් මට එක පිට එක කිවිසුම් පහක් හිසේය.

වන්දනා රෝහලේ ගිලන් ඇඳ අසල සිට මාව සිහිකරනවාද... එසේනම් ඇයටද කිවිසුම් යා යුතුය. දෙදෙනෙකුට එකවර ඔවුනොවුන්ව සිහි වන්නේ එක්සෝ පමණක් වෙරයක් කිවුණ විටය. නැතහොත් සංසාරගත

ආදරයක් තිබෙනා විටය.

පොඩි මාමා නිද ගත්තේය. මම හෙමිහිට ඔහුගේ සිහිරි පැකට් එකේ සිහිරිවූවක් ගෙන දල්වාගෙන මිදුලට බැස්සෙමි. පින්ත අතගා බැලිය හැකි තරම් කතය. ඇඳ උත් සිල්ප කම්පය පලාගෙන සිතල කටු අතු මෙන් ලයට කඩා වැටෙයි.

මම මගේ හිතට එකතුව වන්දනා ගැන හිතන්නට පටන් ගත්තෙමි. ඇය ශෛලමය ගල් කලාවක් වූ මගේ පසුවේ ගල් කටුවකින් ආදරයේ රත් සත්තය දත් ලියා හමාරය. ආත්මය රව්වාගෙන ජීවිතය පිළිබඳ දර්ශන දිග හැරීම බොරුවකි. පිළිතුර ඉතා සරලය.

සංදේශ වන්දනාව ආදරය කරයි.

එය මහා පුද්ගලාකාර ලෙස පසුවේ හටගත් ආදරයකි. ඒ ආදරය පසුවට වැඩියේ පසුවේ ඇට මිදුර ආදරය නිසාම කුඩු පව්වම් වී ගිය අනුවේදනීය විරහ වේදනාවකදීය.

වන්දනා වැනි යුවතියක් සමඟ ජීවත්වීම පහසු යැයි මට සිතෙයි. අද සමාජයේ ඉන්නා බොහෝ යුවතියන් සමඟ විවාහ ජීවිතයක් ගත කිරීම කෙසේ වෙතත් විනාඩි දහයක් කතා කිරීම පවා අපහසුය.

වන්දනා වැනි යුවතියකගේ ජීවිතය පාමුළු සමතල බලාපොරොත්තු හා සුරංගනා සිහින මවා පසක් නැත. ඇගේ ජීවිතයට අද අවශ්‍ය බරපතල මැදිහත් වීමකි.

මට ඇයට අද නැතත් කවද හෝ විවාහ කර ගත හැකිද. එය අමාරු දුෂ්කර හා වේදනා සහගත වැඩක් නම් මම මගේ ප්‍රේමය දෙවන වතාවටත් හුම් දනය කරමි.

පොඩි මාමාට කිවහොත් ඔහු අම්මාත් තාත්තාත් සමඟ කතා කරනු ඇත. වන්දනා ගැන ප්‍රශ්නයක් නැත. මම ඇය ගැන හොඳින්ම දනිමි. මගේ අත දිගු කරන පමාවෙන් ඇය ඒ සුරක මත ඇගේ සුරක තබනා බව මට විශ්වාසය.

එවැනි තදබල බැඳීමක් මේ මාස තුන හතරට අප අතර ඇති විය.

කෙනෙක් විවාහ විය යුත්තේ හොඳින්ම තේරුම් ගත් කෙනෙකු සමඟය. එවිට ගෝරියක් දමාගෙන හෝ පවුල් ජීවිතය පවත්වාගෙන යා හැක. එහෙත් අනෙකාගේ හදවතේ භාෂාව නොදන්නා විට තත්වය බැරෑරුම්ය. එය ඇමරිකාවේදී හමුවූ දෙමළ වැසියෙක් හා ජර්මන් මනුෂ්‍යයෙක් මෙහි. ඔවුන්ගේ භාෂාව ඔවුන් දෙදෙනා දන්නේ නැත. එකිනෙකාට තේරුම් කර දෙන්නට වටේ ඉන්නා අය දන්නේද නැත. අවසානයේ වෙන්වෙති.

වෙන්වී යන්නට නම් ගිලිහෙන්නට නම් මුදු පැළඳිය යුතු නොවේ.

25

මම පාන්දරම මගේ අලුත් කුටියකුත් වී ඡර්ටි එකකුත් කොට්ට රෙද්දකුත් පොරවනයකුත් බැගයට දමා ගත්තෙමි. ගෙදර තිබූ උණු වතුර බෝතලයද සෝදගෙන එයට දමා ගත්තෙමි.

පොඩි මාමා පාන්දරම ගියේ තොග ලොරි කරුවන් දෙදෙනා එන නිසාය. ඔහු මට ටවුමේ ත්‍රී විලරයක් ගෙදරට එවා තිබුණි.

මම සියල්ලම ගෙන බෙනිමට උඩින් වී ඡර්ටි එක දමාගෙන ත්‍රී විලරයට ගොඩ උනෙමි.

තවමත් හිරු පාත්වී නැත. පරිසරය පුරාම ඇත්තේ තුනී අත්බකාරයකි.

බන්ධාරවෙල ප්‍රධාන පාරේ කාගේදේ මරණයකට එල්ලා තිබූ සුදු කොඩි වැල් පාත්දර මන්දලෝකයෙන් මට පෙනුණේ මුසල ලෙසිනි. මම හිත දැඩි කරගෙන රෝහල අභියසින් බැස්සෙමි.

වාට්ටුව කොතක කන පාට සමර ගැ කුළුණකට බරවී වන්දනා උත්තේ පරවී ගිය මුහුණිනි. ඒ තරම් දුකක් ම. කෙදිනකවත් ඇගේ මුහුණින් නොදක්කෙමි. බලාපොරොත්තු සුන්වූ හිස් මුසල බැල්මක් ඒ දැස් වල විය.

ඇය මාව දක කුළුනෙන් මැත්වී අසරණ ලෙස සිනාසුනාය. ඒ සිනහව මෙතෙක් උන් වන්දනාගේ සිනහව නොව බලාපොරොත්තු සුන් වූ හිස් සුවභියකගේ සිනාවක් විය.

'ද..යි..යේ.. ඇ..යි මේ පාත්දර ම කරදර වුනේ...'

කුඩායක් කොට්ට උරන් තිබූ බැග් එක මම ඇගේ අත තැබුවෙමි. ඒ දැස් බිමටම බරවිය.

'ආවිටිට කොහොමද...'

'තව අඩුවක් නෑ සංදේශ් අයියේ... හරි හයිසෙන් හුස්ම ගන්නවා... මට හරි බයයි...'

මම කෙටි පාප්පය උඩින් ආවිටී දෙස බැලුවෙමි.

'පාත්දර ඉන්ජේක්ෂන් එකක් ගැනුවා... ඒකට ඔය තින්ද ගිහින්... රූ පුරා තින්දක් නෑ... ම. පපුව අත ගහා උන්නේ...'

දුප්පත් කෙල්ල මුහුණ දී ඇත්තේ එයේ මෙයේ දුකකට නොවේ.

'ම. ඔයාට වී ඡරවි එකක් ගෙනාවා... මුණ යෝදගෙන මේක ඇදගන්න... තවම කඩවල් ඇරලා නෑ... ම. තව ටිකකින් ගිහින් කැම අරගෙන එන්නමි...'

'ම..ට බ..ඩ ගින්නක් නෑ අ..යි...'

සුවභිය අඩන්නට ආයත්තය.

'හිත ශක්තිමත් කර ගන්න පුළුවන්... ආවිටිට මොනවත් වෙන්නේ නෑ... තොකා නොබි ඉඳලා ඕයාත් ලෙඩ වෙන්නෙපා... මේ ඉස්පිරිතාල වල විෂබීජ පිරිලා... ඇඟ දුරුවල උන ගමන් ලෙඩ හැදෙනවා... ගිහින් මුණ හෝදගෙන මේ වී ඡරවි එක දගන්න...'

රෝහල් කොට්ටේව පුරා ඇත්තේ මලපාළු මුසල පාරවයි.

'අ..යි..යා මේ ඉස්පිරිතාල ගානේ රුක්කියාද වෙන්නෙපා...'

ම. කො..හො..ම..ද අයියව මහත්සි කරන්නේ...'

'මයා අපි වෙනුවෙන් මහත්සි වෙන්නේ... පණ්ඩිත කම් කියවන්නෙපා... කරදරයක් උනහම නැති මිනිස්සු පොල් කොටත් වලිනුත් කපා ගන්න පුළුවන්...'

මම ඇය දෙසම බලා උන්නෙමි. ජීවිතයේ එළඹී අපමණ දුක් කන්දරා දරා ගත් මේ සුවභිය ජීවිතයෙන්ම පදම් වූ කෙල්ලෙකි. එහෙත් ඒ කිසිදු කරදරයකට ඇගේ අභි-සක ගැහැණුකම කඩා වඩා ගන්නට හැකි වී නැත.

හොඳ බිරිඳකට ඊට වඩා සුදුසුකමක් තව ඇත්ද...

'මොනවද කන්නේ...'

'අයියලා අද තේ වත් බිට්ටේ නැත්ද...'

'පාත්දරමනේ ආවේ...'

'ම. හවසට ඇවිත් උයන්නමි...'

'පිස්සු නැතුව ඉන්න... මොනවද කන්නේ කියන්න...'

'අයියා හොඳට කාලා මට බිනිස් ගෙඩියක් ගෙනත්'

දෙන්න...

එසේ කිවත් මේ මොහොතේ ඇය නොකන බව මම දනිමි. එහෙත් මගේ යුතුකමක් ඇත.

'බිත්තර බිතිස් එකකුයි කිරි පැකට් එකකුයි ගේන්නම්... ක..නව නේද...'

යුවතිය අසරණ සිනාවක් පා හිස වැනුවාය.

'අයියා කාලම ගේන්න... මෙහේ හෝටල් වල එළිකිරි තේ කියෙනවා... ඒකකුත් බොන්න...'

ජීවිතය කවියක් නම් මේ දිනවල ගැයෙන්නේ එහි කවත් වේදනාබරම පද කිහිපයකි. මේ පද මීට වඩා යුත්දරුලය ගයන්නට අත්වැල් ගායනයක් අවශ්‍යය. සියල්ලටම වඩා ඇයට අවශ්‍යය.

සමහර විට ආවිච්ඡි මිය යනු ඇත. උදේ ඇය දෙස බලද්දී මට එසේ සිතුවා.

වැහිබර සකියක් නිසා පැහැදිලි අඟසක් බැන්ධාරවෙලට ඉහළින් නිමුණද සැන්දවේ සිට නිමුණේ තද සිතලකි. සඳ රැස් කුට්ටි පිටින් වැටුණු කළු යාය හදවතට මිහිරිකුත් මේ තද සිතල ලයට පාරවකුත් එක්කර ලන්නට විය.

වන්දනා රෝහලේ ගත කරන දෙවන රාත්‍රිය අදයි. ඇය සවස් වරුවේ ඇඳුම් ගන්නට ආ මොහොතේ තේත් හදගෙන මා වෙත ආවාය.

'දවස් දෙකක් නිදි මරලා ඇවිත් මොකටද වැඩ කරන්නේ... විනාඩි දහයක් වත් ඇලවෙලා ඉන්න පිබිබන්නේ...'

යුවතිය සිනායුතේ මලානික පැහැයෙනි.

'නිදිමතයි මහත්තියයි මිත්තොම යන්න කියලා හිතාගෙන සිතලත් නොබලා තැබුවා...'

ඇගේ කොණ්ඩයෙන් තෙත බේරෙන බව මා දුටුවේ එවිටය.

'දවල්ට කොහොමද කැවේ...'

රෝහල් වාට්ටුවේ බංකුවක වාඩිවී බඩහිත්තේ වේල් ගණනක් දුක් වින්දද ඇය අහන්නේ අපේ කෑම එක ගැන.

'දවල්ට කොහොම හරි කැව්නේ... දත් මට කියන්න ඔයාට ගෙනත් දුන්න බත් එක කැව්ද...'

වන්දනා තෙත් බිමටම ඔබා ගත්තාය. රෝහල් වාට්ටුවක බත් එකක් දිගහැර ගෙන කෑ නොහැක.

'අයියා හැමදම කෑම ගේන්නෙපා... මට පිස්කට් මොනවා හරි කාලා ඉන්න පුළුවන්...'

'එහෙතමා ගෙදර ආවට පස්සේ මසක් අපේ කෑම ගැන හොයන්නෙපා...'

'ඒ ම...ම...නේ...'

අසරණ යැයි දුක්බර යැයි කිව හැකි කුලෑව් සිතහවක්ද සහිතව වන්දනා මගේ අසින් හිස් කේ කෝප්පය ගත්තාය.

'හවය මං යන ගමන් පත්සලටත් ගිහිත් යන්නේ... ආවිච්චි සනීප වෙන්න කියලා බාරයක් වෙනවා...'

ඇය දුන් තාඩා පිටින්තේ කෙසේ දැයි මටද ප්‍රශ්නයකි.

'බය වෙන්න එපා... ආවිච්චි ඉක්මනට සනීප වෙයි...'

'ම...ට හ...රි බ...ය...යි... ආවිච්චි ගැන හරි දුකයි... එයාගේ ජීවිතෙ වැඩි කාලයක් කළේ මං වෙනුවෙන් දුක් විදපු එක...'

'අපි කාටත් කවදම්හරි ජීවිතය දලා යන්න වෙනවා වන්දනා...'

“ඇ...ත්...ක එක කාත් කවිරුත් නැති කෙනෙක්ට එක ලොකු පාඩුවක්... පු...ර...ව...ත්...න අමාරු වෙයි...”

මම තෙත් කොතින් යුවතිය දෙස බැලුවෙමි. ඒ මොහොතේ ඇගේ බැල්මේ වූ අසරණකම, පාර්ව හා බලාපොරොත්තු සුන්වූ හැඟිම අත් කවර දිනයකදීවත් මම ඇය වෙසින් නොදුටුවෙමි.

මම ස්වීටරයද උඩින් දමාගෙන පැමිණ පඩිය උඩ ඉදගත්තෙමි. තාත්පස පරිසරය පූරා ඇත්තේ බලා සිටින්නට ආය හිතෙන සොදුරු දර්ශනයකි.

තැමිලි පැහැයට හුරු ජර්සියක් ගවුමට උඩින් ඇඳගෙන මෙවන් අනන්ත රාත්‍රීන් වලදී ඇය මා සමඟ දෙඩමළු වූවාය. ඒ හැම මොහොතකම අප කතා කළේ කුමක්ද කියා දන් මතක නැත්තේ ඒ හැම රාත්‍රියකම මා තිත්දට ගියේ හිතේ දහසකුත් එකක් සිතුවිලි තරපාගෙන බව මට මතකය.

පොඩි මාමාගේ වාහනය පැමිණ මිදුලේ රෝස පඳුරු වලට එහායින් නතර විය. ඔහු ගේ දෙසට ආවෙමි මගේ මුහුණ දෙස බලාගෙනය.

“උ...ක...ට පාරයි...”

ඔහු ඇසුවේය.

“ඔව් පොඩි මාමේ...”

“මේ වෙලාවේ මතක් කර කර හිටියේ පොඩි කෙල්ල ගැන...”

මම හිස වැනුවෙමි.

“ප්‍රේමිනී ජයානේ සොකෝ... ප්‍රේමය නිසා දුක උපදී...”

ඔහු ගෙට ගියේ එසේ කියමින් සිතාසෙමින්ය. පොඩි මාමා කියන්නේ හැබෑය. ප්‍රේමය නිසා දුක උපදී. මට

දනෙන්නේ ඒ දුකය.

වින්දනාගේ ආච්චිව පේරාදෙණිය මහරෝහලට හෝ කොළඹ ජාතික රෝහලට මාරුකළ සූතුකැයි වෛද්‍යවරු තීරණය කළේ සෙනසුරාද උදයකය. ආච්චිව වැලඳී සිටුනේ තරමක් බරපතල හෘදරෝගයකි. එවැනි හෘදරෝග සඳහා ප්‍රතිකාර කරන්නට බණ්ඩාරවෙල රෝහල සතුට පහසුකම් තිබුණේ නැත. සුදුසුම දේ ඇයව කොළඹ ජාතික රෝහලේ හෘද සත්කාර ඒකකයට මාරුකිරීම යැයි වෛද්‍ය වරු තීරණයකර ඇත.

තීරණය ගත් උදෑසන බණ්ඩාරවෙල රෝහලේ ගැහැණු වාට්ටුව අභියස වින්දනා බලාඋන්නේ අරමුණකින් තොරව බොරුකතාගත් දෙනෙතෙහි. ඉතාමත් දුෂ්කර තත්වයක් යටතේ ජීවිතය දරාගත් මේ දුෂ්පත් මිත්තණියක්, මිණිපිරියක් අදින් පසුව ජීවිතයට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේද... ආච්චිව කොළඹ රැගෙන ගිය පසු මේ අභිසාක යුවතිය ජීවත් වන්නේ කොහේද.. ආච්චිව බලාගන්නේ නඩුද... මේ සියල්ල වින්දනාගේ හදවතේ පෙරලි කරන්නට ඇත.

අභිසාක යුවතිය මේ දෙවිය වෙලාසතම බලාපොරොත්තුවෙන් උන්නාය. ඉදහිට හැන්දෑවක හිරු බැසයන මොහොතක මම මුහුණත් හෙරදගෙන ඇගේ නිවස පැත්තට යන්නෙමි. වින්දනා දැක්බැඳගෙන උරවස්සට බරවී අතසාසොළොව ගැටටලන්නට මෙන් කල්පනාකරමින් ඉන්නීය. ඇගේ දස්වල එවැනි සවස්සාමයක මලඉරක පාණ්ඩු පැහැයමෙන් සටහන්ව තිබුනේ මේ කරුමක්කාර දෙවියේ අඳුරු සෙවනැලිය.

සෙනසුරාද උදෑසන වාට්ටුවට යද්දී ඇය මාත් සමඟ ටිකවෙලාවක් යනතුරු කතානොකළාය. කිහිපවකාවක් යමක් කියන්නට හිස එසවූ නමුදු ඒ හැම වාසයකම වින්දනාට

ඇඩ්මි ආවේය.

'කොළඹ ගෙනියන්න කියන්නෙ ආව්ව්ගෙම හොඳටනේ.. ඇයි මේ අඩන්නේ..'

සහියක් සිස්සේ නිරාහාරව වාට්ටුවේ ලී බංකු උඩ දුක්විඳි ඇගේ මුහුණේ පිබුනේ බලාපොරොත්තු බිඳිගිය වේදනා බර බවයි.

'මං...මං... කොහොමද සංදේශ අයිසේ මේව කරන්නේ.. මගේ ආව්ව් ළඟ මං ඉ...ත්...නෝ...තා.. ඒත් කොළඹ අරන් ගියාට පස්සේ... අනේ මන්ද..එක්කො ආව්ව්යි මමයි දෙන්නම එකපාර මැරෙන්න ඕන.. එකකොට සැනසීමයි...'

වන්දනා ලේ පැහැයට හැරී පිබු දස් අත වූ පොඩ්ටු ලේන්සුවෙන් වසාගත්තාය. ජීවිතය මොනතරම් කරුමක්කාර බලාපොරොත්තුවක්ද.. මේ සංසාරයේ ආත්මයා දුක පමණකැයි අහිමිවීම් පමණකැයි බුදුන් වහන්සේ කියා ඇත්තේ කොතරම් සත්‍යයක්ද..

ජීවිතයේ අවාසනාවන්ත ඉරණමක කෙළවර තනිවී සිටින මේ අහිංසක යුවතිය වෙනුවෙන් සංදේශ්ට කළ හැක්කේ කුමක්ද.. මම බරපතල ලෙස සිතන්නට ගත්තෙමි.

'මොනව කරන්නද අයිසේ.. මම ආව්ව් ළඟම වැටිලා ඉන්නවා. ආව්ව් සනීප වෙනකත් කොළඹ මහ ඉස්පිරිතාලෙට වෙලා ඉන්නවා...'

මම වේදනාවෙන් ඉවත බලාගත්තෙමි.. මගේ දස් අසාමාන්‍ය ලෙස බොදව යනු මට දනෙයි.

'කියටද ආව්ව්ව් අරගෙන යනව කිව්වේ..'

'වෙලාවක් කිව්වේ නැහැ.. දොළහෙන් පස්සෙ අරගෙන

යයි.. අනේ.. මට වාට්ටුවෙන් නැ අයිසේ..'

වන්දනාගෙන් දැස් වසන්තරගෙන මමත් තෙත් පොඩ්කර ගත්තෙමි.

'කලබල වෙන්න එපා.. ඉන්න වුට්ටක් මම ටක්කාලා වවුමට ගිහින් පොඩ් මාම හම්බවෙලා එන්නමි.. සේරුතාද...'

මගේ සුරත නොදැනුවත්වම වන්දනාගේ හිස මතට ගියේය. යුවතිය හිස වැනුවේ දෙකොල් පට තදකරගෙනය.

මම දුටුගෙනමෙන් රෝහල ඉදිරිපිටට ආවෙමි. එහි නවත්වා සිටු ත්‍රිවිලරයකට පැන වවුම් දෙසට පදවන ලෙස මම කිවෙමි.

පොඩ් මාමා උන්නේ තේසෙ කඩේ තේ බොමිනි. ඔහු කලබලයෙන් එන මා දක එළඹීරි වීදුරුවත් රැගෙනම නැගිටිවේය.

'ලොකු පුතේ..'

දුටුගෙන ආ වේගයට කියන්නට ගිය දේ පවා මට කියවුනේ නැත.

'ඔහොම ඉඳගනිත් පුතේ.. ඉඳගෙන නිව්හැනහිල්ලේ මට කියපත් මොකක්ද කාරණේ කියලා..'

'ආව්ව්ව් කොළඹ අරගෙන යන්න හදන්නේ..'

එය කියද්දී මේ විපත මාගේ ආව්ව්ව් වූවාක් මෙන් මගේ ළය කකියන්නට විය.

'අනේ.. පටි.. දුප්පත් ගැණිට අමාරු ඇති එහෙත්ම..'

පොඩ් මාමා අවංකවම කැටුනු හඩින් කිවේය.

'අතන අර කෙල්ල මැරෙන්න යනවා පොඩ් මාමේ...'

මං මේ... බලා ඉන්න බැරුව පොඩ් මාමට හම්බවෙන්න

ආවේ...

පොඩි මාමා නළලට ඇඟිලි තුඩු තබාගෙන කල්පනා කළේය.

'පොඩි මාමේ... පුළුවන්තම පොඩි මාම කතාකරලා කෙල්ලට අපේ ගෙදර තනර කරන්න... මට තාත්තගෙනුයි අම්මගෙනුයි අනන්ත ලැජ්ජයි...'

මම හිතේ තිබූ අදහස අවංකවම කීවෙමි. පොඩි මාමාගේ මුහුණට සැනසිලි දයක පෙනුමක් ආවේය.

'ගෙදර තැවැත්කුවා කියමු... පුතා හිතන්නේ මේ කෙල්ලට ඔය කොළඹ පාරවල් වල තනියම රස්තියාදු වෙන්න පුළුවන් කියලද...'

මගේ හිත යළිත් අසරණකමින් කකියන්නට විය. පොඩි මාමා කියන්නේ ඇත්තය. කොළඹ යනු බණ්ඩාරවෙල මෙන් සරල නගරයක් නොවේ. අසරණ ශුවසිය කොළඹ මං මාවත් මැද අතරම වෙනු ඇත.

'අපට කන්න වික හදලා දුන්නා... පාන්දරද මහ රැඳ කියලා බලන්නැතුව හේ කෙරපි ඇද්ද... අසනීප උතාම කොත්තමල්ලි වෙතිවැල්ලට වික තමිබගෙන ආවා... කීරවු ඇදුම් වික සේදුවා... ඒ ඔක්කොම කරපු කෙල්ලනේ මාමේ මේ...'

'උඹ හිතන්නේ මං පුතේ මනුස්සකම් දන්නා කියලද... විකක් හිටපත් විදිහක් කල්පනා කරන්න...'

පොඩි මාමා දුම් වැටියක් දල්වා ගත්තේය. මම පොඩි මාමා ඉතුරු කළ එළකිරි හේ බාගය බිගෙන බිගෙන ගියෙමි. ඒ තරමටම පිපායයය.

'මං කියන්නද කොල්ලේ... උඹත් සහියක් විතර කොළඹ පලයත්... බිස්තක් එකේ වැඩ සහියක් දෙකක් පරක්කු කරලා පටන් ගමු... කාරියක් නෑ...'

එකතද ප්‍රශ්නයක් ඇත. වත්දනාව රෝහලට එක්කාගෙන යන්නේ මාද... එවිට අම්මාත් තාත්තාත් කුමක් සිතාවිද.

'පො..ඩි මාමේ අ..ම්..මයි තා..ත්..ක..යි...'

මම අසරණව ඇසුවෙමි.

'උඹට ලැජ්ජද...'

එය ලැජ්ජාවක්ම නොවේ. දෙමව්පියන් දනුවත්ව ගැණු ලමයෙකු හා තනි මග යද්දී හිතට එන්නේ වෙනත් අදහසකි.

'මං තංගි එක්ක යවන්නමි...'

'ඒකත් ඇත්ත පොඩි දුවත් ඉන්නවනේ... එක් උඹත් නැවතියත්... මං හිතන විදිහට...'

එසේ කියා පොඩි මාමා මා දෙස බැලුවේය.

'ඇ..යි පොඩි මාමේ...'

'ආච්චි ජීවත් වෙන එකක් නෑ පුතේ...'

මටද එය සිතුවේ වරක් දෙවරක් නොවේ.

'පො..ඩි මාමේ එහෙම වුනොත්...'

'ඒක එවෙලෙට බලමු... කොහොම උනත් මොනා උනත් අපි මේ කෙල්ලට බලාගන්නවා... මං ඒකට මගේ දුවෙක් වගේ හදගන්නවා... උඹටත් ඕන තමි...'

මම කිසිවක් නොකියා නැගිටුවෙමි. පොඩි මාමාද මා අනුව නැගිටි හෝටලයෙන් පිටතට ආවේය.

'ආච්චිව කියවද අරගෙන යනවා කියන්නේ...'

‘දෙළහෙන් පස්සේ...’

‘හරි... අපිත් හවස කොළඹ යමු... උඹ ගෙදර ගිහිත්
ලැස්ති වෙයන්... මගේ ඇඳුම් දෙක තුනකුත් ලැස්ති කරපන්...
කෙල්ලෙන් ගිහිත් කියපන්...’

‘මේකි කැමති වෙයිද... කාටවත් කරදර කරන්න කැමති
නෑ...’

‘ඒකි කැමති උනත් අකමැති උනත් මීට වඩා වෙන
විසඳුමක් නෑ... මං තත්තට කතා කරලා මේ වග කියන්නම්...’

මම බලාපොරොත්තු සහගතව පාරට ආවෙමි. කවර
තත්වයක් මැද වුවද වන්දනාව අපේ ගෙදර ගෙන යාමට
ලැබීම සතුටකි. ඇයට නංගිගේ කාමරයේ ඇගේ ඇඳේ
නිදගැනීමට පුළුවන.

26

සූර්‍ය රෝහල පහට යද්දී උදේ දහයට පමණ විය. ඒ ලෙඩින් බලන වේලාව නොවූයෙන් මම ඇටෙන්ඩන් කෙනෙකුට රුපියල් විස්සක් දී වන්දනාට පිටතට එන ලෙස පණිවිඩයක් යැව්වෙමි. ඇය ඉක්මනින් ආවාය.

‘උදේට කේවත් නොබී නේද ඉන්නේ...’

රෝහල අසල වූ කුඩා කඩයට ඇයව එක්කාගෙන ගොස් මම තේ එකක් අරගෙන දුන්නෙමි.

‘ආච්චිට සිහි කල්පනාවක් නෑ යංදේශ් අයියේ...’

‘බයවෙන්නෙපා දැන් කොළඹ එක්කා යනවනේ... එහේ හොඳ ඩොක්ටර්ස්ලා ඉන්නවා...’

මම මොහොතක් මේ අසරණ සුවතිය දෙස බලා උන්නෙමි. ඇගේ දෙවියේ ඇති අසරණකම විනා ඇගේ වත් එවැනි අසරණ පාවක් පෙනෙන්නට නැත. සැපවත් පවුලක ඉපදුනා නම් මේ මට ළඟින් ඉන්නවත් වරම් නැති කෙල්ලෙකි.

‘මං පොඩි මාමා එක්ක කතා කළා...’

‘අයියා කරදර වෙන්නෙහ... මං හිතුවේ ඉන්න දෙනවනම් මේ උන්නා වගේම ආවිච්ඡි ළගට වෙලා ඉන්න... බැරිනම් දවසක් ඇර දවසක් බණ්ඩාරවෙල ඉඳලම ගිහින් ආවිච්ඡි බලනවා...’

‘පිස්සුද ඔයාට... කොළඹ හොස්පිටල් එකේ එහෙම තවත් අයට ඉන්න අමාරුයි... බණ්ඩාරවෙල ඉඳලා කොළඹ යන එක මෙතන ඉඳලා බදුල්ලට යනවා වගේ කියලා හිතුවද...’

මම කේන්ද්‍රියෙන් කීවෙමි. එක අතකට එහෙම බැහැර අසාධාරණය. අසරණ ඇය ඉන් එහා කුමක් කරන්නද.

‘අපි අපේ ගෙදර නවතිමු... මාත් සතියක් විතර ගෙදර ඉන්නවා... නංගිත් ඉන්නවනේ... අපි අපේ ගෙදර ඉඳලා ආවිච්ඡි බලන්න යමු... දවසට තුන් පාරක් බලන්න දෙනවනේ තුන් පාරම බලන්න පුළුවන්... ඕන නම් රැට ආවිච්ඡි ළග නවතින්න පුළුවන්... දවල්ට ඇවිත් විකක් නිදාගන්නත් පුළුවන්...’

‘අ...නේ මං කොහොමද සංදේශ් අයියලට එහෙම කරදර කරන්නේ... මේ අයියා කරන දේවල් හොඳටම ඇති... සංදේශ් අයියගේ අම්මයි තාත්තයි අයියටත් බැනි...’

‘අපේ අම්මයි තාත්තයි එහෙම කරන අය නෙමේ

වන්දනා... එයාලත් එයාලගේ පුතා වගේම තමයි පේරුණද... පණ්ඩිතකම් නැතුව තව විකකින් ගෙදර ගිහින් ඇවුම් වික ලැස්ති කරලා මට දෙන්න... මං වැන් එකට දාගන්නම්... ආවිච්ඡි ඉස්පිරිසාලේ වාහනේකනේ කොළඹ ගෙතියන්නේ... අපි මේ වාහනේ කොළඹ යන්... ගිහින් බලමු...’

වන්දනා ඇස් වල මතුවූ කදුළු බිංදු ඇඟිලි තුඩින් පොඩි කළාය.

‘මං... මං වගේ කෙ...ල්...ලෙ...ක් මො...ක...ට ඉ...ප...දුනා...ද මන්ද සං...දේ...ශ් අයියේ...’

මිනිසුන් ඉදිරියේ ඇයව සනසන්නට බැරි කමට මම උරහිසට අත තබා සෙලෙව්වෙමි.

‘ඔක්කොම අමතක කරලා කොළඹ යමු... හැම දෙයක්ම විසඳෙන්න ඕන විදිහට විසඳෙයි... මයා ජීවිතේ ප්‍රශ්න වලට මුණ නොදුන්න කෙල්ලෙක් නෙමෙයිනේ... ඇයි දන් මේ කඩා වැටිලා...’

‘මුණ... දු...න්...නා එතකොට ආවිච්ඡි වත් මං ගාට උ...න්...නා...නේ...’

‘ද...න් මං ඉ...න්...නා...වා කියලා හිතන්න... පේරුණද...’

මම තීරණාත්මක හඩින් කීවෙමි. කෙල්ලෙකුට මෙවන් වචනයක් කීමේදී සැහෙන්න සිතිය යුතුය.

එහෙත් ඇය අද ඉන්නා අසරණ කන්ටියෙන් ඇයව හොඳ ගන්නට මීට වඩා දෙයක් කියන්නට හිමිණද එයද මම කියමි.

‘අයියට කරදරයක් නෑ නේද...’

‘මට ඔයාව කරදරයක් වෙනවද ළමයෝ... දන් ගෙදර

ගිහිත් ඇඳුම් වික මම දෙන්න...

'මේ කරන උදව් වලට මම අයියට මොනවද කරන්නෙන්න...'.

මම සිතාසුනෙම්.

'ආපසු ගෙදර ආපු දවසක මට හොඳ කිරි කෝපි එකක් හදලා දෙන්න ඒ ඇති...'.

මම සැහැල්ලු ලෙස කීවෙමි. වන්දනා දවස් ගණනකට පසු සිතාසුනාය.

වන්දනාගේ ආවිච්ච කොළඹ ජාතික රෝහලට රැගෙන ගියේ විශේෂ ගිලන් රථයකිනි. ආවිච්ච සමඟම යන්නට නොලැබීම ගැන වන්දනා කැවුණාය. ගිලන් රිය යන්නේ පේරාදෙණිය රෝහලේද දෙපැයක් තවතාය. ආවිච්ච කොළඹ ගෙනයන්නට පෙර කොළඹට එක්කාගෙන යන බවට පොඩි මාමා වන්දනාට පොරොන්දු වුවේය.

වැසි ගහියක් නොවුවද හවස් යාමය අපූර්ව පිරි කිවුණි. සවස කුනටත් කිවුණේ හවස හයට පරිසරය ගිලගත් අඳුරය. කුඩා නිවසේ සිට ඇඳුම් බැගයද මසවාගෙන යූවතිය ගල් පඩි නැග්ගේ කල්පනාබරවය.

ඇය වික දුරක් පැමිණ යමින් ඔවුන්ගේ කුඩා නිවස දෙස හැරී බැලුවාය. එවක්වන කෙනෙක් දමා එන්නාක් මෙන් ඇය දෙකුත් වරක්ම හැරී හැරී බැලුවාය. ඇගේ දැස් වැස්සට ඇල්සි වීදුරු කැල්ලක් මෙනි. දිය බුබුළු මෙන් ඉන් කඳුළු එල්ලෙයි.

ඉරු පැහැති ගවුමක් ඇඳ උන් ඇය වෙනද මෙන් කෙටි වරලක උරහිස මතට ලස්සනට වැටෙන්නට දමාගෙන නැත. මුළු කොණ්ඩයම එක් කර බැත්ති එකක් දමා උන් ඇගේ පිහුණේ තුනී පුයර තවවුවක් උඩින් පල්ලෙන් වැටී

ඇත. ඇත්තටම මට දුක සිතූණි. මේ උදව් ඇත්තේ මේ කෙල්ලගේ අපල කාලයක් විය යුතුය.

හැමෝටම එයේ අපල කාල... දුර්භාගා දවස් උදාවේ. මගේ ජීවිතයේද පසුගිය කාලය එවැනි දුර්භාගා සම්පන්න අඳුරු කාල පරිච්ඡේදයකි. සතුටක සැතපීමක ඡායා මාත්‍රයක් වත් පෙනෙන්නට නොවූ ඒ කාලය යළි සිහිසිරීමට පවා මම අකමැත්තෙමි. ඒ තරමට ඒ යුගය වේදනාබරය.

පොඩි මාමා එද මාව බිණ්ඩාරවෙලට ගෙනවුත් මගේ හිත හැදුවේය. ඒ මට පොඩි මාමා කෙනෙක් උන් නිසාය. අද... මේ කෙල්ලගේ හිත එයේ හදන්නේ කවුද.

ජීවිතය සන්නතව එවැනි කෙනෙක් සිටිය යුතුය. අප සැමටම අපේ හිත පවා වාරු නොවන දවස් එමට උදාවේ.

'දෙරවල් හොඳට වැහුවද...'

වාහනය ළඟටම ඇය ආ පසු මම ඇසුවෙමි.

'ඇරල දම්මයි කියලා ගන්න දෙයක් ගෙදර නැ ස-දේක් අයියෝ...'

'පණ්ඩිත කම් කතා නොකර කියන්න දෙරවල් වැහුවද...'

'වැහුවා... ඒ..ත් ම..ට හරි බයයි...'

'ඇ..යි...'

'මේ ගෙදර.. ම..ට...'

කියන්නට ගිය දේ ඇයට පිටවුනේ නැත. ඒ වෙනුවට යූවතියගේ මුඛින් පිට වූයේ ඉතිබිඳුමකි.

'ඇයි මේ...'

'මට මේ ගෙදරට තනියම එ..ත්..ක වෙ..යි..ද. කියලා ම..ට බ..ය..යි...'

එහෙම වෙන්නැ...

එසේ කියා ඇගේ හදවත සැතපුටද ඇත්තටම එවැන්නක් සිදු වීමටද ඉඩ ඇත. ප්‍රශ්නය එකකින් එකා මේ කෙල්ල ජීවත් වන්නේ කෙසේද යන්නය. පොඩි මාමා ඉදිරිපස දෙරද වසා අප කරා ආවේය. ඔහු වන්දනාගේ හිසට අත තබා මියු ලෙස පිරිමැද්දේය.

අපි යමු පුනේ... එන දේකට මුහුණ දෙමු... උඹට කනිවෙන්න අපි ඉඩ සියත්නැ... ලොකු පුනේ මේ කෙල්ලට මිය පිරිපස්සේ දෙර ඇරලා දෙන්න...

ඇයව පිටුපස අසුනට කර මම දෙර වැසුවෙමි. වාහනයට ගොඩ වූ පසුත් මම පසුපස හැරී බැලුවෙමි. පොඩි මාමාද වාහනය ඇද්දැවේ පසුපස අසුන දෙස බලාය.

මියාගේ දුක අපට නොසේරෙනවා නොමේ පුනේ... අසනීප කියන ඒවා කාටද නොහැදෙන්නේ... ජීවිතේ හැටි එහෙම කමයි... ඒවා දරාගන්න ඕන...

ජයදේව අත්කල්ලට සිංදේශ් අයියටයි කොවිටර වදයක්ද...

හරි පුනේ... වදයක්ම කියමු... එහෙම කමයි ආදරේ කරන අය වෙනුවෙන් මිනිස්සු මීට වඩා වද විඳිනවා... මියා අපි නියා වද වින්දේ... ඇයි අපි මියා නියා නොවිඳින්නේ...

ආවිච්ච කොළඹදී සනීප කර ගන්න පුළුවන් වෙයිද ජයදේව අත්කල්...

පොඩි මාමා බැලුවේ මා දෙසය.

අපි කරන්න පුළුවන් හැම දේම කරමු පුනේ... මියා බයවෙන්නෙපා... අපිත් යයිකක් විතර කොළඹ ඉන්නවා...

මටත් ලොකු පුනේ කොළඹ කරගන්න වැඩ ගොඩක් සිදුනෙවා... මියා කෙල්ලට බලා ගන්න ඕන...

ඇයව බලා ගැනීම මට වදයක් නොවේ. වන්දනාගේ ජීවිතයට කුමක් හෝ දෙනෙත උදව්වක් කරන්නට මමද පසුගිය කාලයේම බලා උන්නෙමි. මේ ඇයට උදව් උපකාර හවිතරණ වඩ වඩාත්ම අවශ්‍ය මොහොතයි.

පොඩි මාමේ... මේ ලමයා වෙල් ගාණකින් කාලා නැ...

මම පුස්සැල්ලාව හරියේදී කීවෙමි.

ඒක කමයි... අපිත් තවම දවල්වත් කාලා නැනේ... බලලා මොනවා හරි කාලම යමු...

අයිසයි ජයදේව අත්කලුයි කන්න මං මෙහෙම වැන් එසේ ඉන්නවා... මට තේකක් ඇති...

පොඩි මාමා අසරණව බලා අවත්තල ඇතුළට ගියේය. ඔහු මට අතින් කීවේ ඇයව එක්කාගෙන එන්නට කියාය.

යත්... මොනවා හරි කාලා එමු... එන්න...

මම ඇගේ අතින්ම අල්ලාගෙන කීවෙමි. සුවිසිය මට අවතක වී වාහනයෙන් බැස්සාය.

අපි පුළුවන් විදිහට ප්‍රශ්න විසඳමු... මියා අවුල් වෙන්නෙපා...

වික දුරක් යනකෙක් මට ඇගේ අත අත්හරින්නට අමතක විය.

සුවිසිය පළවෙති බත් කට කටට ගනිද්දීම ඇගේ කපුර පිහානට වැටුණි. ජීවිතයේ මහා විපතක් පාමුල් සිටිනා අසරණ කෙල්ලෙකුට බත් ඇට දෙක තුනක්වත් කැම අමාරය. වන්දනා මෙහෙමවත් කෙළින් ඉන්නේ දුප්පත්කම විසින් ඇයට ලබා

දුන් මහා ආත්ම ගක්කිය නිසාය.

'බත් කටවල් දෙක තුනක්වත් කන්න... කොළඹ ගිහින්
හාමත් වෙලා ඉස්පිරිසාල හානේ ඇවිදින්නේ කොහොමද...'

මම සී වීට ඇය අමාරුවෙන් බත් ඇට එකතු කරමින්
බත් කටවල් දෙක තුනක් කෑවාය. කිරි කොස් මාළු අගුණ
කොළ මැල්ලුම් කරවිල සම්බෝල ආදී රසවත් ව්‍යාජන උයා
තිබුණද කෑම වේලේ රසක් නැත.

'කාලෙකින් රසට බත් කටක් කෑවේ නෑ... මේ කෑම
අපේ කෑම තරම් රහ නෑ... හේද...'

එයට නම් ඇය සිතාසිතාය. වේල් ගණනක් කුසගින්නේ
සිටීම නිසා ඇකිලී ගිය කම්මුල් පවා ඒ අසිරිමත් සිතනවට
පිහිටි එයි. හේදවය මේ අහිංසා ශ්‍රවණයෙන් ඒවිකය අල්ලාගෙන
තට්ටා තාඩගෙමි හේරුම් කුමක්ද. දෙවියන්ට පවා ලෝබ
සිතෙනා තරම් වැදගත් ලෙස ජීවත් වන මේ කෙල්ලට දෙන
දුක් ගිනි කොළඹ සත්කර වට්ටමකට නොදෙන්නේ ඇයි.

'මට ඇති අයිසේ...'

බත් පිඟන එහෙමමය. එහෙත් මම කිසිවක් නොකීවෙමි.

'අපි යන ගමන් බිහිස් මොනා හරි කාලා හේ බොවු...'

පොඩි මාමා බිල ගෙවා එන පුරු අපි මිදුලට බැස
පහළ පුස්සැල්ලට කපු යාය දෙක බහා උන්නෙමු. වන්දනා
හෙමිහිට මා අසලට පැමිණ හිස එසෙව්වාය.

'සංදේශ් අයිසේ... මං ප්‍රශ්නයක් අහන්න මට ඇත්තම
කියනවද...'

ඇය මේ දත් අසන්නට යන්නේ කුමක්ද...

'මොකක්ද...'

'මගේ ආවිටි... මං තැනි වෙයිද...'

ඇය කොයිසම්ම හෝ මොහොතක මේ ප්‍රශ්නය අසන
බව මම දන උන්නෙමි. අවංකවම කියනවා නම් අප මේ
කොළඹ යන්නේ ආවිටිගේ මරණ සහතිකයද අත් තබාගෙනය.

'ඔය මොනවත් නොහිතා අපි යවු... කොළඹ යනකල්
විකක් වාහනේ ඇලවෙන්න...'

මම හිතාමතාම ප්‍රශ්නය මඟහැරියෙමි. ඒ බැව් වන්දනාද
දන උන්නාය. ඇය කිසිත් නොකියාම වාහනයට ගොස්
ඉගහන්නාය.

ගෙදරත් නොගොස් අප කෙළින්ම ගිසේ කොළඹ මහ
රෝහලටය. අප යද්දී කොළඹ ගෙන ආවිට්ට ඇදක් වත්
ලැබී තිබුනේ නැත.

පොඩි මාමා කෙසේ හෝ දත්තා අදුනන
වෛද්‍යවරයෙකුගේ මාර්ගයෙන් ආවිට්ට ඇදක් ලබා දුන්නේය.
හවස පහට අප වාට්ටුවට යද්දී ආවිට් ලෙඩ ඇද උඩ
උන්නේ ඇත්තටම මළ කඳක් සේය. කොළඹ ගෙන ආ පසු
තවමත් ඇයට කිසිදු ප්‍රතිකාරයක් කර තිබුනේ නැත.

'ආ..වි..ටි..යේ...'

වන්දනා කතා කළේ හඬමිනි. ආවිට් දෙනෙත් ඇරියේ
අමාරුවෙනි. ඇගේ දෙනෙත් තුළින් මා දක්කේ එකම දෙයකි.
ඒ මරණයයි. එහෙත් ඒ දුබල දෙනෙත් වල පවා කදුර මතු
විය. නිසැක ලෙසම ඒ කදුර උපන්නේ ඇය තව වික
දවසකින් මේ ලෝකයේ සඳහාම කතිකර දමා යන ඇගේ
පිංචි මිණිපිරිය වෙනුවෙනි.

ආවිට්ට කතා කරන්නට නොහැක. ඇය වන්දනාගේ
අතින් අල්ලාගෙන යමක් කියන්නට හදනවා පමණි.

'එ..සා ආවිටියේ... කතා කරන්නෙහො... දත් අපි ඉන්නේ

කොළඹ ඉස්පිරිතාලේ... මෙහේ දෙස්තර මහත්තුරු ආවිච්ච සනීප කරනවා... බයවෙන්නෙපා... මාත් සංදේශ අයිසලා එක්කල කොළඹ ආවා... ආවිච්ච සනීප වෙනකල් මං සංදේශ අයිසලගේ ගෙදර ඉන්නවා... ආවිච්ච බෙහෙත් වික බිලා සනීප වෙන්න...

ආවිච්ච හිස හරවා මා දෙස බැලුවාය. තද අපුරු පැහැයට හැරී තිබූ ඇගේ දෙනෙත් මත කුමක් හෝ ලියවී තිබුණි.

'බයවෙන්නෙපා ආවිච්ච... අපි වන්දනාව හොඳට බලාගන්නමි... ආවිච්ච සනීප වෙන්නකෝ...'

ආවිච්ච මම සහතික උනෙමි. සමහර විට ඇගේ පුංචි මිණිපිරියව ඇයටත් වඩා හොඳින් මා බලාගන්නට පුළුවන.

මේ සියළු කරදර මැද හදවතට වෙනද නොදනුණු රසබර බවක් දනෙයි. වාඩාගත නොහැකි කටුක බෙහෙත් ගඳවල් එන ඉස්පිරිතාලයේදී පවා මට පිවිට මල් සුවඳක් මෙන් කුමක්දේ සුවඳක් හදවතට දනෙයි.

ජීවිතය ගැන තීරණයක් ගන්නට තවමත් වේලාසන වැඩිද... එක ආදරයක් නිසා මුළු පසුවීම ලෙඩ වූයේ මේ රීයේ පෙන්නදය. දන් ඒ ලෙඩ පසුවෙත් තවත් ආදරයකට බලාපොරොත්තු ගොඩ ගැසිය හැකිද...

තෙත් අහියස පිපී පැලෙන මේ සුන්දර වනපස කුසුම තව දුරටත් මගේ කර නොගෙන ඉන්නට කරමි මට ඉවසීමක් නැත.

කොළඹ මහ රෝහලේ දෙරකඩට ආ වන්දනාගේ දෙනෙත් වල තිබුනේ බලාපොරොත්තු බිඳී ගිය මුහුණකි. ඒ තරම් දුකට මේ මුහුණ තිබෙනවා බලන්නට මා අකමැති වුවද මේ මොහොතේ සුවතියගේ ජීවිතය තිබෙන තත්ත්වය අනුව ඇය මෙහෙමවත් ඉන්න එක පුළුමය.

සාමාන්‍ය සුවතියකට වඩා දරාගැනීමේ ශක්තියක් වන්දනා කුස තිබුණි. අනන්ත දුක් කන්දරා ප්‍රමාණයක් තම කෙටි ජීවිත කාලය පුරා විඳි ඇය සමහර විට අද පැමිණ ඇත්තේ එහි කටුකම තැනටය.

සමහර විට අද රාත්‍රියේ නොවෙනම් හෙට උදෑසන හෝ ලහදීම දිනයක ආවිච්ච මෙලොව හැර යනු ඇතැයි මගේ සිත මට කීවේය. ඒ බැව් අද ආවිච්ච ලහදී වන්දනාද ඉවෙන් මෙන් තේරුම් ගෙන උන්නාය.

'අපි යන් පුනේ...'

පොඩි මාමා ඇගේ හිස අතගා කීවේය.

'ඒ...දේ...ව අත්කල්...'

කෙල්ල හැඩුවාය. ඉස්පිරිතාලය පාමුල ඇගේ කපුරු සට සට ගා වැටුණි.

'ඇයි කෙල්ලේ...'

'අ...තේ අත්කල් ආ...වි...වි...'

'අපිට අද රැ ආවිච්ච ගාව ඉන්න බැනේ පුනේ... හෙට උදේම එමු...'

'පවි...'

වන්දනා වාහනයට නැග්ගේ එසේ කියමිනි.

'මොනා උනක් දන් අපි ඉන්නවනේ...'

මම වාහනයේ පිටුපස අසුනට බර වූ වන්දනාගේ සිරිත තදින් අල්ලා කීවෙමි.

පොඩි මාමා ගෙදර යන්නට පෙර මහ කටත්වා සුපිරි වෙළඳ සැලකට ගොඩ විය. මේ ඔහුගේ හැටිය. ඔහු කවදත් ගෙදර එන්නේ නත්තල් සීයා මෙන් බඩු රැගෙනය. මම පොඩි මාමා සමඟ නොගොස් වාහනයේ උන්නෙමි.

'ජීවිතේ හැම දෙයක්ම දරාගන්න... මියාට කවදහරි හරියනවා...'

මට කිව හැක්කේ මෙවැනි කතාවක් පමණි.

'මං දරාගන්න තරම් ලොකෙ තවත් කෙල්ලෙක් දරාගන්නද දන්නෑ අයිසේ... මුලින්ම අම්මා තාත්තා... ඊට පස්සේ තොට්ටරක් කියලද...'

'මිට පස්සේ කිසි දෙයක් හැකිවෙන එකක් නෑ...'

'මට අනාගතේ ගැන කිසිම බලාපොරොත්තුවක් නෑ අයිසේ...'

මම නිහඩ වීම්. මේ මොහොත අනාගතය ගැන කතා කළ හැකි මොහොතක් නොවේ. ජීවිතයේ සියළු බලාපොරොත්තු බිඳී සියල්ල අහිමි වී අනාථව අසරණව තනිවූ මොහොතක නිකක් අනාගතයක් දෙස බලන්නේ කෙසේද...

'අපි ගෙදර ගිහිල්ලා විකක් විවේක ගමුකෝ... රැට ඕනනම් පත්සල් යන්...'

'සංදේශ් අයිසට පින්... මමත් කියාගන්න බැරුව හිටියේ... කොහොම මතක් උතාද මන්ද පත්සල් ගැන කතාවක්...'

ඇගේ කතාවෙන් මම පසුවූ වීම්.

'මම එහෙමයි... අතින් අය නිකන ඒවා තේරෙනවා...'

'මං අහලා තියෙනවා බෙල්ලන්වල පත්සල ගැන...'

'ඔව්... අපේ ගෙදර ඉඳලා වික දුරයි... රැට එක්ක යන්න...'

'සංදේශ් අයිසගේ අම්මයි තාත්තයි හිනාවෙයි... හිනාන කෙල්ලෙක්ව එක්ක ඇවිත් පිස්සු නටනවා කියලා...'

'මියා මට හිඟන කෙල්ලෙක් නෙමේ...'

මා කීවේ එපමණකි. ආදරය මොන තරම් ගැඹුරු බැඳීමක් ඇති දෙයක්ද... එය පසුවට ආ පසු ඊට වඩා දෙයක් දනෙන්නේම නැත.

'මං පත්සලක් එක්ක යන්නම්... මේ දවස් විකේම ආවිට්ට බලන්න එක්කනුත් යන්නම්... හැබැයි රැට බත් විකක් කන්න ඕන... හොකා හොකී ප්‍රශ්න විසදන්න බෑ...'

'ක...ත්...න...ම් නැත්නම් මාත් ලෙඩ වෙයි...'

ඇත්තටම එසේ වීමටද බැරි නැත. ආවිට් අසනීප වන්නට කළින් ඇය හොඳට කැවිය... බිට්ටිය... දිට්ටිය... වැඩි කළාය... සාමාන්‍ය සතුටකින් පැහැල්ලුවකින් ජීවත් වූවාය. විකක් මහතටද සිටියාය. අද ඒ කිසිවක් නැත.

පොඩි මාමා ආවේ ග්‍රඩ් සිටි වෙළඳ සංකීර්ණයෙන් පිටි සීනි ඇපල් නුවිල්ස් හා වෙනත් බඩ රැසක් රැගෙනය.

'දුක වෙලාවේ අයිස් ක්‍රීම් කන්න බෑ... ඒත් පුතේ දිව කට වේලිලා අපි මේක කතා යන්...'

මහු ග්‍රඩ් සිටි එකෙන් එලිගැටි හවුස් ඔරේන්ජ් අයිස් පලම් කුනක් ගෙන අපටද බෙද දෙමින් කීවේය.

'කන්න...'

මම ඇගේ පලම් එකේ ඇසුරුම් ඉවත් කොට ඇයට දුන්නෙමි. පොඩි මාමා කීවා හරිය. මුළු දවස තිස්සේම කවේ වූ විශ්ලී පිපාස ගතිය අයිස් පලම් එකෙන් දුරුවීය.

'පොඩි මාමේ වන්දනාව රැට පත්සලට විකක් යන්න මිනෙය්...'

'ඒකත් හොඳයි... උමේ හිතේ යහනේ කමයි ඕනේ... මං

කියන්නද ලොකු පුතා පොඩි දුවවත් දගෙන කෙල්ලවත් එක්කං යන්න... මං ටිකක් ඇලවෙනවා... අම්මයි තාත්තයි එක්ක කතා කරන්නත් ඕනනේ...

ඔහු එසේ කීවේ මා දෙසඳ අමුතූම ආකාරයට බලාය. අම්මාත් තාත්තාත් සමඟ පොඩි මාමා මොනවා කතා කරනවාදයි මම ඇත්තටම නොදනිමි.

‘උඹ බයවෙන්නෙපා මං එහෙම දේවල් කතා කරන්නෑ...’

මගේ සිතැහි හඳුනාගෙන මෙන් පොඩි මාමා කීවේය.

27

ගෙදර උන්නේ අම්මාත් නංගිත් පමණි. වාහනය නිවස අසල නවත්වද්දීම වාගේ මට බැලුනේ ශතීන්ද්‍රයාගේ ගෙදරය. ඒ ගෙදර කුලියට දුන් බව නංගි කීවාය.

මට හිල්ලින. ජීවිතයේ ප්‍රථම වසන්ත කාලය සොරා ගත් රාමලාත් සඳ පායා ආවේ මේ නිවසේ සඳර්ශයෙනි. ඇය දුන් මොනවා කරනවා ඇත්ද... ශතීන්ද්‍රයාට මාව මතක් වෙනවා ඇත්ද... මම නොදනිමි.

‘මේ අපේ ගෙදර...’

මම වාහනයෙන් බැස කීවෙමි. යුවතියගේ මුහුණේ සියුම් බියමුසු බවක් විය.

'ල..ස්..ස..ත ගෙයක්...'

ඇය හොල් පව මුමුණුමින් කීවාය.

'ඔයා කොළඹ ගෙවල් දකලා නෑ මේ ගිනිපෙට්ටි මාළිගාවට ලස්සනයි කියන්නේ...'

'අතේ නෑ සංදේශ අයිදේ ඇත්තටම ලස්සනයි... සිද්දේ පාවයි...'

ගෙදර උන්නේ අම්මාත් නංගිත් පමණි. ගේට්ටුව ඇර අපව පිළිගත්තේ නංගිය. ඇය ආ හැටියේම වන්දනාගේ අතකින් අල්ලා ගත්තාය.

'ඔයා මෙහෙම ආපු එක හොඳයි... අයියා මට විස්තර කිව්වා... බයවෙන්නෙපා දන් අපි ඉන්නවනේ...'

නංගිගේ මේ වචන වන්දනාව වඩා මට සහනයක් ගෙන දෙන්නට විය.

'මං ආපු එක ක..ර..ද..ර..යක්ද දන්නෑ...'

වන්දනා අසරණ හඬින් කීවාය. ඇගේ ඇස්වල ඇත්තටම කඳුරු විය.

'හරි කරදරයක්ම කියමු... ඒත් ඉතින් කමක් නෑනේ... අපිට මතකයින් අපි එහේ ගියාම සළකපු හැටි... අපේ අයිසට පොඩි මාමාව ඔයා සළකපු හැටි...'

අම්මා කාමරයේ සිට ආවාය.

'ආ කට්ටියම ඇවිත් ඉන්නේ...'

අම්මාව දුටු මොහොතේම වන්දනා පහත් වී අම්මාව වැන්දය. මිහේ පවා පපුව උණුවිය.

'නැහිටින්න දුවේ... ආවිච්චි සනීප වෙන කල් ඔයා මෙහේ ඉන්න...'

ඒ අම්මාගේ අනුමැතියයි. ඊටත් පසු... ඊටත් පසු වන්දනාව ගෙදරම තබා ගන්නට බැරිදයි මට අම්මාගෙන් අසන්නට සිත් විය.

'අයියා ආවේ තැද්ද අක්කේ...'

'ආවා... ඇවිත් මල්ලිලා එනව කිව්ව නිසා බඩු විකත් ගේන්න මිගොඩට ගියා...'

මම වන්දනා දෙස බැලුවෙමි. ඇය තවමත් ඉන්නේ අලුත් පංතියකට දැමූ අසරණ කුඩා දරියක් මෙන් අසරණවය. ඇයට එහෙම අසරණ කිරීම ඇත්තටම පවිය.

'නංගි වන්දනාව ඔයාගේ කාමරේ පෙන්වන්න...'

'යන්...'

නංගි වන්දනාව අසින් අල්ලාගෙන ඇගේ කාමරයට ගියාය. ඇය ගියවනම අම්මා බැලුවේ මා දෙසය. මම ලැජ්ජාවට බිම බලා ගත්තෙමි.

'ඉලන්දරියා මොකද තිකං මුණ පෙළුකු කරගෙන...'

අම්මා අසද්දී මම අසරණව පොඩි මාමා දෙස බැලුවෙමි. සැබෑ ලෙසම අද අපේ සාලය මැද මාද අසරණව ලැජ්ජාවට පත්ව ඇතැයි මට සිතුවි.

හවස් වරුවේ වන්දනාගේ ආවිච්චි වෙනුවෙන් බෝඩි පුජාවක් කබන්නට මාත් නංගිත් ඇයවත් එක්කාගෙන බෙල්ලන්විල පන්සලට ගියෙමු.

'අත්තිමට අපි බෙල්ලන්විල පන්සල් ආවේ අයිසගේ ඒ ලෙවල් එක්සැමි එකට කළින්... අයිසට මතකද...'

පන්සල ළඟින් බහිද්දී නංගි කීවාය. ඇය බැස්ස මොහොතේ සිට වන්දනාගේ අතකින් අල්ලාගෙන උන්නාය.

'ඇයි මතක නැත්තේ...'

වන්දනා පත්සල ඉදිරිපිටදී මගේ දෑස් දෙස බලා සිනාසුනාය. අපි බණ්ඩාරවෙලදී පත්සල් ගිය අයුරු ඇයට සිහිවෙන්නට ඇත.

'සංදේශ් අයියා පත්සල් ගියාම වදින්නැ... බුද්ධ රූපේ දිනා බලන් ඉන්නවා විතරයි...'

බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස වන්දනා කීවාය. නංගි මා දෙස බලා සිනාසුනාය.

'ඒ කියන්නේ බණ්ඩාරවෙලදී දෙන්නත් එක්ක පත්සලක් ගිහිත්...'

'දවසක් ගියා... ජයදේව අත්කල් අලුතෙන් එළවළු බිත්තිය එකට ගත්තු ගෙවල් එහා පැත්තේ තියෙන්නේ පත්සලක්...'

කෙල්ලන්ට රහස් සභාවාගෙන සිටිය නොහැක. කොයි මොහොතක හෝ ඔවුන්ගේ කටින් එය පිටවෙයි.

'හරි හරි වැඩ තමා එහේ වෙලා තියෙන්නේ තේද...'

'නෑ මොනවත් විශේෂ දෙයක් උනේ නෑ...'

මම මල් කඩය අසලදී කීවෙමි.

'ජෙතවා ඒක... අපි තමා මෙහෙට වෙලා පාරවෙන් ඉන්නේ... දන් ආවිච්ඡි සනීප උනාම ආයින් යයි කවටියම බණ්ඩාරවෙලට...'

'මයාටත් ආසද එහේ එන්න...'

වන්දනා ඇසුවාය.

'එන්නනම් හරි ආයයි... ඒත් බෑනේ අම්මයි කාත්තයි තනියමනේ...'

'ඒක දවසකට හරි එන්න... අපිට මුළු බණ්ඩාරවෙලම

ඇවිදින්න පුළුවන්... ස්ථිරයක් ඇදගෙන...'

යළිත් ඉක්මනින්ම බණ්ඩාරවෙල යන්නට ඇත්නම් යැයි මටද සිතූණි. එහේ ඇත්තේ වෙනමම ජීවිතයකි.

අපි එකවරම ගොස් මල් පුජා කළෙමු. තංගි හිතාමතාම වන්දනාවක් මටත් විහාර ගෙට යන්නට දී එළියේ තසර වූවාය.

'පත්සල් ගිය කතාවක් තංගිට කිව්වේ ඇයි...'

තෙරම් මල් ආසනය මත තබද්දී මම හිමිහිට ඇසුවෙමි. යුවතිය සිනාසුනේ නොපිට පෙරළී ගිය මල් මෙපිට පෙරළුමිනි.

'පත්සල් ගියා කියන්නේ තරක වැඩක්යැ... පින් අතේ හොඳ වැඩක්නේ...'

'ඒ වුනාට...'

'ඇයි...'

'කෙල්ලෙකුයි කොල්ලෙකුයි පත්සල් යන්නේ ඒ කෙල්ලයි කොල්ලයි යාළු නම්නේ...'

මගේ කතාවට යුවතිය තොල් පට තද කර ගත්තාය.

'ඉතින් මං සංදේශ් අයියා එක්ක හරි යාළියනේ... ඔයා හොඳ යාළුවෙක්... නැත්නම් මට මෙහෙම උදව් කරාවියැ...'

'මම යාළුවෙක් විතරද... තවත් යාළුවෝ ඇතිනේ... තේද...'

මම ඇයට වදින්නට දුන්නේම නෑ.

'මට යාළුවෙක් නෑ... සහෝදරයෙක් නෑ... උන්නත් අයියා වගේ හොඳ යාළුවෙක් හම්බ වෙන්නෙත් නෑ... කොච්චර හොඳද කියනවනම් මේ බුදුන් වදින ගමන් මට හිතෙනවා මිය කකුල් දෙක අල්ලලා වදින්න...'

මා නොසිතූ විලස ඇගේ දැසින් කපුළු කඩා වැටුණි. ඒ වචන විකට මගේ පසුවම් පිළිවි ගියේය. වරක් ආදරය කළ බව ඇත්තය. එහෙත් මෙසේ පසුව දැවී ගොස් තැන.

‘අඩන්ත එසා...’

‘දන් අඩන්තේ දුකට නෙමේ...’

‘එහෙනම්...’

‘හොඳ කෙනෙක් ගැන සිහිකරන එකක් ලොකු සතුටක්...’

‘කාලෙක අමතක වෙලක් යයි...’

ඇය පුදුම වී මෙන් මා දෙස හැරී බැලුවාය.

‘මට නෙමේ... අයිියට නම් මේ හිඟන කෙල්ලට අමතක වෙලා යයි... ඒත් මම ජීවිතේ පවතින තුරා අයිියා වගේ කෙනෙක්ව මතක් කර කරමි ඉන්නවා... ඒක එහෙමම තමයි...’

‘මතක් කරන්නේ ජීවිතේ හැමදම ඉන්නේ නැති අයව...’

‘අනිත් අයව...’

‘මතක් නොකර ලග තියාගන්නවා...’

ඇය නිහඩවී ඔදුන් වැන්නාය. අපි බර කර ගත් හඳවත් වලින් විහාර ගෙයින් එළියට ආවෙහු.

‘ඇයි ඔයා ඔදුන් වදින්න ආවේ තැන්තේ...’

වන්දනා විහාර බිමේදී නංගියෙක් ඇසුවාය.

‘අපිට කාම සේවු දලා ඔදුන් වදින්න කවරුවත් හම්බ වෙලා නැතේ... තනියම වදින්න කම්මැලියි...’

නංගියේ කතාවට වන්දනා පුදු වැලි ඇතිරූ බිමේ පා ඇතිලි වලින් ඉරි ඇන්දය.

වන්දනා කතරගම දේවාලයට ගොස් ආවී වෙනුවෙන්

බාරයක්ද වුවාය.

‘මේ කෙල්ල දිනා බලන් ඉදිද්දී හරි පටි කියලා හිතෙනවා...’

වන්දනා බාරය රැගෙන කතරගම දේවාලයට ගිය පසු නංගි කීවාය.

‘ආවී නැතිවෙයි කියලා වන්දනා හරි බයෙන් ඉන්නේ...’

‘කාත් කවරුවත් නැති උනාම හිතට මොනවද වෙන්නේ කියලා අපට තේරෙන්නැ... තේද අයිියේ...’

‘ඔයයි මායි කවදුවත් එහෙම පතිවෙලා නැතේ නංගි...’

‘එක පැත්තකින් දුප්පත්කම... අනිත් පැත්තෙන් අකරණකම... ඔක්කොටම වඩා කාත් කවරුවත් නැති කම...’

නංගි මේ සියල්ල කියවන්නේ මගේ මුහුණ දෙස බලාගෙනය.

‘කවදහරි හිතාවෙලා ඉන්න පුළුවන් දවසකුත් දෙයියෝ මේ කෙල්ලට දෙයි...’

මම සුසුමක් හෙලා කීවෙමි.

‘දුක් දිලා දිලා ඉන්න අයවත් නැති කරලා කනි කරන්නේ ලෝකේ ඉන්න හොඳම කෙනෙක් දෙන්න වෙන්න ඇති තේද...’

ඇය මා දෙස බැලුවේ ඒ කෙනා මා යැයි හිතන්නාක් මෙනි.

‘ම...’

මම ඕනවාට එසාවට හුමිටි කැබුවෙමි.

‘අයිියා අවංක නැ...’

නංගි හිටිවනම කීවාය. මේ මොහොතේ මගේ කටින්

මොනවා හෝ පිටවෙනැයි නංගී හිතන්නට ඇත.

‘ඇයි එහෙම කියන්නේ...’

‘එහෙම තමයි...’

‘සමහර දේවල් කියාගන්න බැරි එක අසරණකම...
එකට වංක කම කියන්නෙපා...’

‘අන්න එහෙම කියන්න... මං දන්නවා...’

පත්සලෙන් පිටවෙන මකර තොරණ ළඟදී මම වත්දතා
දෙස බැලුවෙමි. එද්දීට වඩා ඒ මුහුණ දැන් පින් පාටය.

28

ඊ සුදු ජාතික රෝහලට යන්නට නංගිද අපට එකතු වුණාය. අපි උදෑසනින්ම ත්‍රි චිරයකින් රෝහලට ගියේ අම්මා හද දුන් කෑමද රැගෙනය. අනුන්ගේ වුව දුකකදී උණුවෙන හදවත් ඇති දෙමව්පියන් ලැබීම ගැන මට තිබුණේ සතුටකි.

‘මට හරි බයයි සංදේශ් අයියේ... ඊයේ රෑ මං නරක හීනෙකුත් දක්කා...’

ශ්‍රවණියගේ බිය සාධාරණය. ආච්චි උන්තේ මරණාන්තවය.

‘අපි බෝයි පුජාවකුත් කරන්නම් නංගී... බයවෙන්නෙපා...’

“මට ළඟ ඉන්න දෙන්නෙවත් නෑනේ... පටි...”

ලෙඩුන් බලන වේලාව පැමිණි පසු අපි කඩිනමින් ආවිච්ඡේ වාට්ටුවට ගියෙමු. කොරියෝඩො දිගේ වත්දනා යන්නේ දුටුගෙන මෙනි. ජීවිත වාසුකාව මැද අභියාසා කෙළලෙක්ව මේ තරම් අසරණ කිරීම දෙවියන්ට පවා නොතරම් වැඩකි.

ආවිච්ඡේ ඇඳ කිටුනේ හිස්වය.

“ක...දේ...ය අ...යි...යේ ආ...වි...වි...”

වත්දනා වෙවිලමින් මගේ අතින් අල්ලා ගන්නාය.

“වෙන වාට්ටුවකට මාරු කළාද දන්නෑනේ... අපි බලමු...”

මම වාට්ටුව කෙළවරේ හෙදිය අසලට යද්දී වත්දනා හඩමින් මගේ අතක එල්ලී උන්නාය.

“නංගී... මේ ළමයව විකක් අල්ලගන්න...”

මම නංගී දෙස බලා කීවෙමි. නංගී පැමිණ වත්දනාව අල්ලා ගත්තද ඇය මගේ අත අත් හැරියේ නැත.

“එක්ස්කිසුස් මී මිස්... මේ ඇඳේ හිටපු ජේෂ්වටි...”

මම ප්‍රධාන හෙදියගෙන් ඇසුවෙමි. ඇය අප කිදෙනා දෙස මාරුවෙන් මාරුවට මොහොතක් බලා උන්නාය.

“අ...නේ කි...ය...ත්...නංගේ අ...ක්...ක්...”

වත්දනා කෑ ගැසුවාය.

“කලබල වෙන්නෙතා... එයා අද පාන්දර තුනට විතර...”

ඉතිරි වික නෑසෙන කරමට වත්දනා කෑ ගැසුවාය. ඊළඟ මොහොතේදී ඇය සිහි නැතුව මගේ වතටම බර වූවාය. මම එතෙමම ඇයව අල්ලාගෙන බිම දණ ඔබා ගත්තෙමි.

වත්දනාගේ ආවිච්ච මිහිදත් කළේ බණ්ඩාරවෙලම අපුරු

මන්දරමකින් කළ ගැසී කිටු පාන්දුවක කුඩා සුසාන භූමියකදීය. අප වික දෙනා ඇරෙන්නට අසල්වාසීන් කිහිප දෙනෙක් පමණක් උන් ඒ අසරණ අවමංගල සැදුව මට ජීවිතය ගැන පුදුමාකාර දුකක් වේදනාවක් එක් කළ සැදුවක් විය.

අත්බකාර ගොම්මන් අපුරු සමඟ හින් වැහි පොදක් හමා ගිය ඒ සැදුවේදී අභියාසා යුවතිය තම ජීවිතයේ උන් එකම ආදරණීය නෑදෑයා ලේ පැනියා දමා යා නොහැකිව පස් ගොඩැලි වලින් වැසූ වළ අභියාසාව වී ඇසුවාය.

අප කිසිවෙක් ඇයව එකතින් නැගිටිවන්නට නොගියේ ඒ දුක එසේවත් සිට නොකරන්නේ නම් ඉන් මත්තට ඇයට හිත හද ගත නොහැකි නිසාය.

ජීවිතයේ මේ දුෂ්කර ඉරණමට අවුරුදු දහනමයක් තරම් බාල වයසකදී මුහුණදුන් වත්දනාගේ හදවත මේ මොහොතේ පවතින්නේ කොතරම් දුක්බරවදැයි මට පවා සිතාගත නොහැකි විය.

ආවිච්ඡේ මෑත ගරිරය කොළඹ ජාතික රෝහලේ සිට බණ්ඩාරවෙලට ගෙනෙනා තුරුම ඇය කළේ හැඩිමය. අවමංගල්ලයට විශදම් දැරුවේ පොඩි මාමාය. අසරණ යුවතියට කරන්නට පුළුවන් වූ එකම දේ ඇගේ දුස්පක් ආවිච්ඡේ සිරුර බදගෙන හැඩිමය.

ඒ පුංචි නිවසේ ඔවුන් දෙදෙනා තනිවම ජීවිතය දරා ගත්තේය. ජීවිතයේ බොහෝ තොලැබිම් අහිමිවීම් ඔවුන් දරාගෙන උන්නේ පුදුමාකාර ලෙයිනි.

ආවිච්ඡ ඇගේ පුංචි මිණිපිරියව දමා ගියේ ඒ දුක වැඩි නිසාම වන්නට ඇත.

ඔවුන් ඒ කුඩා නිවස ඇතුළට වී කොතරම් බඩගින්නේ සිටින්නට ඇත්ද... කොතරම් දුක් ගින්නදර උහුලන්නට ඇත්ද...

පොදය අනෝරාවක් වන ලකුණු වටින් පිටින් පෙනෙන්නට විය. කනක්කට ආ බොහෝ දෙනා ගියේ අසරණ කෙල්ල තනිවූනා කියමින් ඇය ගැන දුක්බරව කතා කරමිනි.

'පුතේ... අර ලමයව දන් ගෙදර එක්කගෙන යන්... ඔහොම හිටියොත් කෙල්ල තව පාරක් සිහි නැතිව යනවා...'

අම්මා කීවේ කරුණාවෙනි. අද දිනය තුළ වන්දනා තුන් වරක්ම සිහිපුත්ව ඇද වැටුණාය.

'යන්න පොඩි දුවයි පුතයි ගිහින් කතා කරගෙන එන්න... අර වැන් එකට යන් අයියේ...'

අම්මාත් තාත්තාත් පොඩි මාමාත් වාහනයට ගියේ වැස්ස වැඩි කළ නිසාය. නංගීන් මමත් කුඩය ඉහළාගෙනම ආවිට්ගේ සිරුර භූමිදනය කළ වළ අසළට ගියෙමු. වන්දනා උන්නේ ඒ වළ අසළ බිම වැටී අත දරුවෙකු මෙන් හටමිනි.

'ක...තා කරන්න අ...යි...යේ...'

නංගීද උන්නේ කම්පනයට පත්විය. මම වන්දනා උන් ආවිට්ගේ වළ අසළ බිම පාත් උනෙමි. නංගී අප දෙදෙනාම අසුවන ලෙස කුඩය ඉහළවූවාය.

අවට දෙදරවමින් මහ වැසි වැටෙන්නට විය. එය කුඩයකින් මුවා කළ හැකි වැස්සක් නොවීය.

'අ.පි යන් නංගී...'

මම ඇගේ දෙලිව්ම අල්ලා ගත්තෙමි.

'අ...තේ... ක...දේ...යේ... අ...යි...යේ... ම...ගේ ආ...වි...වි... තෙ...මේ...ත...ව...තේ...'

ඉතිහාසමත් ඇය කියද්දී මගේ කපුළුද අලුත් විය. මරණය කොතරම් දුක්කරද... එය දුක්කර වන්නේ ජීවත් වන්නෙකුටමය.

'අපි තෙව ආවිට් බලන්න එමු... දන් යන්... දන් වැඩක් සියොතව...තේ...'

'අ...තේ ම... ම...ගේ දු...ප...ප...ත් ආ...වි...වි දලා කොනොමද ය...ත්තේ ර...ත්තරන් අ...යි...යේ...'

'අපි යන් නංගී... හොඳ ලමයතේ...'

මම ඇගේ දෙලිව්ම අල්ලා නැගිටුවුවෙමි. නැගිටිම පසුත් ඇය යළිත් බිම දණ මඩා ආවිට්ගේ වළට වැන්දය.

'ම... ය...ත...වා ම...ගේ රත්තරන් ආ...වි...වි...යේ...'

නංගීගේ මුහුණේ වැහි වතුර මෙන් කපුළු පිරෙන්නට විය.

'අ...තේ ආ...වි...වි ම...වත් එක්කරගෙන ගි...යේ නැ...තේ...'

ඇය තෝන්කුවාවෙන් මෙන් කියවද්දී නංගීන් මමත් ඇයව දෙපසින් වත්තන් කරගෙන වාහනය වෙත ආවෙමු. අම්මාත් තාත්තාත් පොඩි මාමාත් වාහනය තුළ සිට අප සිදෙනා දෙය බලාගෙනම උන්නෝය.

දන් මේ ජීවිතය තනිකර දමා මට යා නොහැක. මම අම්මාත් තාත්තාත් දෙය බලා දැස් වලින් එය කීවෙමි.

ආවිට්ගේ හත් දවසේ දනයෙන් පසු වන්දනා පුංචි ගෙදර තනිවිය. අවමගුලට ආ අම්මාත් තාත්තාත් නංගීන් අද උදේ කොළඹ ගියෝය. බණ්ඩාරවෙලම පාරවට ගියාක් වැනි පාර නැගීමක් මට දෙනුණි.

අදින් පසු වන්දනා මේ කුඩා නිවසේ තනිවම ජීවත් වන්නේ කෙසේද... මට නිවු විශාලම ප්‍රශ්නය එයයි. පැත්තකින් මහා දුප්පත්කමය. තවත් පැත්තකින් ජීවිතේ කාත් කවරුත් තැනි දුක්කර. පියල්ලටම වඩා ගැහැණුකමේ අසරණකමය.

රාත්‍රිය පුරාම මටද නින්දක් නොවීය.

පුරුද්දකට මෙන් වන්දනා පැමිණ කුස්සියේ සේ හඳුන්වනට පටන් ගෙන උන්නාය. මම කාමරයට වී බොහෝ වෙලා උන්නෙමි. ඇත්තටම කිවහොත් මේ උදෑසනේ ඇගේ දුක්බර මුහුණ බලන්නට මට දුකය.

'සං..දේ..යේ.. අ..යි..යේ...'

බිත්තිය පැත්තට හැරී මා ඇදට වී කල්පනා කරමින් සිටිද්දී වන්දනා දෙර අසලට ආවාය. මම හැරී බැලුවෙමි. සුවිතිය පරඩැලක් වූ ගානක. පසුගිය සතියේම ඇය කිසිවක් කැවී නැත. කන්නට පුළුවන් කමක්ද නැත. ජීවිතය සත්කක වූ සියල්ල අහිමි වූ කල බඩට පමණක් යමක් දමා ගත නොහැක.

'සේ කාමරේට ගේන්නද...'

පහත් හඬින් ඇය ඇසුවාය.

'යන්... මං එන්නමි...'

තවත් මොහොතක් මා දෙස බලා සිට ඇය කුස්සියට ගියාය. මම කමිසයක් වතට දමාගෙන ඇය පිටුපස ගියෙමි.

'ජයදේව අත්කල්ව නැගිටිවන්නෙයා නේද... මහත්සියට තිදි ඇති...'

'මව්... පස්සේ ඇහැරවමු...'

එළකිරි විදුරුව මා අතට දී සුවිතිය උළුවස්සට බරවී ඇත කළ දෙස බලාගත්තාය.

'අද ඉඳලා වත් කන්න බොන්න...'

'මං පස්සේ බොන්නමි...'

'බැහැ... දත්මම කිරි එකක් හදගන්න...'

සුවිතිය මගේ අණට කීකරුව ඇයවද එළකිරි විදුරුවත්

හදගත්තාය. ඒ දැස් වල බලා ඉදිද්දී කපුළු පිරෙමින් තිබුණි.

'මං දන්නවා හිතේ තියෙන දුක... ඒත් නොකා නොබී ඉන්නෙයා...'

'මං... මං...'

ඇයට ඇහුණි.

'උත්තර නොයන්න ප්‍රශ්න ගොඩක් තියෙනවා කියලා මං දන්නවා... ඉස්සෙල්ලා හිත විකක් හදගන්න... පස්සේ ප්‍රශ්න ගැන කතා කරමු...'

'ම...ට හ..රි පා..එයි සං..දේ..යේ අ..යි..යේ...'

'කවදහරි ඒ පාරට දරාගන්න වෙනවනේ ළමයෝ... අපේ අම්මලා තාත්තලා පවා අපිව දලා දවසක යනවා... ඒ දුක කවදහරි විදින්න වෙනවා...'

'උත්සාහ කරන්නේත් හිත හදගන්න තමා...'

'එක දෙයක් විතරක් කියන්නද...'

සුවිතිය තෙත් ඔසවා මා දෙස බැලුවාය.

'මි...'

'කාත් කවිරුත් නැති උනා කියලා හිතන්නෙයා... ඔයා එම්මර අවාසනාවත්ත නැ...'

මම ඒ තරම් බරපතල දෙයක් කීවේ ඇයිදැයි මම නොදනිමි. යථාර්ථය තම මේ මොහොතේ ඇගේ ජීවිතයට කාත් කවිරුවත් නැති බවය. මේ ජීවිත කාලය පුරාවටම ඇය අත්ත අසරණ වූ බවය. එහෙව් හිතකට මා බලාපොරොත්තුවක් දුන්නේ හිතාබලාද...

'මොනවද ඔයා කියන්න කට හදන්නේ...'

'ම..ට ගෙ..ද..ර ඉන්න හිතෙන්නැ... වෙලාවකට හිතෙනවා
ගාමන්ටි එකක රැස්වත් හරි හොයාගෙන කොළඹ යන්න...'

මගේ හිත ඇවිලී ගියේ තොදනීමයි.

'මයාගේ ජීවිතේ මයාට එහෙම කීරණ ගන්න දෙන්න
බැහැ...'

එසේ කියන්නට මා ඇගේ කවුද...

'ම..ට..ත් මො..ක..ත් හරි ජීවිතයක් කියෙන්න මි..න
අ..යි..යේ...'

'ම.. දන්නවා...'

'මේ හැම දේකින්ම ඇත්වෙලා ඉන්න මට ඕන...'

'හැ..ම දේ..කි..ත්..ම...'

ඒ ප්‍රශ්නයට ඇගේ හෙත් බිමට බරවිය.

'හැම දේකින්ම එහෙම ඇත් වෙන්න පුළුවන්ද...'

උත්තර නැත. මම ඇය ළඟටම ගියෙමි.

'කියනවා... පුළුවන්ද හැම දේකින්ම ඇත්වෙලා ඉන්න...'

'බැහැයි' කියන්නට මෙන් වන්දනා හිය වැනුවාය.

'කරන්න බැරි දේවල් කියන්නෙහො... හැම දේකටම උත්තර
ලැබෙයි... තේරුණාද...'

'ඒ..ත්...'

'ප්‍රශ්න එසා... අපි මොනවද උදේට කන්නේ...'

'මොනවද හදලා ඕන...'

'අද ඉඳලා මයක් කන්න ඕන...'

'ක..ත්..න..මි...'

'එහෙනම් ඉඳි ආප්ප කවුද...'

ඇගේ මුහුණේ දවස් ගාණකින් පසු කුරු හසරැල්ලක්
වැටුණි. ඒ ඇයදැයි මම ඇත්තටම තොදනිමි.

'එතේ උයන්නෙහො... මේ කුස්සියේ උයන්න...'

වන්දනාව මේ ගෙදර තවත්වා ගත හැකිද... කොහොමත්
ආයට අද රාත්‍රියට තනිවම ඒ ගෙදර නිදාගන්නට දිය නොහැක.
එහෙත් ප්‍රශ්නය වූයේ පිරිමි දෙදෙනෙකු පමණක් ඉන්නා
ගෙදරක යුවතියක්ව තවත්වා ගනිද්දී ඇතිවන ප්‍රශ්නය.

මට මා විශ්වාසය. මම මගේ තාගියේ තීර්මලත්වය
රකින තරමටම වන්දනාගේ පවිත්‍රත්වය වෙනුවෙන්ද පෙනී
සිටිමි. සමහර විට අසරණ යුවතිය සතුට මේ වෙද්දී සිබෙන
එකම වත්කම ඇගේ ජීවිතයේ තීර්මලත්වය පමණි.

වන්දනා රතු කැකුළු ඉඳිආප්ප පිටි බෝල් එකකට දමා
අනන්තට ගත්තාය. මම කුස්සියේ උළුවස්සට බරවී ඇගේ
තනියට උන්නෙමි. දෙවිය සමහර විට මේ අසරණයට පත්
අසරණ කළේ ඇගේ ජීවිතය සම්බන්ධයෙන් බරපතල
කීරණයක් දෙන්නට විය හැක.

එය කොළඹ ජාතික රෝහලේදී ආවිච්චි මිය ගිය
මොහොතේ සිට මගේ හිතට වදදෙන දෙයක් විය. එය වදයකට
වඩා හදවතට ආදරණීය බරක් වූ දෙයක් විය. එනම් මේ
මොහොතේ සිට මේ යුවතියගේ ජීවිතයේ එකම බාරකාරයා
මා බව මට දිගින් දිගටම සිහිමිය.

තවමත් විසි එක් හැවිරිදි වියේ සිටින මට ගැහැණු
දරුවෙකුගේ ජීවිතය බාර ගත හැකිද... දෙමව්පියන්ගේ
යෙවනේ වැඩෙන කිසිදු දවසක ආදරය කිරීම පසුවට බරක්
වෙන දෙයක් නොවේ.

එහෙත් මේ ලෝකෙ තමන්ගේ කියන්නට කාත් කවිරුවක්
නැති යුවතියකට ආදරය කිරීම ඊට වඩා වගකීමකි.

වන්දනාගේ ජීවිතය අද තිබෙන ප්‍රශ්න සියල්ලටම විසඳුම ආදරය නොවේ. විවාහයය. ආදරය කිරීමෙන් පමණක් මේ අසරණයගේ ජීවිත ප්‍රශ්න වලට විසඳුම් නොලැබේ. ඇයට ආදරය කරන කෙනෙක් ඇගේ මුළු ජීවිතයම බාරගෙන ආදරය කළ යුතුය.

මට හිතෙන්නේ එහෙමය. එහෙත් තවමත් ජීවිතයට හරි හැටි අඩිය නියාවත් නැති සංදේශව විවාහයක් ගැන සිතිය හැකිද... මගේ දෙමව්පියන් තම ලොකු පුතාගේ විවාහය ගැන සිතා සිටින්නේ කෙසේද...

අම්මාත් තාත්තාත් වන්දනාට අනුකම්පා කරන බව සැබෑය. ඒ අනුකම්පාව අසරණ දුප්පත් කෙල්ලෙක්ට කරන අනුකම්පාව විය හැක. ඒ දුප්පත් කෙල්ලට ලේලි කරගන්නට අම්මාත් තාත්තාත් කැමති වෙයිද...

මේ සියළු ප්‍රශ්න වලට විසඳුම් ලබාගත යුතුය. ඒ විසඳුම් කෙසේ හෝ වේවා මට මේ යුවතියට බණ්ඩාරවෙල තනිකර කොළඹ යා නොහැක. මා ශතීනාට ආදර කළ බව ඇත්තය. එහෙත් ඒ ඇයව බිරිඳ කර ගැනීමේ තදබල ආශාවකින් නොවේ. අතහැර යා නොහැකි ආදරයක් ශතීනා කළ විය. මා බැලූනේ ඒ ලෝබකම්මය. එහෙත් මා වන්දනා තුළින් දකින්නේ මගේ අනාගත බිරිඳවමය. මට ජීවිතය වෙනුවෙන් සටන් කළ හැක. එසේ සටන් කරන්නට අවශ්‍ය වන්නේ මටද මහමෙරක් මෙන් ආදරය කරන මට කඩන පොවන බිරිඳකි. මගේ දරුවන්ට බෙඩි බැඳගෙන හදන අම්මා කෙනෙකි.

ඒ වන්දනාමය. ඇගේ මිහිත් මට හිත ගන්නට නොහැක්කේ ඒ නිසාය.

'මොනවද සංදේශ අයියා කල්පනා කරන්නේ...'

වන්දනාගේ හඬින් මම ගැස්සී ගියෙමි. ඇය ඉඳි ආප්ප නැමිලු ටික මේසය මත තබාගෙන මා දෙසම බලා උන්නාය.

'මුණ හරි කරදර පාටයි... මිඩ්වර හිතන්න දෙයක් සංදේශ අයියාගේ ජීවිතේ නැතේ...'

යුවතිය අසරණව කීවාය. හිතන්නට දෙයක් මගේ ජීවිතේ නැති බව සැබෑය. මට හිතන්නට ඇත්තේ ඇය ගැනයි. ඇගේ ජීවිතය ගැනයි.

හිත තාත්තා කෙනෙකුගේ හිතක් බවට පෙරළි ඇය සම්බන්ධයෙන් දවෙන හිත සනසන්නට මෙන් සිතමින් සිටියේය.

'කතා කරන්නෙත් නැ...'

'නැ... එහෙම නැ... ඉඳි ආප්ප කන්න මොනද හදන්නේ...'

'පරිප්පු හෙම්පරාදුවක් හදලා ඒ-ණු ටිකක් කෙල් දන්නද...'

'බිත්තර තුනකුත් හදන්න...'

ඇයට උයන්නට දී මම පොඩි මාමාගේ කාමරයට ආවෙමි. පොඩි මාමා අවදි වී උන්නේය. අපි කතා කරන හඬ ඇසී වන්දනා පොඩි මාමාගේ තේ එක ගෙනමින් උන්නාය.

'මේ කෙල්ල ඇදිලා ගිහිත් පුතේ...'

පොඩි මාමා දුකෙන් කීවේය. වන්දනා සිතාපුතා පමණි. ඇය කොහොමත් හිටියයින් බාගයකි. වන්දනා හිස පසු පොඩි මාමා කෙළින්ම මගේ මුහුණ දෙස බැලුවේය.

'උඹේ මුණ ලොකු පුතේ ප්‍රශ්න පත්තරයක් වගේ...'

මම පොඩි මාමාගේ ඇඳෙන් ඉදගත්තෙමි.

'හිත නම් ටිකක් බරයි තමයි පොඩි මාමේ...'

'උඹට කෙල්ල ගැන දුකයි නේද...'

'තැහැයි කියන්නේ කොහොමද... ඒ වගේ තත්වයක් මට උනාතම් මටත් මාර දුකයි...'

'උඹ මොනවද හිතන්නේ කියලා මට කියපත්...'

පොඩි මාමාට මේ මොහොතේ වංක විය නොහැක. අම්මාටත් තාත්තාටත් වඩා අද මගේ හිත කියවන්නේ ඔහුය.

'ම...ට පොඩි මාමේ...'

'උඹ මොනවා හරි හිතත් ඉන්නවද...'

'මට පොඩි මාමා එක්ක කතා කරන්න ඕන...'

'උඹ හරි හොඳ කොල්ලෙක් බං... අපි රැට කතා කරමු...'

'අපි හිතන කරුණු කොහොම උනත් මේ කෙල්ලට අර ගෙදර තට්ට තනියම ඉන්න දෙන්න බෑ පොඩි මාමේ...'

'කවද බං ඒ කෙල්ලට එහේ කියන්නේ... මෙහෙ ඉන්න සක්කිලි මදවියන්ගේ හැටියට රැට ගෙදරට පැනලා කෙල්ලට කරදරයක් කරයි...'

'ඒකනේ...'

'කතා කරපත් කෙල්ලට...'

මං කුස්සියට ගොස් වන්දනාව අඩ ගහගෙන ආවෙමි. ඇය කාමරයට ආවේ අසරණ මුහුණකිනි.

'උදෙන්නම ගිහින් කෙල්ලේ ඔයාගේ ඇඳුම් ටිකක් අරගෙන මෙහෙට එන්න ඕන... අර කුස්සියත් එක්කම තියෙන කාමරේ ඔයා ගන්න... මං ඒකට ඇඳක් අද ගෙනත් දෙන්නම්... ඒ ගෙදර වහලා දන්න...'

'මි... ජයදේව අත්කල්වයි සංදේශ් අයියටයි කරදරයක් නේ...'

'ආ... අපට කරදරේ... එතකොට උඹට මොකක් හරි ඇවිත් මොනවා හරි කරලා ගියාම... එතකොට අපි පිටිවෙන්න ඕන...'

අසරණය සිතායුතය.

'උඹ මේ ගෙදර හිටියේ කෙල්ලේ... ඉස්සර ඉදන් මං ආසයි උඹ මේ ගෙදර ඉන්නවානම්... අපි කොච්චර පාරවෙන්ද ඉන්නේ... උඹ ඇවිත් මේ ගේ ඇත්තටම ගෙයක් කරපත්...'

එය කළ හැක්කේද ඇයට පමණි.

'ඇඳත් ඕන නැහැ අත්කල්... මං බිම නිදගන්නම්...'

'අපි ඇඳවල් වල නිදගනිද්දී ඔයා බිම නිදගන්න...'

මම සැර කර කීවෙමි.

'මේකිගේ පණ්ඩිත කම වැඩියි... අද ඉඳලා ඔයා මේ ගෙදර කෙනෙක්... මේ ගෙදර ඔයා කවද කියලා මං පස්සේ කියන්නම්...'

පොඩි මාමා කීවේ මා දෙසද බලාය. ගෙදරට ගෙනවා නම් ඇයට තනතුරක් තිබිය යුතුය. පොඩි මාමා කීවේ එයයි.

ඇය මේ තිවසේ කවරු විය හැකිද...

උදේ වරුවේ වන්දනා ඇගේ ඇඳුම් අස් කරගන්නට ඇයත් ආවිච්ඡත් ජීවත් වූ කුඩා තිවසට ගියාය. ඇයව තනියම ඒ පාර නිවසට යවන්නට මට දුක සිතූණි. මා ඇගේ පස්සේ ගියේ ඒ නිසාය.

'අපිට හරියට ප්‍රශ්න තිබුණා... අඟහිතකම් තිබ්බා... ඒත් ආවිච්ඡි මමයි මේ පුංචි ගෙදර සැකසිල්ලේ ජීවත් උනා සංදේශ් අයියෝ...'

පාර නිවස පුරා නෙත් අරමින් යුවතිය කීවාය. ඇය

කියන්නේ බොරුවක් නොවේ. බණ්ඩාරවෙලට ආ මුල්ම දවසේ මට හමුවූ වන්දනාව මට මතකය. එදා උන්නේ අදට වඩා සතුටින් උන් පුත්තර දිවියකි.

'සමහර දවස් වලට අපට උසන්න සල්ලි නෑ... එහෙම දවස් වලට ආවිවිසි මායි හාල් හුණ්ඩුවක් ලීපේ තියාගෙන සාරණ නිකං පුණු විතරක් දලා කම්බලා බත් එක්ක කාලා තියෙනවා...'

ඇගේ දෑසට කපුළු පිරුණි.

'ඒ... අ..සියේ ඒ බත් ඩංග උනත් හරි රහසි...'

මේ මිහිපිට මේ තරම් දුක් විඳින මිනිසුන් සිටිය හැකිදැයි කෙනෙකුට පුදුම විය හැක. එහෙත් ජීවන සත්‍ය එයයි.

'දත් ඇදුම් ව්‍යා ගන්න... අපි පස්සේ දවසක ඇවිත් මේවා අස් කරමු...'

'මට ඇදුම් කියලා මහ ගොඩක් නෑ...'

ඇය ඇදුම් දමාගෙන උන්නේ කුඩා කබඩි එකකය. එහි වූයේ ඇත්තටම ඇදුම් කිහිපයක් පමණි.

'මයා ගන්නකෝ...'

මා ඉදිරිපිට ඒ පුස්තක ඇදුම් අඳින්නට අසරණ කෙල්ලට ලැජ්ජාවැයි සිතා මම සාලයට ආවිමි.

මොහොතකින් ඇයගේ තුළු ඉකිට්ටුම් හට්ටි. මම කුඩා කාමර තුල්ලට එබී බැලුවෙමි.

'ඇයි මමයෝ මේ...'

'මං... මං... කොහොමද අ..සියේ අයියලට බරක් වෙන්නේ... මීට වඩා පුංචි කාලෙදී මට තනිවෙන්න සිද්ද වෙන්න තිබිණි... එහෙම උකා නම් මට අනාථ නිවාසයකටවත්

යන්න තිබිණි...'

ලොකු වූ පසු අනාථ නිවාස වලින් වත් බාරගන්නේ නැත.

'අනාථ නිවාසයකට යන්න තරම් මයා අනාථ වෙලා නෑ...'

'මං වැඩකාරයෙක් කියලා හිතන්න සංදේශ් අ..සියේ... මට මෙහෙම සලකන්නෙපා... අනේ එතකොට පසුව පිටිවෙනවා... මං මොන හිතන කෙල්ලෙක්ද... මා..ක් ලොකු ගැණියෙක් වගේ ජයදේව අත්කල්ට අත්කල් කියනවා... අයියට අයියේ කියනවා... එහෙම කියන්න මං කවුද... මං අදිත් පස්සේ එහෙම කියන්නෑ...'

ඇගේ හදවත මේ තත්වයට පත් වීම ස්වභාවිකය. ඇය ඉන්නේ අසරණකමේ පතුලේය.

'එහෙනම් මයා මෙහෙම ඉන්න...'

'අ..තේ මට අයියට පුංචි මහත්තයා කියලා කියන්න දෙන්න...'

ඇය ඇදුම් කබඩි එක පාමුළු බිම ඉඳගෙන මට දෑත් එක්කොට කීවාය. මම ඇය පාමුළු ඉඳගෙන ඇගේ දෑතින්ම අල්ලා ගත්තෙමි.

'හැම දෙයක්ම අමතක කළත් මයා මගේ නංගියේ වයසෙම කෙල්ලෙක්... මට මයාගෙයි නංගියෙයි වෙනසක් නෑ...'

'අ..තේ ඒත් මං අ..සියේ දෙයියෙක් වංගේ...'

'මයාට පිස්සු දරුවෝ... මං මේ කොළඹ හිටපු පිස්සු කොල්ලෙක්... මං කොහොමද දෙවියෙක් වෙන්නේ...'

‘ඒ..ක මං දන්නවා...’

මගේ සුරත ඇගේ හිස මතට ගියේ ඇයිදැයි මම
නොදනිමි.

‘ඇපුම් ටික ගන්න... අපි යන්...’

යුවතිය අසරණව හිස වැනුවාය.

ඇය ඇපුම් වලට අමතරව ඒ නිවසින් ගත්තේ කව එක්
දෙයක් පමණි. ඒ ඇගේ පුංචි බුදු පැලේ බුදු රුවය.

‘අපි අද ඉඳලා එහේ බුදු පහන පත්තු කරමු...’

ඇය අභිංසකව හිස වැනුවාය. බොහෝ දුරක් ගිය පසු
පිටතට පෙළේ සිට වන්දනා හැරී බැලුවාය.

‘ජීවිතේ හැම දෙයක්ම මේ වගේ දලා යන්න වෙන්න...’

මම කීවෙමි... එහෙම කියන්නට මට ඇති සාක්ෂිය
කුමක්ද කියා මමම නොදනිමි.

‘දලා යන්නටත් දන් මගේ කියන්න කිසිම දෙයක් නෑ
සංදේශ් අයියේ...’

‘අපිට තියෙන දේවල් සමහර විට අපිවත් දන්න...’

‘ඇ..යි එහෙම කියන්නේ...’

වන්දනා පුදුමයෙන් මෙන් ඇසුවාය.

‘යන් ගෙදර...’

මා කියන්නේ මොනවාද කියා ඇත්තටම මමවත්
නොදනිමි.

29

පොඩි මාමා ඇඳක් එව්වේය. මම ඒ ඇඳ ඇයට කාමරයේ සවිකර දුන්නෙමි.

‘හිමිහිට ඇඳුම් අල්මාරියක් ගමු...’

‘අතේ මේ ඇති... මේ ඇඳුම් වුවට දගන්න මොන අල්මාරිද අයිසේ... ජයදේව අන්කල්ටත් කරදර කළා හොඳටම ඇති...’

‘අපි ජීවිතේ හැමදම කරන්නේ කාට කාට හරි කරදර කර කර ඉන්න එක තමයි වන්දනා...’

ඒ කතාවට ඇය දැස් ලොකු කර බැලුවාය.

‘අයියා කාටද කරදර කරන්නේ...’

‘ම. කවදහරි ම. බඳින කෙල්ලට හරියට කරදර කරනවා...’

මගේ කකාවට යුවතිය බොහෝ කාලයකට පසු සිනාසුනාය.

‘ප..වි..නේ...’

‘ඉන්න දෙන්නෙමි නෑ...’

‘මොනද කරන කරදර...’

ඇය මුට අතින් වසාගෙන ඇසුවාය.

‘ඒවා දත්මම කියන්න බෑ...’

තොල් පට තද කරගෙන උන් වන්දනා බිත්තියට දැන තබා එයට බරවී යැවූයේ මදෙස බැලුවාය.

‘අයියා වගේ කෙනෙක් ලැබෙනවනම් කෙල්ලෙක් ඕන කරදරයක් විදගෙන ඉඳියි...’

ඇය එසේ ස්ථිර ලෙසම කියන්නේ කෙසේද... මම නොදනිමි. ඒකේ ඇති විශේෂත්වයක් නැතැයි මම සිතාගෙන උන්නෙමි.

ඒ රාත්‍රිය සිතල වැඩි රාත්‍රියක් විය. වන්දනා රැට උයන්නට පටන් ගත්තාය.

‘ම. පොල් වන ගාලා දෙන්නද...’

මම ඇය ගැන දුක පිසී ඇසුවෙමි. ඇත්තටම කිවහොත් ඇය මේ ගෙදරට ආ පසු වැඩ කරන්නේ මෙහෙකාරියක් ලෙසිනි. මාවත් පොඩි මාවත් එසේ නොසිතුවද ඇයම ඒ තත්වයට වැටී වැඩ කරන්නට වූවාය.

‘අ..නේ ම. ගාගන්නම්... ඒක මොකක්ද...’

‘මොනවද උයන්නේ...’

‘මිටි බෝල්ස් මස් වගේ උයලා අල කරි තදලා ගොටුකොළ යම්බෝල... ඇතිද...’

ඇය මගේ මුහුණ දෙස බලා එසේ අසද්ද මට සිතාගියේ ඉබේටමය.

‘ඇයි හිනාවුනේ...’

‘නෑ නිකං...’

මට ඇත්තටම හිතුවේ අප විවාහ වී ඉන්නා බවකි. මට සිතා ගියේ ඒ සිතුවිල්ලටය. හිත පවා හිතන්නේ පුදුමාකාර ලෙසිනි.

‘පොඩි එකෝ...’

පොඩි මාවා කුස්සියට ආවේ එසේ කියාගෙනමය.

‘ආ... උඹත් දත් උයන්න උදව් වෙනවද... හොඳයි හොඳයි...’

‘උදව් වෙන්න තමයි ඇහුවේ... එපා කියන්නේ...’

‘උඹත් මහත්තයි වෙනවා වැඩි කෙල්ලේ...’

‘මේක මහත්තියක් තෙමේ ජයදේව අත්කල්...’

‘ලොකු පුතා යන් එළියට... මට උඹත් එක්ක කතා කරන්න ඕන...’

පොඩි මාවා කතා කරන්නට කතා කළ විගසම වන්දනා හිස මසවා දැස් ලොකු කර බැලුවාය.

‘උඹ කෙල්ල ඒ පැත්ත පළාකෙවත් එන්නෑ... මේක අපි දෙන්නගේ කතාවක්...’

ඇය අසරණව සිනාසුනාය.

‘අත්කල්ලට බයිටි එකට මොනා හරි ඕනද...’

පොඩි මාමා බියර් එකක් ගිනිකරණයෙන් ගනිද්දී වත්දනා ඇසුරිය.

‘එයා පුතේ... උඹ උයන දේසිත් මට කට ගැස්මක් දීපත්...’

‘මිටි බෝල්ස් එක ඉඳුනු ගමන් මම ගෙනත් දෙන්නම්...’

මම පොඩි මාමා පසුපස නිහඩව ගියෙමි. අපි මිදුලේ බංකුව උඩ වාඩි වුනෙමු. සිතල තද වුවද මා ඇඳ උන් ස්ටීටරයට සිතල දහනේ අඩුවෙනි. පොඩි මාමා බියර් බෝතලය කඩා විදුරුවට දමාගත්තේ කල්පනා කරමිනි. මම ඔහුගේ මුව දෙසම බලා උන්නෙමි.

‘කෙල්ල දත් විකක් හෝමල් වෙලා තේද ඉන්නේ...’

‘ඒ වුනට හිනිත් හරියට දුක් විදිනවා... එයාට බයයි...’

‘ඇයි...’

‘ඒ කෙල්ලක් ඒකිගේ අනාගතේ ගැන හිතනවා ඇති පොඩි මාමේ... තනිකර අතරමං වෙලා වගේනේ...’

‘මි... කෙල්ල විකරක් නෙමේ මට සේන විදිනට අතරමං වෙලා ඉන්නේ...’

මම සිතාගුනෙමි.

‘උඹත් පුස්තෙන් අතරමං වෙලා තේද...’

‘මව...’

මම අවංකව කතා කළෙමි. මෙවැනි ගැඹුරු ප්‍රශ්නයකදී හදවතට එකඟව කතා කළ යුතුය. හදවතට නිදහසක් ලැබෙන්නේ එවිටය.

‘අපි පුතේ කෙළින්ම ප්‍රශ්නයට බිහිවු... එකකොට කතා

කරන්න ලේසියි...’

‘මාමා කියන්න මාමේ...’

‘මාමා නෙමේ පුතේ උඹයි මට කියන්න ඕන...’

යාබැය. ප්‍රශ්නය මගේය. කතා කළ යුත්තේ මාය. මම මොහොතක් නිහඩව රැ අහස දෙස බලා උන්නෙමි. වළාකුළුත් තොර අහස පැහැදිලියි.

‘උඹ කතා කරන්නැහේ... එහෙනම් මං උඹෙන් අහන්නම්...’

උඹ මේ කෙල්ලට ආදරෙයි... එහෙනම් තේද...’

පොඩි මාමා භාවයේ පසුවටම ඇත්තේය. මම සිම බලාගෙන හිස වැනුවෙමි.

‘ඔළුව වතලා බෑ කොල්ලේ... මට විවත වලිත්ම කියපත්...’

‘මං මේ කෙල්ලට හරි ආදරෙයි පොඩි මාමේ...’

‘එව්වරද...’

‘නෑ...’

‘එහෙනම්...’

‘ඒකව මගේ ගැහැ කරගන්න මට ඕනේ...’

මගේ ශබ්ද කෝෂයේ ඇති සරලම පහසුම අව්‍යාජම විවත විකෙන් මම කීවෙමි. ඒ මගේ හදවත් එකම නිමල වූ නිර්මල ප්‍රාර්ථනාවය.

‘උඹ හරි හොඳයි... උඹ අවංකයි... මං උඹට ආදරෙක් ඒකයි... උඹත් හරියට මං වගේ... කමත්ගේ පසුවට බොරු කරන්නේ නෑ...’

‘මට බෑ පොඩි මාමේ මේ කෙල්ල හේත් අඩියක් වත්

කෙල්ලෙන්ත... ඒකිව් මට ඕනෙමයි...

'උඹ මග තීරණේ ගත්තේ ගොඩාක් හිතලද...'

'ඔව් පොඩි මාමේ... මං පසුගිය මාස කීපයේම හිතුවා... ගොඩාක් හිතුවා... මට ජීවත් වෙන්න පුළුවන් මේ වගේ අභියාසා කෙල්ලෙක් එක්ක තමයි... මට ඕන නෑ කෙල්ලෙක් වියටත් කරගන්න... ඒත්...'

'උඹ ආසයි උමේ හොඳ ගෝලයෙක් වගේ උමේ ගැහි ඉන්නවනම්... තේද...'

'ඔව් පොඩි මාමේ... මට ආදරේ හිතෙන්නේ එහෙම උනාම තමයි...'

'උඹට හිතෙනවද මේ කෙල්ල ගැන උඹ දන්න ටික උඹට ඇති කියලා...'

පොඩි මාමා අමුතු ප්‍රශ්නයක් ඇසුවේය. මම මොහොතක් කල්පතා කළෙමි.

'ඒ කියන්නේ...'

'නෑ මේ කෙල්ලගේ අතියේ... දෙමව්පියන්ගේ ප්‍රශ්න...'

'මං ආදරේ කරන්නේ මේ කෙල්ලට තනිවේව්ව කෙල්ලට... අද ඒ කෙල්ල ඉන්න තත්වේ ගැන හැම දෙයක්ම මං දන්නවා... මට ඒ ඇති...'

'ආදරේ කරද්දී වගේ තෙමේ පුතේ බැන්දහම...'

'මං කවදවත් මේ කෙල්ල ගැන ගර්ල් ෆ්‍රෙන්ඩ් කෙනෙක් ගැන හිතන විදිහට හිතුවේ නෑ පොඩි මාමේ...'

'එහෙනම්...'

'මගේ ගැහි උනොත් මේ කෙල්ල... කොහොම ජීවත්

වෙයිද කියලම් තමයි මං හිතුවේ... එහෙම හිතද්දී තමයි මට හිතුවේ මේ කෙල්ල එක්ක ජීවත් වෙන්න ලේසියි කියලා...'

පොඩි මාමා මා දෙය බැලුවේ බිසව් වීදුරුව හිස් කරලීමෙන් අනතුරුවය.

'ඔව්... උඹ හරි... ජීවත් වෙන්න තෝරගන්න ඕන දවස් ගානේ ඇත්තේ පරණ වෙන්නේ නැති අපහසුතාවයක් නැති ආයුමක්...'

'මහල් ගෙවල් වලට ඇදත් යන ආයුම් වගේ ගැහුණු ජීවිතේට වැඩක් නැතේ මාමේ... ඒ වගේ ඇයුම් පිටට හොඳයි... ලස්සනයි... ඒත් ගෙදරට පහසුවෙන් ඇදත් ඉන්න බෑ... දඩය දුනවා... හිරයි... හරිම අපහසුයි...'

ඔහු මගේ උරහිසට තට්ටු කළේය.

'උඹලා අපිට වඩා දියුණුයි... උඹට මග අද කියෙන ජීවන අවබෝධය මට උමේ වයසෙදි සිහිවේ නෑ පුතේ...'

'කෙල්ල එනවා...'

වත්දනා මිදුලට පැමිණ දෙරකඩට වී අපි එන්න කියන තුරු බලා උන්නාය.

'වරෙන් කෙල්ලේ...'

ඇය ආවේ ඉන් පසුවය. රූට කන්නට ඉසු මීට බෝල්ස් එකෙන් කැබලි කිහිපයක් ඇය පිරිසියකට දමා ගෙනවිත් බාකුව උඩ තැබුවාය.

'උයල ඉවරද පුතේ...'

'තව ගොටුකොළ සම්බෝලේ තියෙනවා අත්කල්...'

'හරි පුතේ ගිහින් හදන්න... උයලා ඉවර වෙලා මගත්

මුණ කට හොදගෙන අප්පත් ඇසුමක් එහෙම දලා විකක් ලස්සනට ඉත්තා...

පොඩි මාමා කරුණාවෙන් කීවේය. ඇය හිස වනා ගියාය.

'ම. උඹට හරි ගරු කරනවා... උඹ මේ කෙල්ල එක්ක කවදවත් යාළු උනේ නෑ... උඹට දුකයි ඒකිව යාළු වෙලා අත් අරින්න උනොත්... උඹ මේකිව බේරින්න පුළුවන් කියලා හරියටම දනගෙනම තමයි යාළුවෙන්නේ... නේද... ඒක ගොඩාක් හොද මනුස්සකමක්... කෙල්ලෙක්ගේ ජීවිතයක් කියන්නේ ලොකු දෙයක්...'

එය කියා පොඩි මාමා සැහෙන වේලාවක් කල්පනා කළේය.

'දත් පුනේ මට කරන්න මොකක්ද කියෙන්නේ...'

මෙනත විශාලම කාර්යභාරය ඇත්තේ පොඩි මාමාටය. අම්මා තාත්තා මට සිහිවිය, ඔවුන් මා ගැන කෙසේ සිතාගෙන සිටිනවාද...

තාත්තා ගහිතාගේ ප්‍රශ්නයේදී ඔහුගේ බරපතල විරෝධය ඊට පළ කළේය. තාත්තාත් අම්මාත් නංගිත් ගහිතාවා හොඳ කෙල්ලෙකු ලෙස පිළිගත්තේය. ඒ පිළිබඳව ඔවුන්ට ප්‍රශ්න කිහිපයක් නැත. එහෙත් ඒ අභියාසා මුස්ලිම් යුවතියට තමන්ගේ ලේලිය කරගන්නට තාත්තාත් අම්මාත් කැමති වූයේ නැත.

මා බණ්ඩාරවෙලට ආවේ ඒ ප්‍රශ්නයේ ගිනි දළ පිටිනි.

'උඹට බයද අර මුස්ලිම් කෙල්ලගේ ප්‍රශ්නෙදී වගේම මේ ප්‍රශ්නෙදීත් තාත්තායි අම්මයි විරුද්ධ වෙයි කියලා...'

'තාත්තායි අම්මයි ම. ගැන කොයි විදිහකට හිතාගෙන ඉන්නවාද කියලා මට හේරෙන්නේ නෑ පොඩි මාමේ...'

'උඹ හිතනවාද තාත්තා උඹට විකක් දැවැද්දක් ලැබෙන හයිය අත්කින් කෙල්ලෙක්ව බලනවා කියලා...'

'තාත්තා එහෙම බලනවා නම් වැරදියි...'

'ඇයි...'

'අපිත් මහ ලොකු දේවල් තියෙන මිනිස්සුද පොඩි මාමේ... මාමක් උදව් කරලා බැකු ලෝන් එකකුත් ගැහුවට පස්සෙයි අපිට ඔය කුරුළු කැල්ලේ ගේ වත් හදගන්න පුළුවන් උනේ... කවම ඒකට ණය ගෙවනවා... අපි මෙහෙම හිතමු පොඩි මාමේ...'

'කොහොමද...'

'දත් අපේ නංගි ඉන්නවා... ඒකිගේ පොතේ දලා සිබ්බ සල්ලිත් ගේ හදදේ ගන්නා... දත් නංගිගේ පොතේ සල්ලි නෑ... මහ ලොකු කණකරක් ඒකිට තැනේ...'

'ඉතින්...'

'අපේ නංගිව දෙද්දී ඒ කොල්ලක් මේවා බැලුවොත්... තාත්තවයි අම්මවයි හිරවෙනවා නේද...'

පොඩි මාමා කල්පනා කළේය.

'නංගිව එව්වර බොල්ලු කරලා ම. පිටට දෙන්නෑ පොඩි මාමේ... ඔය ඉන්න ගේත් නංගිව දෙන්න කියලා තමයි ම. අම්මටයි තාත්තටයි කියලා කියෙන්නේ... මාත් හම්බ කරලා කියක් හරි ඒකිගේ පොතේ දනවා...'

'අපි මේ ප්‍රශ්නේ ගැන කතා කරමු... උඹට මෙහෙම හිතන්න බැරිද... මේ කෙල්ල ඉන්නටම අභියාසා... ලස්සනයි... උඹ කියනවා වගේ ගෙදරකට හරි සිරියාවයි... මිනිහෙක්ව

මෙහෙම ගැනියෙක් තමා ඕන... කවදහරි උමේ අම්මටයි
තාත්තටයි උනත් ආදරෙන් සලකගෙන ඉදියි... දරුවෝ ලැබිවිට
කාලෙක උන්වත් බවේ බැදගෙන හදයි...

පොඩි මාමා වන්දනා ගැන කියන ආකාරයට මගේ
හිතේ ඇය ගැන ඇති ලෝබ්බම නවත් දරලයි. මේ සියල්ලටම
ඇගේ හදවතේ මා ගැන ඇති ආදරය හක්කිය එකතු කළ
විට කොතරම් සුන්දරද...

'ඉතින් උම මේ කෙල්ලට බඳින්න ඕනෙයි කිව්වහම
අම්මයි තාත්තයි ඒවත් හිතයි...'

'හිතත් නැත්නම් පොඩි මාමේ...'

'හිතත් නැත්නම් මං හිතවන්නම් බං... වෙන මොනවා
කරන්නද...'

පොඩි මාමා කීවේ සැහැල්ලුවෙන් සිතායෙමිනි. ඔහු
කොහොමත් අභියෝග බාර ගන්නේ සිතායෙමිනි.

'මේ කෙල්ලගේ දුප්පත් කමයි කාත් කවරුත් නැති
කමයි ඇරෙන්න වෙන තුළුපුළුකමක් නෑ පොඩි මාමේ... ඒ
තුළුපුළුකම් දෙකම බැන්දට පස්සේ අවශ්‍ය නැති. පුළුපුළුකම්
දෙකක්...'

'ඒ කිව්වේ...'

'කෙල්ල දුප්පත් උනත් පොහොසත් උනත් මට ආදරේ
නම් බැන්දට පස්සේ මගේ තත්වය අනුව කමයි ජීවත් වෙන්න
මින...'

'ඔව්...'

'කෙල්ලට කාත් කවරුත් හිටියත් නැතත් ඒකි බැන්දට
පස්සේ ජීවත්වෙන්න මින මාත් එක්ක... කාත් කවරුත් ඉන්න
ඉතින් පස්සේ ආරම්භ

එකවත් නැති එකවත් පවුල් ජීවිතේට වැදගත් නෑ... මේක
දෙන්නෙත් යන ගමනක්... තඩයක් ඕනේ නෑ...

පොඩි මාමා හිස වැනුවේ මගේ කතාව අනුමත කරමිනි.

'ඔව් පුතේ... උමලා දෙන්නට හොඳ ලස්සන තැමලි
ලයිඊ එකක් හදගන්න පුළුවන්... මටත් ආස උමලා එහෙම
ජීවත් වෙනවා දකින්න තමයි... කවදහරි කාලෙක මටත්
ආසයි උම ළඟ වැටිලා ඉන්න...'

පොඩි මාමා වියසට ගොස් තැන. එහෙත් ඔහුට බැරි
කලාසකදී ඔහුට ආදරයෙන් බලා ගත යුතුය. කාටත් වඩා
එය මගේ යුතුකමකි.

'පොඩි මාමා ළඟ මං හැමදම ඉන්නවා...'

'උමයි පොඩි දුවයි කවදවත් උමලගේ අනාගතේ ගැන
බයවෙන්නෙපා... මගේ දේවලුත් උමලා දෙන්නට කමා... මොකද
මට දරුවෝ ඉන්නවා කියලද...'

'එහෙම හිතන්නෙපා පොඩි මාමේ... මම පොඩි මාමට
තාත්තට වගේ ආදරෙයි...'

එය කියද්දී මගේ දෑස් ද තෙත් විය.

'මං දන්නවා පොඩි එකෝ... දත් කියපත් මං කවදද
තාත්තගෙනුයි අම්මගෙනුයි මේක අහන්න මින...'

හෙවම වුවද කම් නැත. මේ ආදරය මෙහෙම පසුවේ
තබාගෙන දුක් විඳිම පහසු නැත.

'පුළුවන් ඉක්මනට පොඩි මාමේ...'

'උමට ඉක්මනට බඳින්නත් මිනද...'

'බැන්දේ නැතත් පොඩි මාමේ මේ කෙල්ලගේ හිතට

මොනවා හරි දන්න ඕනේ... තැත්නම් පව්... ඒකී ඉන්නේ
කොටි ගහපු ගමක තනිවෙච්ච දරුවෙක් වගේ...

'අහනවා නම් මං කොළඹ යන්න ඕන... එතකොට
උඹලා දෙන්නා මේ ගෙදර තනියම... මට එතෙම දලා යන්න
බයක් නෑ... ඒත් අම්මයි තාත්තයි එතකොට මං ගැන වැරදියට
හිතනවා...'

'මං දන්නවා පොඩ් මාමේ...'

'කෙල්ලව දලා උඹටයි මටයි යන්න විදිහකුත් නෑ...
කෙල්ල තනියම...'

'අම්මටයි තාත්තටයි තංගිටයි මෙහේ එන්න කියමු...'

අපි අවසානයට එයේ කරන්නට සිතා ගත්තෙමු.

'එතෙතම මේ ඉරිදව කෑමකුත් ලෑස්ති කරලා එන්න
කියමු...'

මම සැහෙන වෙලාවක් අහස දෙස බලාගෙන උන්නෙමි.

'ලොකු පුතේ...'

'පොඩ් මාමේ...'

'උඹට බයද...'

'ටිකක් විතර... තාත්තයි අම්මයි ඒ කයාදේ කරන්නෙපා
කිව්වොත් මේ කෙල්ල පව්...'

'උඹ බයවෙන්නෙපා... මං උඹට කොහෙම හරි කැමැත්ත
අරන් දෙනවා... මං උඹට සහිතක වෙනවා...'

'මං කියන්නෑ අර කෙල්ලට විතරක් අනුකම්පා කරලා
මේ කයාදේ කරලා දෙන්න කියලා... මේ කෙල්ල ලැබුණොත්
ඒක මගෙන් ලොකු වාසනාවක් මාමේ...'

'ඔව් පුතේ... එතෙම ලැබිච්ච ඒක වාසනාවක් කියලා
හිතෙන ගැහැනෙක් තමා ලඟට ගන්න ඕන... එතකොට තමා
ජීවිතේට සැනසීමක් එන්නේ...'

පොඩ් මාමා මගේ හිස මත අත තබා කොණ්ඩය අඩුල්
කරමින් කීවේය.

30

දැන් වෙලාව රාත්‍රී එකොළහටත් ආසන්නය. බණ්ඩාරවෙලට අද තද සීත දවසකි. දත් තුන් හතර වතාවක්ම මම නිදගන්නට උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් නින්ද අහලකටවත් එන්නේ නැත.

මට නිද ගන්නට නොදෙන්නේ මගේ හිතය. යාතමට ඇහැ පියවෙද්දී මගේ හිත මාව කුද්දවා මොනවා හෝ පෙන්නා මාව කිකි කවයි. තත්තාත් අම්මාත් වන්දනාට කැමති වුවහොත් මැවෙන සුන්දර ජීවිතය මට මගේ සීත මව වඩා පෙන්නයි.

මම ඇත්තම කියමි. නිදගන්නවාට වඩා මට ඒ සිතුවම් දෙස බලා සිටීම සුන්දර වැඩකි. මම වන්දනාට තරම් ශතීනාට

වත් ආදරය නොකළෙමි. ශතීනාට ආදරය කළද ඇය සමඟ විවාහ වී ගෙවන ජීවිතයක් ගැන මොහොතකුදු මට මැරී පෙනුනේ නැත.

එසේ වූ පළියට ශතීනාට පෙම් කළේ නැතැයි ඒ කුළුණු නැගීමට ගරහන්නටද මට හිත් නොදෙයි. මේ තරම් ගැඹුරින් හෘදයාගමව ආදරය කරන්නට මට ඉගැන්වූයේ ඒ අභි-සක මුස්ලිම් කෙල්ලයි.

සංදේශ් ආදරය ගැන දන උන් කෙහෙල්මලක් නැත. මගේ කාමරය ඉදිරිපිට සඳුරාලයට වී නැම රැකම මට ඒවා ඉගැන්වූයේ ඒ රාමලාන් සඳයි. අද ආදරය ගැන මට දනෙන ගැඹුරු නැගීම තනිවම දරාගන්නට තරම් මට ශක්තියක් නැත.

අපට විවාහ වූ පසුව කොහේ ජීවත් වීමට බැරිද. කුරුළු කැළේ ගෙදර වුවද කම් නැත. එහෙත් මේ සීත කඳුකරයේ පුංචි නිවහනේ අලුත් ජීවිතයක් පටන් ගන්නට මම ආශාවෙන් උන්නෙමි.

මේ සීතල... මේ මිහිදුම... දවස තිස්සේ වැටෙන මේ වැස්ස අපට තව තවත් ළං කරනු ඇත.

ආදරය හිතකට ගෙන එන්නේ කෝපි කෝප්පයක උණුසුමට වඩා ගැඹුරු උණුසුමකි. එය විද ඇති නිසාම මම එය නඳුනමි.

පොරවතය මැත් කර ස්ථිරයද දමාගෙන මම පිටතට ආවෙමි. පොඩි මාමා ඉන්නේ තද නින්දකය. මම සාලයේ දොර ඇදගෙන පඩිය උඩ වාඩිවී පැහැදිලි සඳ රැසින් ප්‍රභාවත් වූ කඳු දෙස බලා උන්නෙමි.

කඳු මත සරන ඇතැම් සුදු වළා කැටිති සඳ එළියෙන් තවත් සුන්දරව ඇත. සඳ එළියට මිදුම වැඩි වේ යැයි මම අසා ඇත්තෙමි.

කුස්සියට ගොස් කෝපි එකක් හදගන්නට මට සිතුවේ.
එහෙත් කුස්සියේ මා සද්ද කළහොත් වන්දනා ඇහැරේ යැයි
මට බිය සිතුවේ.

අවසානයේ පැය බොහෝකට පමණ පසු මම සෙමෙන්
අධි තබා කුස්සියට ගියෙමි. අහිතක් තරකක් කීවත් නැතද
ඇගේ කාමරය පසු කර යද්දී දොර රෙද්ද මැත් කර ඇය
නිදන අසුරු නොබලා යන්නට කරමි මම තෘෂ්ණාවත් ප්‍රතිත
කළ කවුළෙකු නොවුනෙමි.

කාමරයේ වූයේ සාලයේ සිට ආ තුනී ආලෝකය පමණි.
මම මොහොතක් බිත්තිය පැත්තට හැරී ඇය නිදන අසුරු
බලා උන්නෙමි. සෙමෙන් ගොස් ඒ ඇදමත ඉඳගෙන ඇය
යමහ කතා කර කර ඉන්නට ඇත්නම් යැයි මට සිතුවේ.

එහෙත් මේ වැනි රැක යුවතියකගේ කාමරයකට ගොස්
එසේ කතා කර කර ඉන්නේ ඇයි... අහිතක් තරකක් හිතේ
නැතද ඒ සිදුවීම ඒ තරම් හොඳ නැත.

මම තවත් මොහොතක් ඇය දෙස බලා ඉඳ දොර රෙද්ද
පහළට දමා කුස්සියට යන්නට හැරුනෙමි.

‘ස...දේ...අ...යි...යේ...’

වන්දනාගේ හඬත් මම ගැස්සී උත් කැනමි නැවතුවෙමි.
රාත්‍රී නිහඩ පරිසරය මැදින් ඇගේ හඬ ඇසුනේ හියක්
බඳුවා.

දොර රෙද්ද මැත් කර මා ඇය දෙස බලා සිටිනවා ඇය
දකින්නට ඇත. මට දඹුලේ ලැජ්ජාවකි. ගැණු ළමයින් නිදනා
දෙස එසේ හොරෙන් රැව පැමිණ බලන්නේ තරක අදහසක්
ඇතිවය.

‘නිදි තැන්ද මයා...’

මම අපරණව ඇසුවෙමි. යුවතිය රැ ඇසුම පිටින්ම

උවචස්ස ළඟට පැමිණ සිතායුතය.

‘මාත් අහන්නේ ඒක තමයි... අයියන් නිදි තැනේ...’

සැබෑය. ඇය නම් උන්නේ තිදගෙන පොරවාගෙන ඇස්
පියාගෙනය. මා ඉන්නේ ගැණු ළමයින්ගේ කාමර වලට
නොරෙන් එබී එබී බලමිනි.

‘නිදි මතක් නැ... කෝපි එකක් හදගන්න කියලා ආවේ...’

ඇය යමක් අසන්නට ගියාය.

‘මට කතා කළා නම් හඳලා දෙනවනේ...’

‘පටිනේ...’

ඒ දැස් දිලියෙයි.

‘ඇයි පටි...’

‘පොරවගෙන තිදගෙනගේ හිටියේ...’

‘එහෙම ඉන්නව දක්කම දුක හිතෙනවද...’

ගැණු ළමයි අහන්නේ පුදුමාකාර දේවල්ය.

‘දුක හිතෙන් නැ...’

‘එහෙනම්...’

මට කියවෙන්නට ගියේ කුණු හරුපයකි. මම සිතායි
දෙකොල් පට කඳ කර ගත්තෙමි.

‘බය උතාද මං කාමරේට එබෙනකොට...’

‘කඩුද... මම...’

‘ඔව්... රැ එනකොට... වෙත... මො...ක...ක...ට හ...රි...’

ඇය කොල් පට කඳ කරගෙන සායුවම මගේ දැස් දෙස
බලාගෙන නැතැයි කියන්නට මෙන් හිස වැනුවාය.

‘අයියා එහෙම කෙටෙක් නෙමේ... ඒක දන්නේ අ...ද

නෙමේ... ගොඩාත් දවසකට කළින්...

මට සැනසීමක් දුනුණි. සංවර කරගත් ඉදිරත් පාලනය කරගත් ආශාවත් තැත්පත් කරගත් සිතුවිලි ජීවිතයට කොතරම් ආලෝකයක්ද...

‘කිරි කෝපි තේද මින...’

මම හිස වැනුවෙමි. යුවතිය පැමිණ කේතලය තබා කෝපි හදන්නට පටන් ගත්තාය. මම පැත්ට්ටියට හේත්තු වී බලා උන්නෙමි.

ඉරිදු අම්මාත් කාත්තාත් එන බව දන්මම ඇයට කියන්නට මට සිතූණි. ඒ එන්නේ කුමක් ගැන අහන්නදැයි ඇයට කියන්නට සිතූණි. එහෙත් දන්මම මේ පසුවට ඒ බර නොදැමිය යුතුය. හදිස්සියේ මගේ අම්මාත් කාත්තාත් මේ කසාදයට කැමති නොවුනහොත්.

‘ඇයි සංදේශ් අයියේ නින්ද යත් තැත්තේ...’

කඩා වැටුණු කොණ්ඩය එක මටක් ලෙස අල්ලා දෙකුත් වරක් අඟරා කොණ්ඩ ගුලියක් හදමින් ඇය ඇසුවාය. එවිට ඇගේ මුහුණට එන්නේ මහ ගැණියෙකුගේ පෙනුමය.

‘හිත හරි බරයි...’

‘අයියගේ හිතේ මොන බරක්ද... බර වෙන්න මින අපේ හිත්තේ...’

‘ඒකට මියත් තිදි තැත්තේ...’

‘කොහොමත් ඒ එක විතර වෙතකල් මට නින්ද යන්න... මට අදත් හිතූණ සංදේශ් අයියගේ කාමරේට ඇවිත් අර මේසය උඩ නියෙන තවල් එකක් ගන්න... අයියා ඇහැරෙයි කියලා නිකං හිටියා...’

‘එන්නතේ සිබ්බේ...’

ඇය යමක් කියන්නට ගොස් ගිලගත්තාය.

‘සෙනසුරාද විතර ගෙදරට බඩු විකක් හේන්න වෙයි නේද අයියේ...’

‘ඇ...යි...’

‘අයියගේ අම්මයි කාත්තයි තංගියි එනවනේ... හොඳට උයලා කන්න දෙන්න එපැයි... මස් මාර් විකක් එහෙම හේන්න මින...’

අම්මාත් කාත්තාත් තංගිත් එන බව පොඩි මාමා ඇයට කියන්නට ඇත.

‘මං මියාට කියන්න හිටියේ...’

‘ඇයි අයියේ හදිස්සියේ එන්නේ... අයියව එක්ක යන්නද...’
වින්දනා බියෙන් මෙන් ඇසුවාය. මම සිතාසිතෙමි.

‘සමහර විට මාවත් එක්ක යයි...’

මම ඇයව බිය කරන්නට සිතා කීවෙමි. යුවතියගේ දෑස් බිමට බර විය.

‘ඇ...යි හැ...දි...ස්...යි...ගේ...’

‘දත්තැ... කතා කළොත් මං යන්නද...’

ඒ දෑස් මා ඉදිරිපිට අමු අවුළුවී තෙත් විය.

‘අයියට යන්නෙපා කියන්න මං කවුද...’

‘මං කවදවත් බණ්ඩාරවෙල දලා යන්නැ... යහොත් යන්නේ...’

මම කියන්නට ගිය දේ නොකීවෙමි. ඇගේ දෑස් විශාල විය.

‘යහොත් යන්නේ... කියන්න අයියේ...’

‘නැ මුතුන් නැ...’

‘යහොත් යන්නේ අයිසා කසාද බදින්න බලාගෙනත්...’

ඒක කියන්න තේද ගියේ...’

‘මං කාවච් බදින්නැ...’

මගේ වචන වල දෙවෙනි තේරුමිද ඇත.

‘අයිසා ගියොත් මාත් යනවා...’

‘කොතෙද...’

‘මං කිව්වේ... කටුතායක... ගාමන්ට් එකක...’

වන්දනා ගොත ගසමින් කීවාය. ඇත්තටම මා බන්දාරවෙලින් සම්මතයෙන් ඇගේ ජීවිතයට යන කල දසාව කමක්ද...

‘මං විහිච්ට කිව්වේ... අම්මලා එන්නේ නිකං නිවාඩුවට... එයාලටත් යන්න තැනක් නැතේ...’

මේ රැගේ අතරණ සුවතියගේ පපුව ගිනි තබන්නට බැරි නිසා මම කීවෙමි.

‘සෙනසුරුද එන නිසා සිකුරුද මාර් ටිකකුයි පොළොස් ගෙඩියකුයි ගෙනාව නම් මට ආශ්‍රිත කියල් හදලා එනෙම කියන්න පුළුවන්... අවිචාරුවකුත් හදලා කියන්න පුළුවන්...’

‘මගුල් ගේකට වගේ ඕන නැ...’

‘දුර ඉඳලා ආවම අල්ල පතල්ලේ කන්න දෙන්නත් බැනේ... ගෙදර බඩු මුතුන් නැ...’

‘හෙට බඩු ටිකක් ගේමු...’

ඇය තිරි කෝපි හද මගේ කෝපයට පිරෙන්නට දමමාය.

‘ඔයාට...’

‘මට වුවටත් ඇති...’

මම කුස්සියේ දෙර වසා තිරි කෝපි කෝපය අතට ගන්නට යනවාත් සමගම විදුලිය ඇණ හිටිණ.

මුළු තිව්සම තද සනාත්තකාරයක ගිලී ගියේය.

‘ලයිට් ගියානේ... මොනවාත් පේන්නැ...’

ඇය උගුරෙන් මෙන් කීවාය. මම අත පත ගා කුස්සියෙන් සාලයට පිවිසෙන දෙර සොයාගන්නට මහත්සි ගත්තෙමි. මට හසු වූයේ දෙර නොව වන්දනාගේ වකය.

‘මං දෙර කියලා හිතුවේ...’

මගේ අත කිබුනේ ඇගේ උරහිස මතය. මම එනෙමම අත ලිස්සා යවා සුවතියගේ සුරතීන් අල්ලා ගත්තෙමි. වචනයක්වත් ඇගේ මුඛින් පිට නොවුණ නමුදු ඇගේ සුසුම් හඬ රැ නිසල බව මැදිත් වඩාත් උස් හඬින් ඇසුණි.

‘සං..දේ..ග් අ..යි..ගේ...’

වන්දනා ගොරොද හඬකින් කතා කළාය.

‘අපි සාලයට යන්... සාලේ හද එළිය කියෙනවා...’

සුවතිය මට කීකරුව අදුරේම දෙර සොයාගෙන මාවත් එක්කාගෙන සාලයට ආවාය. කුතියට ඇගේ මුහුණ මතු වූයේ එව්වය. කවමත් මා ඉන්නේ ඇගේ අත අල්ලාගෙන බව මට සිහිවූයේ එව්වය. මම සෙමෙන් ඒ සුරත මුදු හැරියෙමි.

‘නිදිමත නම් ගිහින් නිදිගන්න...’

දෙරකඩ අසල වාඩිවී සඳ එළිය කප්පරක් ගලා එන කඳු දෙස බලාගෙන මම කීවෙමි.

වන්දනා කතා බහත් නොමැතිව පැමිණ පඩිය උඩින් වාඩි වූයේ දැස්ද පියාගනිමිනි. ඇය ඉන්නේ දෙරේ වම්

උච්චස්සට බර විය. මොහුන් දකුණු උච්චස්සට බරවිය.

'අ...ර...'

ඇය මව පෙන්වූයේ කඳු මැදින් යන රාත්‍රී බදුලු කෝවිලියයි. ඒ දෙය බලා සිටීම සුන්දරය. කළුවර කඳු මැදින් එළිය පෙවිලි වීකක් එක පෙළට යන්නාක් බදු වූ ඒ දර්ශනය බණ්ඩාරවෙලට ආ පසු මොහු සුන්දරම දර්ශනය විය.

'අයියා බදුලු කෝවිලියේ නේද බණ්ඩාරවෙලට ආවේ...'

'මව...'

'කනියම එතකොට පාළු තැද්ද...'

'පාළිය...'

'මොහොදු කරන්නේ...'

'මර්ථ එක ඇරගෙන මහේ කඳු දිහා බලාගෙන කල්පනා කර කර ආවා...'

'මොහො ගැනද...'

'එතකොට ආවේ බණ්ඩාරවෙලට ඇවිත් පටන් ගන්න අලුත් ජීවිතේ ගැන... කොළඹ ඉඳලා බදුලු කෝවිලියේ එද්දී මව සමරසේකර කියලා සිංහල සර් කෙනෙක්ව හම්බ උනා...'

වන්දනා දිග කතාවක් අහන්නට මෙන් දෙපා මත දෑත් තබා ඒ මත තිකට තබා හරිබරි ගැසුණය.

'ඉතින්...'

'ඒ සර්වත් ගොඩක් දුක් විඳලා ජීවිතේ තේරුම් ගත්ත කෙනෙක්... මොහොදු ඉඳලා එද්දී මගේ හිත හරියට රිදිලා තිබිබි... සමහර දේවල් මතක් වෙලා ච්චිත් එකේදී මව

ඇසුණත් එක්ක...'

'අර මුස්ලිම් අක්කගේ පුත්තෙද...'

'මව... මගේ කඳු එකලා ඒ සර් මො එක්ක කතා කළා... එයාගේ කතාව මට මත්කොම කිව්වා... සර් කිව්වේ ජීවිතේ වට්ටගන්න එපා කියලා... මේ වැට්ට්ට පල්ලමම ජීවිතේ උඩට එන්න හයිකක් කරගන්න කිව්වා... මේ ඇස් වලින් ගලන කඳු එ වලින්ම ජීවිතේ දිනන්න කිව්වා... කවදහරි මෙහෙම අඩ අඩා බණ්ඩාරවෙලට ආපු මල්ලි ජීවිතේ ගොඩක් දේවල් ලබාගෙන පුංචි කාර් එකකින් කොළඹ යනවා කියලා හිතන්නත් කිව්වා... ඒ කතාව මගේ හිතට හරියට වැදුනා... ජීවිතේ දිගටම අඩ අඩා ඉන්න හිටපු මව සමරසේකර සර්ගේ වචන වුදු බණ වගේ වැදුනා... කොහොම හරි කොටුව ස්ටේෂන් එකෙන් නැගපු සංදේශ තෙමේ බණ්ඩාරවෙල ස්ටේෂන් එකෙන් බැස්සේ...'

'ප...ස්...ස්...'

දහැනකට සමවැදුනාක් මෙන් යුවතිය තොල් පට මිමිණුවාය.

'බණ්ඩාරවෙල ස්ටේෂන් එකේ ඉඳලා පොඩි මොහො එක්ක මේ ගෙදරට ආවට පස්සේ ජීවිතේ ගොඩක් දේවල් වෙනස් උනා...'

'මොහොදු...'

'ගොඩක් දේවල්... ඒවා වචන වලින් කියන්න බැ... මව ජීවිතේ ගැන ලොකු ආදරයක් ඇති උනා... ජීවත් වෙන්න ආස හිතනා... කොළඹදී අරම දුක් වීන්දේ අපරාදේ කියලත්

හිතූණා...

'ඇයි ඒ...'

'ඔණ්ඩාරවෙලදී මං ගොඩාක් ලස්සන දේවල් දක්කා...
ගොඩාක් අභි-සක දේවල් දක්කා...'

මට ඇගේ දෑස් දෙස බැලූණි. වන්දනාගේත් මගේත්
දෑස් එකට ගැටුණද ඇය දෙතෙත් ඉවතට ගත්තේ නැත.
ඔණ්ඩාරවෙලදී දුටු අභි-සකම දේ ලස්සනම දේ මේ දෑස්
යැයි මේ මුහුණ යැයි කියන්නට මට සිතූණි.

'මොනාද...'

මම සිතායුතෙමි. යුවතියගේද හොල් පට මැත් විය.

'ඒ...ක කියන්න බෑ... හිතේමි නිබ්බදෙන්...'

'කිව්වනමි අපිත් ඒ ලස්සන දේවල් දිනා බලලා හිත
හදගන්නවනේ...'

තැවත මට සිතා ගියේය.

'මයාට බෑ කවදවත් ඒක බලන්න...'

කෙනෙකුට තමන් දෙසම බලා සතුවක් විඳගත නොහැක.
ඒ සතුව එන්නේ වෙනත් කෙනෙකුටය.

'ඇයි ඒ...'

'බෑ කිව්වනේ...'

'ඒත් ඉතින් අයියා කවදහරි ඔණ්ඩාරවෙල දල යනවනේ...'

යුවතියගේ කතාවට මට දෙන්නට පිළිතුරක් නැත.

'කවදහරි අයියා බැන්ද කාලෙක...'

ඒ වික ඇය කියන්නට ගත්තේ මගේ ඇස් වලින් දෑස්
වසන් කරගෙනය.

'ඉතින්...'

'අයියයි අයියගේ තෝනයි බබාලයි ජයදේව අන්කල්ව
බලන්න එයි... බබාල එනෙම මේ වත්තේ සෙල්ලම් කරයි...'

ඒ දැසින් කදුර දත් දත් වැටෙන කරමට දෑස් බොදව
සිඳුණි.

'අයියා තෝනත් එක්ක මේ මිදුලේ ඇවිදිනකොට...
අ..ජේ පුං..ටි ගේ අයියට පෙ..නෙ..යි... සමහර විට අයියා
තෝනට කියයි මේ ගෙදර ඉස්සර කෙල්ලෙක් හිටියා අපට
කෑම එනෙම හදලා දෙන්න කියලා... දන් කොහෙද කියලවත්
දන්නෑ කියයි...'

බලාපොරොත්තු නොවූ මොහොතක යුවතියට ඉති බිඳුණි.
ඇය එහෙමම දෙරකඩින් නැගිට මුව වසාගෙන මා දෙස
බැලුවාය.

'ම..ට නිදමකයි... මං යන්නම් අ..යි..ජේ...'

මම ගල්ගැසී බලා සිටිද්දීම වන්දනා කාමරයට දුටුගෙන
ගියාය. තවමත් විදුලි බලය පැමිණ නැත. ඇය කිසි සියල්ල
මට යළිත් සිහිවිය. ඒ වික මවා ගනිද්දී කෙල්ලගේ හිතට
දුකක් ඒම සාධාරණය.

මම කවත් පැය කාලක් පමණ බලා උන්නෙමි. කර
කියා ගත හැකි දෙයක් නොමැතිව මම මොහොතක් සාලය
පුරා සක්මන් කර අඳුරේම ඇගේ කාමරය සොයා ගියෙමි.
කාමරයට ඇතුළු වී අතපත ගා ඇගේ ඇඳ යොයාගෙන මම
එහි ඉඳගත්තෙමි. කෙල්ල තවමත් ඉන්නේ අඩමිණි.

මම අඳුරේම රැ ඇඳුමින් විවර වී සිටු ඇගේ උරහිස්
තලය මත පුරන තැබුවෙමි. යුවතියගේ වතින් ආවේ තුනී
රස්තයකි. ඒ රස්තය පිරිමි ඇගකින් එන රස්තයක් නොවේ.

'ඇ..යි අ..ඩ..න්..තේ...'

මම පහත් වී ඇසුවෙමි. මේ තරම් තද අන්ධකාරයේදීත් ඇගේ කුඩා දෑස් දිලියෙනු මම දුටුවෙමි.

'මං.. අ..ඩ..න්..තැ අ..යි..යේ...'

එසේ කියමින් ඇය කළේද හැඬීමය. මගේ ඇතිලි කුඩු ඇගේ උරහිස් තලය මත මෘදුව එහාට මෙහාට ගියේය. ඒ ඇතිලි කුඩු ඇගේ මුහුණ මත වූ තෙත කඳුරු මතට ගියේ කෙසේදැයි මමවත් නොදන්නෙමි.

'ඔයා ජීවිතේ ඇඩුවා වැඩියි... තව අඩන්නෙපා...'

ඇතිලි කුඩු වලින් ඒ තෙත කම්මුල් පිසිමින් මම කීවෙමි. මා නොයිතු මොහොතක වන්දනා මගේ අත ගෙන තදින් ඇගේ දෙතොලතරට තබාගෙන දඩ්ව පිපඟත්තාය.

පුවතියට ඉඩ බිඳුණි.

'අ..තේ අ..යි..යේ...'

ඇය ඉන්නේ යමක් කියාගන්නට බැරුවය. මේ අසරණයා ඉන්නේ ඊටත් වඩා දෙයක් කියාගන්නට බැරුවය.

'මට ආදරේදැයි' අසන්නට මට සිතුවා. මේ අදුර... මේ රාත්‍රිය... මේ සීතල... මේ නිහඬ බව... මේ දනෙන අසීමිත ආදරණීය බව එවැනි දෙයක් අසන්නට පුදුම තරම් බල තරයි. එහෙත්...

'නිදාගන්න... ඕනනම් නින්ද යනකල් මං ඉන්නමි...'

පුවතියගේ මුහුණ පමණක් ඉතුරු වන ලෙස ඇගේ වතමි පොරවනයෙන් වසා මම කීවෙමි. ඇය පොරවනය පසුවෙන් පහතට දමා මා දෙස බලා කඳුරු අතවින් සිනාපුතාය.

'එක දෙයක් කරන්න දන්නාත් මං මොනාත් හිතන්නැකුව

සතියට නිදාගන්නවා...'

ගැහැණු ළමයෙක් එසේ මත රැක කියද්දී හද කිසිපොළා නොයන පිරිමි ළමයා තවද...

'මොනවද...'

'කරන්න දෙනවද කියන්න...'

'නා...'

මම ගොරුවෙකු යේ හිස වැනුවෙමි. වන්දනා පොරවනය මැත් කර ඇදෙත් බැස මා ඉදිරියට ආවාය. මට තැහිටිවුනේ ඉබේටමය. ඇය ඊටත් පසු කුඩා ගැණු ළමයෙකු මෙන් මා අසල දණ ඔබා මගේ දෙපා වැන්දය.

හදවත ඇතුළත්තයම පිවිටි ගියේ ඉබේටමය. වන්දනාගේ දෙතොල් වල වූ තෙත මගේ දෙපා මතපිටට දනෙනු මට නොදිත් දකුණි. ඒ තරම් ආදරයකින් මේ ආත්මයේ කිසිවෙකු මගේ දෙපා වැද නැත.

'බ්‍ර..ද්.. ස..රණයි...'

මගේ මුඛින් ඉබේටම කියවිණි. ඇයව දෙපා පාමුළින් තැහිටිටවා ඒ බාහු දෙකෙන් අල්ලාගෙන මම මොහොතක් ඒ දෑසට ගිලුනෙමි.

'ඇ..යි...'

මා බලා පිටිද්දී ඇය ඇසුවාය.

'නැ...'

'ඇයි කියන්නකෝ...'

'මුකුත් නැ.. නිදාගන්න...'

යන්නට ගිය මගේ අතින් ඇය අල්ලාගත්තාය.

'ම..ට මො..නා..ත් දෙ..න්..තැ...'

ඇය අසද්දී මගේ දෙතොල් මැත් වන්නට ඇත. මා සිතුවේ ඇය ඉල්ලුවේ කෙසේද...

මම යාතමට මගේ දෙතොල් ඒ නළලක මත පටලා මගේ කාමරයට ආවෙමි. ඇඳට වැටුණ විගස මම පොරවනයෙන් තදින් හිසම වසාගෙන ගුලි උනෙමි.

www.sinhalaelibrary

31

අම්මාත් තාත්තාත් නංගීත් එන්නට උන්නේ සෙනසුරාදය. ඒ නිසාම මමත් වත්දනාත් සිකුරාදා ටවුමට ගොස් දවස් දෙක තුනක් උයන්නට බඩු ගෙන ආවෙමු. වත්දනා කොතරම් හුරුබුහුටි ලෙස ජීවිතයට හැඩ ගැසී ඇත්දැයි මට අමුතුවෙන් කේරුම් ගන්නට අවශ්‍ය නොවීය. එහෙත් මාවත් රැගෙන බඩු ගන්නට යද්දී ඇය දෙසම මම උවමනාවෙන් බලා උන්නෙමි.

ඇය ළඟ බඩු ලිස්වී එකක් නැත. එහෙත් එවැන්නක් හෙ තබාගෙන ඉන්නාක් මෙන් ඇය බඩු ගනියි. හැම කෙල්ලෙකුටම මේ දක්ෂතාවය නැත. විශේෂයෙන් එවැනි දක්ෂතා පිහිටන්නේ ජීවිතයට දැඩිව ආදරය කරන පිළිවෙලක්

ඇති යුවතියකවය.

'මාගේ ලොකු පැකට් එකක් දෙන්න... තව කපු දෙසියයකුයි ග්‍රීන් පීස් සීයකුයි දුන්න... සුප් කැට කියෙනවද...'

'කියෙනවා...'

'එහෙනම් එකත් සුප් කැට හතරක් විතර දුන්න... බිස්කට් කුඩු පැකට් දෙකකුත් ඕන...'

මම සිතාසෙමින් ඇය දෙස බලා උන්නෙමි. මම සිතාසෙනු ඇය දුටුවාය.

'ඇයි හිතාවෙන්නේ...'

වන්දනා මා අසලට පැමිණ පහත් හඩින් ඇසුවාය.

'නික...'

'මටයි හිතාදුන්නේ... ඇයි කියන්න...'

'ලිස්ට් එකකුත් නැතුව ඔහොම බඩු ගත්තේ කොහොමද...'

'ලිස්ට් එකක් කියෙනවා...'

'කෝ...'

'ඒක කියෙන්නේ මගේ හිතේ...'

'මාගේ මොකටද... බවර් කියෙනවනේ...'

'බවර් ආලා පුරයිනි රයිස් ක්‍රිඩ්ල්ස් එහෙම හදන්න සංදේශ් අයියේ... ඒකට මාගේ ඕන... කපුයි ග්‍රීන් පීසුයි ගත්තේ කහබිත් එහෙම හදද්දී දුන්න...'

'සුප් කැට...'

'පුරයිනි රයිස් එහෙම හදද්දී සුප් කැට දනවා... විස්කෝතු කුඩු ගත්තේ මාර දවටලා බදින්නයි කට්ටුව බදින්නයි... හරිද...'

වන්දනා මේ සියල්ල සමහින් මට අඩංගුත්තේ ජීවිතයටයි.

'මුදලාලි මේ කැකුළු ඇරෙන්න වෙත රතු කැකුළු තැද... ඇය රතු කැකුළු හාල් මුට්ටියෙන් මිටක් ගෙන බලා ඇසුවාය.

'ඇයි ඕක හොදයි...'

'මත්... මේක බකට් හොදයි... මේකෙන් කිරිබත් රහ තැ...'

'මේක බලන්න...'

මුදලාලි ඇතුළේ තිබූ කැකුළු හාල් මුට්ටියක් විවර කර ඉන් මිටක් ඇය අතට දී ඇසුවේය.

'ඒකතේ... ඒක හොදයි... මුදලාලි ඇතුළේ හොඳ ඒවා කියත් දෙන්නැත්තේ...'

අභිසක පාටට හිටියට කෙල්ලගේ කටද ඇත.

'දුන් කලේ කවුද ළමයෝ හාල් තෝරලා ගත්තේ... කෝක තිබ්බත් අරන් යනවා... මේක කිරි බකට් හොදද...'

'මි... මේ හාල හරි කිරි රහයි...'

'එහෙනම් මාත් ඒකක් ගෙදර අරන් යන්න ඕන...'

'මේ පොඩි හාල් මැස්සන්ගෙන් දෙසිය පනහක් දෙන්න... බඩු සියල්ල ගෙන ඇය මල්ලක් අතට ගත්තාය. ගත්ත බඩු වල හැටියට මල්ල බරය.

'කෝ ඕක මට දෙන්න...'

මම මල්ල වෙත අත කබා කීවෙමි.

'මට ඒක පුරුදුයි... අයියා සල්ලි දෙන වැඩේ කරන්න...'

අප දෙදෙනා එකට සමාන්තරව මාකව් එකේ යද්දි මගේ හිතට දැනුනේ වෙනස්ම සතුටකි. එය ජීවිතය මෙසේ බෙදාදැනීම සම්බන්ධ සතුටකි.

'ජයදේව අන්කල් ඊළඹයි අලයි මාළයි ගේනවා කිව්වා... අපි මස් වක ගනිමු...'

අපි කුකුලන් දෙදෙනෙක් ගත්තෙමු.

'තව මොනවද ගන්න ඕන... මහල් ගේකට උයන්න වගේ යන්නේ...'

'ඉතින් හොඳයිනේ... අයියා තම් බදින්නේ ගෙදර නෙමෙනේ නේද... ලොකු හෝටලේක වෙඩින් එක ගනි... ආ..යි..ස් අ..ස්..පා මට මැව්ලා පේනවා...'

ඉන් පසු වික වෙලාවක් යනතුරු ඇය කතා කළේ නැත. මම ඇයට ඇඟිල්ලකින් ඇණ කතා කළෙමි.

'මොකද...'

'නෑ මොනවක් නෑ...'

ඒ ඇස් බරය.

'මොනවද තව ගන්න ඕන...'

'කිත්තර විකකුයි කොසේජස් විකකුයි තව පොඩි පොඩි ඒවා විකක්...'

'යන්ද හුඩි සිටි...'

'මං කවදවක් ඒවලින් බඩු අරන් නෑ...'

'අද යන්... මං හරි ආසයි ඒ වලින් බඩු ගන්න ප්‍රොලියක් තල්ලු කරන් ගිහින්...'

'මාත් ආසයි...'

අපි බණ්ඩාරවෙල හුඩි සිටියට ගියේ ගත් බඩු සියල්ලම වාහනයට දමීමෙන් අනතුරුවය. පොඩි මාමා බඩු ගන්නට වූත් ඊය දුන්නේය.

'ඉස්සෙල්ලා මයාට ඕන බඩු ගන්නකෝ...'

මම ප්‍රොලියක් ගෙන වත්දනාට කිවෙමි.

'ඇයි අයියටත් ගන්න බඩු කියෙනවද...'

'පණ්ඩිතයා නොවී කියපු දේ කරන්නකෝ...'

වත්දනා ගත්තේ යෝස් එකක් සොසේජස් පැතට දෙකක් එළවළු තෙල් බෝතලයක් පපඩම් පැතට දෙකක් වැනි දේවල්ය.

'අයියලගේ අම්මයි තාත්තයි නංගියි තෝසේ කන්න ආය වෙයිද...'

උච්ඡු පිටි පැතට දෙකක් අතට ගනිමින් ඇය ඇසුවාය.

'කොළඹ ශාන්ති විහාර කියලා ඉන්දියන් හෝටලයක් කියෙනවා... අපි ඒකෙන් ගෙතක් කතවා...'

'එහෙනම් එක දවසක පෝසේ හදන්නද... තෝසෙයි සාම්බාරු හොදයි වඩෙයි සම්බෙලයි...'

'දන්නවද...'

'හොඳට දන්නවා... ඉස්සර ආව්වගේ යාළුවෙක් හිටියා රාසම්මා කියලා... ගෙදර ආවම් එයා මට තෝසේ හදන්න කියලා දෙනවා... හදනකොට කියනවා...'

යමක් කියන්නට ගොස් ඇය එය ගිලහත්තය.

'ඉතින් මොනවද කියන්නේ...'

'හදිස්සියේ දෙමළ කොල්ලෙක්ව බැන්නේ ඉගෙනගෙන තියෙන එක හොඳයිද...'

‘ඇත්තටම දෙමළ කොල්ලෙක්ට බයිසිද දන්නා... හෙද...’

‘ම... කියන්න බෑ... මට ආදරේ කරන්න සිංහල කොල්ලෙක් නෑ...’

ඇය එය කියාගෙන උරුදු පිටි පැකට් දෙක ප්‍රොසියට උම්මාය. මට සිතා ගියේ ඉබේටමය.

පොඩි මාමා කාමරයට එළුනේ මම ඇදට වී දහ අතේ කල්පනා කරමින් සිටියදීය. මගේ ජීවිතයේ බරපතලම තීරණයක් අභියාසාස සිටින මට කල්පනා නොකර ඉන්නට බැරි විය. සංදේශට වූයේ පුදුමාකාර දෙයකි. මට සිදුවූයේ කුමක්දැයි තවම මට්ටන් සිතා ගත නොහැක.

‘පොඩි මාමේ...’

මම ඇදමත ඉදගනිමින් කතා කළෙමි.

‘නිකං පුතේ... මං බැලුවේ උඹ මොනාද කරන්නේ කියලා...’

‘නිකං පොඩි මාමේ හිටියේ...’

පොඩි මාමා ඇඳ මත ඉදගෙන මා දෙස බලා සිතාපුනේය.

‘මොකද කෙල්ල කියන්නේ...’

‘එහෙම මොනවක් කිව්වේ නෑ පොඩි මාමේ...’

‘උඹ මොනාත් කිව්වේ නැද්ද...’

‘මං එහෙම කියන්නේ කොහොමද පොඩි මාමේ... මොනා හරි කියලා අභියාසාස කෙල්ලගේ පසුවට බලාපොරොත්තු දීලා... පටි...’

‘මට ඒකත් ඇත්ත පමයි... ඒත් මං උඹට කොහොම හරි අම්මගෙත්‍රයි කාත්තගෙත්‍රයි කැමැත්ත අරන් දෙනවා...’

අම්මාත් කාත්තාත් වන්දනාට කැමති වෙකැයි විශ්වාසයක් මගේ හිතේදී විය. ඇය ජීවිතය පුරා අවසානාවන්ත ඉරණම රැසකට මුහුණ දුන් බව සැබෑය. එහෙත් ඇගේ මුහුණ පිත් පාටය. එවන් යුවතියක් නමින්ගේ ලේලි කරගන්නට අම්මාත් කාත්තාත් අකමැති නොවෙනු ඇත.

‘කෙල්ල දුගෙන උයනවා...’

‘පොඩි මාමා කියන්නේ මහලු ගේකට වගේ බඩු ගන්නේ...’

‘ඒකිටත් ආසා ඇති වෙච්ච දේවල් අමතක කරලා විකක් හරි සැනසීමෙන් ජීවත් වෙන්න... පටි...’

‘අපි හිටියේ තැන්නම් ඒ කෙල්ලට මොනා වෙයිද...’

මම ඇසුවෙමි. පොඩි මාමාද තලෙ රැළි කර ගත්තේය.

‘උඹල දෙන්නට බන්දලා දෙන්න පුළුවන් උනොත් ඒක මටත් ලොකු සැනසීමක්...’

‘මටත් මාර සැනසීමක් පොඩි මාමේ...’

මම අවංකව මගේ කත්ථය කීවෙමි. ඇයට තොලැබුණහොත් මා ජීවත්වන්නේ කෙසේදැයි මට්ටන් සිතා ගත නොහැක. අප තවත් කෙනෙකුට පසුවට ගන්නේ දෙවියක් ගැන ඉරණමක් ගැන වැඩිමනක් නොහිතාය. ඒන කෙනා පසුවේ පසුලඟට යයි. අවසානයට පසුවෙන් ඇත් කරන්නට වූ කල හදවත් දෙකක ගිනි ගොඩවල් දෙකකි.

‘මං කඩේට යනවා පුතේ... හෙට කඩේට යන්න වෙන්නැනේ ඔක්කොම ගණන් හිලව් වික බේරලා දුන්න මිනේ... පොඩ්ඩක් කෙල්ල ඉන්න පැත්තක් බලන්න...’

පොඩි මාමා හොකිවද මා උන්නේ කුස්සියට යන්නටය. නංගි කතා කළේ පොඩි මාමා ගිය පසුය.

'අයි...'

'කොහේ ඉඳන්ද බඩා කතා කරන්නේ...'

'මේ ලග ගෙදරකට ආවා... එහෙනම් හෙට උදේම අපි එනවා හොඳේ... තුනට මෙහේ කෝච්චියේ තහින්නේ...'

'ආදරයෙන් බණ්ඩාරවෙලට පිළිගන්නවා...'

මම සිතාසි කීවෙමි.

'අ..සි..යේ...'

තාගියේ කටහඬ අමුතු විය.

'ඇයි...'

'හදිස්සියේම ඇයි පොඩි මාමා අම්මටයි තාත්තටයි බණ්ඩාරවෙල එන්න කියන්නේ...'

තාගී ඇසු දෙයින් මාව අසරණ විය.

'නික... එහෙම දෙයක් නැ...'

'අයිසා මට බොරු කියනවා... තාගිලට බොරු කියන්න හොඳ නැ...'

'පොඩි මාමා මොනවා හරි දේකට එන්න කියනවා ඇති...'

'නැ.. නැ... වියේම හේතුවක් ඇති... තමුන්ට ඉන්නේ එක තාගි කෙනෙයි හේද...'

'ම...'

'කවදාහරි අයිසාගේ බබාලට පොඩි තැන්දේ කියලා කියන්න ඉන්නේ මා විතරයි හේද...'

'ඒකනේ...'

'ඉතින් එහෙම ඒ තාගිට බොරු කියනවාද... මෙතනට ඉවත් වෙමින් ආවේම...'

කවරුවත් නැ... මට ඇත්ත කියන්න...'

මං මොහොතක් නිහඬව උන්නෙමි. ඇත්තම නංගිට යමක් සැඟවීමට හොඳ නැත. ඇයි මගේ ජීවිතය එහෙම පිටින්න දත් සොයුවියයි.

'මං ඇත්තම කියන්නමි... බඩා අම්මටයි තාත්තටයි මේ බවක් අනවත්තැ කියලා පොරොන්දු වෙන්න...'

'අ..සි..යේ මේ මගේ හිටපු නංගි... ආයේ මැරුණත් එහෙම කරනවාද... අපි ඉස්සර ඩිල් ගොඩනැගූ දෙන්නෙක් වූයේනේ කතාව...'

තාගි සිතායෙමින් කීවාය. ඇය කියන්නේ ඇත්තය. අප අතර රහස් මිත්ත කරමි ඇත.

'මට ඇත්තම කියන්න...'

මම සියල්ල තාගිට කීවෙමි. අම්මාත් තාත්තාත් බණ්ඩාරවෙලට ගෙන්නා ගැනීමේ අරමුණ වත්දතා බව මම ඇයට කීවෙමි.

'ආයේ පසුවේ මොනාත් නැ... ඔන්න ඇත්තම කිව්වා...'

තාගි නිහඬව වික වෙලාවක් උන්නාය.

'මං ඒ කෙල්ලට හරි ආදරෙයි තාගි...'

මට ඒ වචන පිට වූයේ තරමක් ගැඹුරු හඬකි.

'අයිසාගේ උස්ට් ලව් එකටත් ඉස්සෙල්ලම විෂ කළේ මම... ඒක තනිකරම කළුපිත්ත කෙළවර උනා... ඒත් කමක් නැ... අයිසාගේ මේ ලව් එකටත් මං මගේ මුළු හදවතින්ම සුබ පතනවා... තව දෙයක් කියන්නද...'

'හා...'

'මේ කතාට පළවෙහි කතාට වගේ කල්ලිත් කෙළවර වෙන එකක් නෑ...'

'මයා කොහොමද බඩ එහෙම කියන්නේ...'

'මං යමක් දන්න නිසා එහෙම කියන්නේ...'

'උත් ඇතිවි මන්ලි අයියට එක කියන්නාදද...'

'නෑ අයියේ... මට දන්නෙව... අම්මයි කාන්තයි ඒකරත් නෙමේ මං මගේ නෑන විදිනට ඒ කෙල්ලට ඇඳ ගත්තේ අපි බණ්ඩාරවෙලට ආපු පළවෙහි දවසේ... මං බලාපොරොත්තු උන මගේ අභි-සක නෑනා කමයි ඒ...'

'එක් බඩ ඒ කෙල්ල කාන්ත වරුන් නෑති අනාට...'

මගේ වචන කැඩී කැඩී එන්නට විය.

'ඒ කෙල්ලට දන් කාන්ත වරුන් නෑ කියලා කියන්න බෑනේ... අයියා ඉන්නවනේ... මයා වගේ කොල්ලෙක් කෙල්ලෙක්ට හිටියාම ඇති... සේනාවත් හිටියා වගේ කම...'

තංගිගේ වචන මට මහා ශක්තියක් විය.

'එක් මම ඉන්නේ හරි බයෙන් තංගි...'

'බයවෙන්නෙයා... අයියට කෙල්ලට ලැබෙයි... එහෙම ලැබීමත් මටත් පෙනවා... අම්මයි කාන්තයි එද බණ්ඩාරවෙල ඉඳලා එද්දී ඒ කෙල්ල ගැන කතා කළේ ලොකු පැහැදීමක්... ඒ පැහැදීම සාමාන්‍ය එකක් නෙමේ...'

තංගිට මට වඩා හේරුම් ගැනීමේ ශක්තියක් ඇති බව මම එද සිටම පිළිගත්තෙමි.

'එහෙනම් බඩ හෙට එන්න...'

'සැතපීමත් අද රැහිදගන්න... කෝ කෙල්ල උග

ඉන්නවද...'

'කම එයා මේ මොනවත් දන්නා... කීර්ණයක් නෑකම බලාපොරොත්තු දෙන්න බෑනේ...'

'සිටි එක ඇත්ත...'

'එයා සියලුම කතා අද ඉඳලා උනෙවා... මේලු දනවා... ඇහිල් කියල් හදනවා... අවිචාර දනවා... එක විකාරයයි...'

'ඉතින් බලන්නා කමින්ගේ නෑතදම්මටයි මාමණ්ඩිටයි නෑතටයි සලකන්න එහෙම නෑහො කෙල්ලක් මගේ අයියෙයි අයියෙගේ බඩලටයි කොහොම නෑතෙයිද... හේද...'

තංගිගේ කර්කස මට මහා සතුටක් හෙන ආවිය.

'මං දෙන්නද...'

'එයා... මං හෙටම ඇවිත් කෙල්ලට අල්ල ගන්නම්... මං මකක් කළා කියන්න... මං කියන්නම් අයියේ... සුබ පැතුම් හොඳේ...'

'නෑන්කිසු බඩ...'

මම දුරකතනය තබා සැහෙන වේලාවක් සාලවේ වී කල්පනා කළෙමි. වන්දනා කුණ්ඩියේ උසන හඩ මට මේකතම ඇසෙයි. මට තංගිගේ වචන රැවි පිළිගැනීම දෙන්නට විය.

32

මන්දනා කුස්සියේ පිහින මාර ඇඹුල් නියල් සුටුදු මුර නිවස පුරාම විහිදෙන්නට විය. සුදු බත් ටිකක් දුන්නානම් ඒ සුටුදු සමඟ පිහිනාත්ම කන්නට සිදුවිය. ඇයට මේ අත්ගුණය කොහෙන් ආවාදැයි මම සිතුවෙමි.

මගේ හිතේ පිදි එන අයුත් බලාපොරොත්තු... අනාගතය පිළිබඳ මිහිරි සිහින... ජීවිතය පිළිබඳ සොදුරු අපේක්ෂා තවමත් මේ අභියාසා සුවසිය නොදනී. දන්නවානම් ඇය කුස්සියට වී ඉඬි ගසා අඩනු ඇත. අනාථ අසරණ වූ තමාගේ ජීවිතයට ඉහළින් එවන් රැකවරණයක් හෙවණක් මැවීමැයි දුප්පත් කෙල්ල හිතන්නේ නැත.

ඇය දන්නා එකම දේ තමා මේ ලෝකයේ සදකාලයටම

කතිටු බවය. දෙවිය තමාට තනිකම බවය.

ඇඹුල් නියල් සුටුදු දියේ මම කුස්සියට ගියෙමි. නිතියට කැපු වම්බටු ගොඩක් තෙලට දන්නට සුදුනමින් ඇය ලුණු කන වල අතගාමින් උන්නාය.

‘මං හෙට බඳින්නැ...’

මම විහිටවට කීවෙමි.

‘ඇඹුල් නියල් එක හදලා ඉවරයි... අ..යි..ගේ පොඩ්ඩක් ලුණු ඇඹුල් බලන්නවද...’

‘ආයි හදපු කෙතාට බැරිද ලුණු ඇඹුල් බලන්න...’

‘පාටට ආවා... මං කියනවට වුවටත් බලන්නකෝ...’

ඇය පොල් කටු හැන්ද දමා ඇඹුල් නියල් හට්ටියෙන් පරිස්සමෙන් මාර කැල්ලකුත් ඉස්ම විකකුත් පිරිසියකට දමා මට දුන්නාය. රස බලන්නට අවශ්‍ය නැත. මාර ඇඹුල් නියල් ඉහළම තත්වයේ ඇත. එය ඇඹුල් නියලේ පාවිත්ම සුවඳින්ම කීව හැක.

‘හො..ද..ද...’

යුවතියගේ දෑස් නැටුවෙයි.

‘පාත් බාගයක් නැද්ද...’

‘අ..තේ පාත් ගෙනාවේ නැ... මං හිතුවේ උයලා ඉවර වෙලා සුදු හාල් ටිකක් උයලා පොල් සම්බෝල හදන්න... ඇඹුල් නියල් ටිකක් දත් කන්න පුළුවන්තේ... මං ටත් ගාලා බත් ටික හදලා දෙන්නද...’

‘හිමිහිට හදන්න...’

‘හොදද කිව්වේ නැතේ...’

කුඩා දරිවියක මෙන් ඇය ඇසුවාය. මම මහපවුරුල්ල
උලුක් කර ඇයට පෙන්වුවෙමි.

'ලකුණු සියෙන් සියයි... දෙන්නන් එක්ක දමුද
හෝටලයක්...'

'ම... ඉං කමයි හැබැයි උයන්නේ අයියා අතින් වැඩ
බලාගන්න මිනේ...'

'හෝටල් වල උයන්න මින තැ... කවදහරි මහත්තයටයි
බබාල විකටයි විතරක් රහට උයලා දෙන්න...'

මම ඇගේ දෑස් පරික්ෂා කරමින්ම කීවෙමි. වන්දනා
දෑස් බිමට මබා ගන්නාය.

'ම... ඉං... මහත්තයක් ලැබෙයිද දන්නැහේ...'

බලාපොරොත්තු හොටු දුබල හඬින් යුවතිය කීවාය.

'හම්බවෙනවා...'

'කොහොමද දන්නේ...'

'මට සාක්ෂර කියන්න පුළුවන්...'

'ඉතින් අයියා මගේ අත බැඳුවේ නැහේ...'

'මං කියන්නේ අත බලලා නෙමේ...'

'එහෙනම්...'

'මුං... බ... ල... ලා...'

'මංය ඇහුවමයි... තව මොනවද මගේ මුහුණේ කියන්නේ...'

ජීවිතයම ඒ මුහුණේ ඇත. මා වැනි කොල්ලෙකුට ජීවත්
වන්නට මිනා කර්ම දේ ඒ මුහුණේ ඇත.

'මෙහෙම බලන් ඉඳලා අමාරුයි... තිස්කලංක තැනකට
හිඬිල්ලා පැයක් විතර බලන් ඉන්න මින... හොඳට නාලා

හෙන කොණ්ඩේ පිටින් සිදු රෙද්දක් ඇඳගෙන පිම්බ මල්
වට්ටියකුත් අරන් මං ඉස්සරහ ඉන්න මින... ඒම කළුත් මගේ
කකුල් දෙක අලල්ලා වඳින්න මින... එතකොට තමයි සාක්ෂර
කියවන්නේ...'

අති-යක කෙල්ල මගේ බොරුව වියවාය කලාය.

'අ... යියා ඇත්තමද කියන්නේ...'

'මව්... ඉර නඟින්න ඉස්සර වෙලා නාලා එන්න මින...'

'මං නාලා එන්නම් මට කියනවද...'

'අම්මයි තාත්තයි ගියාම කියන්නම්...'

තාවිවිය ලිප තබා ඇය එයට කෙල් බෝතලයෙන්
බාගසක්ම දම්මාය. මම ලිප ලෙ දැන් බැඳගෙන බලා
උන්නෙමි. වන්දනා පුණු ඇඹුල් අල්ලන්නට දමා සිටුව මම්බටු
කිරු දැකිත්ම මේකා කෙල් රත්වන කුරු බලා උන්නාය.

'අයියා චුට්ටක් අහකට වෙන්න කෙල් විසිවෙයි...'

රත්වු කෙලට ඇය එකවර වම්බටු වික දම්මාය. පෙණ
උතුරමින් වම්බටු බැඳෙන්නට විය.

'මෝජු හදන්නද...'

'මි... වම්බටු වික බැඳලා පස්සේ හාල් මැස්සොයි මිටිපුයි
චෑණුයි බඳින්න මින...'

වම්බටු බැඳෙන මිහිරි පුවද මොහොතකින් එන්නට
විය. ඒ අතරවාරයේ ඇය හාල් මැස්සත් විකට දෙක ඇඹිල්
මිටිකුවාය.

'ඇඹුල් කියලයි සිංහල අව්වාරුවයි හඳලා ඉවරයි... තව
කියෙන්නේ මෝජු එකයි සිහි යම්බෝලෙයි විතරයි...'

'හදලා ඉවර වෙද්දී රෑ වෙයිනේ...'

'කමක් නෑ... මං ආසයි උයන්න...'

'තව මොනවටද ආස...'

කව කපු ලෙල්ල මේත් පස්සට කර වන්දනා සිතායුතාය,
ඒ සිතහව කීවේ ඇය ආශා කරන තව බොහෝ දේ ඇති
බවය.

'ඵව්වා මින නෑනේ...'

'ඵකක් කියන්න...'

'බෑ...'

'මට කියපත්...'

මම සැර කළෙමි.

'කියන්නද...'

'තටමත් නෑතුව ඉතින් කියපත්...'

'බබාල හදන්න... බබාලව තාවත්ත... බබාලට කවන්න...
දෙයිය කරවන්න... හරි ආසයි... ඉස්සර මං වටේ පිටේ ලුමයි
ගෙනල්ලා දවසම නියාගන්නවා...'

මම ආශාවෙන් ඇය දෙස බලා උන්නෙමි.

'බබාල හදන්න තනියම බෑනේ...'

'ඇයි...'

මා ඇසූ දෙය වන්දනාව පත්තු වූයේ විකකට පසුය.
ඇය අතක බලාගෙන සිතායුතාය.

'මං කෑගේ හරි බබෙක් අරන් හදන්නේ...'

'ඇයි කෑගෙවත් බබාල හදන්නේ... මියාගේ බබෙක්
හදන්න ආස නෑ...'

'ආසයි...'

මම තත්පරයෙන් තත්පරය සුවිසියගේ දෑස් පරීක්ෂා
කළෙමි. ඒ බැල්මක් බැල්මක් ගානේ ඇය වෙතින් දිස් වන්නේ
අසුන් ජීවිතයකට කැප වෙන්නට සෙවන්නට සූදනම් වන
ලාබාල ගැහැණියකගේ සුන්දරත්වයය.

රත්වත් පාටට හැරුණු වම්බටු වික වන්දනා කිරී
ගොට්ටට දමීමාය. මා බැඳුණු වම්බටු නිරුවක් ගෙන මුඛේ
තබාගත්තෙමි.

'මාත් හරි ආසයි බැඳුණු වම්බටු කන්න...'

'රෑට කනකොටත් වුවිට වුවිට ගමු...'

සුවිසිය සැහෙන වේලාවක සිට කව හදාගෙන ඉන්නේ
යමක් අසන්නටය.

'මොනවද අහන්න යන්නේ...'

'මම...'

'මව්...'

'කොහොමද දන්නේ...'

'මං කිව්වේ මට පුළුවන් කියලා...'

'ඒක තමයි... ඇත්ත වෙන්නැයි...'

'මොනවද අහන්න ගියේ...'

'බඩුවක්...'

'ඉතින් බඩුව කියන්න...'

'අර මේයේ උඩ කවියක් ලියලා තියෙන්නා තේද...'

ඇය අස් කරද්දී මා ලියූ කවිය දකින්නට ඇත. ඒ
කවිය මා ලිවේ ඇය ගැන සිතාය.

'ඉතින්...'

'කා...ද ලි...වි...වේ... අර අක්කටද...'

කෙල්ලන් ඊරිසියාකාරය.

'නෑ...'

'එහෙනම්...'

'වෙන කෙනෙකුට...'

'හරි ලස්සනයි... ලිට්ට එක්කෙනාටම දුන්නනම් අයියා ගැන හරියට ආදරේ හිතෙයි...'

මගේ කවිය ඒ තරම් සාර්ථක යැයි මම තොයිතුවෙමි.

'හියා ඒක කියෙව්වද...'

'මි...'

'මියාට ආදරේ හිතනද...'

මම අමු අමුවේම ඇසුවෙමි. වන්දනා හිස මසවා දැස් විශාල කර බැලුවාය.

'මං ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා...'

මම ඇගේ අදහස දන ගන්නට ආශාවෙන් ඇසුවෙමි.

'මට උත්තරේකුත් තියෙනවා...'

'ඉතින් කියන්න...'

'අයියා ගැන කෙල්ලෙකුට ආදරේ වෙන්න කවි ලියන්න ඕන නෑ...'

'මං සාරිය කුමාරයා නෙමෙතෝ... හිකං පිස්සු කොල්ලෙක්...'

මගේ කතාවට කෙල් හැන්ද අල්ලාගෙන සුවතිය

සිතාසිතාය.

'මොකද කෝ හිතාවෙන්නේ...'

'ලි...ක...ක් විතර පිස්සු නම් තමා...'

'මට පිස්සු කියලා කොතොම්ද දන්නේ... පිස්සු කොල්ලන්ට මොකටද ආදරේ කරන්නේ...'

'පිස්සු උතාට හරි හොඳයි...'

'ඇයි මට පිස්සු කියන්නේ...'

'මං වහිට්ට කිව්වේ...'

තෙල් භාජනය ඇති ලීපේ දළල අඩු කර මද වෙලාවක් තබා ඇය මිරිස් කරල් වික කෙලට දමුවාය. ඉවිම කලාවකි. එයට වෙනමම අත් ගුණයක් තිබිය යුතුය.

'කවිය පත්තරේකට ඇරියනම් හරි...'

මගේ කවිකාර කම ගැන මට දත් ආඩම්බරයක් දනෙයි. දත් මගේ කවියට රසිකාවියක් ඇත.

'ඒක එව්වර ලස්සන නෑ... පද ගැලපෙන්නේ නෑ...'

'නෑ... හරි ලස්සනයි... කවියක් ලියපු කෙනාට ඒක රස විඳින්න බැහැ...'

'එහෙනම්...'

'ඒක කියවන කෙනාට කමයි රස... ඒ... පද කියවන කෙනා හිතීන් ගලපගන්න ඕන...'

ඇගේ සාහිත්‍ය දනුම මට වඩා ඉහළයි. හොඳ සාහිත්‍ය දනුමක් නැති කෙනෙකුට හොඳ රසිකාවියක් විය නොහැක.

'මියා ගලප ගත්තද...'

සුවතිය හිස වැඳුවාය.

‘මොනද හිතුවේ...’

‘මං කිව්වේ හරි ආදරේ හිතුවා කියලා...’

‘මං ගැනද... කවිය ගැනද...’

‘ක...වි ලියපු හිත ගැන...’

අපේ ඇස් යළිත් හවුරිය.

විත්දනා දෙස බලා සිටිද්දී මම මගේම අනාගතයට ආදරය කරන්නට පටන් ගත්තෙමි. ඇය තුළින් මම සුන්දර සැකැස්ම අනාගතයක් මවා ගත්තෙමි. මට අවශ්‍ය වූයේ මවක් මගේ දරුවන්ටත් දෙහොල්ලන්ටම හොඳ අම්මා කෙනෙක් විය හැකි කෙනෙකි. මේ ඒ අම්මාය.

‘අ...යි...යේ...’

මම සිසුවිලි දහැනින් අවදි උනෙමි.

‘කොහෙද හිඟින් හිටියේ...’

ගැහැණු ළමයින්ට අසුරුවට හිත් කියවිය හැක.

‘වෙලාවකට ලොකු කල්පතාවකට වැටෙනවා... ඒ වෙලාවට මේ ළමයින් යනවා පේන්නැ...’

මට එවැනි රෝගයක් ඇත. අම්මාත් මේ කතාව කියන්නිය.

‘දන් මොනවද මය කරන්න හදන්නේ...’

‘සීනි සම්බෝලේ හදන්න...’

‘දෙන්න මය උම්බලකඩ ටික මං කුඩු කරලා දෙන්නමි...’

අඩියක් පමණ දික් වූ උම්බලකඩ කැල්ල මා ගන්නට යද්දී ඇය එය පස්සට කළාය.

‘අනේ එයා... පව්නේ... මං තලා ගන්නමි... මහොම

ඉන්න එක මට ඇති...’

‘හරි... මං තලන්නමි... මං ආසයි...’

‘එක්කෝ තලලා දෙන්න... ඒවත් සුරුදු වෙලා සියෙන්න ඕන... බැදපු කාලෙක තෝනටත් උදව් කරන්න ඕනනේ... නැත්නම් ඒ කෙල්ල පව්... අනේ සංදේශ් මේක විකක් තලල දෙන්න කියලා කිව්වොත් හේද...’

සියල්ලමත් හරිය. ඇගේ කටත් හරිය.

‘බැන්දට පස්සේ කොහොමත් මං ගැහැට තනියම උයන්න දෙන්නැ...’

‘ඇවිත් උදව් කරනවා...’

‘මං පොල් ගාලා දෙනවා...’

‘මි...’

‘එ...ණු සුද්ද කරලා දෙනවා...’

‘මි...’

‘මාර් කපලා දෙනවා... කුකුලක් ගොඩමි කපලා දෙනවා...’

‘මි... තව...’

‘ඉදි ආපස හදනකොට මිහිකලා දෙනවා...’

‘තව...’

‘ඉදි ආපස මිහිකත ගමන් තව ඒවත් මිහිකතවා...’

මම ඇහට පතට හොඳහි කියමි. කෙල්ල සිතහට තවත්වා ගත්තේ අමාරුවෙනි. අවසානයේ ඇගේ දෙනෙත් වල කසුරුද මතුවිය.

‘නෝ...නා කියයි...’

ඇටට කියන්නට ගියදේ පවා හරි හැටි කියවෙන්නේ නැත.

‘ඉතින් නෝනා මොනා කියන්නද...’

‘මම... හම්බවෙලා තියෙන්නේ හරි වල් හස්තියි කෙනෙක් කියයි...’

‘ඉතින් මොකද... හස්තියි නෝනක් එක්ක වල් වැඩ නොකර එහා ගෙදර ගැනී එක්ක වල් වැඩ කරන්නකැ...’

යළිත් ඇගේ සිතහව කුණ්ඩිය පුරා විසිරී ගියේය.

‘හරි... හරි... අයියා දිනුම්... ඒ...ක...ට...ත් ඉතින් වෙලාවක් තියෙන...වනේ...’

‘හැහිම් ඇවිස්සෙන්නේ වෙලාවක් කියලා නෙමේ...’

මහේ ඇස්වල හිඟවත්කාර කමට ඒ මොහොතේදී දැස් ගියේ බිම් ඉඳහෙන උත් ඇගේ නිරාවරණය වූ දෙපා දෙසටය. මමම පසුව ලැජ්ජාවක් ඇතිවිය.

‘නැ... නැ... අයියට එහෙම වෙන්නැ... මං දන්නටනේ...’

වත්දනා කියද්දී මහේ ලැජ්ජාව නැති විය.

‘ඉතින් තව මොනාද නෝනට කරලා දෙන්නේ...’

‘ඉරිදට හේ අස් කරන්න උදව් කරනවා...’

‘ම...’

‘එයාගේ පිට අතුල්ලනවා...’

ඇය අතින් කට හඳුනන්නේ ඒත් සමඟම මා යමක් කියාපි කියාය.

‘හොඳට සබන් ගාලා පිට අතුල්ලනවා...’

‘හරි... හරි... ඒක හරි...’

‘ඇඟ අතුල්ලන ගමන්...’

කට තද කර සිතාසෙමින් සුවසිය මට දෂ්ඨවිල්ල දිස් කළාය.

‘නැ මං කිව්වේ කොණ්ඩේ ඇම්පු දනවා කියලා...’

එහෙත් මා කියන්නට ගියේ එය නොවේ.

‘හොඳ ළමයා... පස්සේ...’

‘ඊට නිදහන්නකොට...’

‘ඇති ඇති... ඊට පස්සේ එපා... මට හිතගන්න පුළුවන්...’

‘නැ මං කිව්වේ ඊට නිදහන්නකොට ඔරව අකභාතවා කියලා...’

සුන්දර යැයි... ඉතාම සුන්දර යැයි කීව හැකි සිතහවත් ඒ මොහොතේදී වත්දනාගේ ඇස් වල විය.

‘ඔව්වර හොඳ මහත්තයෙකුට කොහොමද සළකන්න ඕනා කියලා නෝනට තමි හිතගන්න බැරුව යයි...’

‘ඒක නෝනා දනගන්න ඕන...’

සුවසිය දැස් බිමට බර කරගෙන දිවම එළු කැසුවාය. ඇය හොටු හුරමින් අසිත බව මට තේරුණේ පසුවය.

‘අඬනවා නේද...’

‘එළු කැරට අයියේ...’

එහෙත් ඇය අඬන්නේ එළු කැරට නොවන බව මම දකිමි.

‘ඒ...යි මේ...’

මම පාත්ලනෙමි. කෙල්ල හිය එසවුයේ නැත.

‘අඩන්තෙසා...’

‘මං අඩන්තැ කිව්වනේ... එළුණු සැර...’

‘එහෙනම් ඔළුව උස්සනවා...’

‘බෑ...’

‘ඔය යට කලිසමක් පේනවා...’

මා කීවේ මා දුටු දේය. වන්දනා දෙකොල් පට තද කරගෙන මට ගැසුවාය.

‘ඕන නැති ඒවා බලන්නැතුව යන්න...’

මම සිතාසෙමින් නැගිටිටෙමි. ඇය අද ඇඳි සාය අනුව ඇය කොහේ ඉඳගත්තද බාගයක් එළියේය...

‘හරි හරි මං බලන්නැ... දඟලන්නැතුව ඉන්න...’

අප කතා කරමින් සිටි මේ පැයට දෙකට ඇය රස වම්බටු මෝදුවක් මාළු ඇඹුල් තියලකුත් සීනි සම්බෝලයකුත් හැදුවාය.

‘අයියා යන්න... මං පොල් සම්බෝලයක් හදලා බත් උයලා මේවා අස්කරලා එන්නම්...’

‘මං ඉන්නකොට වදේ නේද...’

ඇය හිස ඔසවා අපූරුවට සිනාසී හිස දෙපසට වැනුවාය...

‘වද දෙන අය කොච්චර හොඳ කියලා තේරෙන්නේ ජීවිතේ වද දෙන්නවත් කෙනෙක් නැති උනාම තමා...’

මට වඩා ගැඹුරින් වන්දනා ජීවිතය තේරුම් ගෙන ඉන්නිය. කොහොමත් ගැහැණු ළමයින්ට පිරිමි ළමයින්ට වඩා වේලාසන ජීවිතය තේරුම් යයි...

33

සෙනසුරාදාට පහන් විය. මගේත් වන්දනාගේත් ජීවිත දෙවයේ සැහෙන කොටසක් විසඳෙන්නේ අදය. අම්මාත් තාත්තාත් නංගීත් දවල් කෑමට පෙර බණ්ඩාරවෙලට එනු ඇත. මම පාන්දරම නැගිට සරමට උඩින් ජර්සියද දමාගෙන කුස්සියට ගියෙමි. කෙල්ල පාන්දරම සිට වැඩිය.

‘උදේට පාත්‍රයි පරිජප්පයි විතරයි හැදුවේ... ඕනනම් සිනි සම්බෝ ටිකකුත් තියන්නම්... නැත්නම් දවල්ට උයන්න වෙලා මදිවෙනවා...’

ඇය කීවේ අසරණවය. තවමත් ලාබාල යුවතියක් වූ ඇය මේ කරන්නේ අම්මා කෙනෙක් කරනා වැඩය.

'මොට පිස්සුන් දගෙන එක්කොමි හදන්නේ... දෙකක් තුනක් පිබිබාම ඇති...'

'හරි හරි... මං හදන්නෙමි... මේත් කේ... ගිහිත් මුණ හෝදන්නෙ...'

ඇය ඉණට අත් දෙකද තබාගෙන කුස්සිය මැදට වී කියද්දී මට සිතා ගියේය. අද අම්මාත් තාත්තාත් එන්නේ අපේ දෙවියේද වහල පිරණයක් රැගෙන බව මේ කෙල්ල හොඳයි.

'එක්කොමි හදලා කියනවා... බත කරන්න ලංවලා උයනවා... ඇයි හිතාලෙන්නේ...'

'නෑ මුකුත් නෑ...'

අල කැමිබෙන්නට දමමින් ඇය මට රැවිටිය. මමද ඇයට ඇද කර සාලයට ආවෙමි.

අද වැහි අඳුරින් තොර ලස්සන දවසකි. සාමාන්‍යයෙන් බණ්ඩාරවෙලට මෙහෙම දවස උදාවන්නේ අඩුවෙනි. මම සාලයේ මේසය දෙස බැලුවෙමි. වන්දනා උදෑසනින්ම කතාගෙන ආ කාන්තාවන් රෝස හා පිරිබරාස් මල් රැසක් මේසය මත විය. ඇය මේ මල් ගෙනෙන්නට ඇත්තේ ගෙය සරසන්නටය.

මම මිදුලට බැස ඇවිද්දෙමි. තුනී සිතලත් කිටුණද කාලතුණය සතියය. පොඩි මාමා පේකද රැගෙන මිදුලට ආවේ ඒ මොහොතේය.

'උඹි අද ඉන්නේ මේ ලෝකේ නෙමේ පේද...'

පොඩි මාමා මා දෙස බලා සිතායි කීවේය.

'මේ පාරත් මං ආදරේ කරපු කෙල්ල මට ලැබුනේ තැන්තමි ආපේ කවදාත් ගැණියෙක් දිනා බලන්නෙවත් නෑ...'

'ගැණුන්ට එක කරවගන්නෙ... ඊට පස්සේ ජීවිතේ කිසි ලොවක් නෑ... කලාවක් නෑ...'

'මට ගැණු ගොඩක් ඕන නෑ පොඩි මාමේ... ආදරේ කරන එක ගැණියෙක්ව මට ලැබුණ තමි ඇති...'

'ගොඩක් උන්ට තැනි වෙන්නේ ආදරේ කරපු ගැණිව කමා බත්...'

පොඩි මාමා මට ලං විය.

'මොකද කෙල්ල කියන්නේ...'

'ඒකිට ඉවි තියෙනවා...'

'ඒ කියන්නේ...'

'මගෙන් ඇහුවා ඇයි අම්මයි තාත්තයි හදිස්සියේ එන්නේ කියලා... මට මතුලක් කතා කරන්න වෙන්න ඇතිපු...'

'ඇත්තෙන් ඉතින් මතුලක් කතා කරන්නෙන් එන්නේ...'

'ඒකෙන්... පොඩි මාමේ... අනේ...'

මම බැගෑපත් උනෙමි.

'හරි බත්... මං උඹට කිව්වනේ...'

'මගේ ජීවිතේ... මොනා හරි වචනයක් හරි ගැස්සෙන්නේ...'

'උඹේ අම්මයි තාත්තයි නරක මිනිස්සු නෙමේ...'

පොඩි මාමා ගෙට ගියේ එසේ කියා මගේ පිටට තට්ටු කරය. මම එහෙමම මිදුලේ කොන්ක්‍රීට් බිංකුවේ වාඩිවී ඇත කිසි දෙය බලා උන්නෙමි.

'සං...දේ...යේ... අ...යි...යේ...'

වන්දනා මිදුලට බැස කතා කළාය. මං හිරු රැසින් රත්වූ කම්මුල් පිරිමදිමින් ඇ දෙස බැලුවෙමි. වන්දනා උන්නේ

ඉරට පිටුත නිසා ඇය මට පෙනුනේ සිතුවමක් ලෙසිනි.

‘එ..ත්..න වුට්ට..ක්...’

මම වන්දනා ළඟට ගියෙමි.

‘ඇ..යි...’

‘එන්නකෝ බඩුවක් පෙන්නන්න...’

මම වන්දනා පිටුපස ගියෙමි. සාලයේ ටිපෝට් මත ඇය සැදු අලංකාර මල් සැරසිල්ලක් විය. කැපු අලුත් මල් වලින් තනා තිබූ ඒ මල් සැරසිල්ල හදවත පැහැර ගන්නා සුඵය.

‘ල..ස්..ස..න..ද...’

‘නියමයි... මල් වෙතර්නේ ඉගෙන ගෙන තියෙනවද...’

‘ඉගෙන ගෙන නම් නෑ... ගෙදර ඉඳිද්දී මං මල් කපා ඇවිත් තිකා ආසාවට කරනවා... ඇත්තටම ලස්සනද...’

මැරෙන්නට සහ පුදු කානේනේ මිශ්‍ර කර පැයින්ස් අතුරු යොදාගෙන කර තිබූ මේ සැරසිල්ලේ මැද රතු රෝද මල් තුන හතරක් විය.

‘රෝසස් මිදි... තව රෝසස් තිබ්බ නම් ලස්සනට හදන්න පුළුවන්...’

‘නෑ මෙතෙම ලස්සනයි... ඊක මෙතනටම තමයි ලස්සන...’

මම හදිස්සියේ මේත් වන්දනා වෙතට නෙත් හෙළුවෙමි.

‘මං බිංගාරුවෙලට ගිහිල්ලා ඕන නම් තව මල් විකක් අරන් එන්නම්... දවල්ට තව එකක් හදමු...’

‘හා... තිබ්බ නම් හෝක්... අතනට...’

ඇය පෙත්වුයේ සාලයක් කැමි කාමරයක් අතර වූ

පැයේරයේ වූ රවුම් කැටපත අසල වූ කුඩා ටිපෝට් පෙන්වාය.

‘එතනට ලස්සන කහ හරි රතු හරි රෝස ඇරෙන්නේ මන්ටි එකක්... මොහො හරි වූටි මල් ජාතියක් එක්ක රෝස විකක් අයියා ගේන්න...’

රෝස... රතු රෝස... ආදරයේ නිර්මල සංකේතය. මගේ ජීවිතය රතු රෝස දමා සරසනවාද සුදු රෝස තමා භූමිදනය කරනවාද කියා තීරණය කරන්නේ අදය...

‘අ..යි..යේ...’

කාමරයට ආ පසුව යුවතිය කාමරයට එමුණය. මා උන්නේ කුඩය ඇඳගෙනය.

‘එ..ත්..න...’

ඇගේ පෙනුම බැරෑරුම්ය.

‘ම..ට හිතෙන දෙයක් මං තිව්වට කමක් නැද්ද...’

‘කියන්න...’

වන්දනා මා අසල සමාන්තරව සිට ගත්තාය.

‘එ..ක්කෝ මේ දවස් දෙකේ ගොඩාක් සතුටු වෙන දෙයක් වෙයි... පුදුම සතුටක් වෙන දෙයක් නැත්නම්...’

‘නෑ..ත්..න..මි...’

මම බියෙන් ඇසුවෙමි.

‘නෑ..ත්..නම් හරියට දුක හිතෙන පසුව පිවිවෙන දෙයක් වෙයි...’

මගේ දෑස් බිමට කඩා වැටුණි.

‘නේද...’

යුවතිය මගේ දෑස් වලටම එබී ඇසුවාය. මම ගොඵවේකු යුවතිය මගේ දෑස් වලටම එබී ඇසුවාය.

සේ හිස වැනුවේම.

'අම්මයි තාත්තයි එන්නේ මොකක් හරි විශේෂ හේතුවකට තම ඇයි මට කියන්නැත්තේ...'

සුවතිය අසරණ හඬින් ඇසුවාය. මට කියන්නට දෙයක් නොමැතිව මොහොතක් බලා උන්නෙමි.

'එක අතකට කියන්න මං කවුද නේද...'

'කවුද කියලා කියන්න තවම වෙලාව වැඩියි...'

මට එකපාරමම එසේ කියවිණි. වන්දනා දැස් විශාල කරගෙන බලා උන්නාය.

'මයා හිතුවා හරි... අද අම්මයි තාත්තයි එන්නේ විශේෂ හේතුවකට නමො... එයාලා එනවා නෙමේ...'

'එහෙනම්...'

'මං කියලා පොඩි මාමා ගෙන්නුවා...'

වියළි ගිය කොල් පට දිවගින් කෙමා වන්දනා දිග සුසුමක් ගන්නාය.

'මං තාම උදේ පහන පිබිබේ නෑ... කියලා මං එක දෙයක් ප්‍රාර්ථනා කරනවා...'

'මොකක්ද...'

'මං වෙනුවෙන් දත් මං මොහොත් ඉල්ලන්නෑ... බුදු සාද් මට මොහොත් දෙන්නෙත් නෑ... දෙසියයේ දෙන්නෙත් නෑ... ඒත් මං අධියා වෙනුවෙන් දෙයක් ඉල්ලනවා...'

'මොකක්ද...'

'අධියාගේ ජීවිතේට හොඳක්ම වෙන්න කියලා...'

දෙයක් හටියන්නට තම ප්‍රාර්ථනාව හොඳ එකක් විය

සුතුය.

'අදට විතරක් ඔයත් මොහොත හරි ඉල්ලන්න...'

'ඇයි අද විතරක්...'

සුවතිය දැස් ඔසවා ඇසුවාය. ඒ දැස් සු-විය. එතරමම කියුණුය.

'මං කියන දේ අහලා ඉල්ලන්නෙත්...'

'මි...'

ඇය පද්ද පද්ද හිස වැණුවාය.

'මොනවද ඉල්ලන්නේ...'

මම ඒ දැස් වලින් දැස් නොගෙනම ඇසුවෙමි.

'ඒක මං හිතන්න ඉල්ලන්නම්... ලැබුණත් නොලැබුණත් ඉෂ්ඨ උනත් නොවුනත් එකකොට ඒක මම විතරයි දන්නේ...'

'මාත් අද උදේ නැතිවිට ගමන් එක දෙයක් ඉල්ලුවා... කවදවත් දෙසියයෙන්ගෙන් මං මොනවත් ඉල්ලලා නෑ...'

'මොනාද ඉල්ලුවේ...'

ඇය හුරුකල් වී ඇසුවාය.

'කෝ ඉල්ලපු දේ කියපත්... එකකොට මාත් කියන්නම්...'

'බෑ...'

'එහෙනම් මටත් බෑ...'

ඇය මල් කපන්නට ගත් පිහිය ඇතිවී තුඩ මත තබා හිස එසෙව්වාය.

'පිහිය ගන්නවා අතකට...'

වන්දනා කුස්සියට ගියේ මට ඇඳ කරමිනි.

34

අම්මාටත් සාත්තාටත් තංගිවත් බණ්ඩාරවෙල සංවිෂමෙන් එක්කාගෙන එන්නට දුම්රිය පලට මා ගියේ තනිවමය. දුම්රිය බණ්ඩාරවෙල සංවිෂමට ළඟා වූයේ දවල් දෙසතට කිවිටු කරය. විශාල සෙනඟක් බණ්ඩාරවෙලින් බැස්ස තිසාදේ මට එකවරම අම්මාටත් සාත්තාටත් සොයා ගන්නට නොහැකි විය.

‘ලොකු පුතේ...’

අම්මාගේ කටහඬ ඇසී මම දුම්රිය වේදිකාවේ කෙළවර දෙස බැලුවෙමි. අම්මාත් සාත්තාත් තංගිත් දුම්රිය වේදිකාවේ කෙළවර බලාගෙන උත්තෝය. ඔවුන් දෙසට යද්දී එකවර ඔවුන් දෙස බලන්නට බැරි ගසියක් මට දකුණි.

සුන්දරතාම එක එල්ලේ බලා උත්තෝ මා දෙසය. මම සිතා ගියේ ඉබේමය. තංගි ඇසක් හැසුටිය. මම ඇසට රැ වුවෙමි.

‘අම්මේ... සාත්...තේ...’

වේදිකාවේදීම මම අම්මාටත් සාත්තාටත් වැන්දෙමි.

‘මි... තුණුරුවන් සරණයි... පොඩි මාමා ආවේ නැත්ද ලොකු පුතේ...’

‘නෑ සාත්තේ... පොඩි මාමා විකක් දවල් වෙලාගේ තිවාටු දවසට ඇහැරෙන්නේ...’

අම්මා මගේ දෙසාත්තේ සිට හිස දක්වා බලාගෙන ගියාය.

‘බලං ඉදිද්දී ලොකු පුතා උස යනවතේ...’

ඇය කීවේ ආදරයෙනි.

‘උස ගිහිල්ලා විතරක් නම් කමක් නෑ... තරවා වගේ ලස්සන වෙලා...’

තංගි අම්මාගේ උරහිසට නිකට තබා සිටිය. මම ඇගේ තහස මිරිකුවෙමි.

‘යන් සාත්තේ... මං වාහනේ අරගෙන ආවා...’

මම සාත්තා අසින් බැග් එක ගත්තෙමි.

‘උදේට කාලද අම්මේ ඉන්නේ...’

‘අපි පේස්ට් වගයක් අරන් කැලා පුකේ...’

‘හරි බඩගිනියි අයියේ... ලන්ඩ් රේඩ් වෙනවා ඇති හෝද...’

‘වෙනවා වෙනවා...’

‘මොනවද කෙල්ල හදලා තියෙන්නේ...’

පුළුම වරට වන්දනාව කතාවට ඇසුණි. මගේ පසුව දඩ දඩාස් හා වෙච්ඡන්නට විය.

‘කෑම හදනවා... ගිහිත් බලන්නකෝ...’

‘පටි කෙල්ල මහත්සී වෙනවා ඇති...’

ඒ කිව්වේ අම්මාය. ඒ වචන මගේ පසුවට සිතල දිය පාරක් මෙන් විය.

තාත්තා වැනි පියේ ඉදිරිපසට ගොඩ විය. අම්මාත් තාගේත් පසුපස ආසනයට ගියේය. මම ඔවුන්ට තත්ගා පැමිණ වියදුරු අසුනට බර උනෙමි.

බණ්ඩාරවෙල නගරය මැදින් මම වාහනය පදවාගෙන එද්දී තාත්තා ආඩම්බරයෙන් මෙන් මා දෙස බලා උන්නේය.

‘ලොකු පුතා දන් ට්‍රයිවින් ලයිසන් එකක් ගත්ත නම් හරි...’

තාත්තා ආශාවෙන් කීවේය.

‘කොළඹ ආපු වෙලාවක ගන්න ඉන්නේ තාත්තේ... පොඩි මාමා ඉන්නේ ඊළ එකක් ගන්න... එකකොට මේක මට දෙනවා කිව්වා...’

‘මයා පොඩි මාමා කියන විදිහට ඉන්න... මයාට වරදින්න...’

‘මට දන් නියතයක් පුළුවන් තාත්තේ... එළුව එක්ස්පෝට් වූවේ පවත් ගත්තට පස්සේ අපට හොඳාක් හොඳයි...’

‘කසාදෙකුත් මිය ගමන්ම බත්දලා දුන්නනම් තාත්තේ අසියගේ වැඩ ඉවරයි... හේද අම්මේ...’

තාගේ කල්පල් බලා කීවාය. සුක්කනනම් අල්ලා ගෙන

උන් මගේ අත පවා වෙච්ඡන්නට විය.

‘මං ලොකු පුතාගේ කේන්දරෙක් බලලමයි මේ ගමන ආවේ...’

අම්මා සිරිණාස්මක හඬකින් කීවාය. මගේ දිවන වියළිණ.

‘පුතාගේ අපල කාලේ ගිය විසිපස්වෙනිදයින් ඉවරයි... දන් ඉඳලා දිගටම හොඳයි...’

‘ඔවා මේ වෙලාවේ කතා නොකර ඉන්න... ගිහිල්ලා ගිම්මට කතා කරන්න...’

තාත්තා කීවේය. මම දහසක් බලාපොරොත්තු පසුවේ තබාගෙන වාහනය ගෙයි මිදුලේ නැවැත්වුවෙමි.

ඒත් සමහර වන්දනා දෙරකඩින් එළිණය. සුදට පුරු පසුබිමේ ලා වොක්ලට් පාට මල් වැවුණ සායක් සහ රෝස පැහැගත් බිලවුසයක් ඇද උන් ඇස සිනාසුනේ සුළුමාකාර ලෙයිනි. අම්මාත් තාත්තාත් වාහනයෙන් බැස කෙළින්ම බැටුවේ ඇස දෙසය. මාද කරගත හැකි දෙයක් නොමැතිව වන්දනා දෙසම බලා උන්නෙමි. සුවිහස එහෙමම පටි බැස පැමිණ අම්මාටත් තාත්තාටත් දණ මඩා වැන්දය.

‘කුණුරුවන් සරණයි... නැතිවිත්ත මැණික...’

අම්මා සුළුමාකාර ආදරයකින් ඇසට නැතිවෙව්වාය. මට තාගේ දෙස බැලිණි.

‘මොනවද කර කර හිටියේ... උයනවද...’

අම්මා කරුණාබරව ඇසුවාය.

‘උයලා ඉවරයි... බත විතරක් නියෙනවා තියන්න... මෙහේ බත් ඉව්ව ගමන් සිතල වෙනවනේ...’

අම්මා ගෙට ඇතුල් වූයේ ඇගේ හිස අතගාගෙනමය.

‘මේ එළකිරිද දුවේ...’

‘ඔව්... වතුර දලා නෑ... සංදේශ අයියා උදේට මිය වගේ කෙරේප කුනක් විතර බොනවා...’

ඇය මගේ කැරවිටුව පෑවාය.

‘මේ අපේ ලොකු පුතා...’

‘ඔව්... සංදේශ අයියා මහත් උනේ එළකිරි වලට තමා...’

ඇත්තටම මා බණ්ඩාරවෙලට ආ පසු මහත් විය. වැඩිමහත් මහත් වූයේ ඇය හඳුනා රස කෑම බඩපහරි කමට කෑම තිසාය.

‘ලොකු පුතා බණ්ඩාරවෙලට ආවට පස්සේ මහත් උනා තමයි...’

අම්මාද කීවාය.

‘පේක රහයි...’

තාත්තා සම්මානය දුන්නේය. සුවතිය අහිංසකව සිනාසුනාය. ඇය ඊට පසු කේක් සමඟ තේ ඇල්ලුවේ අම්මාටය.

‘පොඩි දුව උස ගිහින් හේද අක්කේ...’

පොඩි මාමා තංගිගේ අත් දෙක කර උඩින් එක්කර ඇයව ඔහු උන් පුටුවේ වාඩි කරවාගෙන කීවේය.

‘මං ටි...ක...ත් උස ගිහින් ඒකට අපේ අයියා... එළකිරි බිලද මන්ද පාට වැටිලා සුදු වෙලා...’

‘එහෙනම් උඹත් මෙහේ නතර වෙයන්... එළකිරි බිලා උඹවත් එළකිරි පාටට ගන්නම්...’

‘පොඩි මාමා අයියව බණ්ඩාරවෙලට ගන්නා... ගන්නම තමයි... දන් අපට අයියා දකින්න මෙහේ එන්න ඕන...’

ඔහොම ගිහිල්ලා මාවත් ගත්තොත් අම්මයි තාත්තයි තනිවෙනවා...’

‘කාලෙක අම්මවයි තාත්තවයිත් ගමු...’

‘ඒකනම් හොඳ අදහස... මං කෑමපියි...’

මම උඩ පැන කීවෙමි.

‘මේ ගෙවල් දොරවල් පාරවට ගිහින් කිබිබි අක්කේ...’

මේ කෙල්ල ආවට පස්සේ තමයි මේවා අස් කරලා පිත් පාටට ගත්තේ...’

අම්මාත් තාත්තාත් මුහුණට මුහුණ බලාගනු මම දුටුවෙමි.

‘බලමුකෝ... ඉස්සෙල්ලා මේ දෙන්නගේ වැඩ ඉවරයක් ක්ක ගන්න ඕන මල්ලි...’

ඉන් පසු කකාව නැවතිය. මම අම්මාටත් තාත්තාටත් කාමරයට එක්කාගෙන ගියෙමි. වන්දනා කාමර අසුරුවට අස්කර ඇඳ කබඩි මක ලස්සන මල් වාස්ද තබා තිබුණි. අම්මා ගිය ගමන් අතගැවේ මල් කළඹය.

‘මේ මොන මල්ද පුතේ...’

‘එක මලක් කියලා නෑ අම්මේ... මේකන කියෙනවා කානේකන් ජීර්බරාස් ලිපි ඔක්කොම...’

‘ලස්සන ඇවෙන්නේවි එක හඳලා මේ ගෙත්තපුවද...’

මම බිම බලාගෙන සිනාසුනෙමි.

‘නෑ... අර ළමයා හඳලා... මං මල් ගෙත්තලා දුන්නා...’

අම්මාගේ දෙනුවත් මගේ මුහුණට පිවර වී තිබෙනු මට දැනෙයි.

‘හැම දේකටම කළින් මට ඔයත් එක්ක කකා කරන්න

මින... අපි කාලා කතා කරමු... හොඳේ ලොකු පුතේ...

අම්මා මගේ බාහුව අතගා ආදරයෙන් කීවාය.

'හොඳයි අම්මේ... මං අම්මලා කියන දේ...ය...ක් ක...ර...ත්...තේ...'

අවසන් වන වික කියද්දී මට ඇඳින්නට මෙන් ආවේය.

'බයවෙන්නොස... ආයෙක් ඔයාට අපි අඩවන්නා... ඔයාට දුක් දිලා අපට සතුටක් නෑ... ඔයා සතුටින් ඉන්නවා දකින්නයි අපට මින...'

'මං උණු වතුර වික වයි එකට පුරවන්නම් අම්මේ... තාත්තටත් තාගන්න කියන්න...'

මම උණු වතුර කරාමයක් සිතල වතුර කරාමයක් ඇර වයි එකට මද රස්සේ ඇති වතුර පිරවුයෙමි. තාත්තා කුටායක් ඇදගෙන නාන කාමරයට එවුනේ එවිටය.

'ලොකු පු...තේ...'

ඒ හඬ ගැඹුරුය.

'වතුර මං පිරව්වා තාත්තේ... ඇවිත් නාගන්න...'

'උණු වතුර විකකින් නාගන්නත් හරි ආයයි...'

තාත්තාගෙන් කොකරම් දැස් වසන් කරගන්නට හැදුවද අවසානයට අපේ දැස් හමුවිය. මම සිනාසී බිම බලාගත්තෙමි.

'පුතාට අපි බඩුවක් ගෙනාව අම්මා ගාව ඇති බලන්න හොඳද කියලා...'

තාත්තා පෙනෙනසින් කීවේය. මම කාමරයට ගොස් අම්මා ඇලවී උන් ඇඳ මත ඉදහත්තෙමි.

'මොනවද මට ගෙනාවේ... කෝ මට බලන්න මින...'

'තාත්තද කිව්වේ...'

'වව්...'

'දෙන්නකෝ...'

අම්මා ඇඳෙන් නැගිට ගොස් ඇගේ නැන්ඩි බැගය උකුලට ගෙන එහි තිබූ කුඩා සුදු පැහැගත් කවරයක් දිග නැගීයාය.

'මො...ක...ක්...ද අම්මේ...'

මම උනන්දුවෙන් ඇසුවෙමි. ඇය ඒ ස්වර්ණාභරණ පෙට්ටිය විවර කළේ ආශාවෙනි.

'ආ...'

ඒ සුන්දර අත් වෙන් පවති. මම ආශාවෙන් එය අතට ගත්තෙමි.

'ඉන්න මං දන්න...'

අම්මා මගේ දකුණෙන් බ්‍රේස්ලට් එක දමුවාය. අතම ප්‍රභාවත් විය.

'කවදද අම්මේ ගත්තේ...'

'ඊයේ හවස...'

'අපරාදේ මට ගත්තේ... නැගිටිනේ රත්තරන් බඩුවක් අරන් දෙන්න මින...'

'නැගිටිත් ගත්තා පුතේ... එයාට මුද්දක් මින කිව්වා... පස්සේ අරන් දුන්නා... ඔය දත් ඉන්නේ...'

මම අත කරකවමින් හැඩ බැලුවෙමි. අම්මාත් තාත්තාත් හදිස්සියේ මට නැගී ගෙනාවේ ඇයි...

'තාත්තමයි හිතලා කිව්වේ මොනවා හරි ගමු කියලා...'

මපිස් එකෙන් මොකක්ද බෝතස් එකකුත් හම්බ වෙලා...

'පවි...'

මම ඉබේම කියවිණ. අපට ලස්සනට අත්ද අම්මාත්
කාන්තාත් පරණ ඇඳුම් පැළඳුම් අඳිමින් ජීවත් වෙති. ඔවුන්ට
යමක් අරන් දිය යුතු යැයි මම සිතාගත්තෙමි.

අම්මාටත් කාන්තාටත් නාත්තට සුදුනම් කර දී මම රන්
ක්රේළට එක් හැඩ බලමින් කුස්සියට ගියෙමි. නංගීත්
වන්දනාත් කුස්සියේ අත් වැල් පටලාගෙන කුටු කුටු ගාමින්
උන්නෙය.

'මෙහේ දෙනවා අන...'.

මම හොරෙන් මෙන් නංගීගේ දකුණත වන්දනාගෙන්
උදුරා ගත්තෙමි. පසුව ඇගේ අත මගේ අත්ල මත තබාගෙන
කාන්තා ඇයට රැගෙන දුන් රන් මුදුවේ හැඩ බැලුවෙමි. එය
කුඩා දම් පැහැයට හුරු ගලක් ඇල්ලී රන් මුදුවක් විය.
නංගීගේ අතට ඒ මුදුව ලස්සනයි.

'මෙහේ දෙනවා දත් ඔයාගේ අන...'.

නංගීද මගේ දකුණත ගෙන ඉහළට එසවුවේය. අත්වෙන්
පට සුන්දරව එල්ලෙන්නට විය.

'අම්මයි කාන්තයි ඊයේ ගත්තේ... මේක පේරුවේ මම...
ලස්සනද අයියේ...'.

'ලස්සනයි...'.

'මං දන්නවනේ ඔයා අය වීදින...'.

'ඒක ලස්සනයි තමා...'.

මෙතෙක් වෙලා තිහඩව උන් වන්දනා කීවාය. අත
කණකර පාර අහිංසක කෙල්ල ඉදිරියේ රත්තරන් පෙත්වීම
හොඳ නැති බව මට සිහිවුණේ පසුවය.

'මේ ටිත්ගේ එකත් ලස්සනයි...'.

'අනිත් අයගේ අත් වලටත් ඔහොඳ යැදී මුදු වැටෙයි...'.

නංගී කීවේ අත දෙදෙනා දෙසම බලා නොබලා වන්දනාවත්
මමවත් කතා නොකළෙමු.

'අම්මයි කාන්තයි මායිගේ ස්වර්ණ මහල් ගියේ...'.

නංගී තනනමින් ගමක් නියෝතට ගියාය.

'ඉතින්...'.

'ඉතින් තවත් දෙයක් ගත්තා... ඒ මොනාද කියලා මං
කියන්නැ...'.

ඒ කුමක් විය හැකිද... මම අසන්නටද නොහිතෙමි.

'අම්මයි කාන්තයි නානවා... නංගී මගේ නානන්න බබා...'.

'මං පස්සේ නානවා... මං සිතලයි... සිතලට මං මේකිව
මේ බදගෙන හිටියේ...'.

තෙල් හැන්ද අත දරාගෙන උන් වන්දනාව නංගී යළිත්
වසාවක් බද ගත්තාය.

'ඔන්න දත් තෙල් හැන්දට පිවිවෙනවා...'.

'අම්මයි කාන්තයි නාපු ගමන් කන්න එයි... බත් ලීපේ
නිබ්බද...'.

'ඒක හරි...'.

'දත් මොනවටද මය තෙල් ලීපේ කියන්නේ...'.

ඇගේ වැඩ කෙරියෙහි.

'තවලට බදින්න...'.

නංගී වන්දනා පිටුපස සිට මට සිතාදුන්නාය.

'වැඩි නැද්ද...'.

'ඉතින් ම- කට්ටම් හදලා ප්‍රික් එක් දලනේ සියෙන්තේ...
අරන් බදින්න විතරයි සියෙන්තේ...'

ඒ මොහොතේ ඇය ගොස් ගිනකරණය ඇර එහි රවුම්ව
අපුරුවට සාද ලත්වී මීට එකකින් වසා තිබූ කට්ටම් පිහාන
ගත්තාය. මේ වැඩ ඇය කොහොම පුරුදු වුවාදැයි මටම
ප්‍රශ්නයකි.

'අයියා මෙතෙම වෙලා එළුකිරි බිබි... රැට සිතලේ කිරි
කෝපි බිබි මේකියේ කෑම හොඳට අහර අහර සැපට ඉන්නව
තේද...'

'අයියෝ බබා ඔයා ඔව්වරද දන්නේ... මෙහේ තව
කොව්වර සැප සියෙන්වද...'

'මොහොද සැප...'

තාගේ ඉණට දැනම බබා ගනිමින් ඇසුවාය.

'විස්සර කරන්න බැරි සැප...'

වත්දනා කට්ටම් අටක් දහයක් පමණ පරිස්සමින් රත්වූ
කෙලට දමමාය. අම්මා නානෙත කුස්සියට ආවෙද ඒත් සමහරය.
ඇය මගේ උරහිසට උඩින් වත්දනා කට්ටම් කෙලට දමන
අපුරුවත් ඒවා වීරි වීරි ගෙන බැඳෙන ලස්සනක් බලා උන්නාය.

වත්දනා අම්මාට දක්කේ පසුවිය. ඇය කට්ටම් විකට්
පරිස්සමින් කෙල් විඩමින් අම්මා දෙස බලා ගෞරවාන්විතව
සිනාසුනාය.

'ඇයි ලොකු පුතා මේ සමයට මෙව්වර මතක්සි
කරන්නේ... පව්නේ... අපිට දෙකක් තුනක් හායුවනම් ඇතිතේ...'

දත් අම්මා වෙදනා කරන්නේ මටය. මම වත්දනා
දෙස බැලුවෙමි.

'නෑ ඇත්වි... සංදේශ අයියා කිව්වා මෙතෙම හදන්නෙක
කියලා... මායි හැදුවේ...'

'මහල් හේකට වගේතේ දුවේ...'

'ම- ආ..ස..යි ජයදේව අත්කලුන් කිව්වා හදන්න කියලා...'

කට්ටම් එක රන් පැහැයට හැරී ඇත. යුවතිය කෙල්
හැන්දෙන් කෙල් බේරා බැඳුණු කට්ටම් වික පරිස්සමින් කඩදි
කොළයක් එදා කිරි ගොට්ට මත තැබුවාය. බැඳුණු කට්ටම්
වල සුවඳට මගේ කටට කෙළ කලියක් ඉහුවිය.

'ම- එකක් කනවා...'

ම- උණු උණු කට්ටම් එකක් ගත්තෙමි.

'මටත් ආස හිතුණ කට්ටම් එකක් කන්න... මාර වලින්ද
දුවේ හැදුවේ...'

'ඔව්... කලපත් මාර වලින්...'

'බලමු...'

අම්මා උණුවෙන්ම කට්ටම් එක කෑවාය. ගම්මරක් අල
මාර පදමට තිබූ කට්ටම් එක රසය...

'මයාට ආව්වගේ අත් ගුනේ නම් හොඳට සියෙන්වා...'

යුවතිය අභි-සකව සිනාසුනාය.

'දත් ආව්වගේ තුන්මාසේ දුනේ එනවා තේද...'

'ම..වි ලබන මාසේ විසිනකර වෙනිද...'

'ජයදේව අත්කල්ටත් කියලා හොඳට දුනේ දෙන්න...'

'පොඩියට හරි හදලා දෙනවා...'

ඇය ඇගේ ජීවිතය ගැන හිතන්නේ එතෙමය.

අම්මා සාලයට ගියේ කට්ටම් කට්ටම් එකක් රැගෙනය.

‘කවිලව් සියක් විතර කන්න පුළුවන්...’

නංගිඳ කවිලව් එකක් ගනිමින් කීවේ රූපවාහිනී වෙළඳ
දැන්වීමක් පොඩි එකෙක් කියන කතාව අනුකරණය කරමිනි.

www.sinhalaelibrary

35

“අ...යි...යේ... අපි වත්ත පැත්තට ටිකක් යන්...”

නංගි මගේ අතකින්ද අල්ලාගෙන කතා කළාය. ඇය මේ යන්නේ කුමක් හෝ කියන්නටය.

‘අපි ඉක්මනට එන්නම් හොඳේ...’

ඇය වන්දනාට කීවාය.

‘හරි හරි... මං මේසේ දනවා...’

වත්ත පැත්තට යද්දී නංගි මගේ අත අතහැර අත් වකුටු කරගත්තාය. දවල් වෙද්දී සිතට වැඩිවෙයි.

‘අයිියගෙන් මං පොඩ් බඩුවක් අහන්න එක්ක ආවේ...’

‘මොකක්ද...’

‘මේ ප්‍රශ්නේ තාත්තයි අම්මයින් ඔයාගෙන් අහනවා...’

‘හරි බබා මොකක්ද...’

සූරිය ප්‍රසාද අංක 2

‘අයියට දත් විස්සයි...’

‘ඔව්...’

‘කොල්ලෙක්ට විස්සක් කියන්නේ බඳින වයසක් නෙමේ...’

‘ඔං දන්නවා...’

‘අම්ම කෙනෙක් තාත්ත කෙනෙක් භාරකාරයෙක් නැති අනාථ වෙච්ච කෙල්ලෙක්ට නිකං ආශ්‍රය කර කර සෙල්ලම් කරන්නක් බෑ...’

‘හරි බබො... ඔං දන්නවනේ ඒක...’

‘අයියගෙන් එක ප්‍රශ්නයක් අම්මයි තාත්තයි අහයි...’

‘මොකක්ද...’

‘අම්මයි තාත්තයි මෙහෙම කියයි... හරි ලොකු පුතා අපි මේ කෙල්ලට බරගන්න කැමතියි... ඔයා දන්නම් මේ කෙල්ලට බඳිනවද කියලා...’

මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් ගැන ඇත්තටම මම සිතා නොමැත්තෙමි.

‘අයියා මේ ඊයේ පෙරේද ඒ ලෙවල් වලට ලියපු කොල්ලා... ඔයා විස්සෙන් බැන්දෙත් ඔයාට විසි එක වෙද්දී පැටියෙකුත් ඉන්නවා... ඔයා තාත්තා කෙනෙක් වෙතවා... මවා ගන්න මේ සංදේශ් කියන පොඩි කොල්ලා බබෙක්ට වඩාගෙන ඉන්නවා...’

මම මවා ගත්තෙමි. මට සිතා ගියේ ඉබේටමය.

‘ඇයි හිතාපුනේ...’

‘මට මැරිලා තෙත්තො...’

‘හරි... මට කියන්න මෙව්වර පොඩි වයසින් ජීවිතේ

ඔක්කොම වගකීම් වික ගන්න අයියා කැමතිද... මේ කෙල්ල වෙනුවෙන්...’

මම නංගි දෙස මොහොතක් බලා දුන්නෙමි.

‘මේ වගේ පොඩි ලස්සන කෙල්ලෙක්ට දක්කනම් ඕන කොල්ලෙක්ට ආස හිතෙනවා. ඊටත් මේකි හරි ගුණ යහපත් කෙල්ල... ඒකත් ඇත්ත... ලෝබකමට තිකං ආසාවට මේ කෙල්ලට බඳින්න කියල අයියට තීරණ කරන්න පුළුවන්... ඒත් කයාද බඳිනවා කියන්නේ එහෙම ලේසි පාසු දෙකට නෙමේ... කයාද බඳින්නේ අයියා විතරක් නමො... ඒත් මම අම්මා තාත්තා පොඩි මාවා මේ ඔක්කොම ඒ කයාදේ ඇතුළේ ඉන්නවා... ඔයා බැඳලා ලස්සනට සතුටින් හිටියොත් අපි ඔක්කොම සැනසීමෙන් ඉදි... ඒ වගේම තමා ඔයා ඔයාගේ කයාදේ අනාගත්තෙන් අපේ ජීවිත වල මල්වෙඩි පිපිරුවක් වැඩක් නෑ... එහෙම නේද...’

‘ඔව්...’

නංගි අද කතා කරන්නේ මහ අම්මාගේදියෙකු යෙය.

‘බැඳලා වික කාලෙකින් අයියට හිතෙයි මං තරුණ කාලේ මේ කෙල්ලෙක්ට එල්ලගෙන දුක් විදිනවා කියලා... පවුල් ජීවිතේ බර විස්සයි තිහයි කියලා නෑ... ඒක බරක්ම පවුල් ජීවිතේ බර විස්සයි තිහයි කියලා නෑ... මවා ගන්න මේ කෙල්ලට බඳින්න කියල අයියට තීරණ කරන්න බෑ මාව මේ කයාදේට හිරවෙලා කියලා... එතකොට අයියා අවුල් වෙයි... ඔහොම ගිහිත් අත්තිමට ආදරෙන් කැනිවෙයි... ඔයා ඔයාගේ ජීවිතේ ගැන ඊට පස්සේ හිතුවක්කාර තීරණ ගනී... ඒකෙන් ජීවිතේ ගැන ඊට පස්සේ හිතුවක්කාර තීරණ ගනී... ඒකෙන් මේ කෙල්ලක් අනාථ වෙතවා... සමහර විට පැටියෙකුත්

එක්ක... අම්මත් දුක් විදි... තාත්තත් දුක් විදි... ඒ වලින් මාත් දුක් විදි...'

මම බිඹි බලාගෙනම උන්නෙමි. මේ ප්‍රශ්නයේදී මම ආදරය ගැන හැර අත් කිසිවක් ගැන නොසිතුවෙමි.

'මං මේ අයියව බය කරනවා නෙමි... ඒත් අයියා අයියගේ හිතට තවදුරු කරලා අහන්න මං මේ කෙල්ලට බිදින්නේ ඇත්තටම ඒ කෙල්ලට ආදරේ තියාද කියලා... එහෙමනම් ප්‍රශ්නයක් නෑ... ඒත් නිකං ආයාචිට නම් කයාදයක් ගැන හිතන්නෙයා... ඒ කෙල්ලගේ ජීවිතේ එක්ක සෙල්ලා කරන්නත් එයා...'

'නංගි මං...'

'හරි සුදු අයියේ මං දන්නවා ඔයා එහෙම කෙල්ලෙක්ගේ ජීවිතයත් එක්ක සෙල්ලම් කරන කොල්ලෙක් නෙමි කියලා... විහිළුවට මං ඔය අතම් මතම් කිව්වට මං හොඳටම දන්නවා අයියා තවම මේ කෙල්ලට කිසි කරලවක් නැතුව ඇති...'

'ඔව්...'

'මං පිළිගන්නවා... ඔයා එහෙම කොල්ලෙක්... ඒත් කොල්ලෙක්ගේ ජීවිතයට කෙල්ලෙක් ආවට පස්සේ ඒ කෙල්ලට ඉතින් වෙන ලෝකයක් නෑ... පස්සේ කාලෙක අනාථ කරලා දන්න හිතාගෙන දත් ආදරේ කරලා වැඩක් නෑ අයියේ...'

නංගි කියන කතාව සම්පූර්ණ ඇත්තය.

'දත් මට කියන්න අයියේ... පෙරහැරවල් හතම යන්න කැමිති නම් විතරක් කරද්දට පිටට ගන්න... නැත්නම් දිව්වත් නොකපා ඉන්න...'

නංගි කීවේ මගේ බාහුව මත සිතල ඇඟිලි තුඩු තබාය.

'මං අයියව අඩුල් කරන්න හැදුවා නෙමි...'

'මං දන්නවා...'

'ඔයා මගේ අයියා... ඔයා දුක් විදිනවා මට බලන් ඉන්න බෑ... ඒ වගේම කමයි...'

'මොකක්ද...'

'ඔයාට කැපක් තියෙනවනම් මං ආයිය ඔයා ඒ කැප ලස්සනට විදිනවා දකින්න...'

'මං දන්නවා...'

'අපේ ජීවිතේ වියදනෙන් අපි හිතත් හිටපු හැටියට නෙමි... තාත්තා හිතත් උන්නා ඔයාව සැමිපස් යවන්න... ඒක බැරි උනා... දත් ඔයා ඛිස්තස් කරනවා... ඒ හැටි... දෙව්වයට දෙස් කියලත් බෑ... ජීවිතේ වියදනෙන් ජීවිතයට මින විදිහටනේ...'

'අපි ඒක පිළිගන්න මින...'

'ඇත්ත... ඒත් සුදු අයියේ තාස්ති වෙලා තුඩු වෙලා යන්නත් බෑ...'

දත් නංගි මගෙන් අසනා ප්‍රශ්නය මේ කයාදය තියා මා තුඩු වෙනවාද තාස්ති වෙනවාද යන්නය.

'නංගි ඇහුවනේ මං මේ කෙල්ලට ඇත්තටම ආදරේද කියලා...'

'ඔව්... ඇත්ත ආදරේ මොකක්ද කියලා අයියා මට වඩා දන්නවා...'

'ඇත්තටම මං මේ කෙල්ලට ආදරෙයි... එක ආත්මයක්

තෙමේ ආත්ම ගෞරව මාත් එක්ක දුක සැප බෙදගන්න මේ
පොල්ල හොඳයි කියලා මට හිතෙනවා...

2

“අපි අද බඩ ගෙයක් දෙරක් හඳගෙන තිටියට අපිත්
හරි සාමාන්‍ය මිනිස්සු...”

22

‘‘ඔයා මම හරි අභි-සකයි... මේ ලෝකේ ගොඩනගන්නා ලෝකේ වගේ ම- ආවිමර හැ...’’

‘ඒක ඕයාගේ මුණ බැලුවාම ජෙනරාලයෝ අයිතියේ...’

‘මියත් එනෙමයි... මියාච මට පේත්තේ මේ රටේ ඉන්න
 ගොඩාක් කෙල්ලන්ට වඩා හරි පිරිසිදු කෙල්ලෙක් විඳිනාට...
 ඒ වගේම කමයි මට මේ කෙල්ලට පේත්තෙක්...’

මම තාබීමේ අතින් අල්ලාගෙන උයනේ පහසු මිටියාවතට
ගියෙමි.

'ම. ජීවත් වෙමින් විදින නංගි දන්නවා... ඔයයි මමයි
පුංචි කාලේ සෙල්ලම් කරපු හැටි මම ආම මතකයි...'

‘මටත් මතකයි... අම්මගේ හැඩිපි සාට සාරිය සිවුර
වගේ ඇඳගෙන අයියා බණ කියන හැටි මට තාම මතකයි...
මං වැදගෙන අහන් ඉන්නවා...’

ന-മിതേ കുടില മൂർ മയുധി.

“මං හරි ආසයි ලස්සනට ජීවත් වෙන්න... මං ලස්සනට ජීවත් වෙන්නා නම් මට මියාඩ් ඕන... අම්මව ඕන... තාත්තව ඕන... පොඩ් මාව ඕන...”

‘अवि’

ම. බදිත්තන් ජීන මහල ජීනසාමල්ලම ම. වගේ
ආදරේ කරන්න පුළුවන් ගැනියෙක්... එහෙම දැනුත් මේ
සම්බන්ධය දිගටම ලස්සනට තියයි... කතාදේ කියන්නේ
දෙමව්පියන්ට දරුවෝ තැනිවෙහ ගිවිසුමකට ගොමි...
සහෝදරයන්ට සහෝදරයන්ට තැනිවෙහ ගිවිසුමකට ගොමි...
එහෙම වෙනවනම් එකත ප්‍රස්තාපත් කියන්නවා...

‘କବିତା ସିଂହାସନ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକାବ୍ୟ’

‘මට තිබෙන ප්‍රශ්නේ මං කසාද බැලූවා ගැනීමේ ලෙසටම යහපිද තැත්වමි ගැනීමෙන්ම මගේ ලෙසටම ගෙනවුදි කියන එක...’

‘କୈ ଯେଉଁଠି ଶବ୍ଦଟି ଶୁଣାଯାଏ ତାହା ଶୁଣିବୁ’

'නිකං තොමේ මේ කකුල් දෙක අල්ලලා වැදලා එනවා... මගේ චිකරක් තොමේ අම්මගේ කාන්තාගේ පොඩි මාමගේ මියාගේ කකුල් දෙක අල්ලලා වැදලා එනවා... ඒ චිකරක් තොමේ එයාට අපේ ලෝකයට ශක්තම එයා ජීවිත කාලෙම අපට පින් දෙනවා...'

‘මම කේරෙහිමි..’

මං කියන්නේ එක දෙයයි නැහී... මෙත් පිළිල කියනවා... ඒ මල අද කඩා ගත්තත් හෙට කඩා ගත්තත් දෙකම එකයි... පෙරහැරවල් හතම යන්න මං ලැස්තියි... ඒ නිසා මං මගේ අතින්ම කරදුව මගේ පිටේ කියාගන්නවා... ඕයා කියන්නේ ඉක්ක... මේ අවුරුද්දේ බැන්දෙත් මං ලබන අවුරුද්දේ තාත්තා කෙනෙත් වෙනවා... ඕයා දන්නවා දේශුත් මං කියන්නම් මං ඊට පස්සේ අවුරුද්දෙන් තාත්තා කෙනෙත් වෙනවා... මං

කියන්නේ එක දෙයයි නංගියේ... ජීවිතේ හම්බ වෙච්ච හොඳම කෙල්ලට මං තැනි කරගත්තේ නැ... කයාදේ කියන්නේ ගැණියෙක්ට හෙතත් ඒ ගැණිට සැප දෙන එකට තෙමේ... ගැණියෙක්ගෙන් සැප ගන්න එකටත් තෙමේ... දෙන්නම එකතු වෙලා සැපක් හොයාගන්න එකට... මගේ සැප හොයාගන්න පුළුවන් මේ කෙල්ලත් එක්ක විතරයි...

මම හුස්මක් වත් නොගෙන කියාගෙන ගියෙමි.

එහෙත්ම අයිසා හිතාගන්න ඒ සැප අයිසට ලැබෙනවා කියලා... අයිසා මේ බර දරන්න කැමති නම් ඔයාට මේ කෙල්ලට ලැබෙනවා... අම්මලා මේකට කැමතියි... හැබැයි ඔයා ජීවිතේ කවදහරි මේ කෙල්ලට තනි කළොත් ඒ පයාට ඔයාට විතරක් තෙමේ අයිසටත් වන්දි ගෙවන්න වෙනවා...

ඒක කවදත් වෙන්නැ...

මං දන්නට අයිසා ගැන... ඔයා එහෙම කරන කොල්ලෙක් තෙමේ...

නංගී මගේ අතකින් අල්ලා කීවාය. අප දෙදෙනාම අත්වැල් බැඳගෙන නිවස වෙතට ආවෙහු.

අප එන තුරු වත්දනා තුස්සියේ දොරකඩට වී උන්නාය. නංගීත් මමත් එක එල්ලේම කෙල්ලෙන් දැය දෙය බලාගෙනම පිටගැට පෙළ තැග්ගෙහු ඇය අසරණව සිනාහුණාය. සමහර විට මේ ලෝකයේ ඉන්නා අහිංසකම යුවතිය වත්දනා විය හැක. ඇය ගැන මට හිතන්නේ එහෙමය.

අයිසයි නංගියි කොහේ ගිහින්ද කියලා මං බැලුවා...

අප අවසාන පඩි ගැටටට පය තබද්දී වත්දනා කීවාය.

අපි ගියා අපේ පොඩි ප්‍රයිවට් කනා බහකට...

නංගී කියද්දී වත්දනා අසරණ ලෙස මා දෙය බැලුවාය. 'බයවෙන්න එපා' යැයි මට කියන්නට සිතුවා.

'මට උඟ් එක්කත් සියෙනවා තනිකරම ප්‍රයිවට් කනාවක්...'

වත්දනාගේ අතකින් අල්ලාගෙන නංගී කීවාය.

'මා එක්ක...'

'ඔව්... කාලා බිලා ඉවර වුනාම මං උඹට අල්ලගන්නම්කෝ...'

මේ වත්තේ කුමක්දැයි අසරණ ඇයට තේරුම් ගත නොහැක. නොවේනම් ඇය මේ සිදුවන දේවල් වලින් කැසිගෙන උන්නාය.

'අතේ කෙල්ල බයවෙලා... බයවෙන්නෙපා හරකි... කාලා අප් කරලා ඉවර උනාම අපි ගාඩ් එක පහලට යන්...'

'හා...'

'මට ඔයාට ගොඩාක් දේවල් කියන්න සියෙනවා... ඒ වික කියන එක මගේ යුතුකම...'

'අ...තේ මන්ද... මට නම් මොනාක් තේරෙන්නැ...'

'ඊ. වෙනකොට තේරෙයි... ඒවා වැඩක් නැ... හරි බඩගිනියි කෙල්ලේ...'

'ඒකනේ අම්මයි තත්තයිත් ඉඳගෙන ඉන්නේ... සංදේශ අයිසයි ඔයයි එනකල් බලන් ඉන්නේ...'

'යන් යන්... අයිසා කියන්නේ මං උදේට කැවෙක් නැ... දවල්ට හොඳට කන්න ඕන නිසා...'

36

අම්මාත් තාත්තාත් පොඩි මාමාත් කෑම මේසයේ වාඩි වී උත්තෝය. ඇය අම්මාත් තාත්තාත් වෙනුවෙන් පිළියෙලි කර තිබුනේ ඇවිහෙමි ගෙයක වැනි කෑම මේසයකි.

‘කොහෙද දෙන්නත් එක්ක ගියේ...’

අම්මා අත සෝදගනිමින් ඇසුවාය.

‘ඉස්සර තමයි අයිසලා නංගිලට උසදෙස් දෙන්නේ... මං හොඳ දෙයක් අයිසට කතා කරලා ඉන්නේ...’

නංගි අම්මාගේයෙකු සේ කීවාය. මම හොරැහින් අම්මා දෙසත් තාත්තා දෙසත් බැලුවෙමි. අම්මා සිනාසී අහක බලාගත්තාය.

‘තාත්තේ බෙදන් කරන...’

මම කීවෙමි. ඒ අපේ පුරුද්දය. ඔහු බත් බෙදාගන්නා පුරු අපි බලා සිටිමු...

‘මං ලොකු පුතේ මේ කර්තෘ කළේ කොහෙන් පවත් ගන්නද කියලා... මේ දරුවා ගොඩාත් හදලා...’

වින්දනා වතුර රැගෙන එද්දී තාත්තා කීවේය. ඇය කොල් පට කඳ කරගෙන සිනාසුනාය.

‘කෙල්ල රිසේ ඉඳන් ලැස්සි උනේ...’

‘තාත්තට මං බෙදන්නමි...’

මම තාත්තාගේ පිහාන රැගෙන කෑම බෙදුවෙමි.

‘පුතේ වට්ටු මේදුවෙන් විකත් වැඩිපුර දන්න...’

තාත්තාගේ ආසාදි කෑම තුන වට්ටු මේදුන් අල හොඳින් පසවිමුත්ය. ඒ තුනම අද ඇත.

‘තාත්තා අම්මට බලන්න ආවේලාගේ ගෙදර ආවනේ...’

පොඩි මාමා අනිතය ඇදගත්තේය. අම්මා කට කඳ කර පොඩි මාමාට රැවිවාය.

‘ඉතින් ඉතින් පොඩි මාමේ...’

නංගි පොඩි මාමාට කුලප්පු කළාය.

‘ඒ කාලේ අම්ම මාර ලස්සනයි... සොටිනම් පොඩි දුටුම වඩා හැඩයි... පොඩි විසේ සාවතුන් තිබිණ...’

අපි සියල්ලෝම එකවර සිනාසුනෙමු.

‘ම...ඒ...ඒ...’

අම්මා පොඩි මාමාට සැර කළාය. තාත්තා කරබාගෙන

උත්තෝය.

'ඒ කාලේ අම්ම කාන්තයේ හිත ගත්තෙන් මිය වගේ හොඳ වටිබඩු මෝල්ලක් කවලා කමා... මට අද වගේ මතකයි... මාර රහයි කිය කියා කැටා...'

'හිත ගන්නම වැඩේ... ගෙදරටම අහන් ආපු නියා ආවිවි දුන්න මිසක්...'

අම්මා කීවාය.

'අහන් ආවා කියලා ගෙදරට අරන් බන්දගන්න මිනිසා...'

කාන්තා කීවේ අප සියල්ලන්ම සිනාගත්වමිනි.

'හරි හරි... මං මේ කාන්තව බලෙන් බන්දවගන්නා... හරි එහෙම බලෙන් බන්දවගන්න කියනු... ඒකෙන් කාටවත් වරදක් උනේ නැහේ... මං මික්කොම කරගෙන දුකක් විදගෙන මේ නාමිබෙකුයි නැමිබියෙකුයි හදගෙන හිටියෙ නැද්ද...'

අම්මාගේ කතාව ඇත්තය. අපේ පවුල් ජීවිතය යාත්‍රාවක් නම් එහි නියමුවා කාන්තා හෝව අම්මාය. ජීවිතයේ බර සිමුනේ ඇගේ දෑත මතය.

'ඇත්ත පුතේ... උමලයේ අම්මා උමලට හොඳ අම්මා කෙනෙක් උනා... අයියට හොඳ ගැහියෙක් උනා... මට හොඳ අක්කා කෙනෙක් උනා... ජාති ජාතිය මං නම් පතන්නේ මේ අක්කා මගේම අක්කා වෙලා උපදින්න කියලා...'

පොඩි මාමා ඒ වචන වික කියද්දී ඔහුගේ දෑස් වල කඳුර පවා මතුපිට මම පහසක සිටගෙන උන් වන්දනා දෙස බැලුවෙමි. ඇගේ ඇස් වලද කඳුරය.

'මෝල්ල වික හරි රහයි පුතේ...'

කාන්තා වන්දනා දෙස බලා කෘතඥ පූර්වක ලෙස කීවේය. ඇය අහිංසක ලෙස සිහිපුතාය.

'මට නම් මික්කොම රහයි... මියා මේවිවර රහට මාර ඇහුල් කියල් දන්න ඉගෙන ගත්තේ කොහොමද...'

අම්මා අසද්දී ඇය ලැජ්ජාවෙන් මා දෙස බැලුවාය.

'ආවිවි හදනවා බලන් ඉදලා...'

'මියාව බඳින කොල්ලා නම් දුවේ මාසෙන් මහත් වෙයි...'

අම්මා කියද්දී 'තංගිත් පොඩි මාමාත් කැමත් නවත්වා මා වෙතට හැරුණේය. මම කලබල වී කොටුකොටු යම්බේල දිසිය සෙව්වෙමි.

'අක්කලා දන්න හොඳ කොල්ලක් නැද්ද අපේ මේ කෙල්ලට බන්දලා දෙන්න... අම්මපල්ලා මං බලලා මික්කොම කරලා දෙන්න ඉන්නේ...'

පොඩි මාමා කියද්දී මගේ පපුව පිවිච්ඟෙන ගිණේය. ඔහු එය කිසුවේ විහිළුවට බව කැබැල. මම යනමට ඇය දෙස බැලුවෙමි. වන්දනා කැම මේසයේ සිටු හිස් වූ මාර ඇහුල් කියල් දිසිය ගෙන හැරුණාය.

'කෙල්ලට කොළඹ කොල්ලේ ගැලපෙයිද කියලා කවුද දන්නේ...'

අම්මා කීවාය.

'මෙ...හේ... එ...න්න...'

තංගි යන්නට හිස ඇගේ අසින් ඇද්දය.

'ම...ම... මා...රි අ...රන් එ...න්න...මි...'

වන්දනා ඒ වචන පිට කළේ ඇඳුම් වාටාගෙන බව මම දනිමි.

'කෙල්ලට දුක හිතුණ...'

පොඩි මාමා කියුවේ එපමණකි. මේ සිදුවීමෙන් අම්මාත්
කාන්තාත් ඉදිරිපිට වඩාත් අපහසුතාවයට පත් වූයේ මාය.

‘කාන්තේ තව බත් විකත්...’

මා ඇසුවේ ඇතිවූ අපහසුතාවය වයා ගන්නටය.

‘දන් දෙපාරක්ම කෑවා... තව හැන්දක් විතර දන්න
පුතේ අල හොඳි විකත් එක්ක...’

කාන්තා මෝත්ත දිසිය දෙස බැලූවා පමණි. ඒවා ඕනා
කියා කියුවේ නැත. මම මෝත්ත හැදි දෙකකුත් බෙදුවෙමි.

මාර් ගෙනෙන්නට ගිය වන්දනා යළි ආවේ මුහුණ
සහවාගෙනය. අප සියල්ලෝම ඇය දෙස බැලුවෙමි.

‘අතේ දුවේ ඔයා කන්තැද්ද...’

පොඩි මාමා කරුණබරව ඇසුවේය.

‘මං... පස්සෙ කන්නම් අත්කල්...’

පොඩි මාමා ඇස්වලින් ඇගෙන් කරහද කියා ඇසුවේය.
කෙල්ල රැවිටිය.

හැන්දාවේ ඇඟ සෝදමින් සිටියදී නංගි නාන කාමරය
අසලට ආවාය. මම කුටියද ඇතුළත නාන කාමරයේ දොර
ඇවිසෙමි.

‘ඇඟ හෝදගෙන අයියට එන්නලු...’

නංගි බරපතල හඬකින් කීවාය.

‘ඉන්ට්ටි එක කරන්න යන්නේ...’

‘ඔයා මාව බය කරනවා...’

මම අභියාසා හඬකින් අසරණව කීවෙමි.

‘අයියන්ඩිය බිය නොවන්න...’

නංගි විහිළු කළාය.

‘මං කෙල්ලත් එක්කත් කතා කළා...’

‘මං ගැන...’

මම සිතලේ වෙච්ඡමින් ඇසුවෙමි.

‘ඔයා ගැන මං විශේෂයෙන් කතා කළේ නෑ... ඒත් ඒකි
වටින දහයක් කතා කළොත් තරියක්ම ඔයා ගැන... අයියා
හිතන්නේ මේ වෙන්තේ මොනවද කියලා දෙන්න දන්නෑ
කියලද...’

‘මං මගේ පොඩි මාමටත් කිව්වේ නෑ...’

‘මාත් කිව්වේ නෑ... ඒත් කෙල්ලට මොනාහරි කේරෙනවා...
ඒකි හිතන්නෑ ඒ ඒකි ගැන කතා කරනවා කියලා... ඒකි
හිතන්නේ ඔයාගේ කයාදේ ගැන මොනා හරි කියන්න අම්මලා
ඇවිත් කියලා...’

මම ඇයව විවාහ කරගත් යැයි ඇය කොහෙත්ම
හිතන්නේ නැත.

‘ඇඟ හෝදගෙන ඉක්මනට එන්න... අම්මයි කාන්තයි
පොඩි මාමයි මිදුලේ පුටු කියාගෙන ඉන්නේ... ඔයාගේ පුටුව
විතරයි හිස්...’

‘මං පට ගාලා එන්නම්...’

මම ඉක්මණින්ම ඇඟ සෝදගෙන මගේ සුදු සරමක් වී
මාර් එකක් ඇඳ ගත්තෙමි. ඊට උඩින් ඒර්සියද දමාගෙන මම
කැඩිපත අසලට ගියෙමි.

සැකය... පංදේත් තවම පොඩි කොල්ලෙකි. හරියටම
කියනවා නම් මගේ තවම රැවුලටත් හොඳින් මුහුණ පුරා
එන්නේ නැත. රැවුල එන්නේ කට වටා වික පමණි. ඉඤා
එන්නේ නැත. රැවුල එන්නේ කට වටා වික පමණි.

හරියේ රැවුල එන්නේ අරියාද්වට ගොයම් හිටෙව්වාක් බදුව
කැහිත් කැතය.

හිසට ඕඩික්ලේන්ද, මුහුණට ලෙයාර් ඇත්ති ලව්ලිද,
අතට බේබි ක්‍රිමිද ගාගෙන මම සැරසුනෙමි. මේ වයසේදී
මඟුලක් කතා කරන්නට යාම කොතරම් බරපතල දෙයක්දැයි
මට හරියට වැටහෙන්නේ දැන්ය.

ජීවිතයේ වගකීම් ගන්නට වයසක් අවශ්‍ය නැත. මම
මදදුම බණ්ඩාර සේ සෙරෙප්පු දෙකද දමාගෙන කාමරයෙන්
පිට උනෙමි.

මිදුලේ රෝස පදුරු වලින් මැදි වූ තණකොළ බිස්ස මැද
වේවැල් පුටු තබා මැද රවුම් ස්ටුල් එක තබා ඒ වටා අම්මාත්
තාත්තාත් පොඩි මාමාත් නංගිත් උන්නෝය. එක අසුනක් හිස්ව
සිටුවෙමි. ඒ මගේ අසුනය.

මම ඔවුන් කරා යද්දී හතර දෙනාම එක වර මා දෙස
බලා උන්නෝය. ලැජ්ජාවකට කෙරල බවකට අපහසුතාවයකට
යමාන හැඟුමකින් මම බිම බලා ගත්තෙමි.

'පුතා මේ හැන්දෑවේ නැවද...'

අම්මා ඇසුවාය.

'නෑ අම්මේ... ඇහ සේදුවා...'

'ඔය නාලා වගේ පේන්නේ අම්මේ අයියා කොණ්ඩේ පේල්
ගාලා... ඒකයි...'

නංගි රහස එළි කළාය.

'ඔය අනම් මනම් ගාලා අත්තිමට අඩු වයසින්ම
කොණ්ඩේ සුදු වෙතවා...'

මම කරබාගෙන ඉඳ ගත්තෙමි.

'තේ එකක් බිලම් අපි කතා කරමු අයියේ...'

වන්දනා හැන්දෑවේ තේ වලට සැමත් පේස්ට් දමා
සැන්ඩ්විච්ස් කියා සිටුවෙමි. ඊට අමතරව පොඩි මාමා
ගෙනගත් සිටු බටර් කේක් එකක්ද ඇස කපාගෙන ආවාය.

'ලස්සන බිලවුස් එකක් ඇඳලා තියෙන්නේ... කොහෙත්ද
දුවේ ඕක...'

කැමිලි පැහැයට හුරු ඒ බිලවුස් එක බණ්ඩාරවෙලින්
ඇයට ගෙනත් දුන්නේ මාය... ඒ මීට මාස දෙකකට පමණ
පෙරය.

අම්මාට උත්තර දෙන්නට ප්‍රථම 'කියන්නදයි...' කියා
අයන්නට මෙන් සුවිසි මාදෙස බැලුවාය.

'ඇපුම් ගන්නා ගිය වෙලාවක සංදේශ අයියා මට ගෙනත්
දුන්නේ... අදයි ඇත්තේ...'

හැම දෙයකටම අද හසුවන්නේ මාවය. මා බණ්ඩාරවෙලට
වී කළේ මේවාදැයි අම්මාත් තාත්තාත් ඇසුවොත් මට පොළව
පලාගෙන යන්නට පිදුවෙනු ඇත.

'ජයදේව අත්තල් මාතලෙන් ගෙනාපු හොඳ කෝපි
වගයක් තියෙනවා... ගෙදර බැඳලා කුඩු කළේ... ඒ කෝපි
හදන්නද...'

'ඔව් පුතේ කෝපි හොඳයි...'

තාත්තා ආදරයෙන් කීවේය. තාත්තාත් අම්මාත් සැන්ඩ්විච්ස්
ගෙන කැලව්වාය. මං නංගිට පිරිසිසකට යෝස් දමා සැන්ඩ්විච්ස්
පෙති කීපයක් දුන්නෙමි.

බණ්ඩාරවෙලට විකෙන් වික අඳුර කඩා වැටෙන්නට විය.
එහා මිදුලේ අඳුරක් නොවූයේ මිදුලේ සරිකල වීදුලි පහන් වල
ආලෝකය සුන්දරව මිදුලට වැටී තිබුණ නිසාය.

'අපි මේක කතා කරලා ඉවරයක් කරමු අයියේ...'

තැන්නම් මේ කොල්ලා බොරුවට පිවිටෙනවනේ... මං දන්නවනේ ලොකු පුතාගේ හැටි...

පොඩි මාමා කතාව පටන් ගත්තේය. මම ස්විටරයේ ගංවැව සමග සෙල්ලම් කරමින් නෙත් බර කර ගත්තෙමි.

'ලොකු පුතා බණ්ඩාරවෙලට මං එව්වේ මල්ලි එක ප්‍රශ්නයක් වෙලා එයා මරුව අවුල් කරගෙන ඉන්නකොට...'

තාත්තා කීවේය. මට පුංචි ගැස්මක් ඇතිවිය. තාත්තා මුලින්ම අසුබ දෙයක් කීවේ ඇයි.

'එක අපි කවරුන් දන්නවනේ අපියේ... එතනදිත් මං තම ලොක්කට දොස් කියන්නා... අක්කයි පොඩි දුවයි කිව්ව විදිහට ජාති ආගම් ප්‍රශ්නේ ඇරෙන්න ඒ කෙල්ල හොඳ කෙල්ලෙක්...'

පොඩි මාමා මාව බේරා ගත්තේය.

'ඔව්... ඒ දරුවා අභි-සක දරුවෙක්... අපේ ජාතියේ උන්නතම් මං විරුද්ධ වෙන්නා...'

ශබ්තා ඇත්තටම තරක දුටුකියක් නොවේ. ඇය බොහෝ මිනිස්කම් හා ගුණ යහපත්කමේ සංකලනයක් වූ චරිතයකි...

'එතනදී අපිට එකක් හේරුම් ගන්න පුළුවන්...'

පොඩි මාමා මේ කියන්නට යන්නේ කුමක්ද...

'ලොකු පුතා හැමවෙලාවෙම ගුණ යහපත් කෙල්ලෙක්ව තේරගන්නවා කියන එක...'

පොඩි මාමාගේ තර්කයට තර්කයට එරෙහි විය නොහැක. ශබ්තා මේන්ම වන්දනාද ගුණ යහපත්ය.

'මොනදේ හරි වෙලා මං ලොකු පුතාව බණ්ඩාරවෙලට

එව්වේ මල්ලි එයාගේ ජීවිතේ පිළිවෙලක් කරවන්න... දිගටම ඉගෙන ගන්න ආසාවක් තෑ කිව්ව නිසා මල්ලි ප්‍රභව වෙලා බිස්නස් ඉගෙන ගනී කියලා හිතලා තමයි මං එව්වේ...'

'හරි... පොඩි එකා මං ගාව හොඳට හිටියා... මගේ බිස්නස් හොඳට බලාගන්නා... ඇත්තටම කිව්වොත් අපියේ මේකට මිනිස්සු වගිවෙන ගතියක් තියෙනවා... බිස්නස් කරද්දී ඒක තියෙන්න ඕන... කොහ කඩ්ට උනත් මිනිස්සු ආපු ගමන් අහන්නේ අද පොඩි මහත්තයා නැද්ද කියලා...'

පොඩි මාමා එසේ මා ගැන කියද්දී මට මා ගැනම මහා ආත්ම අභිමානයක් දනුණි.

'අනික ලොක්කා මං ගාවට ඇවිත් තාස්සි උනෙත් නෑ... එකා කාගෙවත් ජීවිතයක් තාස්සි කළෙත් නෑ... අත්කගේ පුතා නියා කියනවා නෙමේ... ඒත් ලොක්කා ගොඩක් කොල්ලන්ට වඩා වෙනස්... උච්ඡ අපි කාටවත් නැති මහ භාස්කම් පිහිටලා තියෙනවා...'

මගේ දසට කපුළු ඉක්මවිය. ඒවා එහෙමමම ගලා ගියේය.

'අඩන්නෙපා ලොකු පුතේ...'

අම්මාද හඬමින් කීවාය. දරුවන්ගේ ගුණ කියද්දී අම්මලාට ඇබ්බේයි...

'ලොකු පුතා පින් කරලා අපේ පවුලේ පෙයුනා නෙමේ... අපි පින් කරපු නියා පොඩි එකා අපේ පවුලට ලැබුණා... මේකට දකිද්දී මට එහෙමයි හිතෙන්නේ...'

පොඩි මාමා එසේ කියන්නේ ඇයි. මම ඒ තරම් වටිනා පුතෙක්ද... මටවත් නොකේරෙන මගේ වටිනාකම කුමක්ද...

අත්කඩ අයිසයි දත්තවනේ මං මේ සිතල බණ්ඩාරවෙලට වෙලා ගත කළේ මහ මුසල තනිකඩ ජීවිතයක්... ඇත්තටම සිව්වොත් අක්කේ මං කොල්ලා එන්න කළින් හැමදුම් තවසට බාගයක් බොනවා... බිලා ඇවිත් තිදුගන්නවා... නැත්නම් මේ මිදුලට වෙලා තවත් බිබි ඉන්නවා... අර කෙල්ල දත්තවා ජීවත් වෙව්ව විදිහ... ඒත් මේ කොල්ලා ආවට පස්සේ මගේ ජීවිතේ ගොඩක් වෙනස් උනා... බාගයක් බිටු මම බියර් විදුරුවට බැස්සා... අත්හිමට මම ඒකත් ඇත්ඇරියා... මං බිස්තස් එක උනත් කරගෙන ගියේ ඕනාවට එපාවට... ඒත් මේකා ආවට පස්සේ මං එකත් උනන්දුවෙන් කළා... මට හිතූනා මගේ බිස්තස් එකට දත් උරුමක්කාරයෙක් ඇවිත් සියලා... මං උට මේ බිස්තස් වික රැකලා දෙන්න ඕන සියලා මට හිතූණ...

අප සියල්ලෝම අසා උන්නෙමු. පොඩි මාමා දිගටම කතා කළේය. ඔහු අද මේ තරම් කතා කරනැයි මම ඇත්තටම නොසිතුවෙමි.

වත්දනා කෝපි රැගෙන අප අතරට ආවේ ඒ මොහොතේය.

‘මි... කෝපි සුවද හොඳට එනවා...’

අම්මා සිටියා.

‘ඊයේදි අත්කල් ගෙනාපු කෝපි ඇට...’

‘හොඳයි පුතේ සීයා යන්න...’

පොඩි මාමා ඇයව ඇරවුණේ. මම කරබාගෙන සියල්ලන්ට කෝපි දුමුවෙමි.

‘මේ කෙල්ල අනන්ත රූ වල මේ ගෙදරට එනවා... මං

ගෙදර නැ... මේකා විතරයි තනියම උන්නේ... අක්ක සියන්තේ මං බෙටුනාද... මු කොල්ලෙක්... මං දත්නැද්ද කොල්ලන්ගේ හැටි... මේ වගේ හුරුබුහුටි ලස්සන කෙල්ලෙක් තනියම හම්බවුනාම වරදක් වෙන්න බැරිද... අනික මේකිස් ලොකු පුතාට පැලෙන්න යන කෙල්ල... ඒත් මට බය හිතුවේ නැ... මං දත්තවා ලොක්කා ගැන... උා එහෙම කොල්ලෙක් නෙමේ... කෙල්ලගේ ආවිටි මැරුණට පස්සේ මං කෙල්ලට මේ ගෙදරට ගත්තෙත් ඒක නිසා... මුත් දෙන්න කරන එකම වරද රැව ඔන්න මග පඩියට වෙලා කතා කර කර හිටපු එක විතරයි... අයිසා අයිසගේ පුතාට ආදරෙයි... ඒ තරමටම මම ලොක්කට ආදරෙයි... මු වරදක් කරගෙන යනවා නම් අයිසා ඒක නවත්තන්නේ කොහොමද එහෙමම කමයි මමත්... ඒත් මේ කොල්ලා එහෙම වරදක් කළේ නැ... මට ඒක අයිසයි අත්කඩ පල්ල සියලා දිවුරලා සියන්න පුළුවන්...’

පොඩි මාමා මේ වර්ණනා කරන්නේ මගේ ආත්ම දමනය ගැනයි. ඇත්තටම ඇය ගැන එහෙම හිතූන දවස් නැතුවා නොවේ. එතෙක් මම මගේ නංගි ගැන හිතනා තරම් හක්කිමත්ව ඇය ගැන සිතා මගේ සිමාවත් මමම පනවා ගත්තෙමි.

‘කොල්ලෙක්ගේ හිතේ සියෙන වනවරකමයි අවලම් කමයි අහිංසක ආදරයයි අතර වෙනසක් සියෙනවා... කමන්තේ අහිංසක ආදරයයි අතර වෙනසක් සියලා කෙල්ලෙක්ගේ ජීවිතයක් හැකිම ආශාවත් ගැන විතරක් හිතලා කෙල්ලෙක්ගේ ජීවිතයක් එක්ක සෙල්ලම් කරන්න හැදිවිට කොල්ලෙක්ට බැ... ලොකු පුතා එහෙම කළේ නැ... ඒත් අයිසේ...’

ඔහු කතාව නවත්වා මා දෙය මොහොතක් බලා උන්නේය.

මම දිගටම කෝපි කෝප්පයේ දාරය වටේ ඇඟිලි තුඩු යවමින් උන්නෙමි.

‘ලොක්කා කවුරුහරි කෙල්ලෙක්ට ආදරේ කරනවනම් ඒක තැනි කරලා දන්න මට බෑ... අයියා දන්නවා අක්කා දන්නවා මං ආදරේ නියා හරියට විදෙව්ව මිනිහෙක්... අදටත් මට පවුලක් දරුවෙක් නැත්තේ ඒ තුවාල නියා... එහෙම විදෙව්ව මං අභිසක කොල්ලෙකුගේ ආදරේකට අකුල් හෙලන්නෑ... ඒක්...’

පොඩි මාමා යළිත් කතාව නැවැත්තුවේය.

‘මම මේකගේ පොඩි මාමා... අයියා මුඛ මං ගාවට එව්වේ යම් කරණාවක් නියා... ඒ නියා මට වගකීමක් තියෙනවා මේකගේ ජීවිතේ ගැන... මු බණ්ඩාරවෙලට ඇවිල්ලා තාස්ති උනොත් ඒකට වග කියන්නේන මම...’

එතෙක් මම තාස්ති නොවුනෙමි. ආදරය කිරීම තාස්ති විමක් නොවේ.

‘ලොකු පුතා බණ්ඩාරවෙලට ආවට පස්සේ ගොඩාක් වෙනස් උනා... හිත තනිකරම සවුත්තු කරගෙන ආපු කොල්ලා ටික ටික හිත හදගත්තා... ඒකා ආහාවෙන් වැඩ කරන්න ගත්තා... අළුතෙන් මං පවත් ගන්න යන එළවළු එක්ස්පෝට් කරන තැන වැඩ ටික කොල්ලා හොඳට බලාගත්තා... මුගේ වයසට වඩා දක්ෂයෙක් මුට තියෙනවා... ඒ ඔක්කොම මැද මට යංතමට තේරුණා ලොකු පුතා මේ කෙල්ල ගැනත් ටික ටික හරි හිතනවා කියලා... මං බාඩා කළේ නෑ... මොකද මෙතන ගිනි ගන්නෑ කියලා මං දනං උන්නා... මේ කොල්ලා

වගේම මේ කෙල්ලත් හොඳයි... ඒකී ගැන මං වෙනම කියන්නමි... කොහොමහරි මේ කෙල්ලගේ ආවිච්ඡා තැනි උනා... එතනදී මේ කෙල්ලගේ ජීවිතේ ගැන ඒකීගේ අනාගතේ ගැන ලොකු ප්‍රශ්නයක් ඉතුරු උනා... ඒක ගැන මාත් හිතුවා... මෙතන මේ කෙල්ල මාත් එක්කම හිටපු කෙල්ල... අක්කා කියන්නේ මේ කෙල්ල මට අසනිස වුන වෙලාවල් වල සිය වතාවක් විතර මගේ මුඛවට මිඩි ක්ලෝන් දලා අතභාලා පියෙනවා... දුටුවක් වගේ... ඒ නියා මම ඒකී ගැන හිතුවා... ඒත් මටත් වඩා ඒ කෙල්ලගේ අනාගතේ ගැන ලොක්කා හිතුවා... මරණෙන් පස්සේ ලොක්කා මගෙන් ඇහුවා මේ කෙල්ලගේ ජීවිතේ අනාගතය මොකක්ද කියලා...’

ඇත්තටම මම පොඩි මාමාගෙන් එසේ ඇසුවෙමි. ඒ ආවිච්ඡාගේ හත් දවසේ දතයෙන් පසුවය.

‘එහෙම අහනකොට මේකගේ මුණේ ඒකට උත්තරයකුත් තිබ්බො... මට පුළුවන්ද පොඩි මාමේ මේ කෙල්ලගේ අනාගතේ බාරගන්න වගේ උත්තරයක්... ඒත් අයිසේ... අනාර වෙව්ව කෙල්ලෙක්ට අනුකම්පා කරලා මට ඒකාගේ අනාගතේ අවුල් කරන්න පුළුවන්ද... එහෙම දෙයක් වෙන්නේ අනුකම්පාවට විතරක්ම නම් ඒකට ඉඩ දෙන්න පුළුවන්ද...’

‘මව්... මල්ලි කියන එක හරි... අනුකම්පාවට ගැණු කරගෙන සිටිනක් නෑ...’

තාත්තා පැහැදිලිව කීවේය.

‘හරියට හරි... ඒ වෙලාවේ මං ලොක්කා ඉන්නව්ව කළා... මං ලොක්කට කිව්වා උඹ මේ කෙල්ල ගැන

හිතන්නොහො... මේ කෙල්ල දන් අනාථ වෙලා ඉන්න කෙල්ලෙක් කියලත් හිතන්නොහො... උම් බිඳිනවනම් බිඳින්නේ කොහොම කෙල්ලෙක්ද කියලා හිතපත් කියලා...

එකකොට...

'මේකා දිග උත්තරයක් කිව්වා... ඒක අයිසා පුතාගෙන්ම අහගන්න... එයත් කතා කරන්න මිනිසෝ... කොහොමහරි ඒ කතාව ඇත්ත... අයිසයි අක්කයි හැදුවේ නගර... කොල්ලෙක්ව නෙමේ... රක්ෂියාදුකාරයෙක්වත් නෙමේ... අද ඉන්න ගොඩාක් කොල්ලන්ට වඩා වෙනස් අභි-සක කොල්ලෙක්ව... දන් අයිසා බලන්න මේ ටිකට මේකා තුන් පාරක් අපි ඉස්සරහා ඇඩුවා... ඒ උගේ අභි-සකකම... අත්කා හිතනවද මේ මලක් වගේ ඉන්න කොල්ලව මොණරියක් වගේ ඉන්න කෙල්ලෙකුට ගැළපෙනවා කියලා... මේ කොල්ලව එහෙම කෙල්ලෙක් බලා ගනී කියලා... මං අහන්නේ එහෙම කෙල්ලෙක් එක්ක අයිසට අක්කට පොඩි දුටුව ජීවත් වෙන්න පුළුවන්ද... ලොක්කා හිතුවේ ඒක... උං දනත් උන්නා උං ඉපදිව්ව පවුල ගැන... තමන්ගේ අම්මා කාන්තා ගැන... තංගී ගැන... උංට ඕන උනේ හොඳ ගුණ සහපත් කෙල්ලෙක්ව ගෙදරට ගේන්න... ජීව්නේ කියන්නේ අයිසේ බදුගෙන පිඳින්න පුළුවන් දෙයකට නෙමෙයිනේ... බෙදගෙන විඳින දේකට... අපේ ලොක්කට විතරක් නෙමේ කවදහරි පොඩි දුටුවත් ගැළපෙන්නේ මේ ලොක්කා වගේම අභි-සක අපිටත් පොඩි මාමේ කියලා වඳින අපිත් එක්කම වැට්ලා ඉන්න හොඳ කොල්ලෙක්ව... අපි හිතන්නේ අපේ දරුවන්ට දැවැද්දට ලැබෙන දේපොල

ගැනවත් කසාදෙන් උන්ට ලැබෙන අනිත් දේවල් ගැනවත් නෙමේ... අපි නැති කාලෙකත් උන් සැතපීමෙන් දරු මල්ලේ හදුගෙන ජීවත් වෙනවද කියන එකයි... අක්කයි මායි අයිසයි කොහොමත් මුත් දෙන්නට කළින් මැරෙනවා... එදට මේ ලොකු පුතයි පොඩි දුටයි විතරයි ඉන්නේ... වෙන නැදැයෙක් වත් නැ... එහෙම එකේ උන් තනිවෙන්න ඉඩ දෙන්න තරකයි... උන් දුක් විඳින තීරණ අපි ගන්න තරකයි... අපි තුන්දෙනාට සැතපීමෙන් මැරෙන්න තියෙන්න ඕන... මුත් දෙන්නගේ දරුවෝ දෙකුත් දෙනෙක්ගෙන් සියා ආව්ව කියලා අහගෙන මැරෙන එක කරමි මටතම සතුටක් නැ අත්තේ... ඇ.ක්.ක.ට.ම... නැ...

පොඩි මාමා ඒ වචන වික කීවේ ගෞරව්‍යද නඩකිති. මට පයෙකින් උන් නංගිද ඇස් පියදුටුවාය.

'ඉස්සරහට වෙන්නේ අදටත් වඩා අමාරු කිරිසත් කාලයක්... එහෙම ලෝකෙක මේ දෙන්නට තනි කරන්න හොඳ නැ... උන්ට උන්ගේ ලෝකේ අභි-සකව හදගන්න දෙන්නෝන... එයාලා පැළෙන්න යන ලෝකේ එයාලට දෙන්න ඕන... අපි අඩුසාඩුවක් කියෙන්නම් හදලා දෙන්නෝන... එක දෙයක් ගැන සැතපෙන්න පුළුවන් අයිසේ... මේ මෙයි අභි-සකයි... මල් වගේ... උන්ට අපි බලාගන්න විතරයි ඕනේ... කලන්න තරකයි...'

'මං එහෙම කරනවා කියලා කිව්වේ නැතේ මල්ලි...'

කාන්තා කණගාටුවෙන් කීවේය.

'මං ලොක්කගෙන් එද ගොඩාක් දේවල් ඇඩුවා... ලොක්කා

ඒ හැම දේකටම අවංකව උත්තර දුන්නා... එක තැනකදී මං ලොක්කව හොඳට ඇඳින්නා... කේරුම් ගන්නා... මං එද කිව්වා උඩට ඕන නම් මේ කෙල්ල එක්ක යාළුවෙයන් කියලා... ඒකිගෙන් අහන්න විතරයි ඕනේ... අහන්න ඕනෙන් නැ... ඒත් ලොක්කා කිව්වේ පුදුම කතාවක්... ආයෙමත් අම්මගෙයි තාත්තගෙයි වචනෙන් පිට තීරණ ගන්නැ කිව්වා... හදිස්සියේ මේ කෙල්ල එක්ක යාළුවෙලා පස්සේ තාත්තා කිව්වොත් ඕක නවත්තපත් කියලා මේ කෙල්ල ජීවිතේ තවත් අතාළු වෙනවා කිව්වා... ඒ නිසා එහෙම ඒ කෙල්ලගේ හිතට බොරු බලාපොරොත්තු දීලා ඒකිව අතාළු කරන්නැ කිව්වා... කවදහරි එහෙම සම්බන්ධයක් ඇතිවෙන්නේ තාත්තයි අම්මයි හොඳ හිතින් කැමැත්ත දුන්නොත් විතරයි කිව්වා... ඒ මනුස්සකම අයියේ අපිටවත් නැ... තමන්ට සදාකාලිකව අයිති වෙන්නැති කෙල්ලෙකුට... ජීවිතයට වගකියන්න බැරි කෙල්ලෙකුට අත තියන්නැති කොල්ලෙක් හරි උතුම්... එහෙම කොල්ලෙක් අද නැ... තමන්ගේ හිතේ ආදරයක් තියෙද්දී ආයාචක් තියෙද්දී ඒක පාලනය කරගෙන හිඟන්තියෙක් හරි කෙල්ලෙකුගේ ජීවිතයක් ගැන එහෙම හිතනවද අද ඉන්න කොල්ලෝ... එතකොට තමයි මං කිව්වේ එහෙමනම් ලොකු පුතේ අපි අම්මගෙණුයි තාත්තගෙණුයි අහමු කියලා... මේක මෙව්වර ඉක්මනට මං කරන්න හිතුවේ මේ කෙල්ල ගැන හිතලා නෙමේ අයියේ... මේ කොල්ලා ගැන හිතලා... උං පිටිවෙනවා බලන් ඉන්න බැ... හොඳ කොල්ලෙක්ව එහෙම පුළුවන එක හොඳ නැ... එහෙම එකෙක්ට පුළුවන් උදව්වක් කරන්න ඕන... හොඳ දරුවෙක්ට හොඳ විදිහට උදව් නොකර හිටියාම

දෙවියොත් අපට දෙස් තියයි... මොකද මු තරක එකෙක් නම් අපි මොනවා කිව්වත් උංව ඕන දේ කරනවා... ලොක්කා එහෙම කළේ නැ...

සොයි මාමා කතාව තිමා කර කොපි එක අතට ගත්තේය. මගේ පපුව දිගටම කිබුණේ හිරවිය.

37

අප හතර පස් දෙනා අතර කෙටි නිහඬතාවයක් ගලාගෙන ගියේය. ඊළඟට කතා කළ යුත්තේ තාත්තය. වඩාත් වැදගත් වන්නේ ඔහු කියතයේය. කවීමක් මගේ දෛවයේ විසඳුම් ඔහු තීරණයකර නොමැත.

ඒ තිසාම මම කරබලාගෙන බිම බලාගෙන උන්නෙමි. වෙනදා මේ මිදුලේ සිටිද්දී කද හිතලක් දැනෙයි. එතෙක් ඒ තරම් සිතලකදීත් අද මගේ පසුවෙන් දැනදිය බේරෙයි. ඒ කරමටම මා ඉන්නේ දෙගිඩියාවෙනි.

මම වරක් යාතමට හිස මසවා අම්මා දෙස බැලුවෙමි. ඇය යාතමට සිනාසුනාය.

'මං මේ ලොකු පුතාටයි පොඩි දුවටයි කියන්නේ... මියාලා දෙන්නට මම මත යැපක් නම් දෙන්න බැරි උනා...'

ඒත් මං ඔය දෙන්නට කඩදවක් බඩහිත්තේ සිටියේ නැ... මං රොබි එක කරන්න පටන් අරගෙන දන් අවුරුදු විසි පහකට වැඩියි... ඒ අවුරුදු විසි පහේම මං කන්තෝරු බඩගලා, දුක් විදලා හම්බ කළේ ඔය දෙන්නා ගැන හිතලා... හම්බ කරලා හම්බ කරලා මට ගෙයක් හදාගන්න පුළුවන් උනේ මේ ලෙකකදී... මං හරි ආයාලෙන් හිටියා ලොකු පුතාට කම්පිපුටරයක් අරගෙන දෙන්න... බයික් එකක් අරන් දෙන්න... ඒත් මට පුළුවන් උනේ නැ...'

තාත්තා අද කතා කරන්නේ කඩදවක් නොවූ තරම් පහත් ස්වරයෙනි. මේ තාත්තා හෙළි කරන්නේ අතිශය විඩාබර බවින් පිරුණු ඔහුගේ ජීවන ගීතයයි.

'ලොකු පුතා දන්නටම මං අසනීපෙකටවත් නිවාඩු ගන්නේ නැ... ඒ මට ඕයාලට රැකබලා ගන්න සියෙන ලොකුම දේ මගේ රස්සාව තිසා...'

මගේ දෑයට කපුළු පිරුණි.

'තාත්තා මංගොම කි...ය...ත්...නෙ...සා... තාත්තයි අම්මයි අපි වෙනුවෙන් දුක්විඳිනා නැවි මං දක්කා...'

ඕනම අම්මා කෙනෙක් තාත්තා කෙනෙක් දරුවන් වෙනුවෙන් දුක් විඳියි. එතෙක් දරුවෙකුට වැදගත් වන්නේ තම දෙමව්පියන් තමන් වෙනුවෙන් විඳි දුකය.

'මට පිටිය වෙන්න තව අවුරුදු හතරයි සියෙන්තේ... මං ඉන්නේ තව අවුරුදු පහක් ඉල්ලන්න... ඒ ලොක්කගෙයි දුවගෙයි වැඩ ඉවර නැති තිසා...'

තාත්තාට තවත් වසර දහයක් කන්තෝරුවේ හිර කරන්නට මගේ හිත නොදෙයි. එවිට ඔහුගේ ජීවිතයම ගෙවී

ඇත්තේ කන්තෝරුවටය. කාලයක් ඔහු ගෙවීන් යද්දීත් අපි නිදිය. ඔහු ඔ.පී. කර නැවත ගෙදර එද්දීත් අපි නිදිය. ඒ ආවද ඔහු කෙලින්ම එන්නේ මාත් නංගිත් නිදන ඇඳ වෙනය. ඔහු ඇඳුම ගලවන්නේ අපේ හිත අතගැ පසුය.

බෝසත් පියවරු එහෙමය. 'පිතු සෙසේ පිය හදවතේ මිය පුතු හදේ නොම රැඳෙන්නේ' කියා සිංහබාහු නාට්‍යයේ කිවුණද මගේ සාත්තා මං වෙනුවෙන් විඳිදුක මගේ පසුවේ හොඳින් ලියවී ඇත.

'සාත්තා සොබා එක එක්ස්ටෙන් කරන්න එපා... සාත්තා කවදාත් නිදහසේ හිටියේ නෑ... නංගි ගැන මට බලන්න පුළුවන්... සාත්තා රිටිය වෙලා ගෙදර ඉන්න...'.

මම අඬමින් කීවෙමි.

'මයාලා වෙනුවෙන් දුක්විඳින එක මට දුකක් තෙව් ලොකු පුතේ...'

'ඒත් අයියේ කොල්ලා කියන එක ඇත්ත... කොල්ලා කිව්වත් වගේ අයියා නිදහසේ ඉන්නවා මාත් දකලා නැහැ...'

පොඩි මාමාද කීවිය.

'අද තෙව් ලොකු පුතේ... ඒත් කවදනරි මයා නංගිවයි අම්මවයි බලාගන්න මින...'

සාත්තාගේ කතාවට මම පමණක් නොව නංගිද හඬන්නට වුවාය. අපේ පවුල තුළ මේ කරමි සංවේදී කතා බහක් මින් පෙර සිදුවී නැත.

'සාත්තා මොනවද මේ කියන්නේ නංගිවයි අම්මවයි මට බලාගන්න දලා සාත්තා කොහේ යන්නද... මේ නංගිත් අඩනවා...'

සාත්තා කරනා ගත්තේය.

'සාත්තා එදත් ඔහොම කතාවක් කිව්වා... අම්මත් ඇඳුවා...'

'අයියට ඇත්තමම පිස්සුද අයියේ ආ... අයියා තව කොට්ටර කාලයක් ජීවත් වෙනවද... මං හිතන්නේ කවදනරි ලොකු පුතාගේ දරුවෙක් කයාද බඳින දවසටත් අයියයි අක්කයි ඉන්නවා...'

පොඩි මාමා වෙරදනාත්මක ස්වරයෙන් සාත්තාට කීවිය.

'මං නංගිවයි අම්මවයි ජිකරක් නෙව්... සාත්තාවත් බලා ගන්නවා...'

මම එසේ කීවෙමි. මගේ ජීවිතේ මට වඩාත්ම වැදගත් වන්නේ මම ආදරය කරනා අයය. ඒ අයට මම කෙසේ හෝ රැකගත යුතුය.

'මං හරි ආසයි ලොකු පුතා කවදනරි හොඳට හැදිලා වාහනේකින් එනේ එතටට... කොල්ලෙක් හදපු ආඩම්බරේ සාත්තා කෙනෙක්ට සියෙන්නේ දරුවෙක් එහෙම හැදිලා ඉදිද්දි...'

'කොල්ලට ඒ තත්වට ගේන එක අයියේ මං බලාගන්නම්... මේකා පිස්සෙක් තම් මාත් ඒක කරන්නෑ... ඒත් කොල්ලට බිස්තස් ඇහේම නියෙනවා... ඒකා තාස්සි වෙන්නෑ...'

'මාත් ඒක දන්නවා මල්ලි...'

'අපි කොල්ලට තාස්සි කරන්න මිනෙත් නෑ... මේකයි අයියේ සම්හරු බැඳලා ජීවිතේ පටන් ගන්නවා... සම්හරු ජීවිතේ හදගෙන බඳිනවා... මය දෙකම එකයි...'

පොඩි මාමා එසේ කීවේ මා දෙසද බලාය.

'දන් ලොකු පුතාට මින බැදලම ජීවිතේ පටන් ගත්තද...'

තාත්තා තීරණාත්මක ප්‍රශ්නයක් මගෙන් ඇසුවේය. මා පිළිතුරු දිය යුතුය.

'ම... ම... නො...ත්...ත්...'

'කියන්න ලොකු පුතා...'

පොඩි මාමා මාට බෙරුමක් තළේය.

'ම... නො...ත්...ත්... පිළිවෙලකට ජීවිතේ හදගන්න ආයයි...'

තාත්තාට මගේ පිළිතුර පැහැදිලි මම නොදනිමි. කසාද බැඳීමට මම මිටි යැයි නොකීවෙමි. එහෙත් ජීවිතය පිළිවෙලකට හදගන්නට පසු කසාද බැඳීම සමාන්‍ය දෙයකි.

'හොඳයි... මාත් කැමතියි ඔයා කසාද බඳිනවට... අපි මෙහෙම ඉක්මනට ඔයාට බන්දලා දෙන්න හිටියේ නෑ... ඒ...ත්... අම්මත් කියනවා ඔයාගේ කේන්දරේ කියෙනවලු කසාදේ ප්‍රමාද කරන්නෙපා කියලා...'

එහෙම දෙයක් මම නොදන උන්නෙමි.

'ඇත්තද අක්කේ...'

පොඩි මාමා අම්මා දෙසට හැරී ඇසුවේය.

'අවුරුදු විසි තුන වත්නා කළින් ලොකු පුතා නොබැන්දෙත් ආයේ එයාට කසාදයක් හටියත්තේ තිස් පහෙන් පස්සේ...'

'අයියෝ අම්මේ... එතකොට අයියා වයසට ගිහින්නේ...'

අම්මා බන්ධාරවෙලට එන්නට ප්‍රථම මගේ කේන්දරය බලා සිටියදී දැන ගන්නට ඇත. විවාහය වැනි බරපතල ජීවන සිද්ධි පිළිබඳව කේන්දරයෙන් කිව හැක.

'අඩු වයසින් කසාද බඳිනවා කියන්නේ කිසිම හේතුවක් නෑ... මෝරලත් නෑ...'

මගේ කසාදයට මා මෝරාගිය තරම් ඇතිකැයි තාත්තාට කියන්නට මට සිහිවුණි.

'අඩු වයසින් බඳිනවා නම් ඒ කසාදේ අවුරුදු දහයක් යනකල්වත් පරිස්සමින් අරගෙන යන්න මින...'

'මට...'

අම්මා මා අනුමත කලාය.

'දික්කසාදේ කියන්නේ ලොකු පාපයක්... ඒ පාපේ මගේ දරුවෝ කරනවට ම... ආස නෑ...'

අම්මා දෙවන වතාවටද කීවාය.

මම ආදරය අදහමි. එසේ ආදරය අදහන මට ආදරය තරකක් කරාට යැයි මම නොහිතමි. වත්දනා වැනි ළමයින් ආදරය පමණක් නොව ඒ ආදරය පුදන මාවද අදහනු ඇත.

'ලොකු පුතාට ඇයි හිතුවේ මේ ලමයාට බඳින්න...'

තාත්තා කෙළින්ම ඒ ප්‍රශ්නය අසාලයි මම නොසිතුවෙමි. එය උත්තර දීමට ලේසි යැයි හිතන එහෙත් පිළිතුරු දෙදී අමාරු වන ප්‍රශ්නයකි.

'ම... නො...ත්...ත්... ඒ ලමයාට ආදරෙයි...'

එය සරල පිළිතුරකි... එහෙත් මට එය සංකීර්ණය.

'ඔයා කළින්ම ලමයෙකුට ආදරේ කළානේ පුතේ...'

'ම... නො...ත්...ත්... ගොඩක් හිතලා එහෙම ආදරේ කරන්නේ... මට හිතෙනවා නිස්කලයේ ජීවත් වන්න මේ ලමයා හොඳයි කියලා... ම... නො...ත්...ත්... ආස තිස්කලයා ජීවිතේකට... කලබල ජීවිතයකට ම... ආස නෑ...'

හදවසේ ඇස ගැන ඇති හැඟීම් වචනයකට පෙරළීම මේ කරම් දුෂ්කර යැයි මම නොහිතුවෙමි. සියල්ලෝම ඉන්නේ නිහඬවය.

‘හිතෙන දේවල් වරදින්නත් පුළුවන් ලොකු පුතේ...’

‘මං දන්නවා කො...ත්...තේ... කාත්තයි අම්මයි අකමැති තම කෙළින්ම කියන්න මං කරන නැ... මං... මං... කො...ම එහෙම යම්කිසියක් පටන් අරගෙනත් නැ... මං... තාත්තලා අකමැති තම මංගේ හි...ක හ...ද...ග...ත්...න...ම එ...ක පා...ර...කුත් මං එහෙම කළානේ...’

මට ඇඩුණි. මා බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස මට හැඩුණි.

‘අඩ...ත්...නෙපා මහත්තයෝ...’

‘අම්මාද හඩමින් කියාය.

‘මං පුතේ එහෙම දෙයක් කිව්වේ නැතේ...’

‘මාත් ජීවිතයක් එක්ක යෙල්ලං කරන්න ආය නැ... බදිනවතම් ජීවිත කාලෙටම... නැත්තම් දිගටම මෙහෙම ඉන්නවා...’

මම හඩමින්ම කීවෙමි. මගේ මේ කඳුළු මගේ ජීවිතය උදෙසා පමණක් හොඳි. අහිංසක ආගේ ජීවිතයද වෙනුවෙනි.

‘නෝනා මේ කොල්ලට අඩන්නෙපා කියන්න...’

තාත්තා අම්මාට කීවිය.

‘පු...තේ...’

‘අම්මටත් හිතෙන්නැද්ද ඒ කෙල්ලගේ මුණ දක්කහම ඒක හොඳ කෙල්ලක් කියලා... හිතෙන්නැද්ද...’

මම ඇසුවෙමි.

‘මයා අඩන්නැකුට ඉන්න මහත්තයෝ... මත්කොම හරියයි...’

නංගි මගේ හිස අතගැටාය.

‘ඒ දරුවගෙන් පුතා කවදත් මේ ගැන අහලම නැද්ද...’

‘නැ තාත්තේ... එහෙම දේවල් ඒ කෙල්ලගේ මඬවට පටවන්න මං ගියේ නැ... බැරි වෙලාවක් මම ඒ ජීවිතයෙන් අයින් වෙන්න උනොත් ඒක ලොකු පටක්... මටත් එයාගෙම වශයේ නංගි කෙනෙක් ඉන්නවා...’

‘මයා එහෙම කරපු එක ගැන මං ආඩම්බර වෙනවා...’

මට ඒ හොඳටම ඇසිය.

‘ඇහුවොත් ඒ ළමයා පුතාට මොනවා කියයිද...’

‘ඇහුවොත් ඒ කෙල්ල මොනාත් කියන්නැ...’

‘එහෙනම්...’

‘ඉකි ගහන අඩයි...’

මා ඒ වික කීවේ පොඩි මාමා දෙසද බලාය.

‘ලොක්කා කියන්නේ ඇත්ත... එහෙම ඇහුවොත් කෙල්ල අඩනවා...’

‘ඇයි...’

‘එහෙම දෙයක් ඒ අහිංසක කෙල්ලට දරාගන්න බෑ... එච්චරටම ඒ ළමයාට මාව වටිනවා... මං ඒක දන්නවා... මං බදින්නත් ආස එහෙම මාව වටින කෙල්ලක්ව... නිකම් ගැණියෙක්ව නෙමේ...’

ආදරය ගැන මගේ හදවසේ එන පරමාදරය කෙතරම්

දුරට ඇත්තදැයි මම නොදනිමි. මේ මට හිතෙනා හැටිය.
කොහොමටත් මට වටින්නේ මට හිතෙනා දෙයම පමණි.

‘අපි ඔයා ගැන දන්නවා ලොකු පුතේ... මෙව්වර කතා
කරන්නේ මේ ඔයාගේ ජීවිතේ වැදගත්ම තීරණේ නිසා...’

එතනදී මම තාත්තා සමඟ එකඟ වෙමි. විවාහයක් යනු
කෙනෙකුගේ ජීවිතයේ වැදගත්ම තීරණයයි. එතනදී අල්ල
පතල්ලේ කතා කිරීම හොඳ නැත. ප්‍රශ්නය මගේ විවාහය නම්
මම ඒ ගැන සිය දහස් වතාවක් සිතා ඇත්තෙමි. මවාගෙන
ඇත්තෙමි.

‘අනික පුතේ ඔයා මොන ගැණු ලමයා බැන්නක් බැන්නට
පස්සේ ඒ ලමයා අපේ පවුලේ කෙනෙක් වෙනවා... එයා මගෙයි
අම්මගෙයි දුවක් වෙනවා... තංගියේ සහෝදරියක් වෙනවා...’

‘මව් තාත්තේ... මං මෙතෙම ලමයෙක්ව තෝර ගත්තෙත්
එහෙම අපි ඔක්කොටම එයා ආදරේ නිසා... ගෞරව කරන
නිසා...’

‘මං ඒක දන්නවා...’

එසේ නම් අවසාන තීරණය ප්‍රකාශයට පත් නොකරන්නේ
ඇයි...

‘මල්ලි අපි ඒ දරුවට විකක් කතා කරමුද...’

තාත්තා වන්දනාව කතා කරන්නට යද්දී මම කලබල
වුනෙමි. තාත්තා ඇගෙන් භොනවා අහවිද... අභියාන කෙල්ල
අසරණ වෙනු ඇත.

‘පොඩි මාමේ පොඩ්ඩක් ඉන්න...’

පොඩි මාමා නැගිටිද්දී මම කීවෙමි.

‘ඇයි පුතේ...’

‘තාත්තේ... කෙරෙන්නැති දෙයක් නම් ඒ ලමයෙක් ඔරවට
මොනවත් දන්නෙපා... පව්...’

‘මල්ලි එන්න කියන්න... මං ලමයා එක්ක නිකං කතා
කරන්නේ...’

පොඩි මාමා ගොස් වන්දනාව එක්කාගෙන ආවේය. ඇය
ඇත්තටම ආවේ බියෙන් මෙනි. විදුහල්පති ඉදිරියට එන
බලාශ ලමයෙකු මෙන් ඇය අත් පිටුපසට කරගෙන අප
ඉදිරියට ආවාය. ඇය මා දෙසවත් නොබැලුවාය. එළෙස කළ
එක ඇත්තටම හොඳය.

‘දුටු දත් මොනවද කරන්න හිතත් ඉන්නේ...’

තාත්තා ඇසුවේ අභියාන කෙල්ල අඩවන ප්‍රශ්නයකි.
බලාපොරොත්තු වුවාක් මෙන්ම කෙල්ලගේ දෑයට කපුර
ඉනුවේය. ඇය උදව් ඉල්ලන්නට මෙන් මාත් පොඩි මාමාත්
දෙස බැලුවාය.

‘සංදේශ් අයිියගේ තාත්තා නිකං පුතේ අහන්නේ...’

පොඩි මාමා ඇයව සැනසුවේය.

‘මං... මං... ජයදේව අත්කල් ගාව වැඩ කරනවා...’

ඒ කතාවට මගේ දෑයටත් කපුර ඉනුවේය.

‘ඒත් පුතේ ඔයා ගැණු දරුවෙක්නේ... ඔයාව කවරුහරි
බලාගන්නෙන්න...’

සියර දේම... සියර දෙනාම අහිමි වූ සුවසියක්ව
බලාගන්නේ කවුද... ඇයට පිහිටට ඉන්නේ කවුද...

අප බලා ඉදිද්දීම වන්දනා හඬන්නට වූවාය. උත්කරයක්
නැති ප්‍රශ්නයකට අඩනු ඇරෙන්නට අසරණය වෙන කුමක්
කරන්නද...

‘අඩන්තෙසා දුවේ...’

අම්මා නැගිට ගොස් වන්දනාව වත්තක් කරගෙන ඇගේ හිස අතබාගියා.

‘මයාට බලාගන්න කවුරුවත් නෑ කියලා අපි දන්නවා...’

‘හි... හි...ට...පු කෙනත් මා..ට දෑ..ලා හි..හි..යා... අ..ම්..මේ...’

මගේ පපුව හෝස් ගා දුටි ගිණේය.

‘එහෙම කියන්නෙපා දුවේ... මයාට බලාගන්න කෙනෙක් මයාට ලැබෙයි...’

තාත්තා එසේ කීවේ ඇයි... මා ඇරෙන්නට අහිංසක කෙල්ලට බලාගන්නට එන්නේ කවුද... මම බියෙන් පොඩි මාමා දෙස බැලුවෙමි.

‘මයාට බලාගන්න කෙනෙක් ලැබුණොත් එයාට ආදරෙන් බලාගන්නවිද...’

හඬමින්ම ඇය හිස වැකුටියා.

‘ඒ..ත් ම... ම... එව්වර පි..ත් ක..ර..ලා තැ...’

කොල් බෙරි කරගෙන වන්දනා කීවාය.

‘හරි පුතේ... මයා පින් කරලා කියෙනවිද පටි කරලා පියෙතවිද කියලා මයාගේ මය පොඩි වියයෙන් කියන්න බෑ... තම මයා ජීවත්වෙන්න ගන්නා විතරනේ...’

තාත්තා කියන කතාව ඇත්තය. සමහර වීට ඇය අප සියල්ලන්ටම වඩා පින් කර තිබෙන්නට පුළුවන. මොන තරම් දුෂ්කර හා වේදනාබර දේවල් සිදු වුවද කෙල්ලගේ මුහුණේ ඇති පින් යාට වෙනස් නොවේ.

පින් නොකළ අයගේ මුහුණට මේ සිරියාවන්ත පාට එන්නේ නැත.

‘ම... අහපු පුග්ගෙට පුතා උත්තර දෙන්න... පුතාට බලාගන්න කවුරුවරි මයාට ලැබුණොත් මයා එයාට ආදරෙන් බලාගන්නවිද...’

ඇය ඒ පුග්ගෙට පිළිතුරු කල්පනා කරන්න මෙන් මොහොතක් ගත්තාය.

‘ම... ම...’

ඇයට ගොත ගැසිණි. මගේ පපුව ඇසිලිණි.

‘ම... එ..යා..ට දෙ..යි..යෙ..ක්..ට ව..ගේ ව..දි..න..වා... මේ...’

අ..ත් දෙ..කි..ත්...’

මම කොල් පට කර කරගෙන ඇහිලි කුඩු වලින් දෑස් වසා ගත්තෙමි. නොවේනම් මට ඇබෙන්නට තිබුණි. මටත් හරියන්නට මෙන් වන්දනා අඬන්නට වූවාය.

‘මයාට බලාගන්න කෙනෙක් එහෙම ලැබෙයි කියලා කවදවත් මයාට හිතියා නැද්ද...’

‘ම... දුප්..පත් තනිවේව්ව කෙල්ලෙක්... ම...ට මාව බලාගන්න කෙනෙක් මින තැ... ම...ට බලාගන්න කෙනෙක් ලැබුණොත් ඇ..කි... ම...ට දුක් විදින්න පුළුවන්...’

ජීවිතයේ පල්ලමට වැටුණ මේ කෙල්ලගෙන් කවත් මොනවාටත් නාසනවානම් හොඳ යැයි මට සිතුණි.

‘කවදහරි බැන්ද කාලෙක රයාගෙන පිතාගෙන බබාලවත් හොඳට හදගෙන මහත්තයවත් ආදරෙන් බලාගෙන ගෙවල් දෙරවල් ලස්සනට තියාගෙන ඉන්න පුළුවන්ද...’

අම්මා ඒ පුග්ගෙට අසද්දී සුවකිය අසරණ දැසින් හිස එසෙව්වාය.

‘ම... ම...ට ක..ව..දි..ව..ත් එහෙම ල..ස්..ස..න ජීවිතයක්...’

ලැබෙන්නැ... අ..මි..මේ...

මා සිකුඩා හරිය. වන්දනා කිසිම දිනයක එවත් සුන්දර ජීවිතයක් තමාට ලැබෙතැයි සිතත් නැත.

‘ලැබුණොත් පු..තේ...’

‘එ..හෙ..ම ලස්සන ජීවිතයක් මට එසා අම්මේ... එතොම ලස්සනට ඉන්න එක දවසක් මට දෙනවනම් ඒ දවස වෙනුවෙන් මම මගේ පණ උනක් දෙ..නා..වා.. ඒ..ත් ලැබෙයිද දන්නැ...’

මගේ යටි පතුලේ සිට හිරි වැටිණ. බොහෝ යුවතියන් පවුල් ජීවිතය වෙනුවෙන් තමාගේ පණ තබා තමා අදින ඇදුම් විලාසිතාවක්වත් නැති කරගන්නට කැමති නැත. වන්දනා මේ වික කියන්නේ එවන් යුවතියන් ඉන්නා ලොවකය.

සියල්ලෝම උන්නේ කතා කර ගත නොහැකිවය.

ඇය එන්නට පෙර ඇය මෙවැනි පුද්ගලාකාර යුවතියක් බව මම කීවෙමි. ඒ තරමටම ඇය ගැන මම දන්නෙමි. ඇය ගැන තරම් මා දන්නා තවත් කෙනෙකු නැතැයි මට සිතුවෙමි.

‘හොඳයි පු..තේ... මයා යන්න...’

තාත්තා මළුව කීවේය. වන්දනා යන්නට පුළුල් මා දෙස බැලුවාය. ඇගේ දෑස් වල තවත් ප්‍රශ්නාර්ථයකි. ඒ ප්‍රශ්නයට දත්මම මට උත්තර බැඳිය නොහැක.

‘පුතේ අපට තව තේ වීකක් හදනවද...’

පොඩි මාමා කීවේය.

‘හා අත්කල්...’

පිටුපස යන ඇය දෙස අප හතර පස් දෙනාම බලා උන්නෙමු. මේ සියල්ලමත් හරිය. ඇගේ වගේ සුන්දරත්වයත් ඇතිය. වන්දනාට පිහිටා සිටුණේ කලාතුරකින් යුවතියකට පෙනී යන්නට පටන් ගත්තේය.

පිහිටන ආකාරයේ හැඩ සිරුරකි. එහෙත් මා ආදරය කළේ ඒ ශරීරයට නොවේ.

‘ලොකු පුතේ...’

තාත්තා කතාවේ දෙවන වර්ග පවත් ගත්තේය.

‘හොඳ ගැණියෙක්ව හොයා ගන්න පිරිමියෙක්ව ඉවත් කියෙන්න ඕන...’

තාත්තා කියන දේ ඇත්ත නම් මා වන්දනාව සොයා ගත්තේ ඒ ඉව ඔස්සේ ගොසිනි.

‘ජීවත්වෙන්න හොඳ ගැණියෙක්ව හොයාගන්න ඔයාට හොඳ ඉවක් කියෙනවා කියලා මං කියනවා...’

මට මේ සැදැවේ පුළුල් වරට සිතාවක් හිසේය.

‘ඒ දරුවා එක්ක කතා කළාම එහෙම ලේලි කෙනෙක් මටත් හොඳයි කියලා හිතෙනවා...’

පහත් වී තාත්තාට වඳින්නට තරම් සතුටක් මට දනුවිණ. එහෙත් මේ අවසාන තීන්දුව නොවේ.

‘ගැණියෙක් කියන්නේ ඕන වෙලාවට ලස්සනට ලෝකෙට පෙනන්නන් පුළුවන් ජීවිතේ හැම දේකටම ගන්න පුළුවන් දේකට... ඒත් හැම ගැණියෙක්ම එහෙම නැ... සමහර ගැණු ලස්සනට අරන් යන්න පුළුවන්... ඒත් හෙර ආවම මිනිහට ඒ ගැණියෙක් කිසි ලස්සනක් නැ...’

මම තාත්තාගේ කතාව අනුමත කළෙමි. ගැණියෙක් යනු හෙර කේස් එකක් නොවේ. එහෙත් ලෝකයේ මා තේරූ වඩාත්ම වටිනාම දේ මේ යැයි ලෝකයට පෙන්වන්නට හැකියාවක් තිබිය යුතුය.

‘මේ කෙල්ල අපේ කොල්ලුව හොඳට බලාගත් නොහැක...’

අපිටත් බලාගනී... අපේ මුණුපුරාලත් බලාගනී... මට එහෙම හිතෙනවා...

තාත්තා දෙවයේ ප්‍රකාශයට ඉඟිය දුන්නේය. මට ඇසුණි.

‘ලොකු පුතා අඩන්නේ ඇයි...’
මට ඇඩෙන්නේ ඇයිදයි මමටත් නොදනිමි.
මේ ආත්මයේ මට ලැබෙන්නට යන වටිනාම දේ මට දන් ලැබෙන්නට යනැයි මට සිතුවිණි. එවන් මහරජයා වූ දෙයක් ලැබෙන්නට යද්දී පසුව ඉතිරි නොයන්නේ කාගේද...

‘ලොකු පු...ත්... අඩන්නෙකු මහත්තයෝ...’
අම්මා යළිත් මට කීවාය. මා මේ ලොව ආදරය කරනා එකම ජීවිත තුන හතර ඉදිරියේ මෙසේ ඇඬීම මට ප්‍රශ්නයක් නොවේ.

‘ම... ම... තේ ගෙනාවා...’
වත්දනා කෝපි රැගෙන ආවේ මා අඬද්දීමය. ඇය ට්‍රේ එක ටිපෝට් මත තබා පුළුමයෙක් මෙන් මා දෙස බලා උන්නාය.

‘පුතා යන්න...’
පොඩි මාමා ඇයට පිටත් කර යැව්වේය. කෙල්ල ගියේ පස්ස බලමිනි. මා හඬන්නේ ඇයට මට ලැබෙන්නට යන නිසා බව මේ අති-යක කෙල්ල දන්නවානම්... ඇය විශ්වාස නොකරනු ඇත.

එහෙත් ඇත්ත එයයි.
මට මේ මොහොතේ ජීවත් වීමට ඇති එකම පුළුන්ය අයිතිය ඇතේ ආදරය යැයි මට සිතෙයි.

‘එයා ඇත්තටම හොඳ කෙල්ලෙක් අම්මේ... ම. හැමදම

හිතුවේ මට මය වගේ ආදරේ කරන හැඟියෙක්ව බඳින්න...’
‘මේ කෙල්ල මටත් වඩා හොඳට මයාව බලාගනී ලොකු පුත්...’

අම්මා හැඟීමිබරව කීවාය. මගේ පසුවේ පැත්තක් කඩාගෙන යන්නාක් මෙන් මට දනුවිණි.

‘අම්මට එහෙම හිතනවාද අම්මේ...’
මම අඬමින්ම ඇසුවෙමි.

‘මට ඒක ඒ කෙල්ලට දකපු පළවෙති දවසෙම හිතනා පුත්... ම. තාත්තටත් කිව්වා...’

‘ඔව් අම්මා කිව්වා...’
දෙවියනි... ඔබ මගේ ජීවිතයට මේ කරමි කරුණික වුවාද... ඔබට මා පුද පුරා කළා මදි නොවේද...

‘අ...තේ තාත්...තේ මට කියන්න... මට ඒ කෙල්ලට බඳින්න තාත්තා ඉඬ දෙනවා තේද... කියන්න අම්මේ...’

අම්මාත් තාත්තාත් අයළු බිම ඉඳගෙන ඔවුන්ගේ දෙසා වලට දෑත් තබා මම ඇසුවෙමි. අම්මාත් තාත්තාත් දෙපැත්තෙන් මගේ හිස පිරිමැද්දේය.

‘අපි ඒක තීරණේ කරලා ඉවරයි ලොකු පුත්... තාත්තා පොඩි මාමට කිව්වා... පුළුවන් ඉක්මනට අපි මයාවයි මේ කෙල්ලවයි බන්දලා දෙනවා...’

මට යළිත් හැසුණි. මේ මා අද අඩනා කීවෙහි පාරදයි මට මතක තැන.

‘ඇ...ත්...ක...ද තා...ත්...තේ... ම. මේ කෙල්ලට බැන්දට කමක් නැද්ද...’

'අපි කැමතියි පුනේ... අපිට දුක මියා මෙව්වර අහිංසක
හොඳ ලේලි කෙනෙක්ව අපට හොයලා දුන්න එක ගැන...'

'ඒ කෙල්ල ඇත්තටම අහිංසක කෙල්ලක් නම් අම්මේ...
ම..ට තමන් හිතාගන්න බැහැ...'

මේ නංගි දෙසත් පොඩි මාමා දෙසත් බැටුවෙමි. නංගියේ
මුහුණේ හිටුණේ ආදරණීය සිතාවකි.

'කොහොම කොහොම හරි මටත් හොඳ නෑනා කෙනෙක්ව
නම්ම උනා... වත්දනාව දක්ක පළවෙනි දවසේ මටත් හිතූනා
කවදහරි මේ කෙල්ල මගේ නෑනා වෙයි කියලා... ඒක එහෙම
උනා... අම්මටයි තත්තටයි ඇත්තටම පින් මේ කසාදෙට
කැමැත්ත දුන්නට...'

නංගියේ දෑස් වලද වූයේ කදුළුව. ඇය හැමදම මගේ
සතුට අපේක්ෂා කළ හොඳුයිකි.

'මය දන්නා මගේම අම්මයි තත්තයි වෙලා ලබන
ආත්මෙන් ඉපදෙන්න මින...'

එසේ කියා මම අම්මාටත් තත්තාටත් වැන්නෙමි.

'දත් නැතිවින්න පුනේ... සියාලා ලස්සනට ජීවත් වෙන්න
මින... ලස්සන පැව්වි විකක් හදන්න මින... ආයේ කවදවත්
සතුටකට මියත් දුකකට අඩත් නැතුව ජීවත් වෙන්න මින...
එතකොට තමයි අම්මයි මායි සතුටින් මැරෙන්නේ...'

තාත්තා මාව නැහිට්ටවමින් කීවේය.

'නෑ... මියාලා කවදවත් මැරෙන්නෑ...'

මේ නැහිමිරුව කීවෙමි.

'දත් කොයි කාලෙද අයියේ අපි මේ දෙන්නාගේ වෙඩිත්

එක ගන්නේ...'

'ඉක්මනට බලලා ප්‍රහේලික ගනු... මට තවත් එක්කෙනෙකුගේ
වැඩ බලන්නත් කියෙන්නවත්...'

තාත්තා කීවේ නංගී දෙසට තෙත් යොමිය.

'නෑ... නෑ... මගේ වැඩ දත්මම බලන්න මින නෑ... ම...
බිදින්නේ අයියගේ දෙවෙනි බිබිත් ඉපදුනාට පස්සේ...'

අප සියල්ලෝම ඒ කතාවට පිතාසුනෙමු. මගේ දෑස්
වලින් වැහිරුණේ සතුටු කදුළුව. ජීවිතය කොතරම් සුන්දරද...

'එහෙම බෑ... මටත් හොඳ මස්සිනා කෙනෙක් මින...'

'මං නම් හොයන්නේ අපේ අයියා වගේ කොල්ලෙක්ව...
ඉන්නවද දන්නෑ...'

'මු වගේම කොල්ලේ තව ඉදිසිද දන්නෑ පොඩි දුවේ...'

'ඒක නම් මටත් සැක... හිමිහිට බලන්න...'

නංගී හොරහිත් අම්මා දෙස බලා කීවිය.

'එද්දට ඔන්න මගේ කසාදෙටත් මේහෙමම කැමැත්ත
දෙන්නෝන... පිරුද්දට වෙන්නේ එහෙම නෑ...'

'මනුස්සකමක් දන්නේ නැති රස්කියාදුකාරයෙක්ව
ගෙනාවොත් අපි කැමති වෙන්නෑ...'

'මං එහෙම එකක් එක්ක සාඵවෙන්නෑ...'

නංගී ස්ථිර ලෙසම කීවිය.

'අපි මල්ලි දත් මේ කෙල්ලට කියන්නේ නැද්ද...'

තාත්තා අයුරුම ප්‍රශ්නයක් ගෙන ආවේය. දත් මොහොතකට
පෙර ප්‍රකාශයට පත් වූයේ වත්දනාගේ ජීවිතයේද ඉරණම්
කිත්තුවයි. එය ඇය දනගත සුඛය. එය දනගන්නා මොහොතට

ඇය අඩන අයුරු බලා ඉන්නට මම ඇත්තටම ආශාවෙන් උන්නෙමි.

‘කෙල්ලට එකපාර ඒක කිව්වොත් ඒකි පැලිලා මැරෙයි මෙතන... ලොකු පුතාම හිමිහිට කෙල්ලට කියන්න... එහෙම නේද අක්කේ හොඳ...’

‘කියන්න දේකුත් නැතුව ඇති...’

අම්මා කීවේ අඩමාණයටය.

‘මං එහෙම කළේ නෑ අම්මේ...’

‘මම විහිළුවට පුනේ කිව්වේ...’

‘කිව්වත් ඒ කෙල්ල එකපාර විශ්වාස කරන එකක් නෑ...’

‘මමම හිමිට කියන්නම් අම්මේ...’

ඒ අසිරිමත් මොහොත මටම තබා ගන්නට මම ආශා කළෙමි. සඳ පායා ඇති සීතල රාත්‍රියක මේ මිදුලේ ඇයව තනි කරගෙන ඒ සුන්දර රහස ඇයට කියන්නට මම ආශා කළෙමි.

එසේ කියා මගේ ජීවිතයේ එකම පාද පරිවාරිකාව මේ පපුවේ තුරුල් කරගන්නට මම ආශා කළෙමි.

‘අයියා ලොකු පුතාගේ වැඩ වලට යන වියදම් හිතන්නෙපා... ඒවා ඔක්කොම මම බලාගන්නම්... අපි කොළඹ රිසෙප්ෂන් හෝල් එකක දෙන්නගේ වෙඩින් එක ගමු...’

‘ඊට පස්සේ අයියා කෙල්ලට කැන්දගෙන බණ්ඩාරවෙල එනවා... එහෙම නේද...’

‘මං මෙහේ ජීවත් වෙන්න ආසයි නංගී...’

‘කොහේ හරි කමක් නෑ... ඔයා ලස්සනට ජීවත් වෙන්නයි ලොකු පුනේ ඕන...’

තාත්තා මගේ හිස පිරිමැද නැගිටිමින් කීවේය.

38

අම්මාත් තාත්තාත් පොඩි මාමාත් මිදුලේ සිටියදී මමත් නංගිත් ගෙට ආවෙමු. ඒ එද්දීත් මගේ ඇස්වල තුනී තෙතමනයක් විය. ඒ ඇයිදැයි මමම නොදන්නෙමි.

නංගී සාලයට ආ විගසම මගේ අත් දෙකින් අල්ලා ගත්තාය.

‘මං මගේ අයිියට මුළු හිතින්ම සුඛ පතනවා...’

නංගී දෙපතුල් වලින් ඉස්සී මගේ දෙකම්මුල් සිපගත්තාය. ඒ මගේ ආදරයට ලැබුණු ප්‍රථම සුඛ පැතුමය. ඒ පැතුම මට ලැබුනේ මගේ පපුවේ එක පැත්තක් වන මගේම සොයුරියගෙනි.

‘ඔයාට කවදවත් වරදින්නේ නෑ අයිියේ... දෙවියෝ ඔයා ගැන බලාගන්නවා...’

'මම කාමත් හිතාගන්න බෑ නංගී...'

'බලාපොරොත්තු වෙච්ච දේවල් ලැබුණට පස්සේ ඒ ගැන හිතීම අහස අඩු වෙනවයි... අයියා කවදාවත් මේ දුප්පත් කෙල්ලට එහෙම කරන්නෙහො... ඒකිව මලක් වගේ බලාගන්න... අයියට දෙව් කෙනෙකුට වගේ සලකගෙන ඒකි ඔයා ලිහම් වැටිලා ඉඳී... බයවෙන්නෙහො අතින් ගැහුණු වගේ නොමි අයියගේ පොවේ එකකට මේ කෙල්ල උදේ හටා ඕනනම් මල් පහනුත් හියයි...'

තංගී කීවේ දැක් වල කෙතමනකක්ද සහිතවය.

'මං දන්නවා තංගී... ඔයාට අම්මට කාත්තට පොඩි මොමට මගේ අතින් වරදක් වෙනවද...'

'කවදාවත් නැ...'

'ඒ වගේම තමා මේ කෙල්ලටත්... එයා මගේ ලේ වලට ඇවිල්ලා ඉවරයි...'

මම හැඟීමටත් කීවෙමි.

'යන්න... අන්න කෙල්ල කුස්සියේ උයනවා... ගිහිත් මෙහෙම බෙල්ල බදගෙන කිස් එකක් දිලා කියන්න සදහවම ඔබ මගේ වන්දනා කියලා... කියන්න...'

තංගී මගේ බෙල්ල බදගෙන කීවය.

'අ...ද බෑ තංගී... ඒක කිව්වොත් මේ දත් ඉඳලා හරියටම හෙට උදේ වෙනකල් කෙල්ල අඩිතවා...'

'ඒක නොමේ කියන්නැත්තේ...'

'එහෙනම්...'

'මං දන්නවානේ ඔයා ගැන... කෙල්ලට ලහට කරගෙන

මෙහෙම අත ගතා... ඉඹි ඉඹි ඔයාට ඒක කියන්න ඕන... නේද...'

මම සිතාසි බිම බලාගත්තෙමි.

'තොකිව්වත් කමක් නැ... ගිහිත් විකක් බලන්න... දත් ඔය ඉන්නේ ඉස්සර හිටපු වන්දනා නෙමි... ඔයාට ලැබිව්ව වන්දනා... දත් බලනකොට වෙනස් වෙලා ජේන්නේ...'

තංගී කියන කතාව ඇත්තය. මා තව විකකින් දකින්නේ මෙකුඩක් දවසක් මා දුටු වන්දනාව නොවේ. දත් මා දකින්නේ ඒ අසරණ දුප්පත් කෙල්ලට නොවේ. සදහටම මගේ වන්තට යන මගේ අනාගත බිරිඳවය.

එදට වඩා අද මට ඇයව කොතරම් ලස්සනට පෙනෙව්ද... මම තොදනිමි.

වන්දනා උත්තේ කුඩිල්ස් පෙම්පරාදු කරමිනි. මා දුටුවනම ඇය ගැස්සී බැලුවාය. එහෙමම අපි බලාගෙනම උන්නෙමු. හරියටම ඇය කේරුම් ගන්නවා නම් මගේ දැව්ල කියල්ල ලියවී සිටුණි.

'මට උඹව ලැබුණ කෙල්ලේ... මටම ලැබුණ... දුටුගෙන ගොස් ඇයව බදගෙන ඔසවාගෙන එසේ කෑ ගසන්නට මට සිතුවිනි. එතෙක් මම දිනටම ඇය දෙස බලාගෙනම උන්නෙමි. කෙල්ල උත්තේ පුදුමයෙනි.

මගේ දැක් සිඳුණේ කෙස්විය.

'සං...දේ...අ...යි...යේ...'

ඇය උගුරෙන් මෙන් මට කතා කළාය.

'ඇ... ඇ...යි... ඇ...ඩි...ඩි...'

ඇය අසුනේ හඬන්නට මෙහි. මට ඒ මොහොත් අදුන්නේ ඇය අසුනේ හඬන්නට මෙහි. මට ඒ මොහොත් සමහර මට ඇය ඇයව ලැබුණ සතුටට යැයි කිව්වොත් සමහර මට ඇය

තොපිළිගන්නට පුළුවන.

'ඇයි සංදේශ් අ..යි..යේ අ..යි..ය..ට කරදරයක්ද...'

කෙල්ල ඉන්නේ ඒ කරම් බියකිනි.

'නෑ... මුකුත් නෑ...'

'ඇයි මේ...'

අනේ ඇයට මේ පියල්ල කියන්නට හැකිනම්... ඇයට කියනා තුරු මේ පපුව තවත් දවස් දෙකක් මේ දුක දරාගත යුතුය.

'අ..යි..යේ...'

මම ඇයට හෙත් පුරාම දුක ගත්තෙමි. කිසිම ප්‍රශ්නයක් නැත. මට ළමුනේ සඳක් වැනි කෙල්ලෙකි. මලක් වැනි කෙල්ලෙකි.

'කරදරයක් නෑ... බයවෙන්නෙපා...'

මම යුවතියගේ හිස අතගා කීවෙමි.

'ඇත්තටම කරදරයක් නෑ හේද අයි..යේ...'

'නෑ... දරුවෝ නෑ...'

'මං හරි බයේ උන්නේ... මං හිතුවේ සංදේශ් අයි..යලගේ අම්මයි තාත්තයි මොකක් හරි ප්‍රශ්නයකට අයි..යට බැණිනවා කියලා...'

'ම..ට නෑ... මොහවද හදන්නේ...'

'මක්කොම හදලා ඉවරයි... තුඩල්ස් ටික තෙම්පරාදු කරලා මාර ටික බදින්න ටිකරයි කියෙන්නේ...'

'කෙට අපි කට්ටියම තුවර යනවා... මාළිගාවට... මයක් එන්න මින...'

'මං ඉ..න්..ත..ම්...'

'නෑ... මයා එන්නම මින...'

'ඇයි ඒ...'

මම කිසිවක් නොකීවෙමි. අම්මා නංගිත් සමඟ කුස්සියට ආවාය. ඇය ආ හැටියට බලා උන්නේ ඇගේ ලේලිය දෙසය. අම්මාගේ කට්ත් කුමක් හෝ පිටවෙතැයි මට බිය සිතූණි.

'අනේ රත්තරන් මයා උයනවා ඉවරයක් නෑනේ...'

'නෑ අම්මේ ඉවරයි... උණුවෙන් කන්නෙපාය...'

අම්මා අනේ තබාගෙන උන් කුඩා පෙට්ටියක් විවර කළාය.

'මං මයාට පොඩි තැග්ගක් ගෙනාවා... ඒක දෙන්නත් අම්මක උතා දුවේ...'

මට පුදුම සිතූණි. අම්මාත් තාත්තත් කොළඹ සිට එන්නට ඇත්තේ පියල්ල තීරණය කරගෙනය. ඇය මේ තැග්ග ගනිද්දී ඇගේ පු..ව් ලේලියට මතකයේ තබා ගන්නට ඇත.

'අ..නේ අ..ම්..මේ... මේ මො..ත..ව..ද...'

'සංදේශ් අයි..යටයි දුවටයි අපි තැග් ගත්තා... ඒ ගමන් මයාවත් මතක් වෙලා ගත්තා... කෝ එන්න මං බදින්න...'

අම්මා ඇයට රූගෙන ටිත් තිබුණේ සිහින් රත් මාලයකි. වන්දනා දැය් වල කදුළු පුරවාගෙන බලා සිටිද්දී අම්මා එය ඇගේ කණේ බැන්දය.

'අම්මට පින්... ම..ට මගේ අම්මටත් මෙහෙම මාලයක් බැඳලා නැහැ අම්..මේ...'

වන්දනා පහත් වී අම්මාට වැන්දාය. ඇය එහෙමම වන්දනාව තුරුලට ගත්තාය. නංගිත් මමත් මුහුණට මුහුණ

බලා ගත්තෙමු.

‘හරි දුවේ... දැන් අඩන්තෙපා...’

අම්මා වන්දනාගේ හිස අතගා කුස්සියෙන් ගියාය. හීන් රන් වේන් පට ඇගේ පාරි කරට ලස්සනාය.

39

මැද කඳුකරයේ උච්ච පරණගම අහසට ලස්සනට සඳ පැයුටේ අඳ යැයි මට සිතුවේ. ඒ තරම්ම ලස්සනට බණ්ඩාරවෙල අහස පුරා සඳ අපුරුවට පායා තිබුණි.

අහස යුවතියක් මල්වර වූ දිනයක ඇගේ මුහුණ මෙන් නිර්මලව නිකැළැල්ව තිබුණි. ඉඳහිට කුඩා වළාකුලක් රස්තියාදුවේ යන්නට මෙන් ඒ මේ අත ගියේය. කඳු හිස් මත වූ මිදුම් කුට්ටි මතට අපරිමාණ සඳ රැස් දහරා වැටී තවතිසාවක් මා වටා මැටි ඇතැයි මට සිතුවේ.

ලස්සන මේ කඳුකර පරිසරයද... මේ සඳ දිය වැගිරෙන අහසද... නොවේනම් මගේ හදවතද කියා මට නිතව්වක් නැත.

කාලාන්තරයකට පසු... කෙනෙකු බොහෝ දුක් විඳි පසු... එක් ලස්සන දවසක් උදවේ යැයි රවින්ද්‍රනාත් කාගේර් තුමාගේ කවියක තිබුණි. ඒ දවස දෙවියන්ගේ දවස යැයි එතුමා ගීතා-ප්‍රීතම් පොතේ ලස්සන කවියකින් ලියා ඇත. ඒ රාත්‍රියේදී ඔබට කරන්නට ඇත්තේ දැස් පියාගෙන බලා සිටීම පමණකැයි එතුමා ලියා ඇත.

ජීවිතයේ බොහෝ දවස් ගෙවී ගිය පසු උදවන ඒ අපුරු දේවමය දවස අඳ යැයි මට සිතෙයි. මගේ ජීවිතයේ සුන්දරතම... අපුරුතම දවස අඳ යැයි මට දනෙයි.

හදවතට මහා සැනසීමක් නොවේනම් නිදහස් බවක් දනෙයි. ආදරය මහා බරකැයි කවිදේ කියා ඇත. එහෙත් ලොව ඇති ඉතා යැහැල්ලුම දේ ආදරය යැයි මට සිතෙයි. මේ රාත්‍රියේ අර ඇත පෙනෙන මිදුම් වළාකුළු අතර ඇවිදයන්නාක් බඳු මෘදු නිදහස්

මත්මත් බවක් මගේ ශ්‍රියට දුනෙයි.

ඒ සුන්දර වමන්කාර ජනක නිදහස් බව මට දුන්නාට මගේ ආදරණීය දෙමව්පියන්ට මම කවත් වනාවක් පිත් දුන්නෙමි. මා වැනි අභි-සක දරුවෙකුගේ කපුරු වලට ඔවුන් මේ තරම් කැරුණුවත්ත ලෙස සලකාට යැයි මම ඇත්තටම නොසිතුවෙමි.

අද හවස අම්මාත් තාත්තාත් නාගීන් යළි සොළඹ බලා යද්දී ස්වේෂමේදී මම ඔවුන්ගේ දෙසා නමදිද්දී මට ඇසුණි. අම්මා මාව වැළඳගන්නාය. මට හෝ ගා ඇසුණි. එහෙම අඩන්නේ ඇයිදැයි අම්මාවත් තාත්තාවත් නාගීවත් ඇසුවේ නැත.

මම... මගේ පුංචි පටුල... මගේ ආදරණීය දෙමව්පියන්... මගේ පදාරණිය යොසුරිය... මගේ අනාගත බිරිඳ... පොඩි මාමා... මතු යම් දිනයක අප අතරට එන පුංචි අළුත්තන් ඒ සියල්ල වෙනුවෙන් මම හඬන්නෙමි.

කෙතෙකු පරිණත වූවා යැයි කියන්නේ කමා වෙනුවෙන් හැඩිම තවත්වා අනෙකා වෙනුවෙන් කමා ආදරය කරන ආදරණියයන් වෙනුවෙන් හඬන්නට ගත් පසුය.

කවමත් විසි එක්වෙති උපන් දිනයවත් සමරා නැති මම ජීවිතය නම් වූ මේ මහා මහමෙර එක ඇඟිල්ලකින් මගේ පසුව මත තබා ගත්තෙමි.

ජීවිතයේ බර මට බරක් නොවේ...

සඳ පින්න වැඩි කරමට සිතලද වැඩිය. සිතල වැඩියෙන්ම දනෙන්නේ රාත්‍රිය කියා නොබලා මා නැව නිසාය. ජීවිතයේ පරිප්පු රාත්‍රිය දෙරකඩ ඉන්නා මට නොනා සිටින්නට නොහැකි විය.

ඒ මගේ හැටිය. වතුර මිනිසුන්ගේ ආත්මයට මොනවාදේ කරයි...

පායක් පමණ මම මද රත්තය පිඬු උණු දියෙන් නැවෙමි. කොතරම් උණු දියෙන් නැවද එළියට ආ විගස සිතල පසුවටම දනෙන්නට ගනී.

මා නගෙන තුවාය පිටින් එද්දීම වන්දනා මට කිරී කෝපි එකක් හදගෙන කාමරයට ආවාය. අපේ ඇස් එකට මුණගැසුණි. කවමත් මා ඇයට සිසිවක් කියා නැත.

එහෙත් කෙල්ල ඉන්නේ විශාල දෙයක් ඇස්වල කබාගෙනය. යමක් කියන්නට යන පරක්කුව පමණය. ඇය අඩන්නට ගනියි.

"අ...නේ ඇ...යි දෙයියනේ නැවේ..."

මම සිනාසුනෙමි. මොනමම මේ සිතල දැඩිත්ම ඇත් උණුසුම් වන වැළඳගෙන සියල්ල කෑ ගසා ඇයට කීව හැක.

එහෙත් ආදරය ඊටත් වඩා තීක්කලයකගේ විඳගන්නට මම ආශා කළෙමි. මට ඇය හිමි වී අවසානය. මතු මතු ආත්ම හට දුන්නට මට ඇයට හිමි වී අවසානය.

ආත්මයේ සාද සිටිවාට්ටාට හුදු වූ පසු ජීවිතයේ තවත් ගොයන්නට දෙයක් නැතැයි මට පිතෙයි.

"මට තාත්තා හිතුවේ..."

"අයහිත වෙතවනේ දෙයියනේ... සිය මිච්චි හොඳට පිහඳගන්න... ඉන්න අහිත් දවසෙ අම්මා ආවම මං කියතවා රැටි තාතවා කියලා..."

මම යුවසියගේ දෑස් දෙසම බලාගෙන ඇය අසලුරු ආවෙමි. යුවසියගේ හීන් දෙපොල් යටට ගියේය.

"මිනිසෙක් ලැබුණෙමි හැමදම ඒ මිනිසෙක් වැරදි පොඩි කාලේ වගේ අම්මට කිය කිය ඉන්නා... හැණි දනගන්න මින මිනිහට හඳගන්න..."

මට එසේ කියවිණ. වන්දනා දෑස් ලොකු කරගෙන මා දෙසම බලා උන්නාය.

"ම... ම...ට එ...හෙ...ම කෙ...නෙ...ක් ලැ...බෙත්...නැ...නේ සං...දේ...ගේ අ...යි...යේ... ලැබෙතවතම මං දන්නවා හඳගන්න..."

යුවසියගේ දෑස් දෙපිටින් මදවිය ඇට කරම් කපුරු කැට දෙකක් පැන්නේය. මම සිතල අහිත් ඒ මුහුණ පියදමිමෙමි. දත් මම බයක් පැකක් නොමැතිව ඇයට අල්ලමි. ආත්මයටත් හට්ටිකටත් ඇය දත් මගේය. මගේමය.

"සියාට ලැබෙයි... ගතලද හඳගන්නේ..."

මම ළංවී ඇසුවෙමි. ඇය කපුරු අහරින් සිනාසුනාය.

"මං ගනන්නා... බණින්නෙක් නැ... මං... මං... ආ...ද...රේ...ත් හඳගන්නවා..."

"මාත් ආස එහෙම මාව ආදරෙන් හඳගන්න හැණියෙන්ම..." ඇගේ නළලත මැදින් වූ කොණ්ඩයේ මධ්‍ය බෙදුම් වේටාව

දෙස බලමින් මම ඇසුවෙමි.

‘මං එතෙතමි ඔවුරින් කියන්නද...’

‘හා...’

මගේ පසුව පිරිවෙන්නට කරමි විය.

‘අයිසව හදගන්න ගහන්න ජීවෙත් නෑ... බණින්න ඕනෙත් නෑ...’

‘ඇයි...’

‘අයිසා දින බලලා ගැනියෙක් හැදෙන්නා මියත්... ගැනියෙක්ට ඇවිත් හදන්න දෙයක් අයිසගේ ජීවෙත් නෑ...’

මගේ දිවහ වියළිණ.

‘කොහොමද එතෙම කියන්නේ...’

‘මං... මං... දන්න නිසා කියන්නේ...’

සකස එය තම මා ගැන දන්නා හොඳම යුවතිය ඇය බව මම යළිත් වරක් තීරණය කළෙමි.

මම සඳ රැසින් ප්‍රකාශිත වූ මිදුලට බැස්සෙමි. එන්නට පුළුල් මම වන්දනාව සෙව්වෙමි. ඇය රැව රොටි හදන්නට පිටි අනා සබා මස් සරියක්ද හද ඇත සොදගන්නට නාන කාමරයට ගොස් උන්නාය.

පොඩි මාමා මහුගේ මිතුරෙකු සමඟ ගියේය. රැව කෑම කබන්නට එසා යැයි මහු කීවේය.

‘ලොකු පු...’

යන්නට පුළුල් මහු මගේ උරමඩලට අකක් කැබුණේය. මගේ දැසට කඳුරු පිරුණි.

‘පොඩි මං...’

‘උඹට දත් සතුටුයි හේද කොල්ලෝ...’

‘සතුට එළියට දගන්න බැරුව පොඩි මංමේ ඉන්නේ... ඇඩෙයි කියලා බයයි...’

මහු දයාවෙන් මගේ හිස අතගැවේය.

‘උඹට වරදක්නෑ පු... හරි වීදිතට යමක් කරනකොට හරියනවා... උඹ හදක් ඉල්ලුවේ... මං උඹට හද අරන් දුන්නා...’

‘එක හදක් නෙමේ පොඩි මංමේ... පසළොස්වක හදක්...’

මහු කිසිවක් නොකියා මදෙස බලා උන්නේය.

‘කියන්න පොඩි මංමේ...’

‘උඹ ආදරේ කරනවා දක්කනම මටත් හිතෙනවා ගැනියෙක්ට ආයෙමත් ආදරේ කරන්න කිසිබවක් කියලා...’

‘පොඩි මාමා වියසට ගිහිත් නෑ...’

මහු සිතාපුනා පමණි.

‘මං යන්නමි පු...’

‘පොඩි මං...’

යන්නට පුළුල් මම මහුව දැකිත්ම අල්ලා ගත්තෙමි. ඉන් පසුද මහුව දණ ඔබා වැන්නෙමි.

‘වැඩිය බොන්නොසා පොඩි මංමේ...’

මහු මගේ හිස අතගා වාහනයට නැග්ගේ හිස වතමිනි.

දැන් රාත්‍රී අටට පමණ වන්නට ඇත. බදුලු කොව්වියේ එළිය පෙට්ටි වික කළු මැදින් ගියේ මේ දත්ය.

අවට කිටුනේ සඳ එළිය පමණකි. මම සරමක් වී සිටි එකක් පමණක් ඇඳ උන්නෙමි. ස්වරය ගෙනෙන්නට ඇසුලට යන්නට සිතුවේද මට මිදුල දමා යන්නට බැරි හිසක් දැනුණි.

මොහොතකින් මා බලාසොරොත්තුකින් උන් රුව දෙකකින් මතු විය. ලා රෝස පැහැයට හුරු රැ ඇසුම් උඩින් ස්වරය දමා උන් වන්දනා මිදුලට ආවේ මගේ ස්වරයද අසින් රැගෙනමය.

මගේ දුක... මගේ වේදනාව... මගේ හැඟීම් මටත් කළින් දනෙන ගැහැණියක් මට ලැබීම ගැන මම දෙවියන්ට ස්තූති කළෙමි. මම සඳ පිති පොද වැටුණු උයන මැද තණ බිස්සේ හිටගෙන මා දෙසට එන මගේ ආදරණීය පාද පරිවාරිකාව දෙස බලා උන්නෙමි.

කිසිදු ඇදයක් නැත. මට ලැබුනේ පසළොස්වක සඳකි. ඇය දෙසින් දැක් ගන්නට බැරුව මම ඇය දෙසට බලා උන්නෙමි. පුද්ගලයකට මෙන් ඇයද ආවේ මගේ නෙත් මත දෙනෙත් කබාගෙනමය.

‘කිසිවක්... ආ.. ඇ...දගත්...’

ලහවම ආ පසු ඇය මා අතට ස්විටරය දුන්නාය. නැත. දන් සීතල නැත. උතුරු අර්ධග්‍රාහයේ සීතල හිම කන්දක තනිවුවද දන් මම සීතලක් නැත.

ප්‍රේමයෙන් මගේ ආත්මයම උණුසුම් වී හමාරය. මම ආදරය කර ඇත්තෙමි. එහි දුකද වීද ඇත්තෙමි. එහෙත් ප්‍රේමය මේ කරමටම ගණකම් යැයි මම තොදන උන්නෙමි. මෙපමණටම උණුසුම් යැයි මම තොදන උන්නෙමි.

‘ඇ.යි ටා.දේ.ශ් අ..යි..යේ...’

යුවතිය උතුරෙන් මෙන් ඇසුවාය. එක්සුණු වලවුන් සොර වූ ඇගේ මුහුණ නිර්මලය. නිකැඳුරුය. පිපිසිදුය. මම ඇත්තේ ආදරයෙන් දෙවන තෙලා ගන්නට පමණි.

‘අද මොනවා වෙලාද මන්ද...’

කමාරම් මෙන් ඇය කියාගත්තාය.

‘අද නෙමේ වන්දනා... බණ්ඩාරවෙලට ආපු දවසේ ඉඳලා මොනවද උනා... මාත් සිටියේ මේ මොනවද වෙන්තේ කියලා තේරුම් ගත්ත බැරුව... ප්‍රහරී කමයි මොනාද උනේ කියලා මට තේරුම් ගියේ...’

එලෙස මට කියවිණ. ඇගේ කුඩා දෙනෙත් ලොකු වී ඇත. අප කවමත් හිටගෙනය.

වෙනද හිරවියක මෙන් කියවූ යුවතිය අද නිහඩය. සැබෑය. තදවන දෙඩමර වෙද්දී මුව නියල වෙයි.

‘අර... අද ලස්සනට හඳු පායලා... බලන්න කපු උඩ සියෙන මිදුම් උඩට වැටිලා සියෙන ලස්සන...’

මම ඇයට පැවී කඳ සෙන්වූයෙමි. එහෙත් මම සඳ දෙස නොබලා ඇය දෙස බලා උන්නෙමි.

‘හ.වී ල..ස්..ස..තා..යි...’

ඇය මිමිණුවාය.

‘වෙනද නැති ලස්සනත් සේන්තාද්ද... කවදාවත් මෙනෙදී දක්සේ නැති ලස්සනක්...’

යුවතිය දැස් මා වෙතට හැරෙව්වාය. කරමක තෙතමනයත් එහි විය.

‘සේ..තා..වා.. ඇ..යි ඒ...’

මමද තොදනිමි. මම විනාඩි පහකට පමණ පසු වන්දනාගේ දෙදරහින් අල්ලා ඇයව මා පැත්තට හරවා ගත්තෙමි. ඒ දෑස... ඒ මුහුණ... ඒ දෙතොල සියල්ල මා වෙනුවෙන්ම මවා ඇති බවත් මට දනුණි.

‘සං..දේ.ශ් අ..යි..යේ...’

නිවී සැතපී ගිය හඩකින් යුවතිය කතා කළාය.

‘ම..ට ක..තා..ව..ත් කි..ය..ත්..ත කි..යෙ..තා..වා...’

ඒ වික කියද්දී මගේ කටහඬ බිඳී ගියාත් සේ විය. ආදරයේ ප්‍රථම මාත්‍රාවේදී සියල්ලෝම ආවුනිකයන්ය.

‘මං... මං... අ..හ..යෙ..තා ඉ..ත්..තා..මි...’

යුවතියගේ දැස් තෙත් විය... ඒ ඇයිදයි මම තොහැසුවෙමි. අප දෙදෙනාම පැමිණ සිටුණේ දෙවියන් කිරණත්මක මංගල්ලය. මේ රාත්‍රිය... මේ සඳ එළිය... මේ මිහිදුම් සියල්ලම අපේ දෙවියන් සාක්ෂිකරුවෝය...

‘මේ..තා..ත බැ..හැ... ඔයාට සීතලයි...’

‘ම..ට සීතල නැ..හැ...’

‘ඇ..යි...’

'ද..න්..තැ..'

මම වන්දනාගේ කුඩා ඇඟිලි තුඩු වලට මගේ දකුණක යැව්වෙමි. ඒවා පැවලෙන්තට බලා උත්තාස් මෙන් කද විය. අප අත්වැල් බැඳගෙනම නිවසට ඇතුල් උනෙමු.

කැන්දෑවේ වන්දනා දළඬු හඳුන්කුරු වල සුවදින් මුළු නිවසම පිරි සිටුණි. ඉන් ආවේ සමත් මල් සුවදකි.

මගේ කාමරයේ වූ ලා කහ පැහැගත් ආලෝකය ඇගේ මුහුණට මැටි සිටුණි. මම ඇගේ දෙරුහිස වත දැනම තැබුවෙමි.

'ඊ..ක ද..වස..ක්..'

'ම..'

'කිව්වා හේද කතාවක්..'

'ම..'

'මොකක්ද..'

'මං හොඳින් ඒවා කියලා කියෙනවා..'

'හොඳ මහත්තයෙක් ලැබුණෙක්... මොනවා කරනවා කියලද කිව්වේ... ආ..'

'මේ..ම අත්දෙක එකතු කරලා... උ..දේ හ..වා වැ..ද..ලා මේ ඇ..ස් දෙ..ක ව..ගේ බලාගත්..තවා.. කියලා..'

සුවකියගේ දැසින් වැඩි වතුර මෙන් කඳුරු ගලාගෙන ගියේය.

'කව දවසක්..'

'කි..ය..න්..ත..'

ඇය උත්තේ පිවිටෙමිනි.

'මං පහතක් දුන්න හේද කියන්න කියලා..'

'ම..ව..'

'හිතේ කියෙන කෙනෙක්ව ඉල්ලන්න කියලා..'

'ම.. ම..ව..'

'කාවද ඉ..ල්..ලු..වේ..'

ඇය ඉකි ගසා හඩන්නට විය.

'කි..ය..න්..ත.. කව්රු ලැබුණෙක්ද මේම අත දෙක එකතු කරලා වැදලා බලාගත්..හේ..'

ඇගේ දෙසොලක් නිකටත් දිවි සෙලවෙමින් ඉකි හඩ පිටව ආවේය.

'අ..තේ දෙ..සි..ය..තේ ම..ම.. කො..හො..ම..ද කි..ය..න්..හේ..'

'මේ බලපත් කෙල්ලේ මගේ ඇස් දෙක.. දි..හො..'

ඇය මියෙස බැලුවාය. ඇයට දකින්නට ලැබෙන්නේ දෑස තොවේ. කඳුළුන් වැසී ගිය චිත්‍රය බෝල දෙකකි.

'අ..තේ ඇ..යි මේ..'

'මේ..'

මවද කියන්නට ගිය දේ කියවෙන්නේ නැත. මාවද වෙවිලන්නට විය.

'කි..ය..න්..ත ර..ක්..ත..ර..න් අ..සි..යේ..'

'මේ.. ක..දු..ඊ උමට විශ්වාසද..'

ඇය අත නවා ගත්තේ මගේ පසුවටය.

'ම.. ම..ගේ පණටත් ව..ඩා..'

'මේ කඳුරු වල අත කියලා කියපත් එද ඉල්ලුවේ කාවද කියලා..'

මම ඇගේ දෑතම මගේ කඳුළුන් වැසී ගිය කම්මුල් මතට ගෙන ආවෙමි.

“අ..තේ ම.. කො..කො..ම..ද දෙ..යි..ය..තේ කි..ය..ත්..තේ...”

ඇය ඇවුරුවා. මගේ මුහුණ මත තිබූ සුවිකියගේ දැක් වේදිමත් තිබුණි.

“උඹ කියන්නා... එහෙනම් මං කියන්නද...”

වන්දනා හිස වැනුවාය.

“මෙහෙම වාඩිවෙන්න...”

මම වන්දනාව ඇඳමත වාඩි කළෙමි. ඉන් පසු මමද ඒ අසලින් වාඩි උනෙමි.

“මේ බලන්න...”

ඇය මුහුණ හැරෙව්වාය. මම සුවිකියගේ කුඩා උකුල් කලාව දෙස බලා උන්නෙමි. ජීවිතයම සකසා ගන්නට මට මේ උකුල් කලාව හොඳම ඇතිය.

“මා..ව...”

“ම...”

“මුළු ජීවිතේ පුරාම...”

“කි..ය..ත්..ක..කෙර...”

“මෙහෙම මේ උකුල් තිදි කරවගන්නවද...”

ඇයටවත් සිතාගන්නට බැරි මොහොතක මම එහෙමම ඇගේ උකුලට මගේ හිස තැබුවෙමි. වන්දනා ගල් ගැසී ගියාය. මම අම්මා කෙනෙකුගේ උකුල බද්දගන්නාක් මෙන් බැසිබරව ඇගේ සිහිදු මදු උණුසුම් උකුල් කලාව බද්දගත්තෙමි...

ගැහැණියකගේ නිර්මල ආත්මය සුවද...

“කෙ..ල්..ල්...”

“මො..ත..ව..ත් කි..ය..ත්..කො..කා ම..ගේ හද..යි..ගේ.. මො..ත..ව..ත්

කි..ය..ත්..කො..කා...”

කැ ගසා හඩමින් ඒ වචන විස කිසි වන්දනා මගේ මුහුණ දඩව වැළඳගෙන සිට කුරුදුල් දරුවාව ඉඹින අම්මා කෙනෙකු මෙන් අසිහියෙන් සිපගත්තාය.

“කි..ය..ත්..ත මැ..ණි..ක.. ම..ට ආ..ද..රේ..ද...”

ඇගේ මුහුණ මාගේ මුහුණ මත සිසිසදීම මග ඇසුවෙමි.

“මේ කෙල්ල.. ම..ගේ ර..ත්..ක..ර..ත් වු..වි ම..ත..ත්..ක..යට කොච්චර ආ..ද..රේද කි..යලා මියා දන්නවා දෙ..යි..ගේ...”

හඩමින්ම වන්දනා කීවාය.

“අ..තේ ම.. ම..ට ලැ..බු..නා..තේ...”

මගේ අම්මාට පසු මා දුටු හැඟීම්බරම් ගැහැණියගේ කපුළින් දෙන වෙමින් මම දැස් පියාගත්තෙමි. ප්‍රේමය කුංකුම කල්කයක් වී නම් මගේ නෙතට අංජනකක් වූයේ මේ ආදරයයි...

හිමි.

ප්‍රේමය යනු තමා වෙනුවෙන් විශ්වාස කිරීම නොව

අනෙකා වෙනුවෙන් පරිතපාන කිරීමයි...

ජීවිතය යනු පුර්විකාත්මයේ වඩට උත් ආත්මීයයන්

කොයා යන ගම්මය... පතාගෙන ආ අය ගැළුණ කල

ජීවිතය තව්තිසාවයි... පතාගෙන ආ අය හඬ නොවූ කල

ජීවිතය අපායකි... මේ සංසාරය පුරා අප කරන්නේ

අපට විඩාත්ම ආදරය කරන අය කොයමින් වන්දනා කිරීමයි...

සංදේශ් තම් වූ අභිංසක කරුණකාත් ගේණා තම් වූ සුවිකියත්

වන්දනා තම් වූ ගැහැණු දරුවාත් අපට ගො හිට

ඒ සංසාරික වන්දනාවේ කපුළින් සුසුම් ගත